

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قال القیصر الی مولاه النعمانی بہ عن سواہ الوائق بالمتعالی عن الولد والوالد ابو الفضل محمد بن عثمان
 خالہ الدعوی بحال القرشی جل الله احواله وحصل اما لہ احمد اللہ وهو المحمود بكل اللغات وجہات
 الشکر وهو المشکور علی اکثر العیات وقلموا وصلى علی مصی مضر الرسالة بعثة وزمانا وتحلی مید ان الدلالة
 رتبة ومكانة التي شجرت به علی الألسن العربیة وقد لالت له كل صعبة آتية وعلى الهدوی المذوق لیس
 وجهه او علی الموائق الصراح صلوة متصلة الصباح بالروح وأسلم تسليما **ولعل** فان صحا
 اللغة دواء العلة لسقام النحل وشفاء العلة لذوی النحل بل مصححة من لغات العرب لكل سقيم
 ومنهج لطالبي الادب مستقيم ولعمري الله لقد جلّی به الجوهري جوهرة وآبان فيه فضله واطهر
 ظله دراهم الله دراهم احسن ترتيبه واقف نهج ثبته شكر الله سعيه فيه وكان بالخير اصناف
 ما يكافيه ولقد كنت برهة من الزمان فی تطلّاه بالشرا ان تيسر او باستكنا به حتى ظفرت بنسخة
 مصححة بخزانة كتب المدرسة الصاحبة البرهانية السعودية بكاشغرد امت محمودة صبايتها
 لسعادة نقباء انبائها في اربع مجلدات فقام صحام كاسمها غير سقا فحجني استشفائها علی الال
 وطالني من وعده الا لا يجابا بخارج شعر فطالما قاور جاني وقعد حتى رأي انجاز هري
 ملجود يتأني لي بعد ما استغفرت الله تعالى هذه الطرزا الاتي واتاني على غير حاجتي وعدة الماني فحس
 الانجاز فيه لا لا محاب وتجنبته احاطة ولا طاب معرضا عن الاستشهاد بالاشعار دون الامانة

والألفاظ وأوجعت شعاعا لا يباين قل لا حيث اضطرت فيه إلى الأول لما أن صاحب
الكتاب اطنب غاية الاطناب في اشعار الاستعارة بالانساب وتوجت بالفارسية مفردات
اللغة من انواعها التلث ليشترك في استغادتها الا وساطة الواحد ان وجدت عن الاستعارة
سنة التخریف إلى التعريف وسمت عن اختلاف ابواب ثلاثيات المصداق بعينين عنيتهما يعني في
المعاني والمضامين اذ الاختلاف فيهما واقع وترقت اختلاف حركاتهما او كما قسمت انواع
ثلاث الحركة بحسب حالتهما لاني لا ن محدد الرقم كما يتروك في الكتابة ويظهر اصطلاحات ايضا فحين
هذه سمين موضع الاولي والثانية من العينين مع بيان ان المصدر من باب واحد او يبين ثبوت
لفظة ايضا في المرادفة معنى اخر من الثانية الصادرة هذه وقد اقتفيت الصحاح في ترتيبه
الحسن المباني وتفتت تكرير اللفظ عند تقرير المعاني ليصغر حجم الكتاب وتخفيف الثقل والاستكنا
تسهلا للكتابة وترغيبا للطالب على وفق جهدهم في ابتغاء طلبا تفوق قد رهما نعم في استكفاء
مهما قسم احدهم انما نرمانا لا سيما في انساب الفضل قاصرة وان كانوا من بني الكاسر
والقباضة وتسميته بالصراح من الصحاح وسألت الله الخيرة للطلاب والصلاح
والفوز لي والفلاح وان يلحقهم بالصلحاء الغابرين ويمرر قني ذكر صالحا في الغابرين وتحيل
لي لسان صدق في الآخرين راجيا من الفضلاء العظماء عليه عفوهم في فيه والعشرة في
القلة منها والكثرة والصلاح ما فسده وان يحكم نكسة وان لا يترشعني بسهام الطعن واللوم و
يتذكر في بما عندهم من الخيرات القوم ويتأملوا فيما يملونه من غيرهم للخذل بعد اليوم حقيقة
حسن ظني بكرهم وتصدق ما يلقيني من محاسن شيمهم ان اريد الا صلاح ما استطعت

وما توفيقي الا بالله عليه توكلت واليه انسب ومما قلت شعرا

لعل اذكرى التقييف حسن ثم	لله در الجوهري فان الله
قصب السباق لما به لم يسبق	عمل الصلاح وحاز في ترتيبه
يصفو لشارب به وما بمرنق	هذا الصراح من الصالح مرق
كاستي فوالد مطرف ومعتق	يسقي به القرشي نه مان السقي
يخطي بها لا حظ من لا حق	فاشرب لتخطي كاسه اذ كيتس

باب اول في المصنف

قال صاحب الصراح ابو القاسم سمعيل بن محمد الجوهري رحمه الله تعالى ذكره في هذا الباب سبب التسمية المصنف
 لانه الفصل فاما التسمية السببية من الواو نحو العز او الذي اصليها واو من كونه او التسمية من الواو
 نحو الاباء الذي اصليها باي لانه من ابيته فذكرهما في باب الواو والياء وذكره في ان التسمية الاشارة
 والاولا لا غير اصلية ان شاء الله تعالى **فصل الالف** - اجاء على وزن مثل الفتحين
 كوهي انطى احييتون مثل احييتون فصولين اليه او على وزن عا ورضي آفة كي واداة فيضم
 ابارة في ذكره في القتل انا قد كثره في است اذ قبله كبري داخل ما في القيس بن ضراب كوهي التسمية
 جماعت والبيع مؤنثا لا يشي الطامم اذ التسمية فيه جمالية كذا في الفتحين اذ آه من الالف
 بدل شد وجوع نمود اذ حاجت اشاء كسبته خرايان ريزه فذكره في المختار اذ رتبة كرفت ان
 يدون خود بگو امان عع لفتحها قال ابو زيد اكاء اكاءة كاجاة اذ اذ او من فاعلا انا على حقيقة ذلك
 فهاك ورجع عنه يعني شخصي اراده كاسي كر پس در آمدی تویر و نهنگام آن دوی از تویر سیدم
 ازان کار بازماند الا و يقصر درختي است تلخ او غم مالد و بلغ به ذكره في المختار آية مبدون في
 بسنية **فصل الباء** في قوله واصل يقال مومن بور بور الكرم وبار بارك القبي اس
 قلت له يا بني انت وامي بدة و آغاز کردن عع لفتحها يقال بدة اوت باشي اى ابتدا است
 و بار باره اى فعلته ابتدا و آخر يدن و بدة او الله الفلن و ايد او بجم معني و يقال فعل ذلك عود او
 و بدة او في عرو و بدة و عود او و يقال بجمع كودة على بدة اى رجع في الطريق الذي جاء منه و هو
 ما يبدى و ما يعيد اى ما يكلم ببادته و لا عائدة و منه خشتين در مهندي فتيان دوين وى در مهندي
 و خشتين از جز در قمار بدة فله ابداء بدة و خشتين بن مثل خشت و ارجان و خشتين بدي كارتو
 و خشتين ابداء كارتو بدي و لو آوردن بدة بدي ايضا چاه كه بوقت اسلام كنده باشند خشتين
 از هر چيز في الحديث حريم البئر البدي خشت و خشتون و زاعا و يقال لربك يا بدي بدار ابي
 بدي اى اول كل شئ و اليا و من بادى ساكنه في موضع النصب كذا في التكملة به و يقال ان فعله
 ذي بدي اى اول اول و لك البداية بالضم و الفتح معصورة و مودة اى لك ان بدة ابل غير
 في الرمي و غيره و كبري الرجل فهو مبد و لو اخذه المحدثي اذ الحقيقة كذا في المعجم ما خوش دين

نحو الالف
 كوهي انطى
 احييتون
 فصولين
 اليه او على
 وزن عا و رضی
 آفة کی و ادایه
 فیضم
 ابارة فی ذکره
 فی القتل انا قد
 کثره فی است اذ
 قبله کبری داخل
 ما فی القیس بن
 ضراب کوهی التسمية
 جماعت والبيع
 مؤنثا لا يشي
 الطامم اذ التسمية
 فيه جمالية كذا
 في الفتحين اذ آه
 من الالف
 بدل شد وجوع
 نمود اذ حاجت
 اشاء كسبته
 خرايان ريزه
 فذكره في المختار
 اذ رتبة كرفت
 ان

[illegible]

شبهه تفسیر بر اندن شیر و روغن بر سر آب و بر سر سر باهی علف خوردن منور کرد و بر زمینین
شیر ما خوردن گیاه ولی آب مادن و ناگو ایدن آن علف بجهتها نکه در دیر بر آوردن زمین بیابا
بسیب سر ما خوردگی ارض کا دته ای بطیة النبات کرمی بالکسر ابر بر هم شسته گرفته باره انا
روی و پوست بیرون بریده و گرفتار آب القدرای از بدست لغنی کسن و از پس اندن یقال علف
الکساء القوم ای بطردیم و تنجیم کسینم مثله و منه قولهم کسع الشاة و بسجیر غیره و الا کساء الادیار
کشن و بریان کردن گوشت فلو کشی کشار و آگشانه بمعنی و هو یکنش و اللم ای پاکله و هو
یا بس و کشارت القتا و کلاله و کشارت الطعام قال ابو عبیده ثکشا و اما ویم ای انقشر کف و
باز گرداندن کسی را از جبهتی که روی آورده باشد یقال کفائه فانکفا ای صرفه فالصرف عما توجه
و کفادت المرأة فی مشیتها ای تخرت یعنی ناوانان رفت و کفادت الاء ای کبشه و قلبه
فهو کفو کفاه بالکسر و المة شقة او شقتان شفع احد لهما بالآخری ثم یحل به ثم خرا الجواهر یقال منه
اکفادت البیت اکفاه نوعی از عیوب قافیه که بصیغی حرف روی دیگر باشد و بعضی را دیگر و کفادت
حرکات روی نیز گفته اند و ایضا خم دادن و کز کردن خنور را نا آنچه روی باشد بریزد و خم دادن
کمان را کفی رماند و همنا کفو بصیغین و سکون الاوسط کذک و الصدر کفاهه و باله و قولهم لاکفاه
به بالکسری لا نظیر له و هو فی الاصل مصدر و فی الحدیث شانان مکافئان ای متساویان
و هذا مکانی له ای مساویه مکافاة پاداش دادن و یقال مالی به قبیل و لاکفاه ای طاقت
الکفاهة کفاهه برابر ایستادن اکفاهه برگرداندن خنور را و نگو سار کردن و پسند کردن
بچیزی است کفاهه یک سالد شاج سبور خواستن از کسی یقال استکفاهت انکه فاکفاهه ایست
لبها و ویر بر او و اولاد با سفته کفاهه بالفتح و الضم اسم منه یقال اعطنی کفاهه ناسک و یقال اکفاه
ابی کفاهتین اذا جعلتها نصفین پنج کل عام نصفها و غیرک نصفها کما یفصح بالارض فی الزرا
کلا و گیاه و منه کثبت الارض و اکلات و هی ارض کلینه و کلینه سواد و یاسه و رطبه کل علف
خوردن سبور اکلا و مثله کلا و بالکسر المذکبانی کردن و کل و یقال اذهب فی کلا و
المذ و اکلات منهم ای اخرست و اکلات عینی ای لم یتم و بهرث و جذرت مکلا و بالقصد
که ایزر و و حای بلب آب آمدن کشتی تکلیف و عین کشتی کلا و محدود و مشد و بعضی در کسر

الحکم فی الحال التام بالاشیء ای استعمل علیه یقال وجب فی ما اوردی عن المأرب واما اللص علی
خمس بید واما و البوائ المرئی ای تركه صعب الیس بشیء و لما دلت الارض علیه ای متوجه
و وارثه و المتی لون الرجل ای فی مثل التبع عظیمه لنا انکلبت یسید سگ عع یفتحهما لظا کل
جزا نك لاء آبی است عرض راء و دوزن و معنی سودة تلبلا و سببا کی رفت و بدل
شد لیا و کتاب دانه ایست پدید مانند خود که حوزد و میشود و البائ الاء و رنگ کرد و برنار -
فصل المیم ممت و بعضا زدن و کشیدن رسن هرا و گوارا شدن طعام عع یصنهما
طعام مهری گوارند عع ک و ف ایضا و هو کما یقال فقه و فقه یسمون العاف و کبیر و دنا و میرئی الطما
و امرأ فی قال الله اریال فی اتباع بنائی الطعام و مرأ فی بغیر الف فاذا افردوا ما قالوا امرأ فی
باللف و نه الطعام مهری و مرث الطعام ای استراوة مرث و نه یصنعتن مردی و کس ان نشد و فیه -
مرد و الرجل ای صار ذامر و دة - فهو مهری علی فعلی و مهر ادا ای تکلف المرد و دة و قلان تیرا و بنای
یطلب المرد و نه یصنعا و یصلها مهری و کلو سرخ گو سپید و جزا ن مرث و یصنعتن حج کسر نیر و سریر مرد و مهر
المیم لفته فیه و هما مران صالمان و لا یجمع علی لفظه و بعضهم یقولون مرد و نه مرأ و دة صالمة و مرث
تبرک الهرة ایضا و آن دخل علیه الله الوصل کان فیه ثلث لغات فتح المراء علی کل حال و ضمتها علی
کل حال و اعرا بها علی کل حال یقال نه امر و رأیت امر و مرث با مرث و نه امر و دة مفعول المراء
علی کل حال و استقلت الالف فی التصغیر قلت مرئی و مرثیه و سبئی الذنب امر و ایضا مهری لمرث
مرئی نامشاعر و كذلك النسبة الی امر و القیس ان شئت قلت امرئی مسس و بی باکی ماسی بسیار
عل و تبرک و د و ملای ای علی فعلی و کوز ملان ما و و العائمة نقول ملای و ملان را کسر برپی و
یقال اعطنی ملا و ملا یه و ثلثة املای و املا و الشیء و ملای و معنی یقال ملای و من طعام و مشرب
و ملای و غیظا و ملای و فی القوس اذا شد و ت المنزع فیه ملای و دة بالضم مثال متعیر فکام
و ملی الرجل و املاه الله لغالی ای از که فهو ملو و علی غیر قیاس و ملو الرجل صار علیه ای ثقیة
منوعتی ملی و مصدره ملا و ملا و دة و ان ملا و دة بالضم فادر ملا و دة یا و مندی کردن
بکار می و تما و دة علی الامر ای اجتماعا علیه و تما و دة و دة جماعت مردم و یقال ما احسن ملا و دة
فلان ای عشرتهم و اظلا فم املا و دة و فی الحدیث احسنوا املا و دة منیة پوست تر نهاده بهجت

وتأخير كونه النسا وكذلك يقال نكأه المبع والنساء ثم استنسا ومكث وزمان خراستين فعال ففعل
 فأنشأني ونشأ اليان زمان وادون وراجل يقال نساوه الله تعالى في اجله والنساء نساءهم مكث وتأخير
 نسيت على فعلية كذلك نسا عصباهم ولا يهمل نسا بالمد تأخير در عمر وباريس الحقيق دام اركسي ونسيت
 قولهم من سرة النساء والانساء فليخفف الرداء وليكبر العدا واليقول غشيان النساء ونسأت في ظلم
 الامل اذا زدت في ظمها يوما او يومين او اكثر واخرتها عن الحوض ونسيت المرأة مجهولا اذا كانت بعد
 جملها وذلك حين تباخر حيصها عن وقتة وهي امرأة نسيت ونسأت الماشية نسا وهو يهوى
 سنبها حين ينبت وبرها بعد نسا قطه ويقال جرى النسا في الدواب وهو يهوى السمن فيها والانساء
 نهائية نسيت اميحن شير باب وقوله تعالى انما النسي زيادة في الكفر هو فعل بمعنى مفعول من نساوه ثم
 فهو نسو وامي اخرته ثم تحول نسو الى نسي كقولهم الى قتل وجعل ناسي ونهم نساوه مثال فاسق ونسيت
 ويقال انشأت سرتي اى البعدت مذمبي وانشأت عنه اى تأخرت عنه وباعدت والنسا درست
 الابل اى تباعدت في المرحى لنش ونشأة آخر دين انشا كذلك ويقال ان لي عنك نشا
 اى نشا ورسنة وانشا يفعل كذا اى ابتدا يفعل كذا وفلان ينشئ الاما ديك اى يصنعها ويخبر بها
 انما نشئ الحديث الذي جاوز حد الصغر مع ناسي وهي ناسي ايضا نسا رج مثال طالب وطلب نش
 كذلك مثل صاحب وصحب وايضا اول ما ينشأ من السحاب نش ونشوء فضتين كواليدن نشوة
 پروردون وقرى او من نشو في الحيلة بالتحفيف والتشديد ناشية الليل ساعى نختين شب ويقال
 ينشأ في الليل من الطاعات ونشأت السمائة اى ارفع والنشا ما الله نشية عوض لو كنده
 يقال هو بادي النشية اذا جف عنه الماء وظهرت ارضه ويقال هو حجر يحمل اسفل الجوف وقوله تعالى لن
 الحواري النشأت قال مجاهد بن السخن النبي رفع قلبها قال واذا لم يرفع قلبها فليست بنشاة وان
 ابن السكيت الذئب ينشئ في الريح بلا سحر اى نشيها قال انما هو من نشيت الريح بلا سحر اى ستمتها
 نص وروا شوق وهي لعنت في نصفت وبابك برندن شتر انقا بالهم باره ارفع برانكده
 رسته نفاة كي مثال صبرة وصبرتك وروست باز كردن از ريش يقال نشت ولا نكاه
 اى نهاك الله بالعت ولا اصابك بوج ويقال ولا نسك يا دال الباه من البهر نسل رارق وبارق
 نه ووهناة وهو فضين نيم جوش شدن گوشت عجم كل فل في النسل ما اباني ما نبي من هبك زنده

نسي

نش

نفس

سواء لم يصم العین مؤثني على العمل وانما اذا لم يمتنع فهو متهاون ويكره ان يبرجاسن واقفا دون دهن
 الاضداد يقال ناز بالمثل اذا اثنى به مثلاً وناسبه المثل اذا اقله وانما اذا اقله والامال
 كقولك ذهب به واذهبه قوله تعالى ما انت معاينة لتتوءم بالعصبة اى التفتى بالعصبة شغلها وتكون سقوط نجيم
 من المنزل في المغرب مع الفجر وطلوع قديم بين المشرق يقابلها من ساعة في كل ليلة الى ثلثة عشر يوماً
 وهذه اكل نجم الى القضاة والسنن ما خلا الجهة فان لها اربعة عشر يوماً والعرب تصيقت الاطار والراح
 والخر والبر والى المساقط منها وقال الاصمعي الى الطالع منها فيقول مطرنا ينوركذا والجمع النوازل والواو
 ايضا مثال بطن ويطمان متاودة فواو شمني كرون باهم وربما لم يجر اصله البهز لانه من نازك اليك
 اى نهض ويقال عندي ماساة وناوة اى اقله وما يسوده ويثوده الاتباع والايحي نازة متعلبا وواو
 به لازدواج الكلام كقولهم آتية العدايا والعشايا والعداة لا يجمع على عدايه وانما واللمح يوزن اذا
 لم ينجبه وقد نازا لم يمتي فيبادر بهو لم يمتي وبالكسر مثال نبع بين التثنية والتثنية وناو ايضا لغة في نازي
 او ينجبه نازا كجبل وجبل شيشاي خردنيا الامر ستوارنه كرد انيا للهم نجحت گوشت را لم نسي كنجش
 كعدم نصبح ان ظاهره قد فصل الواو وباقصر ويدهم ياري عام كه اورا مرگامري گویند
 او باو جمع المقصور منه او بوجه المد وسمند ويقال او ببت الارض توباء توباء فني مولودة اذا اكثر
 مرتها ووببت توباء وبارة فني ووبت على فعله وفعله واوباءت الارض فني توبت واستويات
 اى وجدها وتوبت ووباءت الية او باءت الية اى اشترت الية وشت محبوب كرون دست را تي
 استخوان شكند يقال منه وشت يده فني مولودة ووثا منها نانا ويقال اصابه وشت والعامة تقول في
 البناء ورج ووجبت على فعله طعام از بلع وروغن ساخته عوب ويا از بست وخرنا ورج وباروزدن
 وخصي كرون وجاوب الكسر والمذمومى از خصي كرون وهو الحنطا ووفى الحديث عليكم بالبارة فمن لم
 يستطيع فعله بالصوم فانه وجاوب منه وجاات الكلبش ايضا ووفى الحديث انه ضحى بكلمتين موجبات
 ووجاات غنقه ضربته وتوجاات بيدي توو او عليه اى اكله وودا فلان بالقوم قال ابو عبدة -
 موداة اى مملكة ومعازة قال وهى لفظ المفعول به وودا است عليه الارض اى سويت عليه الارض
 وودا وجب كرون وبابك برزدن وتختير كرون وباز ايسادن يقال منه ووداة فائدة اخرى جرت فانه
 ووز خشك كرون گوشت وزا با تحريك استوار خفت شدن تو زنه اكلندن ناهه سوار خود را بر كرون

عند كرون في اللغة
 الواو في قوله
 توباء توباء

نوع

نوع

دور

نوع

نوع

و توبه و اول من حج اقصا قال تاب الى الله توبته و مثابا و تاب الله عليه امي و فقه لها توبته
 الشاعر مهابن النخعي بن حزن بن كعب تابوت م و اصله تابوت م مثال ترقوة و هو فقهو فقه
 سكنت الواو و قلبت باء الباء نث ناء قال لم تخلف لغة قرش و الا انصار في شئ من الشعر
 الا في التابوت فلفظه قرش بالباء و لغة الانصار بالهاء تاليف كفضل درختي ست که از ان
 گمان سازند تجاب چیز که گذاخته شود یک بار از سنگ نرگه نقره و هنوز باقی باشد در آن چیز
 از آن و قطعه از آنجا که گویند تجاب خطیم در سنگ معدن تجیب بالضم و یفتح یطبی و یکنه
 منم گمانه بن شهر العجیبی قاتل عثمان رض تجوب قبيلة از حمیر منم ابن الملیح التجوی قاتل علی بن
 و علی که در جوهی پس تحریف نمود شعر و لید بن محبته را شعر الا ان خیر الناس بعد ثلثة به قاتل
 العجیبی الذی باؤن مفسر به پس بخاند تجوی گمان اینکه از ثلثة خلفای ثلثه اراده کرده جز این نیست
 که مراد از ثلثة بنی صلعم و شعیب هستند تخزوب بالفتح ماده شتر اصیل و چالاک تخرع
 و تخرج و دو موضع و سبب انصراف این هر دو اوصالت تاست تینت و بی لبشام منها محمد بن
 محمد بن محمیل المحدث الکاتب العائق و صالح التنبی روی عنه ایضا تنوب در ختمای نرگ
 در روم که طمران از آن می یکد قییب کوهی به دینه تابه یعنی توبه **فصل الثانی**
 درخت آتاب ج ثوباء بالضم و فتح الواو و المد خامیاده و فی المثال عدی من الثوباء و ثاب
 علی تعالیت و لا تفل تناوبت قرپ پیه شکینه و روده تشریب سر زلش کردن و سخت
 گو میدن قوله تعالی لا تشریب علیکم الیوم و قرپت علیه و عربت بمعنی اذا قبحت علیه فعله تشریب
 مذق رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فصل فخری و آخر فی الفتح الراء فیها منسوب الیه
 تشریبیه بالضم نوعی از جامهای پدید چون گمان و مانند آن ثوب ترقیبی و ترقیبی نوعی من ثیاب
 مصر تعرب روان کردن آب تعرب بالتحریک آب راه وادی تعبان ج و ایضا نوعی از
 مار و از و با تعابین ج ثعبته نوعی از کربشه مشعب بالفتح ناودان و تشعب الماء و الدم من الا
 قال الاصمعی فوه یجری ثعابیب و سعابیب و هو ان یجری منه ماء صاف فیه عدم و ثعلب
 روباه ثعلبیه موتث منه و نام مردی ثعلبان بالضم روباه مردار الثعلب نوعی از بیاری که کوه
 ریزانند از من مشطیه کسیر اللام ای ذات تعالیب و ارض مشعلیه فهو من ثعالة و يجوز ان یکون من

مذکور است که در بعضی از اصحاب با کسر دندانهای زرد و نیکبازان کلین از نام تهری
 نیت زنی که شوئی خود را گذاشت باشد یا زن را دخول بها و مرد دخول به او لایقال الرجل الانی توکل
 ولد البینین وی مثبت و قد ثبت و ذکره فی ثوب و هم فصل الجیم جاب
 حرکة مطهره و لا کسب کردن جائیه الی درسی آهوی شاخ بر آورده و یقال فلان تحت الال
 جاب الصبر ای دقیق الشخص غلیظ الصبر فی الامور حبیب بریدن و غلبه کردن یقال فلان
 حبیب القوم ای غلبهم جاب با کسر بریدن زده یقال حقی محبوب و بعبره حبیب بین الجیب اسیر
 مقطوع السام جاب ایضا جمع جتیه ایضاً کشش دادن خرما جتیه م و کعب سنان که سرخیزه
 در روی رود و پیوسته دست تجویب از زانو در گذشتن سپیدی دست و پای ستور و النعت
 و من حبیب و الا لسم الجیب و رسیدن یقال حبیب فلان قد حبب محبة جاده راه جاب بالضم کفک
 شیر شتر محبة بالضم شکفته که در روی روغن گو سپند و جز آن کنند و زنبیل چرمین جاب جاب ج
 و حبیب الرجل اذ الشق ای اخذ الوشمة را و او هی لم یغلی ثم یقذر منها لقی ما یکون حبیب
 بالضم چاه سر برینا و رده جاب جتیه با کسر فیهما ج جوب بالفتح روی زمین و زمین درشت
 و لا یجمع حجابته احمق مثل سحابة و هو الذی لا یمیزه و یقال انه لحجابته بلحابة حبیب بالضم
 نوعی از بلخ و هو الاخصر الطویل المرعین حجاب بالضم و ایضا یقال له البوحجاب و هو اسم لم
 معروفة کما یقال للاسد البوحارث و شتر منجم حجاب ج حبیب تنگ سال نقیض -
 حطب و مکان حبیب و حبیب بین المجد و تبه و ارض حذبه و حذوب بالفتح خشک بی نبات و هو
 حبیب الجباب ای حبیب ما حوکه و احبب القوم ای اصابعهم الحذیب و احببت ارضهم ای
 و حذبتا حذبه و حبیب کردن و فی الحدیث انه حبیب المکرم لعد العشاء ای عایه و حادبت الابل
 العام اذ اکان العام محلاً حبیب نوعی از بلخ و نام مردی و النون زائده فیه و سختی ظلم
 یقال وقع فلان فی ام حبیب ای فی شدة و دایمیه حبیب کشیدن جمع و اک
 یقال حذبه و حذبه علی القلب و احببته ایضا حذر شیر باز کردن اسب گزده و خشک شدن
 شیرستان و آب دهن یقال حذبت المناقة فیهی جاذب و الجمع حادبت و حذبت ایضا -
 و حذبت الشتر ای مضی حادته و یقال بینی و بین المنزل حذبه ای قطعته و حذبه من غزل

حبیب
حبیب
حبیب

حبیب
حبیب
حبیب

حبیب
حبیب

یک پناخ از سپان مجاذبه منازعه تجاذب ثنائی التجاذب نیز رفتن تجاذب با تحریک هجوم النخل
 جاذبه و انجاذبه جرب بفتحین کرد و گریستن عجم ک افت ۲ اجرب لغت منه جرب بار
 مدوداً مؤنث منه جربی معصوماً جماعه قوم جرب اقوام جرب اجرب خداوند شتران
 که گریستن جرب و آسمان الارض جرب و زمین محط رسیده جرب بالفتح و الکسر ایمان اجرب
 جرب بالضم و السكون کذلک جرب البئر درون چاه جرب من الطعام و من الارض من
 معلوم که جرب جربان جرب بفتح الراء آزموده جرب با کسر کشت زار جرب یا کسر
 و المد با و کما که میان شمال و دبور و زود و جرب بالضم آبی به کله جرب به فتحین و تشه الیاء
 ز بار خرو و مردم قومی جربان بضمین پیام شمشیر جربان القیض گریان و خشک پیران جربان
 بالضم و فتح الراء و قبلیه معروف جرب م و هو معرب جرب به جماعه و الیاء للجمعه و لغير الیاء
 ایضا و يقال منه جرب جرب ای الکسبه الجرب فکسبه جرب اجب العظام من الابل
 جرد بان کرده بان و هو معرب ای الکی بفتح الرغیف و هو الذی یضع شماله علی شیء
 کیون علی الخزان کیلا یثقل و له غیره يقال منه جرب فی الطعام و جردم جرب الابل
 و جربتم اذا نکل بعد المرض و النزال جرب دراز جرب طعام و جرب
 ای غلیظ و خشن و يقال هو الذی لا ادم معه جرب با کسر سطر جرب جامه درشت
 جرب انگدن و يقال جرب جرباً و جرباً زیاده الیاء جرب تیران جرب با کسر ج
 جرب بالضم مرد حقیر جرب اجلباب بر دراز جرب و نیز رفتن سئل جرب ای کثیر جرب
 جرب العین علی وزن قرنی ای شدید البصر اقة جرب استوار جرب ایضا مؤنثی
 شیخ جرب و علیاً به پیروقت جرب کشیدن عجم ک افت ۳ جرب
 الشیء الی نفسی اجلبته بمعنی جلوبه آنچه بجست فروختن پیش کشنده از گوسپند و جرب آن
 جرب آنچه از شهر شهر برد بفرودختن و منه الجلب جلبه بالضم پوست جرب که خشک شده باشد
 يقال جلب البحر و جلب معنی و سختی رود کار يقال اصابتنا جلبه الزمان و کلبه الزمان
 ای شدیده و پوست خام که بر پالان وزین در کشند جلب بالضم و الکسر تیرنگی باران جرب
 بالان جلب بالتحریک بانگ بر زدن اسب را وقت دو اندیدن تا در گذرد يقال جلب علی قمر

والتزیب فی الصحاح و القاموس کذا جلبه جرب

جرب

جرب

جرب

جرب

جرب

جرب

جرب

جرب

جرب

يُجَلِّبُ بِالضَّمِّ وَالْجَلْبُ عَلَيْهِ مُثَلَّةٌ وَأَجَلِبُ قَعْبَةً أَيْ عَشِيَّةً بِالْجَلْبَةِ وَالْجَلْبَةُ أَيْ أَعَانَةٌ وَاجْلِبُوا عَلَيْهِ أَيْ
 تَجَحُّوا وَتَأْتُوا وَأَجَلِبُ الرَّجُلُ أَيْ سَجَّتْ أَيْلَهُ ذِكُوراً وَبِالْحَارِ إِذَا تَجَتَّ أَيْ تَنَاوَلَتْ بِالْكَسْرِ وَبِالضَّمِّ
 جَ جَلْبَتِي مَصْدَرٌ مِنْهُ وَلَمْ تَدْعُ لَهَا لَمْ تَدْعُ بِدَرْجَةٍ جَلْبَتِي لَيْفَتَيْنِ أَوْ زَيْنَ الْقَالِ مِنْهُ جَلِبُوا بِالْكَسْرِ يَدْعُو
 الذِّمِّي يَأْتِي النَّسَبُ مِنْهُ وَهِيَ أَيْ أَيْتِي الْمَصْدَقُ الْقَوْمُ فِي مَبَاهِمٍ لَأَنَّهُ الصَّدَقَاتُ وَلَكِنْ يَأْمُرُ بِالضَّمِّ
 لِعَمَلِهِمْ إِلَيْهِ وَيُقَالُ بِلِ بِلِ الْجَلْبُ فِي الرِّمَانِ وَهِيَ أَنْ يَرْكَبَ فَرَسَهُ رَجُلًا فَإِذَا قَرُبَ مِنَ الْعَاثِيَةِ مَرَسَهُ
 فَجَلْبَ عَلَيْهِ وَمَصَاحٍ بِهِ لِكَيْلِ أَنْ يَكُونَ هُوَ السَّابِقُ وَهُوَ ضَرْبٌ مِنَ الْحَزْنَةِ جَلْبُ وَأَجَلَابُ الْفِيكَاسِي نِكَهَ
 سَوَارِثَ شَهْرِ شَهْرٍ كَشَانَهُ لِفَرْقَتَيْنِ جَلْبَانِ بِالضَّمِّ نَوْعِي أَرْجُوبٌ جُونٌ يَأْتِي وَيُقَالُ لَهُ الْحَمْلُ
 جَنْبٌ يَهْلُو يُقَالُ قَعْدْتُ إِلَى جَنْبِ فُلَانٍ وَإِلَى جَانِبِ فُلَانٍ بِمَعْنَى وَفِيهِ أَرْجُوبٌ وَكَرَاهِيَةٌ وَالْعَصَا
 بِالْجَنْبِ صَاحِبُكَ فِي السَّفَرِ وَأَمَّا الْجَارُ الْجَنْبُ فَهُوَ جَارُكَ مِنْ قَوْمٍ آخَرِينَ جَانِبُ كَرَاهِيَةٍ بِالضَّمِّ
 كَذَلِكَ يُقَالُ فُلَانٌ لَا يَلُوحُ بِجَنْبِنَا جَانِبُهُ وَجَانِبُهُ وَجَنْبُهُ وَجَنْبُهُ كَلِمَةٌ بِمَعْنَى أَجَنِبِي تَشْدِيدُ الْيَأْسِ بِكَانَهُ
 وَكَذَلِكَ أَجَنِبُ وَجَنْبُ وَجَانِبُ كَلِمَةٌ بِمَعْنَى وَيُقَالُ ضَرْبٌ بِجَنْبِهِ أَيْ كَسْرُ جَنْبِهِ وَجَنْبُ الدَّائِيَّةِ إِذَا
 قَعْدَتْهَا إِلَى جَنْبِكَ وَكَذَلِكَ جَنْبُتُ الْإِسِيرُ جَنْبًا بِالضَّمِّ وَجَنْبُتُ جَنْبًا بِمَعْنَى تَشْدِيدُ
 وَكَثْرَةُ جَنْبُتِ الشَّيْءِ وَجَنْبَتُهُ بِمَعْنَى أَيْ تَحْتَمِلُهُ عَنْهُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى أَوْ أَجَنِبِي وَيَسِي جَنْبًا
 بِالْفَتْحِ وَرِجَالُهُ جَنْبُهُ يُقَالُ انْخَصَبَ جَنْبُ الْقَوْمِ وَهُوَ تَعْيِبُ الْجَنْبِ وَجَدِبَ الْجَنْبُ وَيُقَالُ
 مَرُّ السَّيْرِ وَجَنْبِيَّةٌ أَيْ نَاحِيَّتُهُ وَقَرَسَ طَوْرَ الْجَنْبِ بِكَسْرِ الْجِيمِ أَيْ سَلَسَ الْقِيَادَ وَيُقَالُ جَجْ
 فُلَانٌ فِي جَنْبِ قَوْمٍ بِالْكَسْرِ إِذَا جَجَّ فِي مَجَانِبِهِ أَيْ جَنْبِ الْقَوْمِ إِذَا قَلَّتِ الْبُيُوتُ أَيْ لَمْ يَكُنْ جَنْبُ الصَّيْثِ
 أَيْ جَانِبُهُ وَتَوَاتُرَ فِي ظَهْرِ الْقَرَسِ وَيُقَالُ تَبَاعَدَ بَيْنَ رَجُلَيْنِ الْقَرَسُ كَذَا قَالَ فِي عَجَلِ اللُّغَةِ جَنْبِيَّةٌ شَرْبٌ
 قَوْشٌ وَهِيَ دَائِيَّةٌ تَقَادُ فِي جَنْبِ الْمَرَاكِبِ جَنْبٌ ج وَكُلُّ طَائِفَةٍ مُتَقَاةٍ جَنْبِيَّةٌ أَيْ جَنْبُ الذِّمِّي لَأَنَّهُ
 جَنْبِيَّةٌ الصَّاهِي الْعَلِيَّةُ وَهِيَ النَّاقَةُ تُعْطِيهَا الْقَوْمُ لِيُتَمَارُوا بِهَا عَلَيْهَا جَنْبِيَّةٌ أَيْ عَرَبِيَّةٌ جَنْبِيَّةٌ تَعْرَبُ
 أَرْدَنَ وَجَنْبُ شَدْنٍ وَيُقَالُ لِعَمَلِ الْقَوْمِ عَمَلُ الْجَارِ الْجَنْبِيَّةُ أَيْ لِمَا رَفَعَتْهُ جَنْبِيَّةٌ بِمَعْنَى مَنْ لَمْ يَكُنْ جَنْبِيَّةً
 سَيَتَوَسَّى فِيهِ الْوَاحِدُ وَالْجَمْعُ وَالْمَوْزُونُ وَرَبَّمَا قَالُوا فِي جَمْعِهِ أَجْنَابٌ وَجَنْبُونَ وَمِنْهُ يُقَالُ جَنْبِيَّةٌ
 وَجَنْبِيَّةٌ بِالضَّمِّ جَنْبِيَّةٌ لَوْ سَتِ يَهْلُو شَرُّهُ يُقَالُ عَطْنِي جَنْبِيَّةً أَيْ جَنْبِيَّةً عَلَيْهِ وَكَرَاهِيَةً يُقَالُ تَرَلَّ فُلَانٌ
 جَنْبِيَّةً وَهِيَ أَيْضًا كُلُّ نَبْتٍ تَرَلُّ فِي الصَّيْفِ يُقَالُ مَطَرٌ نَاطِقٌ أَكْثَرَتْ مِنْهُ الْجَنْبِيَّةُ جَنْبِيَّةً

و این مجله را در این کتاب نوشته اند

انترجت انداخته شد خبری با کسر شین و بالضم بنده گان بنو خزیمه قبیلک است مجز به کسر شین
 خصلت های طاهره جنت کشفه اسمی است جعته هوا و هووس جعدیه بالضم غوزه آب
 و قیده عکلیوت و فله که مابین دو طرف لب بر عالمه قریب وقت ولادت بود و بلا لام رحل
 مدنی و بلا با و اسم جعشت دراز فرجه جعنب کوتاه جعنب کلفت اتباع شغیف
 و لا یغزو ابلجنت فراقتاد جلد بکچهر سخت استوار جلوب بالضم زن بزرگ
 زانو جلد بالکسر نام دادی چناب بالکسر و بالهمله مرد کوتاه سخت گوشت جهب
 روی زشت کران مجتبه کنیز مرد کم شرم آناه جابها و جابها علانیة فصل الحاء
 حجت دانه حب جوب جماعه حبه القلب و انه دل حبه ایضا نصف طسوج و قطعه من شئی
 حجب الغام نخچه حب المزون و حب قمر کدک جابرین حبه نان و هوا سم له معرفه حبه بالکسر
 دشتی که از وی قوت نشود و فی الحدیث فیئبئون کما ثبتت الحبه فی حمیل السیل حب ج
 حبه بالضم دوستی یقال نعم و حبه و کرامته حب ایضا دوستی و غم مغرب حب حبه ج
 محبه دوستی حب بالکسر کدک و ایضا دوست حب کدک یقال حبه فهو محب و حبه محبه
 بالکسر فهو محبوب و نه اشا و لانه لا یائی فی المضاعف لفعیل بالکسر الا و کثیره لفعیل بالضم
 از کان متعدد یا خلا بذ الحرف و یقال حبیت بالکسر ای صرت حبیباً و حب بفلان
 ای ما احبته الی قال الفراء معناه حبیب بفلان بضم الباء الموحده ثم انکنت و ادغمت
 فی الثانیة و جذا زید دوست رومی است زید یا دوست ابن زید و حب فعل ماضی و اصله
 حب علی ما قال الفراء و ذاقاعله و هوا سم فیهم فجله شیا و احدا فصار بمنزله اسم یرفع بالکسر
 و موضع رفع بلا ابتداء و زید خبره محب دوستی نمودن و سیراب شدن خبر یقال محب الیه
 ای تو دوستی المحار ای امتلاء من الماء و شرب الماء بل ستمی محبت ای تملأ من الماء
 استجاب نیکو شردن تحاب یکدیگر را دوست گرفتن حباب صحابه با هم دوستی گرفتن
 حباب بالضم دوستی و مار و دیو نام مردی حباب الماء بالفتح معظمه و غوزه آب و یقال
 حبابک ان فعل کذا ای غایتک احباب فر و فتن شتر و هو کالحمر ان فی الخیل یقال منه احب
 البعیر و غیره و هو ان یصیب به مرض او کسر و لا یرج مکاره حتی میر او میر و ماده شدن شتر

وذا انك كرفتن كشت يقال منه احب الزرع وَاَكْتَبَ حَبَّ بَقِيَّتِهِ غَوِيزَهُ اَبَ وَسِيرَ لِي وَذَنَانِ -
 حاب حب بالضم نام مردی بخیل و هو كان لا يوقد الا نارا ضعيفة مخافة الضيفان فغضب بها المثل
 حتى قالوا انما الرحا حب لما يهذه الخيل بخوافها و قالوا انما ربي حباب وهو ذوات يطير بالليل
 يتوقد كانه نار و ربما جلاوا الحباب اسماء تلك النار حبان نام مردی بحباب خرد و ریزه حباب
 بالفتح ج حبی بالضم علی فعلی نام زنی حباب بالکسر پرده حب بازداشتن کج و ف
 ض ۲ محب نابینا حاب بازدارنده و پرده دار حباب بالضم ج دنام مردی و ابرو
 حواجب جماعة كانه جمع حاجبة حجة بالکسر حاجبی حجاب مصدر منه استجاب حجاب خواستن خوا
 الشمس كراشهای آفتاب قوس حاب خم ابرو حجاب در پرده شدن و هو ملك محب
 حجة بالتحريك سرسرين حذب بالتحريك زمین بلند حذاب بالکسر جماعة و منه قوله تعالى وحم
 من كل حذب ينسلكون حذب بفتح ح كوزی شست و حذب بلمه و واحد و حذب بمعنى فهو حذب
 و احدى الله فهو حذب و ناقه حذب و حذب عليه و حذب عليه امي تعطف عليه
 حارب کارزار مونس يقال وقعت بينهم حرب قال الخليل تضغير بالحرب بلا با و قال المصنف
 لانه في الاصل مصدر و قال السمر و الحرب قد يدكر و يقال انما حارب لمن عاربنى اى عدو و تحاربوا
 و اقرعوا بمعنى محارب كسر الميم و فتح الراء صاحب حروب و هم محاربة حربه كج و بدستى و تازيا
 حارب بالکسر ج حرب بفتح ح جنگیدن شدن حرك نعت منه اسد حرك ايضا حارب -
 بر انا لانیدن و خشم گرفتن و خشم آوردن و قهر کردن سينان راجع بية الرجل ماله الله مى
 يعيش به حرب بالتحريك ايضا كرفتن مال کسی و بی چیز ماندن و قد حارب ماله اى سلبه منه
 محروك و حريك راجع بى اى و قلته على ما يغنيه من عدو و حارب يشيكة اى محاسن و منه
 محراب المسجد و هو ايضا حرفة قوله تعالى فخرج على قومهم من المحراب قالوا من المسجد محرابا
 بالضم قبلة از مهر حرابو بالکسر و الداء آفتاب پرست يدور مع الشمس كيف و ارت
 تيلون سحر را و هو ذكر اتم جبين حرابی ج حرا بة مونس منه و يقال حرا بة تنفك كيقال
 و تب غضا ارض مخسرة زمین حرا باک حرا بة ايضا ميمهای زره حرا بى المثنى گوشتهای
 پشت مازة اخري اى از بار و اديا و لا لحاق با فتنل حارب بالکسر گروه و ياران

جرب

حرب

حرب

از

و نوبت آب تخم نریا ای اجتماعاً از آب گرد و هم که بر جگ اینها گرد آمده بود و خرابی بکسر الساء
 بلا تشدید درشت کوتاه یقال رجل حزاب و حزاب بفتح الهمزة کان علیها ما لا یلی القصر
 و الیاء للالحاق کالغایمیه و العلامیه من الغهم والعلم حزاب و بالکسر و المذمین درشت جزایر
 اخص منها حزابی ج و اصله شد و کما قلنا فی الصحاری حزاب بالکسر گزندشتی و ایضا مثل
 الحزابی ای الغلیظ القصیر قسط گرد و زبانی حزبه امرأ ای اصابه خیر یون کنده پیر خشب
 حسابان بالغهم و الکسر حساب شمر دین جمع و فاضل ۲ محسوب شمرده حسب لغتین مثله و هو
 فعل بمعنى مفعول و اندازه یقال هذا بحسب ذاک ای یقدر ذاک و عدده و بزرگی مردان و
 انسب یقال حسب دینه و الله حسبته مصدر منه جمع بضمها حسب نعت منه قال ابن السکیت
 الحسب و الکرم کیونان فی رجل و ان لم یکن له آباء و اشرف و النشرف المجد لا کیونان الا
 بالآباء امتساب نهی منکر کردن یقال احسبت علیه کذا اذا اکره علیه فهو محسوب البلد و فرد
 و ثواب چشم داشتن از خدای عز و جل یقال احسب بکذا اجر عند الله تعالی و الاسم الحسب
 بالکسر و هی الاجرة و الجمع حسب کسر الحاء و هی التذیر ایضا یقال فلان حسن الحسبه ای التذیر
 و هی من الحساب ایضا کالتذیر و الحاسیه من الکر و الجلوس و یقال احسب فلان ابنا له
 او بنتا اذا مات و هو کبیر و ان مات صغیر یقال اقترحه احساب پسندادن چیزی یقال
 احسبني امشی ای کفانی و وادون آنچه بدان نشنود و سنود یقال احسبته بالشدید ای
 اعطیته مایه منیه و یقال حسبک درهم ای کفاک و شئی حسبک ای کاف و منه قوله تعالی عطاء
 حساباً و یقال اعطی فاحسب ای اکثر و هذا رجل حسبک من رجل و هو مدح و منکره کانه قال محسب
 لک ای کاف و لک غیره و یستوی فی الواحد و الجمع و التثنی لانه مصدر و نقول فی المعرفه
 هذا عبد الله حسبک من رجل فنقول حسبک علی الحال و نقول اذا اردت الفعل مررت
 برجل احسبک من رجل و برجلین احسبک و برجال احسبک حسب بس نقول منه رأیت
 زید احسب فکانک قلت حسبی او حسبک و لم یؤنذ لاک اردت الاضافه کما نقول طایف
 زید لیس غیره زید لیس غیره عندی حسبک الله ای انتم الله تعالی انما حسبنا ان بضم
 عند حسب و غیر ای ناوک حسبانه یکی و شمار قوله تعالی انتم بحسبای ای بحسب

حقیقه بکسر و اما حقیق ج حقیق یعنی بن روزگار احباب ج و منه قوله تعالى او امضى حقیقا وقوله تعالى
لا یسئرن فیما احبوا حقیق یعنی جنگ بالان شتر قیال احببت البعیر تنگ بستم شتر را و حقیق البعیر
بکسر البعیر اذا اصحاب حقیقه ثلثة فاحقیس بولد و حقیق البعیر ای احقیس مطره احبب خرگه حقیقا
مروثه و قیال للفاخرة الطولية فی السماء حقیقا حباب میان بنزدان و کوئی معروف حقیقه باروان
حباب ج و احقیقه و اسحقیه ای احمل الحقیقه و قیال احبب فلان الامم کانه جمعه و احقیقین
خلفه محقر ردیف که پس سوار بر نشینه حلب بالتحرک شیر ووشیده و شهر شام و خارج باج
المعین و ووشیدن عجم فاض ۲ بقال حلب النافه و احببها فوجالب و قوم حلبیه و لی اول
شئی قلوب الحلبه و لا یقال الحلبه لانهم اذا اجتمعوا حلب النوف اشغل کل منهم حلب ناته ثم یو
الاول فالاول قلوب بالغت شیر ووشیدن فی جلوته کذاک استحاب ووشیدن خواندن حلیب شیر
دوشیده و حلبت الرجل ای حلبت له و احلبتني ای احلبتني الحلب و احلبت عليه و اجعل ما حلبت
لی و احلب الرجل اذا نجت البله انما و احلبت بالیم اذا نجت ذکورا و انما شیر ووشیده که از
جراگاه بخانه فرستند قیال احلبت اهل محلب یاری گر محالبه یکد گیر یاری کردن و قیال هم محلبون
علیک ای یحییون و یتأکبون من کل اوب محلب بکسر گا و دوشه حبت المحلب نوعی از دروهای
افادیه محلبیه موضع نافع حلبانه ذات لبن حالبان دورگ بر دو طرف ناف و محلب العرق
و احلب ای سال و قیال عشم محلبه بکسر التاء و اللام مع سکون الحاء و حلبه بضم هاء فتح الهم
ایضا التی محلب قبل ان تحمل حلبه اسبان که بجهت دو اندن جمع کنند از هر جای و قیال حلبوا
اذا جاؤا للنصرة من کل اوب محلب بالنشید نام اسپ حلبه بالضم شملت و انه ایست مصر و
حلب بالضم و التشدید گیاهی که آمو از اخورد و آنرا ریش بر نیز گویند و قیال تیس حلب
الاضافه و تیس ذو حلب و حلبا بکسر ثنی لبلا بیا و حلب بالضم نیک سیاه تخمیب نوری
و ساقهای اسپ و بالجیم فی الانسان محلب اسپ فراح گام و تحب فلان ای نقوش و انخی
حوب بالضم گناه و بزه حاب شله خوب مصدر منه عجم فاض ۲ بقال حبت کذا ای
تکلمت خوبه حیاه مصدر ان منه قیال هو الحق و اتوب و قیال لی حوبه اعولها ای ضغفه
و قیال قال ابن السکیت ان فی فلان حوبه و حوبه و هی کل حرمة یقتضی من ام او اخت او بنت

او غیر ذلک من کل ذات رحم قال و می بینی موضع آخر الکرم و الحاجة يقال النخج اللد تعالی به الحوت
 الی السکنه و الحاجة و يقال فلان حوتیه ای لیس عنده خیر و لا شر حوتیه ایضا مردی ضعیف خوب ج
 و بداننی نوادر الی زید حوتیا من حواب و ات ج خوب ثلث لغات بانگ بر وزن شتر را يقال
 حوتیت بالابل و حوتوب فلان من کذا ای تیانم و التوت التانم التوتج و التخرن ایضا و حوتوب
 ابن آدمی ای یصوت لان صوته کذلک حوتاب نام آبی در راه بصره صغیر **حواب**
 کلوکب را وی فزراخ و دلو و شیخ و سم فلک و نام آنجوری یا آنجوز و موضعی در بصره و نام دخت
 کلب بن وبرة حوتیه سبط ترین دلو یا سیرد و شه حتر ب کوتاه حتر ب الماء تیره شد حتر الیه
 تیره شد آب آن و بگل آمیخته آنجوریه تنزی لب ز برین مردم حتر ب گیاهی که برین نرم رویه
 با گیاهی که نزدیک برین سخت و آب غلیظ و چرک و دوسمت که بیه رنگ ماند حصلت بالکسر در
 روغن یا در دمن حتر و ب دانه گیاه عشق و نام مردی حردیه خفت و سبکی و اسمی و حتر
 یکی از در و ان عرب حصر ب تنگی و بجل حصلت بالکسر خاک حصر ب جبله و بوتره استخوان
 کرد آنرا یا قتل آنرا و کل مملو و محصر ب حصر ب و خطره تنگی خطبته سرعت در دو و بدین
 حطیبه آواز ندر و سر حلت ب اسم بوصف به البخیل خجیب بالفم خشک از هر چیز
 حطیبه بر حجازی و اسمی الطلیب بن حطب و حطب بن حارث و وصحابی حطیبه دلاوری
 و جنسی از حشرات ارض حنزاب خرما و سرشت و کوتاه زور آور یا پنهان و در وسط و حجت
 سنگوار حنزاب مثل و خروس و گرز و شتی و همین است موضع ذکر این لغت **فصل الحاء**
حبت بالفتح و الکسر مرد فریفته و گریز و فریقین **حح ک اف ۲** و حبت غلامی فلان
 ای خدعه حبت ثلث لغات نور و رنگ و ابر و سر بند حبتیه مثله و ایضا بشم کرده دو ساله و بی وجود
 من الحقیقه و بی صوف المذبح و گوشت شتر حه کوب حباب ای منقطع مثل بیاب حبت
 من ثوبه حبه ای اخرج حبت فحبتین پویه دویدن حبت حبت کذلک **حح ف اف ۲**
 يقال منه حبت الفرس و حبتیه صاحبه و جا و احمین و حبت البحر ای اضطرب و ایضا بهم حبت اذا
 حبت بهم البحر حات غلش و حتر حواب ج يقال لی من فلان حات ای قرائات و مصافح
 حبتنوا عنکم ای آبرود و او اصله حبتنوا ثلث آیات ابدوا من الباء و الوصلی حاء و لفرق بین حبت

واری

از

مرب

حلب

در

صغیر

حلب

حطیبه

حطیبه حجت

حبت

حبت حجت

حبت حجت

حبت حجت

حبت حجت

وتقول وانما زادوا في كلمة حارب لان في كلمة حارب ووجه علة جميع ما يشبه من الكلمات بحجة واحدة
 الشئ واضطراره حبيب نام مروی جلیان عبد الله بن زبیر وابنه وبقال هو واخوه مصعب
 حذیثة بالکسر ناقه لیسار حذب به شمشیر زدن و سنگافتن گوشت و پوست بزدن
 و گزیدن مار و دروغ گفتن حذب بالتحریک کولی و دلیری بحرب و بقال کان بجماعة حذب و هو
 رجل بدرک النار و کان امواج و بقال فی لسانه حذب ای طول رجل اعدب من حذب
 و امرأه حذب و طعنه حذب و اذا هجمت علی الجوف حذب و ایضا و ریح کینه حذب راه فرار
 بقال اقبل علی حذیک ای علی امرک الاول رجل حذب بالکسر شد و الباء و جارية حذیه
 ای ضحیه حارب بالضم قطع الجمهور من الرمل و مناکبه سرین خربة خراة بالتحقیق الشد
 كذلك خربة ایضا گوشت کوشه دان و کل ثقبه مستدیر به منی خربة محروب ای مشقوق رجل آخر
 مرد گوشت شکافته و سوراخ کرده خراب ویران شدن عجم ک اف ۲ حارب الموضع فهو خربة
 و از خربة اجواب و تخرب ویران کردن حارب و ذوقال الاصحقی هو سارق البعیران غاصبه
 خراب ج خراة بالکسر و ذمی شتر عجم ف اف ۲ مثل کت کتابه خرب بفتحین شوات
 خربان ج و مصدر اخرج حروب خروب بالضم گیاهی و لا تقل بالفتح خرب خرب خربة
 خربة کبیر العین باریک استخوان نازک اذام حصن خروب شاخ خمیده جمل خروب الطویل
 فی حسن الخلق حارب بالجمجمة المفتوح الازاد اماسیدن پسان ناقه و تنگ شدن سوراخ
 آن و کذاک فی الشاة کوم حارب اذا کان رخصا و کل لحمه خربة اذا کانت رخصة خشبة
 بفتحین جوب خشب خشبان بالضم ج خشب بالفتح امیختن چیزی چیزی و زودون رومی
 تنج و جز آن چند آنکه ماه از وی دور شود و روشن گردد خشب شمشیر زوده و رنگ گرفته
 و هو من الاقداد و تیر تراش نخشین جمل خشب ای غلیظ و بقال خشب الشجر اذا اقلته
 کما جی و کلم متوفی فیه خشب کوه و شت خشبان دو کوه و فی الحدیث لا تزول لکة حتی ازود
 خشبا یا جملة خشبا و فی کیهته یا سبته اگرچه خشبا و طایف خشب ای خشن و خشوب صابر
 خشای خشنا قال ابو عمر و کل غلیظ خشن فهو خشب و خشب و خشب الال اذا اكلت الیسین من
 و رجل شرب خشب اتباع ای لاخیر فیه خشب بالکسر اسم بلفظی زراعت من تاک خصب

بالكسر وفتح سأل وعلال فقیض حدیب یقال بكذا اختصاب كذا قالوا ربح اقتصادا وبلد سبست
 ویرمة اغتشار وکوب اسمال واخلق فیکون الواحد ویراد به الجمع وانشعبت الارض وسمكان
 منضوب وخصیب وانشعب القوم ای صاروا الی خصیب وانشعب جناب القوم وهو ما هو لهم
 خصیب الجناب ای خصیب الناحية خصاب نخل بسیار بخصبة کی خصاب بالكسر المعجمة
 رنگ خصب رنگ کردن عجم ف اک ۲ اختصاب کذا ک گفت خصیب دست رنگین -
 واکلف الخصیب ستاره خضبة مثال خمره زن بسیار خصاب بنان شخص شیدا ولبا لغته
 وانشعب المکرن یعنی لکن وفتاره وخصب النخل ای انضر خاضب شتر مرغ نرکه ساقهای
 وی زرد ویا سرخ شده باشد از رنگ گیاه و لا یقال ذلك الا فاطمة وبن النمامة خطب
 کار یقال ما خطبتک مخاطبة خطاب سخن در روی گفتن خطبة بالضم هم یقال منه خطب الخطیب
 علی المنبة خطبة بالكسر زن خواستن یقال خطبت وخطبت ایضا فیها خطیب غاطب بمعنی
 خطیبی بالكسر وتشدید الطاء وفتح الداء وزن خواستن خطب بالكسر وزن خواسته یقال ای
 خطبة وخطبة وخطبها ایضا خطابة خطیبی کردن عجم لضمهما و یقال خطبت کتک وخطبت کتک
 وپی کلمه تفرج العرب بها وخطب القوم فلانا اذا دعوه الی تزویج صاحبهم خطب
 نوعی از مرغان وخر سبز قال الفراء خطباء هم آنان علیها خطاسو وعلی تنها وخطبت کر
 منها ناقة خطباء بنیة الخطب وخطبتک الصیدی اکلتک وذنمکت وخطب الحنظل ای صار
 خطبانا و هو ان یصفیر و یصیر فی خطو وخطب خطابة قومی از به وافض خلا بتر فرقتن بزبان
 عجم ف اص ۲ اختلاب مثل وکی المثل اذا تم خطب فاحلب ای فاحذرع خطبة کلمه خطب
 زن نیک فرمیده رجل خلک وعلیوت ای خدای کذاب برقی خطب بالضم وتشدید اللام
 الذی لا یخفی معه وخطب ایضا ابری باران و یقال برقی خطب باللام صافه ایضا وخطب
 جامه رنگ برنگ خطب بالكسر پوده دل و یقال للرجل الذی حبة النساء انه یخطب لسناء
 خطب یضمتین لای وکل ومنه یقال ما یخطب وخطب الماء ای صار کبیرا در سق فیه خطبت
 بسکون اللام وضمها کذا ک خطب بالكسر حگال جارج و داس بی وندایه خطب در وون گیاه
 عجم ف اص ۲ استلاب کذا ک و فی الحدیث نخطب الخیر ای قطع انبات ونا کلمه

نظر

نظر

خطب

لب زيرين باطل فعل ميان دو بروت سياه پره بيني فصل الدال داب دروب
 رنج دين دركار عجم بفتحها منسوب وادانه اما دانيان روز و شب دات عادت و كار و قد
 سنج و لب زرم رفتن عجم فاك ۲ و كل ماش على الارض دانه و سبي ايضا
 ستور پشت و دانه الارض من اشراط الساعة و يقال هو كذب من دت و درج اى
 الكذب الاحياء و الاموات و ادببت الصبي اى حملته على الدبيب و يقال ما بدار و بى بالضم و
 اى ليس لها من يدك و كذا لك ما بها و عوي و دروي و عوي لا كالم لاني المجد و دت الوجع رنج
 و دت بالضم خرس و دت موشه ارض مدته ذات و دت السيل بفتح الدال و كسر ما موضع جبر
 و دت النمل ايضا فالاسم مكسور المصدر مفتوح و كذا لك الفعل من كل ما كان على الفعل قيل
 فاك ۲ دت خور روغن و دت بالضم راه نامة و بوب لا كما و تمشي من كثرة لمها و يقال
 فعلت كذا من شت الى دت و بالتموين ايضا اى من الشيا الى وقت الدبيب بالعصا
 و دت ضرب من الصوت در بة بالضم عادت و خود و ليري بر حرب و بر هر كارى و دت
 بالمشى و تدرب و دروب اى اعتماد و ضري به و يقال ما زلت اعفون فلان حتى
 اتخذ ما و دت و دى الشل دروب كما عطفه الثقات اى خضع و ذل و الثقات خشية تستوى بهم
 الراح و رجل تدرب مثل تجرب بالفتح و الكسر فيها و دريه الشدا كه حتى قوى و مومن عليها
 و دت البازى على الصيد اى صرت به دروب در و اذه و اصله المضيق فى الجبال و ادرب
 القوم اى دخلوا ارض العدو من بلاد الروم و عابته بالضم مزاج كردن و قد و دت منو داب
 مداعبة مازحه و دت بالضم راه كوفته و مر و ضعيف و لب بالضم درخت چار و لبه كى
 نه لبه چارستان دو لاسم دو اليب ج و تامة بالكسر و دت كوتاهه حميمه و حوب
 كشكور آوند و جوال باجمال خرو كه براى طعام و غيره با زبان در مضر باشد و حجاب
 بالكسر و دجبان بالضم دمن بلند چو سنگستان و دجبه دور كردن از عجم بفتحها و دت
 جارية و دجا و دجا بالضم جامعها و دجا با بد جبهها مثل وجهه كه مزة ابو نه كوفته و دجبه كه مینه
 نام زنى و دجبه دور كردن او را از پشت و دى سخت دور كردنى و دت بفتح الدالين و دت
 دختر ك بر گوشت و دت كور جز و رقيب و دت كور و دت كور و دت كور و دت كور و دت كور

دار

دبر

البر

البر

دبر

دب

دب

دج

دج

دج

دج

وین چنین گویای ذوب و زبان که اطقن اذایه مذوب گد از ایندن ذایت است
اشد خرد یا ذوب ایضا عمل اذ ذاب اذ ذاب مسکه در و یک کردن بخت کردن شدن آن
اذایه ایضا عارت کردن یقال اذ اب علیها بنو فلان ای انار و او یقال ذاب الی
علیه من الحق ای وجب و ذیت ذاب عیب کردن مثل ذایم و ذیم و ذان و ذیم
زور و بجا آنت ذمت قراضه و سکا که زور و جمع علی اذ ذاب و ذوب و پمانه اهل من اذ ذاب
رج اذ ذاب جمع الجمع و خیره شدن چشم از بسیار دیدن زور در کان یقال من ذوب الرجل بالکسر
اذا برق بصره مذ ذاب رو شها و ذوالهای زرا ند و کرده مذ ذاب زرا ند و اذ ذاب مذ ذاب
زرا ند و کردن گنیت مذ ذاب الذی یعلو حمرته مضمره و اذ ذاب حمرته فهو الذی یعلو حمرته
رفتن و گذشتن ذوب کدک غصع لغتجهما اذ ذاب بردن و یقال ذوب فلان مذ ذاب
و قوام به مذ ذاب یضم الیم لیمون الوسیه فی الماء و کثرة استعماله فی الوضوء ذوبه با کسر یاران
ذوب ج صمیم مذ ذاب به زن پارسا و ذوب ر و ان شد کوشش و
بشتابی مذ ذاب بر پهلوانده اذ ذاب کا مر آب فراوان و خوف و نشاط و ذیت
فصل المراء و اب پیوند کردن کاسه و کفشیه کردن و دوختن و مننه
فولم از اب بنیم ای اقلح غصع لغتجهما روئیه بالفم کفشیه و چوب پاره که پیوند کنند بر
خورد شکسته بر اب بالکسر و تمام مردی و ریاب ایضا نام مردی و شکافهای خنجر
رست پروردگار و خداوند و هو اسم من اسماء الله تعالی و لا یقال فی غیره الا بالاضافه
او بالالف و اللام و یقال للصاحب الرست و لایح البکیه قوله تعالی یا موسی انما من عندنا
ایه ادا ما و اینها فا ذ ذاب انت و ربک فاعلا ای انت و هارون بدیل قوله تعالی قال
رست انی لا املک الانفسی و انی و قد قالوا فی الجالبیه لایح و پروردن غصع و غصع
قال صفوان لان یرتبی رجل من قریش خیرا من ان یرتبی رجل من هوازین و نیکو کردن
و تمام کردن یقال رست ضعیفه ای اصلها و بیه و تر بیه یعنی ای ربا و المو و ربا لری
ربائی مرد خدائی قوله تعالی کونوا ربانیین یقال رببت القوم ای تسببتهم و کنت فو قهم
بوتصر بومن الر بویه تر بوب گرد آمدن ربی بالفتح و فتح المشد و علی فحالی میسر فرزاده

ووجهها رباب بالضم و رباب بالكسر مصدر رباب هو قرب العهد بالولادة يقال شاة ربابة وانحدر
 باب قال ابو زيد ربابة من النضر وقال غيره من النضر والضان جميعا و ربابا في الابل ايضا
 رباب شوى فادر رابة زن بدو ربابة وربيب وخر وپسر زن وپره در خانه پرورده و رباب ج
 ربابيه ايضا خاصته يعني دايه و پرورنده و يقال افضل ربابة لعنم المرأى بعد ثمانه و حدته و
 طراوته ومنه قيل شاة ربابة و اخذته ربابة اى اخذته كله رب بالضم طلا و آب هر چيز
 آب خاثر باشد مرثيات و از دايه پرورده يقال هو مرنى و مرث و ربك فسا و مرنى
 خافض لا يقع الا على النكرة يشد و يخفف و تدخل عليه انا و نقول رببت و يدخل عليه ما كنت
 ان يتكلم بعده بالفعل كقوله تعالى ربها يود الذين كفروا استعدوا و خفوا قد تدخل عليه الهاء
 فنقول ربية رجلا قد ضربت فلما انضفت الى الهاء و هى مجهولة انضفت رجلا على التثنية و هذه الهاء
 على لفظ واحد فى كل حال و حكى الكوفيون ربية رجلا قد رايت و ربهما جلين و ربهما جلالا و
 ربتهن نسائهن و حد قال انه كناية عن مجهول و من لم يؤخذ قال ربه كلام كانه قيل له بالک
 جوابه فقال ربهن قد ملكت و رب جواب عند المخوفين ربة بالكسر نوعى از گياه رب ج رب
 ففتحين آب سيار و خوش و فلان مرث بالفتح اى جمع و يرث الناس اى يجمعهم و مكان
 مرث اى جمع و اربت الابل بمكان كذا اى لزمت و قامت به فنى ابل مرث و اربت
 اى لزمت الفحل و اربت و اربت الجوز و السحابة اى دامت ارباب نزدیک آمدن بچيز
 ربى و احد ربين و هم الوف من الناس قال الله تعالى و كان من نبى قاتل معه ربيون كثير
 و رب باره گا و دشتى رباب بالكسر پنج قبيله از عرب كه يكى شده اند و هم ضبة و ثور و عكل
 و تيم و عدى و انما سمو اندك لانهم سمو ابدىهم فى رب و تحالفوا عليه و انصبته اليهم ربى
 بالضم لان الواحد منهم ربة لانك اذا نسبت الشئ الى الجمع ردوته الى الواحد كما تقول
 فى المساجد مسجدى آلا ان تكون سميت به رجلا فلا تروى الى الواحد كما يقال فى انما رابى
 و فى كتاب كلابى ربابه بالكسر حبه تيرامى قمار عهد و پيمان و منه قيل للعشور رباب آرت
 اهل عهد رباب بالفتح ابر پسيد و قد تكون اسود واحد ربابه و نام زنى م كه تبه پايه
 مرثبه كذا و ايضا حاي و ديوان بر سر كوه و بلندى و قال الخليل المرث فى الجبل

والصالحی فی الاموال التي ترتب فیها العیون والرقباء ترتب راحته كرون ورجات هم
 ورجل آن رتوب بر جای استادان و درود اوی بودن و یقال رتب ای ثبت رتب رتوب الکعب
 ای انصب انتصابه امر رتب ای قار ثابت و امر ترتب علی الفعل بضم التاء وفتح العین
 ای ثابت ترتب فیه ترتب یعنی یقال ما فی هذا الامر ترتب و لا عتب ای شدة و میانه دو
 سبیه و وسطی و قد لیکن وزمین بلند و بر آده ترتب کذلک کقولک دوج و درجه رجب
 شهر الله الحرام و یقال له رجب فمقر لا نعم کانوا لشد تعظیما لدار جابج و شکوه داشتن و
 داشتن یقال رجبته بالکسر ای هبته و عظمت رجبان ماه رجب و شعبان ترتب بظیم کردن و
 ترتب العترة و هی و جها و یقال هذه ایام ترتب و اعتبار و ستون نهادن و رخت پر بار
 قال الحباب بن السد رانا عذ لبقا الم رجب و رجا بنی الشجرة عذار تعتمد علیه لضعفا و کفر جلهما
 و الاسم الرجبیة بالضم و الجمع رجب مثال ركة و ركب رجبیة من النخل منسوبة الیهما رجبیة
 ایضاد ام گرگ و پیوند نزدیک سر انگشت راجبه مثله و اوجب ج هم البراجم تحتها غم
 الاشاح و هی الا فی یلین الکاف ارجاب رود گانی و لم یعرف الا صمعی و احدى رجب
 بالضم فراخی جمع لضمهما رجا به مثله رجب بالفتح لغت منه نقول بلدر رجب و ارض رجة
 و قولهم فرجا و اهل ای انصب سعة و اهل افاستنس و لا تستوحش ترتب رجا بگفتن
 قدیر حاج بالضم ای و اسعة رجبی علی فعلی بین ترین استخوانهای پهلوی رجب بسیار
 و یقال هو رجب الصدر ای و اسع الصدر رجا ب اکثر م سعة افطار الارض رجب
 و ارجبت ای اتسعت قال الخلیل قال نصر ابن سيار ارجبکم الدخول فی طاعة الکرامانی
 ای او سعکم قال و بی شاذة و لم یجی فی الصحیح فعل بضم العین متبعدا غیره و اما المعشل
 فخذ اختلافه قال الکسائی اصل قلته قوله و قال سیبویه لا یجوز ذلک لانه یحیی و لا
 کذلک مللت الارضی انک تقول طویل و ارجبته ای و سعة و قال فی زجر البعیر و انفس
 ارجب و ارجب ای توسعی و تباعدی رجة المسجد لفتحات ساحة رجب رجات رجا
 ج جزو رجب بطن من همدان و ارجب قبيلة من همدان تنسب الیهما الارجبان لمن بل
 ارجوب بالکسر مشددة الباء و چانه بزرگ اهل مصر از و بخت چنه بزرگ حمر زاب

بالكسر لغة في ميراب وليست بصيغة وكشتی دراز مراب ج ارزنگ بالكسر كوتاه وهو ملحق
 بجردل وركب ارزنگ ای تخم ارزنگه كلوخ كسب موزة تيجيف المباركة لك
 مران به جمع موزبان لغيم الزار وهي معربة فارسية منهم قولهم لاسد مرزبان الزارة ويقال له
 مرزبه كذا كما يقال له دهقنه كذا **ارسوب** بنك شستن چیزی در آب و موز و فتن
 چشم بمكانی و سيف رسوب بالفتح ای ماض في الضربة بنور اسب حی از عرب ضباب
 بالنصم آب و من راضب نوعی از سدر و بالیکبار فروخته **رطب** ثمره و خلاص
 یابس و طوطی تری عجم لضمها **رطب** و **رطب** لغت منه عفتن **رطب** و ریش **رطب** ای علم
رطب ترگردانیدن و **رطب** خوراندن مرطوب صاحب رطوبت **رطب** ایضا گیاه تر
 رطبه سپست تر **رطاب** ج **رطب** مرطوب سپست تر خوراندن ستور ایقال منه **رطب** الطرس
رطب بالضم و فتح الطاء خرمای تر از **رطاب** **رطاب** ج رطبه یکی رطبات **رطب** ج
ارطاب رسیدن غوره خرمایقال منه از **رطب** البسر و **رطب** شدن آنچه بر نخل است یقال
ارطب النخل أرض مرطبة كثرة الكلاء و **رعيب** بالضم ترسانیدن ایقال منه رعبة فهو **رعوب**
 ای افزونه و لا تقل أربة ترعابة بالكسر ترسده سنام مرعوب ای مقطع و عيب الذي
 لقطر و سما ترعيبه بالكسر پاره از کوبان و رعبت الحوض ای ملا و نه و سيل راعب الی و ای
 سنام رعيب ای متلی سین رعوب بالضم بد دل و ترسده رعوبه ثمنوت وزن سپید
 دراز بالا را عجی نوعی از کبوتر راعبیه ثمنوت **رعيب** بالتحريك خوا های نمون غنچه
 کدک ایقال رعبت و رعبت فیہ **رعج** ک **راف** و رعبت عنه ای لم ابره و رعبت
 فیہ و از رعنی و رعنی فیہ یعنی رجل و رعبت بالتحريك من الرغبة رعبة عطای بسیار رعنا
 ج و تراخ شکم حوض رعيب و رفاء رعيب و قرص رعيب الشجوة ای و اسع الحوض رعيب
 شرة و از نمودن جمع لضمها ایقال المرعوب شوم و نور رعيب ای حریص و نرم شدن بر چرخ
 رعاب بالفتح زمین نرم **رقيب** نگهبان و چشم دارنده و مومل رقب رقبه تیان
 بالكسر و چشم داشتن **راف** اض ۲ و رقيب النجم الذي یغیب بطولوه بالقیام
 مثل الثریا رقبته الا کلیل اذا طلعت سی غایبته تلك و رقيب ایضا تیر سوم از قمار ضرب

الب
 رطب
 رطب

الب

العز

الز

و مرتبه چای و بیدان بر بلند می مراقبت می کرد که اگر نگاه بین کردن و مراقب الله فی امرهای خافه
 تر قوت چشم داشتن ارتقا کذاک و از قوت و از او ارضا و هو ان تقول ان است فلک می
 کذاک و ان است بلی می می و الاسم منه الرقی بالضم و می من المراقبه لان کل واحد منهما بر قوت
 صاحبیه رفته بختین پس کردن رقت رقیات رقاب ج و بده ارقب سطر کردن و قیانی
 کذاک علی غیر العیاس و العرب بلفظ البجم بر قاب المزار لاهم خمر ذوالقربیه لقب مردی
 زنی که او را بچه نزد و کذاک الرجل و زنی که چشم بر مرگ شوی دار و بجهت میراث و شتری که با خن
 و حوض نزدیک نیاید و را بومی تر قوت پستی که از جانب کردن باز کنند رقاب بافتح آنگاه گسائی رخت
 و بار کاروان کند و رغبت ایشان رکوب بالضم بر شستن عجم ک افت ۲ رکب الکسر
 نوعی از بر شستن بقال تر بار رکب اذا کان علی بعیر خاصه و اذا کان علی فرس او حمار بقال
 فارس او فارس علی حمار و قبل لا بقال لراکب الحمار فارس بل بقال حمار رکب شتر سوار
 ده عدد و فرس رکب ج و بر انوزدن عجم و اصل رکب بختین قل من الرکب آنگاه اکثر الرکب جمع الرکب
 الرکب بالضم و التثنی جمع رکب شل کافر و کفار و هم رکاب السفینه مرکب بالفتح بر شستن از
 ستور و کشتی رکاب السرج م رکاب ایضا شتران که بدان سفر کرده شود لا واحد لها من لفظها
 و الجمع رکب بختین شل کتاب و کتب و کتب رکابی لا یحمل من الشام علی الابل رکوب رکوبه بالفتح
 منها بر شستن بقال ماله رکوبه و لا حمله و لا حلوبه و قرأت عائشه رضی الله عنها فمنا رکوبه
 رکوبه ایضا شتیه بین الکته و المذنبه عند العرج و طریق رکوب ای مرکوب و ناقه رکبانه
 بالفتح ای تصالح للرکوب و الرکب المذری حان وقت رکوبه و از کبیت الرجل اعطیه رکوبا
 رکوبه آنچه بر تنه نخل بر آید از شاخ رکوب لغته فیه از کتاب گناه کردن رکبه بالضم زانو
 رکبات سبکون الکات و منها و فتحها ثلث لغات جمع القلیه رکب جمع الکثره منها و کذاک
 کل ما کان علی قله الا فی ذوات الیاء فانهم لا یحکون موقع العین منه بالضم و کذاک فی
 المصاعف از رکب بیدگ زانو بقال رکبه بر کبه ای ضرب بر کبه رکب بختین زانو بر کبه
 بر کبه خاصه عند النخل و قال العز و هو لها جمیعاً ترکیب بر نشاندن بقال رکبت الفصح -
 فی الیاء و النصل فی السهم فترکب فهو مکرکب و مکرکبه و المکرکب ایضا الاصل و البنت

ارنب

يقال فلان كريم المركب اى كريم اصل منصبه في قومه ارنب خرگوش ارنب ج كسبا و
 مؤنث الب الذي خلط غزله بوبر الارانب ارض مؤنثه بكسر النون ذات ارانب ارنبه خرگوش
 ماده و طرف منى ربيب ففتحتن ربيته بالسكون ربيب بالفهم ترسيدن عجمك اف ۲ رجل
 ربيوت لفتح الهاء مرد ترسندة يقال ربيوت خير من رحوت اى لان تر ربيب خير من ان
 ترجم ارنبه اشترى به اخافه راسب پارساي ترسا بان رهبان ج ربيته رهبانية مصدره ترجمه
 پرستش قال السجاولدى في عين العالى الربيب بالفهم الكرم في قوله تعالى و انضم اليك جناحك
 من الربيب اى من الكرم و هى لغة بني حنيفة و حمير قال الاصمعي ربيب بالفتح و سکون الهماء
 ناقه لا غرو و يکان تنگ رباب ج ربابة بالفتح استخوان و امن سينه روية حاجت يقال
 فلان لا يقوم بروية اصله اى سجا جتهم و عقل يقال انا اذ ذاك غلام ليس لي روية اى عقل
 روية اللبن مائة شير و في المثل شرب شوباك روية كما يقال اخلت حلباك شطرة و روية
 طائفة منه و روية الفرس ماؤه في جماعة يقال اعرجني روية فرسك رويب ففتح سطر و خبرات
 شدن رايب خبرات و رويب اللبن مر و ب خور خبرات خوابانیدن و رايب الرجل ذرا
 اختلط عقله و رايه و رايبت فلان رايبا اعطيتة قوم رويلى اى خسران النفس المختلطة و هم الذين
 اتخمتهم السيرة فاستقلوا الزوا و شرحو امن الرائب فشكروا و ارباب و احد رويلى قال الاصمعي و احد
 رايب مثل بالاك و بكلي رايب شك ربيته انچه به شك انگند و هممت و يقال رايبي فلان
 اذ ارايت منه ما يريتك و كرسه و يذبل يقول ارابني فلان و اناب الرجل صار ذائبة
 فهو مرئيب و ارباب فيه اى شك فيه و اشترى به اذ ارايت منه ما يريتك ريب النون
 حوادث روزگار ريب حاجت ضميمه ريبتي سوا الشبيب صالح بن زيار و الريب
 الحديث ريبته بالفهم نار جيل خالي از مغرکه به ان آب برآورده شود و مر ريب كل سرابي
 رصبت بالخرق مابين سبابه و وسطى از بيناي آسار غيبكيب كز تبديل زلف لطف
 كنده و الله يميزق ما قدر عليه فصل المراءى رايب الرجل و اذ ذرا
 اذ احمى مساطيق و اشترى المشي و شرى ايضا شر با شديد ارنب بالفهم نزه و ريب
 بلغت من ريب ففتحتن و رايبي موسى و بياري ان بعير ارنب و رجل ارنب و امرأة

ارنب
 كذا في الكتب
 الوجوده اما في
 ليدوا و كذا في
 في العاصم ۱۸

اروب

ارب

اربي

اربي

اربي

اربي

اربي

اربي

بالفهم غار و اگر که مردم او را دشنام دهند سبب آنکه مردم را دشنام سب بار و به سبب بالکسر شتران
 و متعجب و حاکم که تان نیک سبب سبب سبب سبب ج در سن لغت بدیل سبب ج
 و مرد بسیار دشنام و هم دشنام مرد ابل سبب شتران گزیده لانه یقال لها عند العجا قتلها
 الله بسبب بالفهم دشنام متاد یقال بنیم اسبوت یسا تون سبب رسن و هر چه بدان بگر
 پیوسته شود و پیوند خوشی اسباب ج اسباب السموات فواجیهامی آسمان تسبیب سبب
 ساقط سبب الاسباب هو الله تعالی تسبیب موی پیشانی و دم و فشن سبب بیابان
 یقال بلد سبب و بلد سبب یوم السباب روز عید جاہلیت سبب انکشت شهادت
 و آنرا سبب نیز گویند سبب ابه سبب سبب یقین سبب ج سبب کشیدن یقال سبب
 ذیلی فانسب ای جزیره فانسب و سخت خوردن و سخت آشناییدن رجل انسب بالفهم
 اکول و شرب انسب ناز کردن انسب علیه ای اول سبب نام مروی م بصفاحت
 سبب بالکسر کردن بند که بی جواهر باشد سبب یقین ج سار سبب سبب
 روزه سبب مصدره و سبب الفعل ای توجه لاری جمع فاضل ۲ و منه قولی
 و سارک بالهنا ای ظاهراً سبب بالفتح شتران و چرندگان یقال اذ سبب فلان سبب
 ای لا اژدآبک ندب حیث فسادت ای لا حاجه لی فیک و کاتوا یقولون فی الجاهلیة
 بالطلاق هكذا اذ همی فلان سبب و راه یقال خل له سبب ای طریقه سبب بالکسر
 یقال هو امن فی سبب ای نفسه و دل و هو واسع السرب ای رفی البال و گروه آه و
 سنگ خوار و زمان یقال سبب من طیار و قطار و سار و خیل و حجر ای قطع آنها
 و سبب من قطا بالفهم کذلک و یقال فلان بعید السبب ای بعید الذمب سبب
 بفتحین و کسر ایضا آب که از مشک روان شود و هو الصدر ایضا سبب الزاوة سبب
 سربانی سبب اذ اسالت و گویا و یقال السرب الوحشی فی سرب و السرب السرب
 فی حجره و سرب ای و خل و سرب علی الابل ای از سببها قطعه قطعه و سرب القوی
 ای صفت فیها الماء یستل عیون الحمر و سرب لضم الداء و سبب میانی
 و ناف و ففتح الرا حرا گاه سار ج سرب غالی شرب فسر سرب

في الصلوات من غير ان يكون في القاموس في ترتيبها في قوله

اسم دراز خانه و يوصف بهذا الالاناث دون الذكور سب و يقال فوه بحري سحابيل
 الحيل ما از اجا سحاب گرسنگي عحك اف ۲ فوساغب و سنيان و سبي و سبي و سبي
 اسي فو و مجانه سقشب ففحقين نزدیکی و منه الحديث الجار اسحق بسبقه و سقشب و سقشب
 اسي قمریت و قمریت و اسقشبنا اسقشب باسکون شتر که نرو و راز از هر چیزی با قمری و سون
 خیمه سقشب مثله سقشب مثله و لا يقال لالاشي سقبة و لكن يقال حامل سقبة الضيا خر که ماده نافته
 سقشاب باکسر و زائده سقشب نوعی از جامها و بختن آب ما و سقشب بحري علی و لا یض
 من غیره سقشب ریخته شدن آب سقشاب سقشاب کذا که ما و اسکوب بالضم ریزان ما و سقشب
 اسي سقشب و صفت بالمد و رکعولهم ما و صفت و ما و خور قمر سقشب اسي و ذیل سقشب فحقين نوعی
 از درخت خوشبوی سقشب که سقشاب مثل قطام نام اسپ سقشب ر بودن عحك و اضل
 اسقشاب کذا که سقشاب باکسر حایره نام سقشب فحقين ج يقال سلبت المرأة اذا احدثت
 کبریت الحداد و يقال الاخذ اذ علی الزوج و التسلب قد يكون علی الزوج و غیره و التسلب
 الناقه اسي اسرعت فی شياها سقشب ک ۲ دراز سقشب فحقين اسي لا ورق علیه و موجع
 علی شئ مفعول اسکوب بالضم کونه و روش و راه يقال هو فی اسالیب من القول اسي
 فزون منه سلب فحقين ر بوده و پوست درختی به بین که از وی رسن تا بند سلبت مثله و منه
 قولهم سلب الثا تم سلبه بالفتح ناقه که بچه نام تمام انگذ سلب فحقين ج و منه سلبت الناقه
 فرس سلب القوا تم کسر اللام اسي الخفيف و حبل سلب الیدین بالطن مرد سبک دست و ثور
 سلب الطعن بالقرن سقشب بشدیدا و راست طریق سقشب اسي ممد و قد سلب
 اسلوبا یا سلب اسم دراز خانه و بالصاد کذا که صفت اعرابی فرسه فقال اذا عدل
 اسلوب و اذا اميد اقلعت و اذا انقشب اقلات سلب سلبه من الدهر باره ان
 ر و رکار سقشب نه یاده الناکه کذا و هذه الثا و سقشب فی التصغير يقال سقشب و فی الجمع
 سنايت و فرس سقشب کسر النون کثیر الجری سقشب ج سقشب دشت و اسپ فراخ
 ر و پتر سقشب سقشب ایضا و سقشب و الهم فاسقشبوا و اسقشب الفرس فی الجری اسي سقشب
 و اسقشب الرجل اذا اکر من الکذا فمفعول سقشب فحقين و لا یقال سقشب و لا یقال سقشب

سحابيل
سقشب

سکب

سلب

سلب

سلب

سلب

سلب

شتاب ايضا جواني شبيبة كذا لك وهو خلاف شبيب ومنه مشتق شيب و فاك ٢ واشتبه
 الله واشتتبت الله فتره بمعنى والقرن زيادة في الكلام وامرأة شبة وشابة بمعنى موشاة
 قومي ايطايف واشتت الرجل بنين اذا اشتت اولاده واشتت في كذا اجهول اى اخرج
 واشتت ايضا كذا لك ويقال اعيتني من شتت الى ديت اى من لدن شبتت الى ان دببت
 على انصا كما قيل نعى رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم عن قيل وقال ويقال من شتت
 الى ديت وقدم في باب الدال يجعل منكرة الاسم باوخال من عليه وان كان في الاصل
 شبيب غزل گفتن وهو النسب ايضا شتاب بالكسر نشاط الفرس وهو رفع يديه جميعا مسح
 فاض ٢ ك ٢ شيب كذا لك اشبيبة اناى تهجئة للنشاط وكذا لك اذا حزن
 يقال يرت من شيا به وشبيه وعضاضه وعصيفه شيب لفجعتين بركا ودشتى وهو الذي
 انتهى اسنانه شبوب بالفتح كذا لك يقال منه اشتت الثور فهو مشتب بكسر الميم وفتح الشين
 وقال ابو عبيدة شبيب الذي انتهى شيا بالوعم ويقول مررت برجال شبية اى شبان
 شتت نوعى اززاك وبرافروختن آتش حرب شبوب كذا لك ع ٢ فاض ٢
 شبوب بالفتح انچه بوى آتش فروزند ويقال به الشبوب كذا اى يزيد فيه ويقوته
 ويقال شعرا شيتت لونها اى يظفره ويحشيه ويقال للجميل انه لشبوب شجب لفجعتين
 انه وگيگن شدن ع ٢ فاك ٢ ف ٢ هلاك شدن فهو شجب شوب هلاك شدن -
 ع ٢ فاض ٢ هلاك کردن لازم ومنعده اند وگيگن کردن و مشغول کردن
 شارب سخت بانگ وشجبه بشجاب اى مده لبه او شجب بالكسر واجب كذا مده بروى
 اندارند شجب سند نهامى خانه شجب نام مردى وهو شجب بن يعرب بن قحطان -
 شجب لا غر شدن ع ٢ فاض ٢ وديگرگون شدن وبعدهما لغة فيه كما بالانفراد
 شجب بالضم انچه بيگ شدن پستان فرودايد از شير وقت دوشيدن في الشل
 شجب في الاناء وشجب في الارض اى يصيب مرة ويخلط مرة اخرى شجب بالفتح مصدر
 منه ع ٢ ففتحها ض ٢ شجب بالضم بانگ شير دوشيدن ويقال انها لا شجب
 الا حليل وقولهم عروقه شجب وما اى تلهف شجب شخبه بضم و لها مكره شارب

شجب

شجب

بشارته قومی که بر جوی منسوب باشند که آب از وی خورند بر مل اکلته شریه مثال همنه
بیار خوار گشترب در خوردن خوی بجامه اشرب بپاک کردن استنج کردن درنگر سنین
مشمل طمانینه اسم من اشرب اشرب شریه بتشدید الباء موضع و يقال ما زال علی شریه
واحدة ای علی امر واحد شرب بالفهم موضع و بالباء ایضا شرب شرب شرب
در از شرب عبت الا دیم ای قطعه طولا شربی نوعی از جامه های برد شربوب بار یک
شدن هسپ فرس شارب خیل شرب ای ضوا امر مکان شارب ای خش قال ابن
شارب بار یک خشک شارب کذک شارب کمان شارب بالکسری شارب
ج و شارب الامن بکاسه شارب عیش شارب ای شدید شارب سخت شدن عیش
عج و اض ۲ و يقال شارب الله عیشه شاربان دو قبيله از پریان شاربیه معشای
سبز شارب ج و شارب المرأة الجریده اذا شربته لتعمل منه الحصر قال ابو عبیده ثم ثقیفه
الی المنقیه جاریه شاربیه ای طویله شاربیه پاره از کوبان بدر از ابریده و کذک ای من الایم
و چوب بدر از ابریده به جهت کمان انشطاب رفتن آب طریق شارب ای مائل شارب
السيف طرأقه التي فی قننه الواحدة شاربیه مثل صبرة و صبر و کذک شارب السيف فضیلین
مشرب و ثوب مشرب ای مینه طرأق شارب کوهی شارب قبيله بزرگ و هو شارب
من قبائل العرب والعجم شارب ج و هو ابو القیائل الذین یثیبون الیه یثیبهم و یثیبهم و یثیبهم
الو عبیده عن ابن الکلبی الشارب اکبر من القبیله ثم الفضیله ثم العماره ثم البطن ثم القحطان
و شکاف و درز و قراهم آوردن درز و شکاف شارب کایسه و درز مشرب بالکسره آله
آن کار شاربیه گرویی که عرب را بر عجم تفضیل نکنند شارب الرأس شارب الذی یفهم
قبائله و فی الرأس رایج قبائل و يقال بها شعبان ای مثلان شارب ایضا جدا کردن او
و بهم پیوستن و هو من الاعداء و قال النام شعبهم اذا اجتمعوا بعد التفرق و تفرق شعبهم
اذا تفرقوا بعد الاجتماع و کوهی بیهین و آنرا ذو شعبین خوانند شعبی نام مردی
بایشان و هو حسان بن عمر و الخیر بنی فمن کان منهم فی القوفه يقال لهم شعبیون و من کان
منهم بالشام يقال لهم شعبا نیون و من کان منهم بالیمین يقال لهم آل ذی شعبین و من کان منهم

بشارته قومی

شرب

شارب

شرب

شعب

بسم الله الرحمن الرحيم
 فراقا لا يريح شقيب نام بقا میری ام شقیب نوشه دان راو تبه سطحه مزاده کذاک میس ا
 اذا کان باہین قرینہ عبید اجد اشعب ج شقیب بالکسر راہ در کوه شغاب ج و فی التل شعلت
 شغابی جد و ای ای شعلت کثرۃ المودۃ عطای و ثانی دور و شش بنی منقر شعیب بالفتح
 راہ الشغاب شاخ شاخ شدن راہ و درخت شعبۃ بالضم شاخ و پیوند کاسه و خور لقال
 قصه شعیبۃ ای شعیب فی مواضع منها شید و کثرۃ و گروی از ہر چیز شعیب ج و شعیب لفرس
 سونا انصرف منہ کاغلق و الفوج و آب راہ خرد و یقال شعیبۃ لای متلہ و سلا و جدائی لقال
 شعیبۃ المنون ای فرقتہم شعیب بالفتح مرگ و ہی معرفۃ لاند خلا الالف و اللام شعیبان
 نام راہ شعیبان ج اشعب نام مروی طماح لقال ہوا طمع من اشعب شعیب بالضم و الفتحین
 موضع شعیب القضا موضع شعیب الامیر رسول ای ارسلہ شعیب بالبعجۃ برہن
 فتنہ و تباہی ع لفتحہما و یوشع الجند و لالقال بالتحریک و شعیب علیہم و شعیب ہم و شعیب
 کلمہ بمعنی و شعیب علیہم بالکسر اشعب شعیبا بالتحریک لغۃ فیہ ضعیفۃ و شاعبہ ہوشعاب شعیب
 بالکسر کما لغت شعیب بالتحریک نام زنی لا انصرف فی المعرفۃ شغریبۃ ہای در چین
 و رشتی لقال شغریبۃ شغریبۃ و اخذتہ بالشفریبۃ فصرعتہ شقیب بالکسر سنج و شکان کوه
 شقیبۃ شغاب بالکسر منہا شغوب بالضم ج شقیب بالفتح و الکسر مکان مطمئن شغریبۃ راز
 شغوب کیش شغوب ای ذو قریب من شغریب تیزی و خوشابی دندان
 لقال امرأۃ شغبا و قال الاصمعی ما الشنبہ الا برؤ الفم و اللسان شوب شوب
 شغ و اض ۲ شایہ منوشوب و یقال ما عنده شوب و لا روت ای لا مرق و لا بہر
 و فی التل موشوب و یروب یضرب لمن یخطو فی القول او العمل شیب نام آبی
 کہ سجیری آمیختہ شود و شایہ نام کوبی بہ نجد شایہ آمیرش و آلودگی شوب ج
 شعیب بالضم سیدی بر سیاہی غالب آمدہ شنب مصدر منہ شجک اف ۲
 و انتہب الرأس ای شاب فرس اشہب ستر فیک اشہباب اشہباب مصدران
 منہ یقال منہا اشہب الفرس و اشہاب غرۃ شہبا و ہوان یکون فی غرۃ الفرس شعیب

يخالف البياض والاشهاب المزوع اذا امان وبقي في خلافه شئ اخضر لو لم اشهد ر وز
 با ياد سر و ويلة شهابا كذا لك كتيبة شهابا لبياض الحديد فصل اشهد الذي سر و
 قد هب سواده يعني زده شهابا بالكلية درخش آتش ويقال هو شهاب حمر
 اذا كان ماضيا فيها شهاب ج شهابان كذا لك شهابا بالفتح اللين الصغار
 تنگ آمخته شهاب خارشت شهابه مثل شهابه كنده پير شهاب مشب پری -
 جمع و ب اك ۲ قال الاصمعي شهاب هو بيان الشعر شهاب دخول الرجل في الشهاب
 اشيب سديد سر شهاب رأسه شديا وشيبة فهو اشيب على غير قياس ويقال في عارية
 كبريايت فلانة بلبلة شديا بالاضافة اذا اقتضب وبات بلبلة حرة اذا لم تقص -
 واشتعل الرأس شيبا نصبت على التمييز وقال الاخفش على المصدر لانه حين قال اشتعل
 الرأس فكانه قال شاب شيب جمع اشيب والينا كوه باي بابت وآواز تپوز
 شتر بوقت آب خوردن وقولهم شيب شارب كقولهم بيل لائل وموت مايت
 قال الكسائي شيب الحزن رأسه وبرأسه وشيبة الحزن واشاب الحزن رأسه برأسه
 كلها بمعنى واشاب الرجل اى شاب اولاه شيبان حبي از كبر وها شيبانان شيبان
 بن ثعلبة وشيبان بن ذهل شيبة نام مردی و مفتاح الكلجة في ولده شيبان ولمان
 وواه سرماي سخت زمستان وكبير الشين واليم الصا ضميمة شخب شخب شخب شخب
 خرد از حشرات ارض شخب شخب كجهر وفك وسخت شخب شخب مثله شخب شخب شخب
 عراقية مهرانى سفند مانند مر واريديان يورما كه از ليف خرما و مره سازند و قد شخبى لجان
 شخب شخب بما عليها من الحز و ليس على بنا شخبى شخب در از واسمى هست
 شخب شخب كجهر استخوان فقرات شخب شخب كز دم و مور و قد دم في شخب
 ب شخب شخب كجهر سخت قوسى شخب شخب كجهر شخب فاني يقال شخب شخب
 الشخامى عسا شخب شخب راست شدن شاخ شخب شخب بچيدن آن بر سر و از جانب
 گوشش وانه كشتن القرن وكبر نونه شخب شخب بچيدن كشتي گير باي خود باي
 حرفت خود و انداختنش او را شخب شخب بالضم شاخ نازك و نر الشخب شخب و نر

شيب

شيب

شيب

شيب

شيب

شيب

شيب

و جمع الاصحاب اصحاب و يقال في النداء يا صاح يا صاحي ولا يجوز في الكلام
 الا في هذا وحده سمع منهم هذا مرهما واستحبة اى جعلت له صاحبا واستحبة الكتاب وغيره وكل
 شئ لازم شيئا فقد استحبه واصطحب اليوم صحب بعضهم بعضا واصحبه و تاء الاضمار
 تنغير عند الصاد مثل هذا وعند الضاد مثل اضطرب والطاء مثل اطلب والظاء مثل اظلم واللام
 مثل ادعى والال مثل اذخر والراء مثل ازر وجز لان التاء لان مخربها فلم توافق هذه الحروف
 لشدة مخارجها فايدل منها ما يوافقها ليخفف على اللسان ويغيب اللفظ واصحبه المبحر الذي
 اذا انفا وبعده صغوية واصحبت الرجل اذا بلغ ابنة واصحبت الرزق اذا تركت صوفه
 وشعره عليه منوزي مصحب والمحيث باليس عليه الشعر واصحبت الماء اى علاه المطحلت
 و حار اصحبت اى اصحمت لغير كونه الى الحمرة صحب صحبتين باك و فرامحك
 و صحب صحب لغت منه صحبان مثله واصطحب افعل منه وما صحب الا ذى اذا كان
 له صوت صرب شير ترش باسكون والحركة يقال جادنا بصرة ترشوى الوجه
 وهو ايضا صمغ احمر من الطلح و اعهده صرية و هى ايضا شئ مثل رأس السنور وفيها شئ
 كالغراء والذئب تسمى وتوكل مصرب بالكسر غنورك شير وروى نهدي يقال صربت اللبن
 فى الكوب واصطربة اذا جمعت فيه شيئا فشركة ليحفظ وصرب يوك اى ويحفظه
 منه قولهم للمبحرة صر على فعلى لانهم كانوا يلعبون بها الا للضعيف فيجمع اللبن فى صر
 وصرب الصبى وهو اذا احتبس بطنه فيكث يوكا لا يحدث وذلك اذا اراد ان يكون
 صعبا تنفذ فيقول امرأة ضعيفة نساء صعبات بالشكين مصعب كشن بام
 مردى م وهما صعبان مصعب بن الزبير وابنه عيسى بن مصعب ومصعب بن عمير صاحب
 لواء رسول الله عليه السلام صغوية دشوارى جمع لضعفها واصعبت الامر وميدته صعبا
 واصعبت الحمل اذا تركته حتى صار صعبا واصعبت عليه الامر اى صعبت صعبا خرو
 سر يقال صعب الشريعة اذا رفع وسطها وقور رأسها صعبت دائرة الكسرى
 فربيت وفى الحديث البار حتى يصبقه واصقبه فصعب اى قربة فقرت صعبا يسكون
 متولى بن حارص صعب ج ورون سبى خشاك صعب و اك و در زهر حوى صعبا نام كوى

صحب

مر

صعب

صعب

صعب

صعب

صليب رست و سخت استخوان پشت و زرين پشت درشت صلبه بالکسر و فتح التامی و التامین
 ح مثال قلب و قلبه و موضع و يقال حسب صلب نفقین صلب سخت و جربش استخوان
 و جلیبهای ترسایان و ستاره چهارگانه پس شعر واقع صلابه سخت شدن جمع نصفها و صلبه
 انا و صلب الرطب اذا بلغ اليكس فهو صلب و صلبی ای مسنون اصطلاب روغن جرون
 از استخوان صلب بردار کردن نصیب منه شد و صلبا نفع جمع ف اض م قوله تعالى
 ولا صلبکم فی قدور النخل ثوب صلب جامه بالقش جلیبا صالبا ثوب گرم خلافت
 ناقض و صلبت علیه حمه نصیب بالکسر ای دامت و اشدت فهو مصلوب علیه صلبه
 شتر استوار و اعیاد و الحاق صلبه منوث صواب بالکسر نوعی از رنگ صبا بی
 هو الفرس الذی خالط شقرته شعرة بيضاء یعنی اسپ گلگون که با موهای سپید آمیخته
 باشد صوب فرو آمدن باران صیب ابر باران صاب ای نزل صوب کذکاک
 و صوبت الفرس اذا ارسلته فی الجری و يقال صابه المطري مطره و صاب السهم صوب
 صیوبه ای قصد و کم یجز و صاب السهم الفرس فصبیه صیبا نفعه فی اصابه و فی مثل
 مع الخواطر السهم صائب و يقال و غنی و علی خطائی و صوبی ای صوابی صواب راست
 نقض خطا و اصابه ای و جده و اصابه مصیبه فهو مصاب و اصاب فی قوله و اصابه
 القوطان اصابه و مصابا و يقال فی فقه صایه ای طرف من الجنون تصویب راست
 گوئی داشتن و استصوب فله و استصاب بمعنی و صوب رأسه ای خفصه صویه فزاد
 و يقال و ظلت علیه فاذا الدنا من صوبه بین یدیه ای متلبه تصیبه تصریب و سختی و اندوه
 رسیده به کسی مصائب جمع مصوبه کذکاک و اجمعت العرب علی تفرع المصاب
 و اصله الواو کأنهم شبهوا الاصلی بالزائد و جمع الیضا علی مصاب و موالا اصل قوم صبا
 ای چهار و هم فی صیابه قوم و صوابه قوم ای فی میهم و صیابه الیضا گزیده گان و زبیر
 از هر چیز صاب عصاره شجر قمر و يقال للشدة اذا نزلت صابت بقیر ای صارت لیس
 فی قرار یا صهته ای شقره فی شعر الرأس صوبه کذکاک اصعب نعت منه و يقال لا
 ان یزال یباض حمرة و هو ان یثیر علی الوبر و یقین اجوافه حمل صبا بی ای صیبا لکون

فصل في اصنافه و شرحه

و

و هو منسوب الي صهاب اسم محل او موضع صهباء و قال النحوي يقال لا اعدا و صهباء و
 و سئلوا لا كبا و ان لم يكونوا كذا و يقال صله ا و هم صهباء بالضم نام ا و صهباء الرومي
 من الصحابة رضي الله تعالى عنهم ضميمه ضربته تحت و سبكي ا و صهباء بالضم و شد الباء
 ا و كذا ان بنفيدة مصطبة بكسر الميم جيزي كه مثل دوكان برامی شستن سازند و صهباء
 كه صهباء كوتاه سر از مردم و جزان صهباء بالضم و شك مصطبة كه سبكي صهباء
 كه صهباء شري بصفتية صهباء بالکسر بيار خوار و سپید و سرخ و سخت و شتر لبها و خوار
 صهباء كه روي از مردم تناخم بلا و هم بلا و اخضر من بصر و سطنطية صهباء بالکسر
 كسيكه بعضي دندانهاي خود را به بعضي ديگر تير كند صهباء بالکسر شتر فريه صهباء
 شتر ماده سخت صهباء صهباء بصفتها و صهباء خالص و محض و اصل و برگزيده از
 چيزي صهباء به سر و صهباء رسيدن مع و ت اك و هم صهباء اي صهباء صهباء
 ككتب ج فضائل الضاد صهباء سوسمار و بزرگين چندين و نه المعنى اصل
 فيه و احد با صهباء صهباء صهباء ج و تى الكل اعنى من صهباء و يقال اقصد من صهباء
 و صهباء ايضا نام مردى و آهين سوسمار و صهباء روان شدن آب و خون و صهباء شتر
 منه و فلان صهباء ناقه اى يكلها خمس اصابع و يقال لا افضله حتى يحسن الصهباء فى البر
 الصادرة و لا افعله حتى يروا الضب لانه لا يشرب ماء و صهباء المبلد و اصبى اى شرب
 صهباء به و از رخ صهباء نعت منه و به احد ما جا و على اصله و يقال و معنا فى مضارب
 مشكوة و هى قطع من الارض كثيرة الضباب و احد با مصطبة مصطبة آنكه در سوراخ
 سوسمار آب ريزد تا برون آرد و صتب ايضا كينه يقال اصب فلان على اعل في
 قلبه اى اقمره و اصب على مافى نفسه اذ اسكت مثل اصب و اصب اى تكلم به
 و اما س سئل شتر و يقال منه صتب البعير نصبت بالفتح بغير اصتب و ناقه صهباء
 و بيارى در لب كه خون رود از روى و منه يقال نصبت لفته را اذ اسالت و صهباء
 از نا و اصبوا عليه اذ اكثر و عليه و جاء فلان نصبت لثاته بالکسر اذ اشتهه حره على
 قال ابو عبيدة هو قلب تبض اى تسيل و تقطر و صتب ايضا شكونه مخر ما صهباء ج

صهباء
 صهباء
 صهباء
 صهباء
 صهباء
 صهباء

وگذاشته و بر گوشت شدن بعل و لقبیب الصبی ای بمن و الفتقت ابابله و نصر عنقه
 و حمل ضربه باضم مر و کوتاه بالا فریه ضربه مسکه و آنچه از وی سازید بهجت خورنی
 شود که خرد و یقال **مضرب** و لقبیبکم و قبل خب ضربه مرد که بر کار ضربه با میخ ضبات ج
 یقال منه **اضربت** پومنا **ضرب** زدن محض و فاک ۲ و مثل آوردن قوله تعالی
 و **ضرب الله مثلا** ای وصف و بین و باران سبک و مرد سبک گوشت و گونه و تنگ
 از هر چیز و نیز زدن و یقال **ضرب** فی الماء ای سنج فیه و ضربه علی اذنه ای انا مه
 قال الله تعالی **نضربا** علی اذانهم ای افشایم و یقال دریم **ضرب** و وصف بالمصدر
 ای مضروب بقوله ما غور و رفتن در زمین بطلب روزی قوله تعالی و اذا **ضربتم** فی الارض
مضرب بفتح الراء ای کذاک **ضرب** بر جستن کشن بر ماده **ضربان** جستن رگ و جراحت
 بر شدن از ریم و یقال **ضرب** علی بده اذا حجر علیه **طهر** ضوارب التي تطلب الرزق
 و یقال **ضرب** البعیر فی جهازه ای تفر و **ضربت** فینه **فلاته** بقرق ذمی **اشب** ای القبال
ضرب بفتح التین غسل سطر سپید بیکر و پوزنت و است **ضرب** الحسل صار **ضربا** و هذا القولهم
استنوق الجمل و استیس العنتر معنی التحول من حال الى حال و یقال اثرت **الناقة** علی
مضربا بکسر الراء ای الوقت الذي **ضربها** الفعل فیه **ضربا** بجلوا الزمان کالکان فیه
 و یقال **الظان** **مضرب** بحسنة و ما عوت له **مضرب** بحسنة ای من النسب و المال العرق
مضرب السیف زخم کاه شمشیر و کذاک **مضربة** السیف **مضرب** ایضا استخوان یا مغز
مضرب زخمه رباب و مرد سخت زنده **ضارب** زنده و زنده و حامی درخت نا
 و ناقة کلد زنده بوقت و وشیدن و شب که ناریکی او بهمه اطراف می شود و زنده
 نیز قراح **ضرب** قراح زنده **ضربا** و **الضرب** ایضا النفس و الضیق تقول منه
ضربت الارض کما تقول **ضربت** من الظل و **ضربت** الشئ مثله و سکت **ضرب** ای شکیال
ضرب الشئ لکن تجلب بعضه علی بعض **ضرب** طبیعت و یقال فلان **کریم** الضربة
 و **کریم** الضربة و کذاک تقول فی النخلة و السلیقة و النخلة و السوس و القرية و الخاس
 و الختم و مرد غلام و دخل سراشی بر و خرج و مانند آن و زده شده بشمشیر و اما فی قوله الراء

ص

و

و ان كان بمنى مفعول لانه صار في اعداد الاسماء كالطبيعة والاكليد صريفة ايضا بلية وشكر
 ان ليشتم و يا عذره كه بريند ضرب بج اضراب معقيم بودن بريك جايي و سرفرو و انگذ و حية
 مضرب اى مطرق ساكنه لا يتحرك و كبرشتن از كسى يقال اضرب عنه اى اعرض عنه و كبرشتن
 كشن را براده تضرب برانالاين و تضرب التجار المضربة اذا خاطها و تضربة اى جالده
 و تضارب با و اضربا بمعنى و اللوح يضرب اى يضرب بعضه بعضا اضربا جبينه اضرب
 ارده اى اختل و نه احديت مضرب السند مضربة اى بازى كردن و كس بهال و حق
 ضغاب بالضم ضغب آواز و زكوش كح ضغما امرأة ضغبة اى مولعة تحب
 الضغاب من صغار القناد ضوبان بالضم شتر قوى ضخم واحدة و جمعه سواء الحظم ضغيب
 بربان بيم بجة تضبيب بر آتش داشتن كمان و نیز و وقت راست كردن ضمير
 ضغيب بالکسر و انه از دواب دريايى يا دانه مرور يد ضوبان شتر فربه و سخت
 ضياب انكه در كار را در آيد يا آن نصيف ضيان هست ضغيب بالارض زو
 جمع فاك ۲ و ضغيب بالشي قيقظ ضغيب بالفتح لغه فى الضغيب بالکسر مهوره
 فصل الطاء طبيب بچيك اطية اطباء ج يقال لقد طببت بالکسر و اكننت
 طبيبا شطيط علم طب خواننده و بر کار دارنده طب ثلث لغات بچيكى و كل حاذق عند العرب
 طببيب و يقال فلان شيطيط لوجه اى كسب و صف الدوا و اربها يصلح الدايه طب بالکسر
 ايضا جاد و كى كردن يقال منه طب الرجل فهو طبيب اى مسهر و و يقال ما ذاك طبى
 اى بپر مى و عادى طب بالفتح و انما تحمل طب اى ما به بالضراب طبابة و وال كه در زرا
 شك بوى گزند و دوزند طباب ج يقال منه كسبت الشقاو الطبة بالضم و طبة سدة
 و كثره و نور و ابر و ريك طبة كذا لك و ايضا جانه شيش كشاده دراز دامن طب بالکسر
 و كذا لك الطب و هى شعاع الشمس اى الطرائق التى ترمى فيها اذا طلعت
 طبيب او عجت مشك از خانه و دوزخ زدن طب طبة او از آب يقال منه طب طبا
 طباط بخرمى بازى طحمر بقر ثلث لغات لثه پاره و ابر پاره يقال ما عليه طحمر بقر
 و تافى اسما طحمر به اى شى من غيم طحلب بالضم و ضم اللام و شتمها جمل و و و

و منه يقال للمطلب الماء وعين مطبوخة طرب فبعضه شك في ان المطبوخة هي مخك ك
 ق ۲ اطربة غير مطبوخة ايضا ابل طرب منزوع الى او طابنا و مطارب طرق متفرقة
 واحد ك مطربة و مطرب نظرب كشدن و نيكو كردن آواز طرب الحالب بالخرمى آواز
 دادش و دوشده ماده نيران را طرب بالفهم و تشديد الباء لبيان دراز طربة زن دراز پستان
 قال ابو زيد يعنى ال للرجل بهز و منه دبر رين و طربكين طلب فبعضه جستن
 مخك اخ ۲ الطلاب كذ لك على افعال و منه عبد المطلب طلبته جو نيدگان و منه
 طلبته العلم طلبته باز جست كردن طلب پياپي جستن طلبته كبر اللام خواسته اطلس
 محتاج طلب كردن و دادن جسته جو نيد را و هومن الاصد او اطلب الماء
 اذا بعد و لم ينل الا اطلب يقال منه ما و مطلب و كلاء مطلب و غيره مملوك جسته شده
 و نام موضعى مطن فبعضه مطناب فيه و جز آن المذابج قمار مطناب و رواق
 مطناب بطنا استوار كرده و مطنب الصبايح و رخت و پي مطنب كردن و كتف مطنب
 فبعضه كرمى نيزه و مطنب بالكان اقام به و مطنب الفرس اى طال مطنه و اطنب فى كلام
 اى بالغ فيه اطنابه سايبان و دوال كه بر قفيه اى كمان بن دندان الاطنابه نام شاعر
 و اطنبت الابل اى اتبع بعضها بعضا فى السير و اطنبت الريح اذا اشتدت فى غبار
 ططيب باك و حلال خلاف فبعضه ططيبه با كسر ططيب مصدر منه مخك ق ۱
 ك ۲ افايه و ططيه غيره و استطايه اى وجده ططيا استطايه باكي جستن و باك بافتن
 و يقال بالطنيه و ما اطنبه مقلوب و فعلت و اكل بطيب نفسى و بطيئة نفسى اذا لم يكره
 احمده عليه و تقول ما به من الطيب اى العطر و لا تقل من الطيبة و اطنما طان من الطائيه
 و لا تقل من مطايه طيب ايضا لوى خوش الطيبان الاكل و الجماع مطايه خوش خوش
 كردن با هم طاب باك و لوى خوش طايه خمر و خمرنا يقال له طرب بن طاب عرق
 بن طاب كرمى طاب بالفهم و تشديد اى طيب جدا استراحت بطيبه النفس اى النفس
 طيب الا استرجه كرمى طابى من الطيب طلبوا الماء و او الضمه ما قبلها يقال طلبوا لك
 و طوباك بالاضافه قال يعقوب و لا تقل طوباك بالياء و طوبى نام درختى در بهشت است

و ک ۱ مقبلة بفتح التاء و كسر با حتم عتاب بالکسر ناز کردن و شکستنی پیدا کردن بقال
 بنیم اعتقوت یغاشون بها و اعتقوتی فلان ای نادانی منترنی را بجا علی الساده و الا هم
 العقبی و فی المثل لک العقبی بان لا نصبت به اذا لم تزد الاعتبار بقول اعتقبت
 بخلاف ما ستوی و اعتبت و اعتبت بمعنی و یقال ایضا استعقبته فاعتقبتنی ای شتر
 فارسانی عقیبت پدری از زمین اعتبار برگشتن از چیزی اعتقبت الطریق اذا ترکته
 سبله و انذرت فی غیره و اعتبت ای قصد عتبت بالتحریک پایه نردبان و کل مرتقا منه
 عقبته و الجمع عتبت و عتبات عقبه ایضا پاشنه در و الجمع عتبت و حمل فلان الی عقبته ای
 امر که بهین البلا و یقال نانی هذا امر ترتب و لا عتبت ای شده عتبت ایضایان
 زکشت و سطلی و بنصر عقبان رفتن سر بر سر پای و بر یک پای چسبن مردم عتبت
 ض ۲ و ک ۲ عتبان بکسر العین مع السکون نام مردی که کسی معشکب
 ای مهدوم و امر عتکب اذا لم حکم و عتکب الرجل کذا اذا لم یدر یا یوزنی بهذا القول
 لا یعنی اخذه من شجر محمول عجیب کار شکفت عتکب کذا عتکب بالفتح عتکب بالفتح
 منه العجوبة کذا و قولهم عجب عجب عجب کقولهم لیل لائل لولود به تعجب عتکب شکفته
 لها من لفظها و لا یجمع عجب و عجیب و یقال جمع عجیب عجائب مثل امیل و افانل و تجمیع
 و تبانی و قولهم اعجاب کانه جمیع العجوبة مثل احدثه و احادیث یقال عجبته
 من کذا و تعجبت و استعجبت منه بمعنی و عجت غیری و اعتقبتی هذا الشئ بحسنه و اعجب
 فلان بنفسه فهو عجب برائه و بنفسه و الاسم العجب بالضم یعنی خوب تن بینی و قولهم اعجبه
 برائه شاذ لا یقاس علیه عجب بالفتح و السکون بن دم و پایان ریک عجوب ج
 عذاب بالفتح ریک تنک عذابه با سجد عذابه بالضم نام منصرفی از آدس
 عذاب آب پاکیزه عذوبه مصدر منه جمع لضمها اعد بان آب و بان خمر
 و استعذب القوم ما هم اذا استقر عذبا و استعذب فلان من بر کذا ای متقی له
 و استعذبه ای عذبه عذبه بفتح اللسان تیزی زبان عذبه السوط جالبق تازیانه عذبه
 السیران الحیطة الذی یرفع به عذبه الشجر غصنه عذبه ایضا شاخ مار و عذبه کثیر القدر

تعب

تعب

تعب

تعب

تعب

وَقَالَ أُعْزِبَ جَوْشَكُ بْنُ أَرْثَرٍ مَا فِيهِ مِنَ الْقُدْسِ وَأَعْزَبَهُ عَنْ الْأَمْرِ إِذَا مَشَقَّتْهُ عَنْهُ وَأَعْزِبَ
 نَفْسَكَ عَنْ كَذَا أَيْ أَطْلَعْنَا عَنْهُ عَذُوبَ سَوْرٍ أَيْ تَادُوكَ أَيْ عِلْفَ نَحْوِ عَذَابٍ كَذَا كَمَا
 عَذَابُ شَكْبَةَ عَذَابٍ شَكْبَةَ كَرُونِ عَذَابٍ نَامِ أَيْ مَرِيٍّ مَيْمٍ رَاغِزٍ خَالِيٍّ عَذَابِي مَرْدُ كَرِيمٍ خَلْقٍ
 عَرَبٍ مَرْدُ تَارِزِي شَهْرٍ بِشِ عَرَبِيٍّ مَسْنُوبٍ إِلَيْهِمْ يَكُونُ الْعَرَبِيَّةُ أَعْرَابُ تَارِزَانِ بِيَابَانِ بَا
 وَهُمْ سَكَانُ الْبَادِيَةِ خَاصَّةً أَعْرَابُ كَذَا كَمَا وَاللَّيْلَةُ إِلَيْهِمْ أَعْرَابِيٌّ وَلَا وَاحِدٌ وَلَيْسَ الْأَعْرَابُ مَجْمُوعًا
 لِعَرَبٍ كَمَا كَانَ الْأَنْبَاءُ جَمْعًا لِنَبَطٍ وَأَمَّا الْعَرَبُ اسْمُ عِلْبِ الْعَرَبِ الْعَارِبَةُ إِلَيْهِمْ تَخْلُقُ مِنْهُمْ وَأَخَذَ مِنْ لُفْظِهِ
 فَالْكَلْبَةُ كَلِيلُ اللَّائِلِ وَرَبَّاهُمَا لَوَا الْعَرَبُ أَعْرَابُ قَرِيبٌ خَلِيشَتُنِ بَعَرَبٍ بِأَنْدَكُورِدُنِ وَلَقَرَبٍ بَعْدَ
 هَجْرَةٍ أَيْ صَارَ أَعْرَابِيَّةً وَالْعَرَبُ الْمُسْتَعْرَبَةُ إِلَيْهِمْ الَّذِينَ لَيْسُوا بِأَخْلَافٍ وَكَذَلِكَ الْمُسْتَعْرَبَةُ عَرَبِيَّةٌ لَيْسَتْ
 تَارِزِي بَعَرَبٍ بَنِ تَحْطَانِ مَرْدِيٍّ كَرِزَانِ تَارِزِي أَوِ مِيرُونِ أَوِ دَوِ مِيرُونِ أَوِ مِيرُونِ أَوِ مِيرُونِ كَلِمَةُ عَرَبٍ
 بِالضَّمِّ وَكُونُ وَتُجْمِنُ بِمَعْنَى تَجْمُنُ مَوْجَعٌ عَرَبِيٌّ بِمَعْنَى عَرَبِيَّةٍ تَارِزِي زَبَانِ شَدَنَ
 عَجَّ كَبَضْمًا وَأَعْرَابُ كَلَامُهُ إِذَا لَمْ يَكُنْ فِي الْأَعْرَابِ وَأَعْرَابُ بِحِجَّةٍ أَيْ أَفْصَحَ بِهَا وَلَمْ يَتَّقِ إِدْرَا
 وَفِي الْحَدِيثِ الشَّيْبُ تَعَرَّبَ عَنْ تَعْنِيهَا أَيْ أَفْصَحَ تَعَرَّبَ حَذَا وَنَاسِيبَانِ تَارِزِي وَاسْمُهُ كَمَا بَدَأَ
 نَبَاتُهُ مُعَرَّبَةٌ مَوْثَةٌ وَأَعْرَابُ الرَّجُلِ أَيْ وَلَدُهُ وَكَذَلِكَ الْعَرَبِيُّ أَلْوَنُ أَيْ عَرَابُ خَيْلٍ عَرَابُ شَرَانِ
 وَاسْمَانِ تَارِزِي خَلَاةُ الْبَنَاتِ وَالْبَرَادِينِ وَأَعْرَابُ أَيْ تَكَلَّمَ بِالْفُحْشِ وَالْأَسْمَاءُ عَرَابُةً بِالْكَسْرِ
 وَأَعْرَابُ سَقَى الْقَوْمَ إِذَا كَانَ مَرْتَوْعًا وَمَرَّةً خَمْسًا ثُمَّ قَامَ عَلَى وَجْهِ وَاحِدٍ وَعَرَبٌ عَلَيْهِ فَعْلُهُ أَيْ
 قَبَحٌ وَفِي الْحَدِيثِ عَرَّبُوا عَلَيْهِ أَيْ رَدُّوا عَلَيْهِ بِالْأَلْفِ وَأَعْرَابُ مَوْثَةٌ أَيْ كَذِبٌ مِنَ الْمَلِكِ وَتَعَرَّبَ
 عَنْ الْقَوْمِ أَيْ تَكَلَّمَ عَنْهُمْ تَعَرَّبَ بِرِيدِنِ شَاخَسِي حَزْمًا وَهُوَ التَّشْدِيدُ وَتَعْنِي عَجْمِي رَاغِزِي كَرُونِ
 يُقَالُ عَرَبِيَّةُ الْعَرَبِ أَعْرَابِيَّةُ الْيَمَانِ بِمَعْنَى جَوْنِيٍّ كَمَا وَرَدِي أَيْ تَبِزُرُ وَوَقْتُ عَرَبٍ الْيَمَانِ
 سَابَهُ شَدَنَ مَعْدَهُ عَجَّ كَافٍ ۲ يُقَالُ عَرَبْتُ مَعْدَتَهُ فَمِنْ عَرَبَةٍ وَتَارَهُ شَدَنَ
 جَرَا حَتَّ وَرَشِشَ وَيُقَالُ مَا بِالْأَعْرَابِ عَرَبِيٌّ أَيْ أَحَدُ عَرُوبِ زَنْ شَوْمِي وَدُوسْتُ عَرَبٍ
 بِمَعْنَى جَ قَوْلُهُ لِقَائِي عَرَبًا أَيْ يَوْمَ الْعَرَبِيَّةِ رَوْزِ آدِينِ وَابْنُ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ بِالْأَلْفِ
 وَاللَّامِ عَرَابِيَّةٌ نَامُ مَرْدِيٍّ إِذَا نَعَارَ عَرَبًا كَمَا كَرُونِ كَمَا خَشَكَ عَرَبِيَّةً تَارِزِي بِمَعْنَى شَرِ عَرَبِيَّةً عَرَبِيَّةً لَوْنِي
 رَوْدَاهُمَا وَيُقَالُ هُوَ الطَّبْلُ عَرُوبُ بِالضَّمِّ بِإِشْدَانِ عَرُوبِ الدَّابَّةِ بِإِشْدَانِ سَوْرٍ

عرب
 ۱
 ۶

و اعشوشبث الارض اى كثر عشبها و هو لها لثة كقولك تشش و اعشوشش و اى من فيها عشب
 اى فيها عشب لا واحد لها عشبته بالتمر يك شمر كلان سال عشمته كذا لك يقال سالتة فاششني
 اى اعطاني ناقة مئنة يقال شيخ عشمته و عجم شسبه اى عجم و عجمه و عيال عشب اى ليس فيه عجم
 عشمته لفتحتين بى عصب اعصاب ج و كسر ان و غلشان نرينه از جانب پدر عصب
 ج و بى ناك شدن گوشت عجم ك اف ۲ و اعصاب اى اشد معصوب سخت گوشت
 عصب بالسكون عصبه بر سر بطن يقال عصب رأسه بالعصاة عصبه و نوعى از مرد و اى
 يمنى و نوعى از ابر و گزیده يقال هو من عصب القوم و عصب القوم بالتمر يك اى خيايم
 و نور و سخت چيده رجل معصب الخلق و جارية معصوية بنسبه العصب اى مجد و له الخلق عصبه
 بالكسر سر بند و گروهى از مردم و اسب و مرغ معصوب اليها كرسنه بلغت بذبل تعصبت به
 بستن بر سر عصب آنكه میان بسته باشد و از كرسنگى قال ابو عبيدة هو الذى عصبته السنون
 اى اكلت ماله عصبته بالضم ازده تا چهل عدد از مردان عصب ريسان پرور سينده و عصب
 القوم اى اجتمعوا و صاروا اعصاب و اعصاب اليوم اى اشد و منه يوم عصية
 عصبته ايضا شديده عصبه ايضا شش بار و واد و پيچيده و بران كروه و يقال
 عصبته فخذ الناقة كثر اى شدت و ناقة عصب لا تد رضى العصب و اسم الرجل عصب
 و عصب الشجرة اذا ضمت اعضاها ثم ضربتها ليستقط ورقها قال الجاحز لا عصبكم
 السام و عصب القوم بطلان اى استكفوا حوله و عصب الابل بالما و اذا وارت قال الفراء
 عصب الابل بالفتح و الكسر اذا اجتمعت و عصب الرقيق بقيه اى ببس عليه و عصب الرقيق
 فاه اليها و عصب الافق اذا احمر و عصب الكبس اذا شدت و عصبته حتى تسقط من غير ان
 تزعجها عصب ايضا نوعى از قيرفات عروض و هو تسكين اللام من ثقلها و ثقلها الى ثقلها
 عصبته مروى سخت لام زايده عصب بردين ضعيف كردن و شش بران و شش نام
 و اوبن رجل عصب بعت منه عصبه بالضم تيز زبان شدن عجم بضمها عصبه كرسنه
 شكسته عصب بفتحتين صدر منه عجم ك اف ۲ اعصاب شخ سكتن كبس ا
 بى عصب اعصاب ايضا مروي بى يار منده معصوب ضعيف ناقة عصبه كرسنه

عصب

عصب

و نام نافه رسول علیه السلام و لم يكن مشقوقه الا ان اعقب ايضا نوعي از الصرافات عروضا
 ارتفاعن که از احریم کنند تا فاعلین شود و فعل کند مفعول عطف بفتحین بالکی محکم
 ف ۲ عطیه ای که متاع طلب نهادن و احدی را عطی بفتحین و بالکون مثل عنبر سینه عطیه بار
 از وی یقال احدی را عطیه ای قطنه متعرقه عطف بالضم و انظار البعجه بلخ ز فوج
 لغته فیه و قال الکسائی هو لضم انظار لا غیر عطف عطفو به کذا عطفو به منوت عنان
 ج و عطف به مثله عطیه موضعی عاقبه پایان کار و فرزند یقال لیس له عاقبه ای ولد و یقال
 فی آخر الامر عاقب آنکه نیابت سید دارد و بعد از وی و قول ابنی صلی الله علیه و سلم انا العاقب
 یعنی آخر الانبیاء و کل شیء خلف بعد شیء منو عاقبه عقب بکسر الوسط یا شنه و می نوشته عقیب
 الرجل ایصلوده و ولد و لده و فیها لغتان کسر القاف و تسکینها و عقیب فلان مکان ابیه
 عاقبه ای حلقه فوا اسم جاد معنی المصدر قوله تعالی لیس لوفعتها کاذبه و عقیبت الرجل فی الیه
 اذ البعیه بشیر و خلفه و عقیبه ایضا اذ ضربت عقبه عقب بالسکون روش سنور که بعد از
 رفتن نخستین آرد و یقال لهذا الفرس عقب حسن و مصدر لما تقدم من الاضال عقب بفتحین
 و بالسکون پایان کار و منه قوله تعالی هو خیر لو ابا و خیر عقبها و یقال حبث فی عقب الشیء عقبانه
 ای بعدا یعنی کار و حبث فی عقبه بکسر القاف ای اذ البقی منه شیء حکاه ابن السکیت عقبه
 بضم نوبت یقال تمت عقبک و بهایتا قبان کاللیل و النهار و بدل و عوض اسیر یقال اخذ
 عقبه ای بدل و نوعی از خوردنی که در بن دیک عاریتی بخداوند و یک فرستند و عاقبت ال
 فی المراهله اذ اکربت انت مره و ركب هو مره و المعاقبه نوع تصرف فی العروض -
 عقبه الطائر مسافه ما بین ارتفاعه و انحطاطه یعقب از فی که بعد از هر دختری پسری
 را ید عقبه بالکسر اثر و نبات یقال علیه عقبه الجمال و یقال ما یفعل و لک الا عقبه القمر
 از اکان فاعله فی کل شهر مره عقب بفتحین کی که از وی زده و رسیمان تا بند عقبه کی -
 و ایضا بر عقبات ج عقب بالسکون زده فاعلن از پی و پی پیچیدن بر چیزی یقال منه
 عقب القوس و القوج و السهم اذ اکتویت شیئا منه علیه تعقیب نام پیگیری علیه السلام و
 اسرائیل الله و غیر منحصر و البعجه و التعریف و کیک شود و منحصر تعقیب روح و الهی

زائدة ابل معاقبة التي ترمى مرة في حفرة في حلبة والتي ترمى باليد مرة ثم تعود الى
 المعطن ثم تعود الى الماء في العواقب واعقب الرجل به لوبت لبت ستم باوى والبع
 تعقب وتغالب بين الفاء والثاء مثل جديف وعديث عقاب بالكسرة كتحركون في الحافة
 نذبه وقوله تعالى فعاقبتم اى فغلبتم ودربى كردن نمود عاقبتهم وعقبه ايضا تعقيب مثله -
 معوقيات فتر شيكان شب وروز واما انت لكثرة ذلك منهم اى العقاب نحو نسايت و
 علامته وشران سپس يكديگر اليساوه بر جوش تا بنوبت آب خورند وسمى المناطرات لعقب
 وعقب الغر فح اذا اصغرت ثمرة ومان يلبسه وعقب في الامر اذا اردت في طلبه مجدا
 وقوله تعالى والى مدبراً ولم يعقب اى لم يعقب ولم ينظر تعقب الصلوة المجلوس بلبان
 تقضيها لك عاء او مسلة وفي الحديث من عقب في صلوة فهو في الصلوة ويقال يقصدون
 فلان بصدقة ليس فيها تعقيب اى استناده وحقبة بطاعة اى جازاه وعقبى الامر حياؤه -
 واعقب الرجل اذا مات وظف تعقبا اى ولدنا واعقبه الطائف اذا كان الجنون يعاوده في اوقات
 تعقب سارة كه ليس سارة به ايد ويقال اكل الكلمة اعقبه سقما اى اورشته وذوب فلان فاعقب
 ابيه اذا خلفه وبوشل عفته واعقب مستعير القدر اى ردوا وفيها العقبة بالضم وتعقب الرجل
 اذا اخذته بذنب كان منه وتعقب عن الخير اذا شككت فيه وعدت للسؤال عنه وتعقب فلان
 زأب اى وجد عاقبة الى خير واعقب البائع السلعة اى حبسها حتى يقبض الثمن وفي الحديث
 المتعقب ضامن لعنى اذا خلف عنه واعقب الرجل حسبه ويقال فعلت كذا وعقبته منه
 نذمت اى وجدت في عاقبة نذامة عقاب بالضم م جمع قلتها اعقب لانا موشمة وفعل بناء
 يختص به جمع الابات مثل عناق واعتق في القلعة وجمع الكثرة عقبان بالضم والكسرة عقاب
 عقنباة وعقنفاة بعفاه اى ذات مخالف حداد وعقاب الراية م وسنگ در میان چاه كود
 در اند و سنگ بیرون جبهه از كوه عقر ب كزدم عقاب جمع تو زنت عقر به خوشت
 ايضا عقر با كند لك وى غير مصدرة عقر بان بالضم ولت يد الباء وتغنيها كزدم نر
 مكان معقر بكسر الراء جابى كزدم ناك ارض معقر به ومعقرة كانه قال المعقر الى ثلثة
 احرف ثم بنى عليه مصدر معقر ب اى مطعون ونام بر جى محكا جته بالضم يدعى از كبر عقا

دور و حال لائل عكوب على الخوض اى الزحام عاكب جمع اموه مكوب بالفتح كرو عكوبت
 عكبه عكبت عكاب ج عكبة مثله على عكب مثال حقت قصير تخم و نام مردى زندان بان
 نهان بن النسر عكب نشان عكوب ج و جامى درشت و نشان كردن عكوب
 ض ۲ عكبة اذ و صرته او صرته و اثرت فيه و كذلك التعليب طريق معلوب اى لاجب
 عكبا و بالفتح و الكسر كى كردن و هما عكبا و آن بينا منبت العرف و عكبا آن مثله لائنا حمرة
 ملحقة عكبا ج و ايضا لوى اذ از ريز و يقال شخ عكبا و الرجل اذا امن عكب بالتحريك لوى
 از بهارى شتر بمانب كردن عكب بالفتح و ك ۲ و عكبت السيف عكبا اذا خربت قائمه
 بعكبا و البعير يسيب معلوب لعنت منه و عكب اللحم اى اشتد فصب عكب و تيس عكب كسر
 اللام اى سن عكبا و بالكسر نام مردى عكبه بالضم و الكسر شير و و شه از جرم عكب عكبا ج
 عكب انكه عليه ميسا ز و اعطبا و ان تشرى الرجل و يشخص نفسه كما يفعل عند الخصومة
 و الشتم يقال اعطبنى الديك و العكب و غيرها اذا انقض شعره و اصله من عكبا و العنق و هو
 ملحق باصنل بيا عكيب مثال فعيل بضم الفاء و تسكين العين نام و ادنى و لم ينجى على هذا
 مثله عكبة بالكسر يك و اى انكور مثال قوله و جمره و طيبة و طيرة و خيرة و هو بنا و نادلان
 الا عكب على هذا البناء الجمع نحو قمر و قمره و قمر و قمره و قمره و قمره و قمره و قمره و قمره
 و هو قليل جمعه فى قلة عكبات بالتاء و فى الكثرة عكب و اعناب عكبا لغة فى عكب عكبة
 ايضا بقره نخرج فى الانسان عكبا بالفتح نام مردى از طى عكبا بالضم سنجيدان
 عكبا بكي عكبا بالتحقيق كنان بنى و وادى و كبتكى فرج عكبان بالتحريك كك كوى
 عكب كيب نهر و نشان عكابل ج لانك ثروده الى الرابعى ثم تبنى منه الجمع و تصغير
 و البليل لعنيدل اذا صوت قال سيويه اذا كانت النون ثمانية فلا تجل زائدة عكيب
 مردگران سنگ كسا و عكيب بسيار شيم عكبي الشباب بكسر عين و فتح الباء و عكبا و به بالقصر
 و الحمد اى شتره عكيب عكبة عاب ابو صر فرنگ يقال عاب التلغ اى عاب
 و عكبة انا لازم و متحد فهو عكيب و عكيب على النقص التام و يقال اذنه معساة و معساة عكيب
 و موقع عكيب ايضا لان الفعل من القتل المعين نحو كمال كيل ان ار يد به الاسم كسور و المعساة

عكيب

والله اعلم بالصواب فانما هذا في الحديث انما هو في غيبه واما الغيب والابواب
يقول قد يوما ودع يوما ودع يومين وبعد اليوم الثالث واعجبك الابل من غيب الورد
واعجبك النمل وعجبك بمعنى وفلان لا يفتن عطاؤه اى لا يفتن بولما دون يوم بل ياتيا كل
يوم عجب بالضم حوزة عقاب عجبته شير دوباره بریکدگر ووشیده وپی من البان الغنم ما
عذوة ثم تجلب عليه من الليل ثم يخلص من الغد عجب بفتح تين طوق زير گوی خروس وگا
عجب کذک وامن الانسان ايضا وعجب ايضا النحر منى وهو جليل عربة بالضم دورى
از جابى خود جمع لضمهما اغتراب کذک عجب واعترب وتغرب بمنى فهو غريب غرابا
ج وايضا الابل واعترب فلان اذا تروج الى غير اقارب مغرب سوى مغرب شونده
ويقال بل جاءكم مغربة خبر يعنى الخبر الذى طرأ عليهم من بلد سوى بلدكم شام مغرب بالكسر
والفتح اى بعيد مغرب از شهر بيرون کردن و دور کردن غرب بالضم وتشديد الراء
فما نام کوى عربة چشمه آبى نزدیک آن کوه اغراب چیز نو و غريب آوردن و پر کردن
مشک را و غريب شدن مغرب بفتح الراء سپید و سپید لها و کر آنها از هر چیز ومنه
اغرب الفرس مجهول اى البصيرة اشقار عينيه و اغرب الرجل اذا اشتد وجهه غراب
زارع غرابان بالكسر ج اغربة جمع القلة غراب الفأس تبرى تير و تندی سرين شتر و اسب
و هما غرابان غرابان ج رجل الغراب وهو ضرب من الفرس شديد اسود و غريب سخت
سياه و اذا قلت غرابين سود تجعل السود بدلا من غرابين لان تو اکيد الما لوان
لا تفتنم غرب مغرب جاي فرو شدن آفتاب و تولم قلقة مغربان الشمس صغروه
على غير بکيره کاشم صغروا و مغربا و الجمع مغربا بات و غرب اى بعد و اغرب عتي اى بعد
غروب فرو شدن آفتاب و ماه و جهة آن و مجازى اشک چشم و تيزى های دندان و آبدانى
آن غرب ايضا و لو بزرگ و تيزى تیغ و زبان و تيزى هر چیزی و تيزى رفتار اسب اول
رفتار و اسب تيز رو و درک آب چشم که همیشه روان باشد چون ناسور نومی غربة دورى
و دور غربة القوی بعد با غارب میان گویان و کردن شتر و منه تولم بک علی غارب
اى از پی حیث شکر غوارب الماء اعلى موج شهرت مغارب الابل غرب بفتح تين

عجب

میکانی

نیز
ب

فشریب بالکسر موشش یا بجه آن آدموشش شتی **فصل القواف قلبت**
 الطعام وقما ثبت الماء ای اكلت وشریت کلما وقبب الرجل بالکسر اذا اکثر من شرب الماء
 مثل صلیب فهو مقاف علی مفعول **قبوب** بالضم أسوده شدن گوشت و پوست و خرمای
 و خشک شدن ریش و جراحت **عج ف اک** ۲ قبب یفحقین باریکی میان آفت
 نعت منه قبا و موت خیل **قب** ای ضوامر قبیب آواز کردن دندان خنجر که بر هم زند
عج ف اک ۲ قببیه آواز شکم اسپ و شیر و بگ کردن شیر قبا ب شتر غزنه
 قبب شکم فاتیبه آواز نند ریخال ما اصابتنا العام قطرة و تاجیه ای صوت الرعد قبب جوی
 که در میان کبره دلو باشد و یقال علیک بالقبب الاکبر ای بالراس الاکبر و بریدن - **عج**
ف اض ۲ اقباب کذک و پاره حبیب پیر این قبب بالکسر استخوان بیرون آمده
 میان الیتین یقال المذیق تیک بالارض و یقال للشیخ موقبب القوم وقبیه الشاة بالفتح
 و اکثریات الاطباق و مواحف یعنی هزار خانه شکسته و ربما حفت قبیه بالضم نیای گرد بر آورد
 قبب قبا ب ج بیت مقبب الذی فوقه قبة قبا قبب العام الذی بعد العام المقبل و یقال
 لا یتیک العام ولا القبیل ولا القبا قبب جمار قبا ب نوعی از ملح گیاهی و انحراف لا تصرفه و هی
 معرفه عده هم لانه من قبا ب و لو کان فعلا لا تصرف **فقتب** بالتحریک یا لان خرد قبب
 بالکسر ساز و ساخت آبکش خرد و ده اقباب ج و هی موشه عند الکسانی قال الاصمعی
 واحد ما قبیه بالهاء و تصغیر بالقیبه و بهاسمی رجل قتی منسوب الیه و قال ابو عبیده
 ما حوتی من البطن یعنی استدار و هی الحوا یا و انا الامعاء فی انا اقصاب و اقباب البعیر
 ای شدت علیه قتی قتی من الامل التي ثقیها بالقبب و جاب بالهاء لانها الشی ثقیها
 کالحلوة و الزکوة و **فقتاب** بالضم سر و اسپ و شتر و دم **عج ف اض** ۲
 قحبه کلمه مؤکده و خطبه نام مردی و انگدن و پشم شیر زدن از بالا **قرب** بالضم نزدیک
عج لبعنهما قرب نعت منه قوله تعالى ان رحمة الله قریب و کم یقل قریبه لانه اراد
 بالرحمة الاحسان و لان ما لا یكون ثانیة حقیقا جائز ذکره قال الفراء اذا کان القرب
 معنی الساقه ذکر در پشت و اذا کان فی الشیب یوشه الا انما یقال منه المرأة قریبی ای ذات قریبی و طایف

نیز

از قبیل

الکسر نزدیک شدن و عبر عن الجماع ايضا **ک** **ا** **ف** ۲ قرابة خویشی و نزدیکی
 و نزدیک شدن **ف** **ص** ۲ القرابی نزدیکی و خویشی يقال بنی و بنینه قرابت
 و قرابتی و قررب و مقررب و قرربة و قرربة بنین و هو قرربی و ذو قرربتی و هم قرربانی و قررب
 و العامة تقول هو قرربتی و هم قررباتی بالناء و يقال قرربت قرابة مثل کتبت کتابا اذا سمیت
 الی الماء و بنیک و بنیه لیلته و الاسم القررب لفتحین و هو سیر اللیل یورد الماء قال المصنف
 قلت لا عاتی ما القررب قال سیر اللیل یورد الماء قلت ما انطلق قال سیر اللیل یورد الماء
 و يقال قررب بضایع و ذلک ان القوم یتیمون الابل و هم فی ذلک یسیرون نحو الماء
 فاذا بقیت بئیم و بین الماء عشية تجلوا نحو فتلک اللیل لیلته القررب و اقرب القوم اذا
 كانت ابلهم قوارب و هم قاربون و لا يقال مقرربون قال ابو عبیده هذا الحرف شاذ
 قارب کشتی خرد که در سبیلوی کشتی بزرگ دارند به جهت الاغ و قال الخلیل قارب
 قارب الماء لیل و يقال ذلک لطالبه سارا و قرربت السیف اذا جعلته فی القرباب و هو
 جفته یعنی دغا و یكون السیف فیه بجمده و جمالته و القرباب معنی المقاربة ایضا قربان بالضم
 و هو ما تقررب به الی الله تعالی يقال تقررب لله قرربا و تلمشید و خاصه ملک يقال فلان من
 قربان الملك و من تعبده و قاربین ج و تقررب الی الله تعالی بشی اسی طلب به القرربة
 عنده و قرربة تقرربا اسی اذینته قارب بالحركة و السكون صد البعد و من الشاکلة ایضا الی
 مراق البطن اقرباب ج تقریب نزدیک گردانیدن و نوعی ازدویدن و هودون الحضر
 و هو ان یرفع الفرس یدیه معا و وضعهما معانی العد و اقرب و تقارب بمعنی و قاربه
 فی البیع مقاربه و شی مقارب بالکسر اسی و سط بین الجید و البردی و کذلک اذا کان
 و تقارب صد تباعد و اقرببت المرأة اسی قارب و لا دافعی مقرب بلا باء و کذلک الفرس
 و الشاة و لا يقال الناقة و جمعها مقارب و اقرببت السیف جعلت له قربا و اقرببت
 القدر من قولهم قدح قربان بالفتح اذا قارب ان یتکلی و جمجة قربی و قدحان قربان
 قرباب ج مقرب بفتح الراء اسی که پیوسته نزدیک خود دارند از غرت مقربه منون قربة
 بالکسر مشک قارب ج و قربات بکسرین و فتح ۲ و سکونها جمع القله منها و کذلک جمع کل

ما كان على قنطرة لك ان لفتح العين فيه وكسر وسكن ويقال ما يقر اية من ذلك بالضم امي
 لا يقرب منه قمر جي الفتحين مع النون جالوزي دراز پای مانند نزدك قمر شيب
 بالکسر مشدده الباء سال خورده قمر ضربه بالصاد المعجمة اى قطعه قمر صوب قمر صاب
 بالضم والکسر شمشير بران که استخوان بردود و قراضيه ج ورماسمو الفقيه قمر شيب
 وقمر شيب الرجل اذا اكل شيئا يسما منه قمر ب حكاة ثعلب قمر طيه اى صرعه على
 قفاه قمر طي کسبه ثلث وتشد الباء فتيجا نوعى اى با شى ثعلب يقال ما عنده قمر طيه ولا
 عظمه ولا سقوه ولا معة اى شى قمر شيب گا وکلان سال قمر شيب چيزى شيب
 وسخت وخرمای خشک که در دهان ريزه شود قمر شيب بالکسر وفتح الياء وفتح الباء
 در ان سخت قمر شيب رفتار آب عرع فاك قمر شيب اميختن قمر شيب اى
 خلطه في لحم شحم فاذا اكله قلده منو خدر يشه قمر شيب يوسف قمر شيب اى حديث احمد بالکسر
 رجل قمر شيب بالکسر الذى لا خير فيه قمر شيب ايضا زهر قمر شيب ج قمر شيب بالفتح زهر اى
 يقال قمر شيبه اى سقاوه وسما وقمر شيب طعمه اى شمه و به بدى ياد کردن يقال قمر شيبه بفتح اى
 لطيفه و در زیدن نيك نامى و به نامى خود را يقال قمر شيب الرجل واقمر شيب اى السب
 شهد اذ ذما حكى ابو عبدة عن الفراء قمر شيبى ريحه بالشد اى اذ انى كانه قال قمر شيبى ريحه
 و رجل مقمر شيب الحسب اى مختلط الحسب قمر شيب بالتحريك كلك قمر شيب شله قمر شيب سكي
 قال سيويه قمر شيب واحد و جمع وكذلك الحلفاء والطرفاء قمر شيب ايضا ما شوره و به خبر
 که مانند وى باشد ميان کا و اک چون استخوان و آنچه از نقره و برنج باشد و غير آن
 و آب راه هاى اشک و آب در چشم چشمه باورگما شش و کنان و تنگ و نچماى
 گره گره و بهى انابيب من جوهر و فى الحديث بشر خديجة ببیت فى الجنة من قمر شيب
 قال الاصمعي قمر شيب البطحا و مياه تجرى الى عيون الركا يا يقول اقامت بين قمر شيب
 اى ركا با و ما عذب قمر شيبه الالف غطره قمر شيبه الضربة وسطها قمر شيبه السواد مدبنتا
 قمر شيب بالضم و السكون رود گانى يقال هو يجر قمر شيبه اقصاب ج شعير قمر شيب اى
 مجمعة قمر شيب الزرع و ذلك بعد التفرخ قمر شيب و بهى ذوات قمر شيبه تلوى ليا و لا

قمر شيب
قمر شيب
قمر شيب
قمر شيب
قمر شيب
قمر شيب

قمر شيب

قصاب واحد بالقصبة قصابه بالفهم القصة ينماي دینجی قصاب ج قصاب بالفتح نای ترا
 قصاب که کک و برنده گوشت در دوده و مانند آن قصابه با کسر نای زدن قصب
 بریدن عجم و فاک **قصب** القصاب الشاة اقطعها عضوا عضوا و قصبته للبحر
 اذا قطعت عليه شربة قبل ان يبروي و قصب البعير شربة اذا امتنع منه قبل الرمي
 بغير قاصب و ناقة قاصب ايضا نعت منه عن ابن السكيت و اقص الرجل اذا فطنت
 اليه ذكرك و نفي المثل رعي فا قصب يضرب للداعي اذا اساء في الرعي و قصبه على
اقتصاب بالجمعة يزيد يقال اقتصبته امي قطعة من الشيء و اقتصاب الكلام
 ارجاله و قصبه امي قطعه و القصب القطع و يقال القصب الكوكب من مكانه و قصب
 قصبته سبست مقضية سبست زاريف قاصب و قصب يخبران قواضب ج
 قصب بالفهم که کک رجل قصابه قطاع للامور مقدر عليها قصب شاخ درخت
 قضبان ج و نوره خرو غیر آن و ناقة راحه نشده و نازیانه قصب ايضا زدن تازیانه
 عجم و فاک **قصب** شاخ بریدن از درخت در بهار قصابه بالفهم شاخ
 ریزهای بریده افتاده و قصب الناقة و اقتصبها اذا رکتها قبل ان تراض
 قال ابن دريد كل من سقفة عملا قبل ان يحسنه و مقتصب فيه و مقتصب الصنائع
 بحری در عرض **قطب** ثلث لغات سنون آهسته و چیست و کوبی کن
 نزدیک فرقان و مشترکه مدار کار بروی باشد و سیه لار و يقال له قطب رجب العرب و شیخ لکانه
 قطبه سنون که نشانه بروی نهند و نام مردی قاطبه هم يقال جاء القوم قاطبه امی جمعا و هم
 يدل على العموم قطبه شیر که سپیده شیر هم امی و قطب الشراب و القطبه امی منزله و الاسم القطاب
 و القطب بالفهم ايضا بریدن و منه قطاب الخشب قطب بالفتح گوشه چو ال در هم
 انگندن و آژنگ در انگندن میان دوا برو عجم و فاک **قطب** و فاک
 سینه تطین روی ترش و آژنگ کک کردن **قطر** بالفهم نام مروی و مروی
 قطره قدح چوبین مخاک قعبه بالکسر و یقوتین ج شمال آبیا و بریا و بریا و بریا
 سم مذکال قطب الکاهن سیکر سنا یدر نام راقص نام مروی و بریا و بریا و بریا

قصب

قطب

قصب
قطب
قصب

قلب

امی استاصله مضرب نام مردی که سنان ساختی **قلب** قیطان چوب که زین از
سازند قال ابن وریذیهو آزاد درخت **قلب** دل و حیره و قوله تعالی ان فی
ذلک لدرکة لکم لکن کان لکم قلب ای عقل و خالص هر چیزی بقال هو عربی قلب ای خالص
و میانه لشکر سیوی فیه المذکر و المؤنث و الجمع و ان شئت قلت امرأة عربیة قلبه
و نیت و جمعت ایضا و برگردانیدن **قلب** کذلک و ایضا جایی گردانیدن و بامه
و جز آن باشکونه کردن **عج و اک ۲** و قلبت القوم کما تقول صرفت الصبا
و سر دل زدن بقال قلبه ای اصبت قلبه و قلب نخله برون کشیدن و قلب النخلة کثیرا
علی ثلث لغات بالضم و الکسر و الفتح و الجمع قلبه بالکسر و فتح اللام و سرخ شدن غوره خرا
بقال قلبت البسرة اذا احمرت قلب لفتحتین بر گشتگی لب اقلب نعت منه و شفة قلبا
قلب بالضم بیماری کشنده شتر بعیر مقلوب و ناقه مقلوبه نعت منه و قلب المبعیر
قلا بالکسر اللام و اقلب الرجل اذا اصاب البه ذلک و مابه قلبه ای نیست به علت
و اقلبیت الخنجره اذا حان لها ان تقلب قلب العقب منری از منازل قمر قلب بالضم
و ستیانه و مار مقلب بالکسر آهین آماج بقال هو تحول قلب ای مختال بصیرت قلبا
قلب مثال فیسق گرگ قلوب مثال پر ذون مثله قالب بفتح اللام کالبه و کسر با
غوره خرمارنگ زده قلب مثال فعل چاه سرگردنا گرفته بذر و بونث قال ابو عبید
بی البر العادیه القذیمه اقلبه ج قلب بفتین جمع کثرة البوقلابه بالکسر مردی از محمدان
انقلب بر گشتن در روی تقلب برگردانیدن و قلب الشی ظهر البطن کالحمیه
علی الرضاء قنص بالضم و الکسکون غلا و قنص اسب و غیر آن از ستور
قلب جماعات مردم مقنص بالکسر کله اسب از شتی تا چهل عدد و تو شنه دان صباد
و قوبره او که صید در وی اندازد و قلب بالکسر و التشدید کنب و قلب الزرع تقنیاب
اذا اعصف قناب بالضم برگ کشت قوب مناکلی کندن **عج و اض ۲**
قلب الارض فانقلب تعویب مثله و تقوب امی انقلع من اصله و قاب الطائر
برینه ای قلعه ها فانقلب البیضة و تقوبت معنی و تقوب من رأسه مواضع ای نقش

قلب

قلب

اسم و مقرب مار از پوست برون آمده قاصیه مقرب چو زه می المثل بریت قاصیه
 من قوب قال اعلمی لیا حرا شخیره اذا بلغت بیکان کافیه بریت قاصیه من قوب ای یان
 برسی من خفایک قویا و بسکون الواو و فتحها اوزن و هی و او کفاج بالریق موشه که
 و جمیع قوب بالشدید و اذ اسکنت الواو منها ذکرک و صفتک و الیاء فیها للالحاق
 بقراطس و الهمة منقبة منها قال ابن السکیت لیس فی الکلام فعلا و مضموته الفاء و الساکنه
 مدوده الا حرفان خشار و یو و یو العظم الساتی و را و الاذن و قوبا قال الاصل فیها شخیرک العین
 قال الجوهری رحمه الله و الله و عندهی مثلها و تصغیر قوبا بالتحریک قویا و بالتسکین قوینی
 و یقال بفتحها قاب قوس و قیب قوس قاص قوس قید قوس ای قهر قوس و القاب باین المقصود
 و السینه و کل قوس قایان و قوله تعالی فکان قاب قوسین یقال اراد قابی قوس فقلبه و التسم
 و یقال فلان ملی قویه مثال حمزة ای ثابت الدار مقیم یقال الذی لا یرج من
 قصب سیدیر و رنگ تمهید و قصبه مونت منه و کوه بزرگ قصبه بالضم لون الاشب
 قال لاصحی عبرة الی سواد آفتابان پیل و گاویش صمیمه متقاش ششها
 قمر تب بالضم و می بزید مقرب مرد بد غذا قمر صعبه برید آنرا اقر تب
 از سر دی یا غیر ان منقبض شد اقر تب اللقی براسه الی الارض غضبا قمر تب کفند
 و جعفر و زمر تب شکم قمر قوب شهری از مضافات کسکه و لقم القاین برنده خر
 قریبه گوشت صید باز که اورا خور اند قمر تب کفند تهیگاه کجفر موش دشتی یا
 موش یا سچ آن از موش دشتی القرب الکاح الکثیر و بالکسر اللقی یعنی باز
 و بالتحریک الصلابة و الشدة مع ک اف ۲ قارب تا جبر حص گای نجفی گای
 بدر یا قصب لقم القاف و الهاء سطر قصب بر وزن و معنی قصب قصب
 نصین و کسین بینما سکن گای قصلب بالضم توانا و بیا خرج قصب
 جعفر سب یا قصبه ان مثله قصبان بالضم و ابه است خر و مجو سر گین که دانگ قصبه شتا
 و ویدن برین قصبه بالضم در از قدر قصبه برید آنرا قمر تب قصبه یعنی سخت سب
 قصبه زخم قصبه قصاب بسیار سخت و شیر و قصبه الیضار و باه نز و طر مجرین

قصبه سب یا قصبه ان مثله قصبان بالضم و ابه است خر و مجو سر گین که دانگ قصبه شتا
 و ویدن برین قصبه بالضم در از قدر قصبه برید آنرا قمر تب قصبه یعنی سخت سب
 قصبه زخم قصبه قصاب بسیار سخت و شیر و قصبه الیضار و باه نز و طر مجرین

سب

کتابها منی کتب و انکسب کتاب ای کتب و من قول تعالی و انکسبها منی کتب علیهم
 و انکسب الریل اذ انکسب نفسه فی دیوان العظام انکسب نو آموزنده است کتاب بنشین
 و مودون مکاتبه کتاب سوئی یکدیگر نوشته کردن و بهای بنده بروی بریده کردن
 کتاب بنده بهای بر خود بریده کتب کرد و کردن عجم ف اک ۲ - کتب و انکسب
 الریل ای اجتماع و کل ما انکسب فی شیء فقد انکسب فيه ومنه سمي انکسب من الریل کتابان
 باضم جمع و ای تلال الریل کتب باضم یک دو شدن از سینه کتب ج و کل شیء جمعه
 من طعام او غیره بعد ان کیون قلیلا فهو کثیر کتب بالتحریک نزدیکی قیال رماه من
 کتب و انکسب الصيد ای انکسب کتاب نام کوی کا بنشین کتب اسب
 کذب کذب مثال کذب و کذب دروغ گفتن عجم ف اک ۲ فهو کاذب
 و کذاب و کذب بآن بضم الذال و کذب بآن و کذب بانه یفصح الیم و الذال و کذب مثال
 همزة و کذب بآن بالضمات اثلث مشد الذال و مخففا کذب جمع کاذب کاذب
 ضد تصادق کذب بضمین جمع کذب مثال صبور و صبر و منه قرأ بعضهم و لا فتولوا
 لما تصف انکم الکذب فحمله نقلا لاسته اكد ویه مثال اعجوبة دروغ اکذب الریل
 الضیعة کاذبا و کذبیه ای قلت له کذب و کذب لبن الناقة ای ذهب قال الکسانی
 اکذبیه اذا اخبرت انه جاز بالکذب و رواه و کذبیه اذا اخبرت انه کاذب و قال
 ثعلب اکذبیه و کذبیه بمعنی و کیون اکذبیه بمعنی کذبیه و کیون بمعنی حمله علی الکذب
 و بمعنی وجده کاذبا و قوله تعالی و کذبوا باياتنا کذبا موحدا مصداق المشد و لان مصدر
 قد سجد علی تفعلیل مثل تکلم و علی فاعل مثل کذاب و علی تفعیل مثل تو صیته و علی
 مثل قوله تعالی و مرقنا کل مرق و قوله تعالی لیس یوثقها کاذبه هو اسم بوضع
 موضع المصدر کالعاقة و المعافیه و الباقیه و قال الله تعالی فقل تری الیم من
 باقیه ای من بقا و قال لیس لفلان کذبیه ای کذب و کذب قد کیون بمعنی وجب
 و جاء من عمر بنی الله تعالی عنه کذب علیکم الحج ای وجب قال الانخفش فالج مرفوع
 بکذب و ملناه نصب لانه یرید ان یأمر بالکذب بها یقال انکسب الصيد یرید از منه

و عنده ايضا رضى الله تعالى عنه ان رجلا شكك اليه النضر بن فقال له كذبك الظاهر رجع فظفر
 وبهى الما جرة اى عليك بها وهذه كلمة يعقوبها العرب فى معنى الاغراء عن ابن عمر رضى الله تعالى
 عنهما ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال المهاجرة على الرقيق فيها شقاء وبركة ويزيد فى ال
 والمخطوفين الخمس والا واحد كذبك او يوم الاثنين والثلاثاء قوله عليه السلام كذبك اى عليك
 بها ويقال كذبك السئل اى عليك به ويقال حمل فلان وكذب اى لم تصدق الكلمة و
 يقال ما كذب فلان اى ما لبست وكذب اى تكلف الكذب كترت به باضم اندوهه كدم بارد
 ازوى كرت كذب يقال منه كرتبه الغم اذا اشتد عليه كرتبه حتى كراى ج و كرتب
 اى فتيقنه على المقيده وكرب ان يفعل كذا اى كاد لفعل وكرب الارض اى قبلتها للموت
 وتى التل الكراب على البقر ويقال الكلاب على البقر يرفع الباء ونفسها يضر فى تحليله
 وصناعة ومناهة كل امرأ وصناعة وكرب الشئ اى دنا وانما كرتبان اذا كرتب الي
 يمشى وكرب الشمس اى وثقت للغروب كرتب حيوة النار اى دنت النطاؤا وكرب
 او قرتب كرتب النحل لفتحت اصول السعف وكرب البقارسن وهو يقال منه كرتب الكروى
 كرتبه كرتبه جابى زفتن آب كراب بالكسرة ج البو كرتب كسرة الزاء نام مردى ومعدى كرتب
 نام مردى وهما اسمان جلا اسماء واحد او فيه ثلث لغات فتح الباء وغير مصروف ورفها
 غير منونى كسرة با مصروف فامتنونا والياء من معدى ساكنة على كل حال والنسبة اليه منونى كذا كرتب
 فى كل اسمين جلا واحد مثل بعلبك وخمسة عشر ينسب الى الاسم الاول يقال بعلبكي
 ونا بعلبي ولصغير الاول ايضا كرتب بضم الميم وفتح المراء الشدة الاسيرين الدواب يقال
 ما بالدار كرتب اى احد وكرب اى اسرع ويقال خذرك بعلبك بالكراب اذا امرته
 ان يسرع الشئ كرتبه بضم ما يقطع من الصلابة فى اصول السعف بعد ما يصير كسب
 وزيدى حكر وادور دن فتح كرتب ۲ يقال كسبت الشئ وكسبته بمعنى واصلت
 وفلان كسبت الملك كسبته كسرتين مثال المغفرة والكسبة بالكسرة مثال الجلبسة وهما
 على اصله ففعل يقال كسبت ابلى خيرا وعسبته بالاكسبة والكلوا سب الجوارح وكسب اى
 تكلف الكسب كسب بالضم كسرة زفتن كساب مثال طعام نام سكي كسبت كسبته بالضم

كبر

كبر

كبر

و در کتب عربی و فارسی گاهی با همی که کلمات بالفتح یا برسان کاتب کذاک کتب بالفهم صدق
 صحیح است اصل ۲۰ یقال کتب الجاریه و کتب معنی و بر کتب امی فیه و شی عظمی
 و کتب کتب امی مطوی سندید الافراج کتب بن کلاب و کتب بن ربيعة کتب
 و یقال سنی مذکب لربیع ذوالکعبات بیت کان لربیع و کانوا لیرفون به کتب
 کتب ج امی ضخم معنی زباز گوشت ناک کتب ایضا قریح دن قال الشاعری
 او بخت فی کتبها اذانه مثل ذراع لیسری النطافه طلا دات الذکر و اصله الودان بالواو
 کتب سگ و رها و وصف به یقال امرأه کلبة کتب کلاب کلب مثال عصب
 و عبیدج و هذا الثانی جمع عزیز و فی النمل الکلاب علی البقر نعیم الیاء و فحما امی ارسلا
 و خلها و قد مر فی الکلاب و یک دانه جو و بند شمشیر و چکل آهنین که سافر توشه دان از وی
 در آویزد و بر پالان و ستاره و دوال و طرف توشه دان و حی از قضاعه کلاب کلبان
 و کتب صید آموزنده سگ و یقال اسیر کتب ای کتب و موقوف من کلب الفرس خط
 اره پشت اسب رجل کالب ای ذو کلاب مثل لاین و تامر کلبة بالفهم سختی سب کلب
 نفختین کذاک یقال من کلب الشاة بالکسر و نعت عتک کلب فلان امی شرة و اذا
 و کتب ایضا نوعی از جنون در سستور یقال من کلب الرجل اذا کلبت
 ابله کتب کلب سگ گرنده و دیوانه و الفعل من کلب بالکلام و رجل کلب و جال
 کلبی و ارض کلبة اذ الم یجد یا شارباً فینیس کلبان ابنور آهنگر کلاب بالفتح و انضم
 از کلاب ج کلاب بالفهم ایضا آهن که بر پاشنه موزه را کتب باشد که بر تنی گاه سوز
 می زند بوقت راندن و سیمی المهاز ایضا کلاب یا تحقیق نام آبی مکانی جنگ پی
 کردن با هم کالب کذاک یقال هم تیکال یون علی کذا امی یثوابون کلاب بالکسر نام
 مردی و قبیل از قریش و هو کلاب بن مرة و من هو کلاب بن ربيعة کلب
 تصغیر کلب و نام مردی و هو کلب بن وائل کلاب بالکسر غر ما کتب نفختین
 شوخ گین شدن دست یقال اکبنته و داه و لا یقال کتب و گیاهی هم کتب موصی
 کتب کوزه فی دسته کلاب ج کوبه کلب که کوب ساره بزرگ کوبه کذاک

کتاب

کتاب الراس بافتح گره پاکه در سر مشهور و جل کتب دو کتاب نیست بکتاب القدر
ملفوظه که کانه حلقه یعنی بزرگ که شامش بخیزد مانند حلقه باشد کتب کجفر و قنفذ جرب
زبانی در کار با کتب ان ملتبان کتب کجفر و علا بطیخیل کشیده روی کجینه با آواز
آتش و زبانه آن واسمی است و نام شاعری عربی و مشهوره بن الکعبه فارس العراده
کعبه بالسيف ضرب کتب کفقه و علا بطیخیر و کتبه کتب کجفر و قنفذ و علا بطی
سما رخت کتب با کسر الرمل المنال کتب گیاره بختینه بهم آمیختگی کلام
از خط کتب ثقیل ناگوار که کتب کجفر با و کتب فضائل الامم
الکتب بالکتاب ای اقامه و زمره و معنی کتبک انا مقیم علی طاعتک نصب علی
کقولک حمد الله و شکرا و کان حق ان یقال لکتابک و معنی علی معنی تاکید ای الیابابک
بعد الیاب و اقامه بعد اقامه و قال الخلیل یومن قولهم دار فلان کتب داری ای تحاذیرها
ای انا متواضع ما کتب اجابة لک والیاء للتشئنه و فیما دلیل علی النصب للمصدر و سخن
نیز که حجت علی یونس فی باب العقل کتب بالفهم خرد الباب ج و اکتب ایضا مثل یونس
و ابوس و الفهم و معنی هر چیز و دل دی و مغرب ادام و جوز و مانند آن لبوب ج لبیب
خردمند التبارج و کتب النخل قلبها و نبات الکتب عروق فی القلب تكون منها الرقنه
و جمع الکتب الالباب و تصغیر الکتب کتابه بالفهم خردمند شدن معجک اف
و حکم یونس کتب بالفهم و یونا و لا نظیر له فی المضاعف و یقال الکتب الزرع اذا غل
فیه الاکل و کتب الحث ای صادره کتب کبینه شام کجینه بکتاب گریبان گرفتن کشیدن
در خصوصت حسب کتاب ای خالص و کتاب کل شیء خالصه کتابه نام زنی کبینه مشهور
کتب کذک الکتاب ج کتب ایضا پیش بندر حل یقال منه الکتب الدابة فهو
کتب بکذا رواه ابن السکیت و غیره باطهار التضعیف قال ابن کسان هو غلط و
کتب کما یقال محب من اجبتة و منه قولهم فلان فی لبب ریحی ای فی حال سخته
کتب ایضاً ریک تنک و عظم الرمل عثقل فاذا نقص قبل کتب فاذا نقص قبل کتب
فاذا نقص قبل سقوط فاذا نقص قبل عذاب فاذا نقص قبل لبب کتاب گیاره بختینه

قبلته تنگدلی و مهر بانی کرد و بر فرزند یقال بلبیت الشاة الی ولد با اذ الحیة و اقبلت
 علیه من لضعه کلب النعم آواز و فریاد گو سپند رجل کتب ای لازم لامر و المرأة لیه ای
 قریب من الناس الطیفة و لبیب ایضا مثل کتب ایضا بر سر سینه زد و بلبت ای
 تخزم و شمر لا تب استوار و پای بر جای کتب کتب مصدر آن منع و
 ض ۲ و بر چسبیده مثل لازم و کتب فی منخر الناقه ای کلمت مثل کتب لجب
 بانگ و فریاد جمع ک اف ۲ جیش لجب عرم ای ذو جلبله و کثرة و بجز و کتب
 اذ اسمع اضطراب امواجه لجهت ثلث لغات گو سفند یک چهار ماه بر شاج وی گذشته
 باشد و بستان خشک کرده لجاب ج لجات ایضا و هو شاذلان جهة التکین
 قال ابن السکیت لجهت کم شیه شده و للیقال للفتن و یقال منه لجهت الشاة
 بضم الجیم و کذا لک لجهت بالثید لجب راه فراخ لاحب مثله و هو فاعل منی
 مفعول ای ملوب یقال منه لجهه لجهه لجهه اذ اوله و مرفیه و لجب ای مرفه استقیما
 و لجهت اللحم و العود ای قشر نه لجهه هو ما یقشر به و یقطع و مرد و شتام دهند و لجهه
 زبان ملوب پاره پاره لجهه ناو که گوشت پشت وی و لجب الرجل اذ افسحه
 الکثیر ملوب موضع لا ارب چسبیده لکوب مصدر منع و اف ۲ لازم
 ایضا ثابت یقال صار الشی صرته لازم و هو افصح من لازم و اصابتهم لزیه
 ای شده و قوط الزبات ج ملزاب بالکسر مرد سخت بخیل کسب بالسکون
 بیدن غسل جمع ک اف ۲ و چسیدن بر چیزی صلته بالباء و گزیدن
 گردم و زدن تازیانه جمع و اف اک ۲ یقال لینه اسواط ای صر به
 و نسبت العقب لکبا لصب استوار شدن شمشیر در نیام چنانکه توان
 بر کشیدن جمع ک اف ۲ و بر چسیدن پوست از لاغری با سخا
 لصب بالکسر تنگی جایی کوه لصاب لصب کذا لک و یقال فلان لک لصب
 لا لک و یطی شاة و لصب النائم فی الاصبح و هو ضد ملق لک لصب چاه با
 سفاک تنگ لصب و لصب مثال کبد و کبد بازی جمع ک اف ۲

نیز

ببر

لجب

لرب

لرب

لصب

لکوب

ضمیمہ منتخب المرأة کما صحیح الجمعاً وقت اوض ۲ منتخب فلاناً فلاناً
اور الکتاب محرکہ درخت ثقیل یعنی دوم لجنہ دی سبب بطا ہر بدن اجین منتخب کعظم
خور وہ در خصوصات ملاخہ باہم طباخہ عودون لذب بالکمان لذو بالاقام لاؤس
شکہ لوشب گرگ لکبتہ بالفتح مادہ شتر فراہم گوشت الزمہ لہذا با واحد
ای لزاذا ولز اما لیاب کسحاب طعام کم از پری دہن او قدر لقمہ منہ ملاک
ضمیمہ فصل الیم مازب کنزل شہرہای از و ملکاب کسحاب
عطری سبب باز عفران زو کر نی ل و ب مینتہ معرب می ہی یعنی شراب
سفرجل فصل التون تبیب باگ کردن نگہ و دودین و
عجم فاک ۲ بنویہ میان دو پوندی وی افعولہ انبوب انابیب ج
منتوب بر آمدن پستان دختر نجیب بالتحریک پوست درخت نجیب
بالسکین پوست باز کردن از درخت عجم فاکض ۲ منتوب پوست پیراستہ
پوست درخت سقا و منتوب و تجلی گدک و تدج فراخ یوم ذی نجب روزی
از روزهای غرب کہ مشہور بہت شکار گرامی شدن عجم لضمہا نجیب لغت
بین النجایۃ والنجبۃ مثال التمرۃ نجار ج و یقال ہونجۃ القدم ای ہوانجیب شہم
و انجیب الریل ای رگہ نجیباً و امرأۃ منجۃ و منجائب و نیکہ فرزندان گرامی و گزیدہ
بسیار زاید و نسوۃ منجابت سحاب ایضا تیرلی بر و پکان و مرد ضعیف انتخاب
برگزیدن نجیب ایضا شترگزیدہ و نجیب نجائب ج منتخب مذکر کردن و شتاب
رفتن عجم فاکض ۲ یقال سار فلان علی نجب اذا سار فاجد السیر و مذکر
ہنگام و یقال قضی فلان نجبۃ ای مات نجیب آواز برداشتن در گریہ
عجم فاک ۲ انتخاب شکہ سحاب بالضم سر فیدن شتر عجم فاک
ک ۲ منتخب کوشیدن در کار و سخت راذن شتر بجهت نوبت آید و نجیب
فلان مثل حاکمۃ قال طلحۃ لابن عباس بل لک فی ان اتاجیک و شتر عجم
نجیب بیرون کشیدن عجم لفتحها و جمع کردن و انتخاب المرأة اذا امرأۃ

اختیار کردن کشیدن در بر گردیدن محبة بالضم که در محبة ج بقال جاری است
 ای فی خیاریم رجل شخب بکبر الخاء ای حیوان لا فواد له و کذا کک شخب و شخب در
 کانه منتشرع الفوا و شخب و سب بالضم شکاف سنگ تخاریب ج و خانه و بنو کدانی
 الاسامی نذب بر مرده گر کسین و بر شمر دن محاسن او جمع فاض ۲
 نذب بالضم اسم فیه و خواندن بکاری بقال نذب لامر فانتدب لاسی دعاه فاجابه له نذب
 نام اسب ابی طلحه رجل نذب مرد سبک در حاجت فرس نذب اسب روان نذب
 نام زنی نذب بالتحریک کرد قمار و نشان جراحت غیر ببدنی و سخن چینی
 نذب آواز که وقت گشتی بقال نذب النبی نذب نزیاب نذب
 نداد انساب ج نسبت بالضم و الکسر کذا کک و انساب لالی ابیه ای اعترفی و نذب
 ای ادعی انه لیسک و فی النثل القریب من القرب لامن نسب نسابة مرد نیک و انا
 بالانساب الباء للمبالغة فی الموح کعلامة تقول عندی ثلثة نسابات و علامات ای ثلثة
 رجال ثم نصفهم بنسابات و تعتم و تلان یناسب فلانا فموسنبه ای قریبه و بقال
 یس بینهما مناسبة ای تشاکلة نسبة بالکسر و نسب یفحقن نژاد کسی را یا د کردن
 فاض ۲ نسب نزل گفتن بقال نسب بالمرأة نسبا یسب قطار مورچه
 و هو یقل نسب مال و آب زمین شوب ج و در آوختن از چیزی بقال نسب الشئی
 فی انشی و ناسبه ای اعلقت فانتش و النسب الصائد ای اعلق بقال نسب الشئی و ناسبه
 ای تاذبه نساب بالضم شد و ایتیر نشا یتکی ناسب مرد یا تیر و نام مردی و هم ناسبه
 النسبة بالضم نام مردی ناسب بر پای کردن و دشمن داشتن انتصاب بر پا
 ناستن بقال نصب نطلان ای عادیه و هم روز با هشتکی رفتن جمع فاض
 ک ۲ نصب بالتحریک رنج و رنج دیدن جمع ک فاض ۲ انصاب رنج
 رسانیدن هم ناصرت غم بار نخب هو فاعل معنی مفعول لانه یتنصب فیه کقولک یل
 نغم ای نیام فیه و یوم عاصف ای تعصف فیه الريح یتیس انصب و غنر نصاب
 و نته انصب اذ لا تعصب قمرنا و ناته نصاب و رفعة الصدر و تعصب الاثن حمل الحمار

نخب
نصب
نصب
نصب

نصب

نصب

نصب

و غنما النصب ضرب من الالحان وفي الحديث لو نصبت لنا نصب العرب اي لو نصبت
 غنما العرب وهو غنم ارم شبه الحداد الا انه ارق منه لنصب اعراب ذر وهو في الاعراب
 كما تفتح في البناء وبيت واحة برپاي كند بخت پرشش وكذلك نصب لغنين وكون في
 النصاب ج نصب بالضم والسكون ايضا يدعي وبلا ومنه قوله تعالى اني مسني الشيطان
 بنصب و عذاب نصيبه سنگ گرداگرد و لو ارخانة نصيب بهره و خوص و دام برپاي
 كروه نصيب بالنصبير نام شاعري نصيبين نام شاعري و اوقية العرب مذهبان منهم من
 يجعله اساء واحد و يكثر مع الاسماء كذا يكثر الاسماء المفردة التي لا تنصرف فيقولون
 نصيبين و مررت بنصيبين و رأت نصيبين و النسبة اليه نصيب و منهم من يجزى جري الجمع
 فيقول هذه نصيبون و مررت بنصيبين و رأت نصيبين و كذلك القول في ميزين و السطير
 و سلكين و ياستين و قارئين و النسبة اليه على هذا القول نصيبين و يبريتي و كذلك خوانها
 انصبوب و روشن آب بزاین جمع فاحض ۲ و نصبوب القوم بعد هم
 ناصب اى ابيد و انصببت و ترا العوس مثل انبضه و هو مطلوب منه نصب بجمع اضا
 و رختي و التار زائدة فيه لانه ليس في الكلام فعلك تنصبة بكي قال ابن سكتة انصب شجر
 و نصب شجرة تحت منه السهام فغصب لغيب لغبان فغاب اناك كردن زرع جمع
 بفتحها و ك ۲ ايضا يقال لغيب الغراب و ربه قالوا لغيب الله يك على الاستغاثه
 لغيب ايضا رقا رسك فرس صعب بالكساي جواد و ناقه لغاية و لغوب اى سر لغية
 و الجمع لغيب لغيبين لغيبه بالفتح و الضم پس خورده قال ابن السكيت لغيب من اللان
 لغبا اى جرحت منه جرحا و قولهم ما جربت عليه لغبة فط اى فعلته فبيحه لغيب
 راه در كوه منقب منقبه كذلك بالفتح بينهما و سوراخ كردن و لو ار و جردان و سوراخ
 و نقب البيطار سرة الدابة ليخرج منها ما محصر منقب بالكسر شتر بطار منقب بالفتح
 جاي سوراخ ناقه ريش كه بر پهلوي آيد نقبه بالضم آغاز كز نقب ج و در دمي و كز
 و ميزر بي نيغه يقال منه لغبت الثوب لغبا اى جعلته لغبة لغب بالتحريك كز شستن
 سيل و شتم ستور جمع ك ۲ و در بدن مور و القرب الرجل اذا القى بحيره

نصير

نصير

نصير

نصير

تقیب منسوبی مردم ضد شبیه تقیب مشهور و اندک قوم تقیبا رج تقیبه تقیبه کرد
جمع فاض ۲ یقال تقب علی قومه قال الفراء اذا اردت ان لم یکن تقیبا فقل
قلت تقب تقا بهضم العین فیما قال سبویه تقا به بالکسر الاسم و بالفتح المصدر مثل الو
و الولاية قال ابو عبیده التقیبه النفس ومنه یقال فلان یمون التقیبه اذا کان مبارک النفس
قال ابن السکیت اذا کان یمون الاخریج فیما حاول ویطفر و قال لعطب اذا کان
یمون الشوریة و کلک تقیب تقیبت فخلصت لیضعف ضوؤه یفعل اللیثم لیلایم مع صوته الا ضیا
لقاب بالکسر روی هند و مرنیک و انا و ناگاه و دید او کردن با کسی یقال ناقبت فلانا اذا
لغیته فجاده و تقیته لقابا ووردت الماء نقابا اذا جمعت علیه من غیر طلب تقیب و ثور
گشتن گریزان قوله تع ففقیوا فی البلاد و نکوب بهضم بر گشتن از راه جمع فاض
ض ۲ نقابة بالکسر تکبیه جایی شدن و معتمد قوم گشتن جمع فاض ۳
و یقال نکب علی قومه اسی صار منکبا لهم فیتحدون علیه و تکبته البحارة تکبیا اسی لثمة
و تکب کثانته اسی کبها تکب و ائره سبل و ستم تکب بر گشتن و یکب شدن یقال
تکبیه اسی عدل عنه و اعزله تکبیه اسی تحبته و تکب القوم اسی القام علی تکبیه تکبته
بالفتح ریج و ریج رسانیدن تکبات یفتحین ج یقال انما به تکبته الدم و تکب فلان
و و نکوب منکب بکسر العین منه بن باز و و کتف و زمین بلند منکب رج و ایضا
چهار پر مرغ بعد از قوا دم تکب و هی الریح الناکبة الی تکب القوم عن مهاب الريح
تکب ج و هی اربع فنکبا و الصبا و الجنوب تسمى الازیب و تکبا و الصبا و الدبور
تسمى ایضا بیه و تسمى النکبیا و ایضا و تکبا و الشمال و الدبور قرة تسمى الخمر بیا و هی
نکبة الازیب و تکبا و الجنوب و الدبور حارة تسمى النکب و هی نکبة و تکبا و لان العرب
تتأوخ من هذه النکب اسی تقابل کمانا و هو البین القوم من الريح تکب یفتحین
کثری در هر چیزی و نوعی از بیماری ستور که در منکب پدید آید و بلند و آنرا هر ترکی
قولا غوغویند یقال نکب البعیر بالکسر تنکب فلکبا فهو انکب و لا یكون انکب الا انکب
و انکب ایضا صفة للتلاول الحائر و الذی لا قوس معه فکوب مناب بجای کسب

جمع

نکب

يقال ناسب عنه انساب بني ابي اदन يقال فلان انساب القوم اي انا هم مرة بعد اخرى ويوم
 افتعال من التثنية انا به بخداي تعالى بازگشتن يقال اناب الى الله اي اقبل وطلب توبه پس
 توب ج يقال جارت توبتك ونيابتك وهم تينا وبنون التوبة فيما بينهم في المار وغيره والتوبة
 الاسم من تولم نابه اكر وانشاء اي اصاحبه نابه مصيت تواب الدبر جميعا توب توبه بالنفس فيما كان
 از سياهان مردم توبی یکی از ایشان توب ايضا زبور وجمع ناسب مثال عاظم وخطوط وماره وخور
 توب بالفتح زويكي خلاف اليعود ويقال توب ماكان فلك مسيرة يوم وبيوت قمر ماكان فلك
 مسيرة ليلة واصلها في الورد والحمى النابتة تپ روزمره ناسب غنمت نساب با کسر ج
 وفارست کردن انتساب كذلك ويقال انساب الرجل ماله فانتبهوه ونبهوه ونايهوه
 كله بمعنى انتهی غارتی مناهية بر ابري وديدن دوا سپ وجزآن ونسب الناس فلانا
 اذا تناووه بكلامهم وكذلك الكلب اذا اخذ بعرقوب الانسان ويقال لا تخرج كلبك
 نيت ناسب وندان فشر انياب توب ج وانشائي على غير قياس ونايه تيب
 اي اصحاب نابه ونياب سهمه اي عجم خوده وانشاء نابه ناسب ايضا منتر وما وشر
 کلان سال نيت ج وني الشل لا اقل ذاك ما حنت النيت وتصغير نيت
 ويقال حنت لطلول نابه فهو كالصفة فلذلك لم تلحقه الهاء لان الهاء لا تلحق تصغير
 الصفات ونسبت الناقصة اي صارت هزمت ولا يقال للجل ناسب نال تيبويه تصغيره
 توبيت ايضا باوا لان هذه الالف كغير انقلابها من الواوات قال ابن السراج
 هذه غلط منه ضمير شش شري والنسب تخشبي ونسفي على التغير لطلب
 با کسر سر درگ کردن منطبق منطبقه بکسرهما چیزیکه بدان چیز باصاف کنند ناسب مثله
 منطبقه بالفتح مردگول تطبه ضرب اخذنه باصبعه التواطع خروق تجعل فيها الصفي
 نيتصفي منه يقال ناطبتم بارشتم يعني بر علايندم آنها را
 واسب شرمنده شدن وشر در کشیدن از شرم ربه كذلك مثال وصل وصلة
 والهاء عوض من الواو ع و ف اک ۲ ويقال كج فلان في آية ومها عار و
 باستحياسنه وكذلك توبه بالنفس وفتح المنفرة قال ابو عمر وقال لي اعرابي ما طعاك

نيت

نيت

نيت

دابر

یا با عمر و بطعام کو نیز ای بطعام مستحیاست و اصل النادر و اوتاب الرجل ای استحیا
 و اوتابته اذا فعلت به قیلا مستحیاسته موبات لستال موبات ای مخزبات و اوتابته
 ایضاً ردوده عن حاجته و حافرو اب ای بقعه و یقال الواب البعیر العظیم و اب میخاکی
 بر صخره که آب در وی جمع شود و شب و شب و شبان جستن عجم **ف**
ک ۲ رابته انا و ابته ای ساوره و فوش فلان فی صتیعه لی ای استولی علیها
 ظلماً و تاپ بالکسر ای مفاعد یقال فرب فی لغة حمیر ای اقعده و یقال لیلک مشهم اذا قعد
 و لم یغیر موضع تیان و فوش بر بنالین نشادن و بنالین پیشین کسی انگندن ناشینند
 و **ج** لازم شدن عجم **ف** اک ۲ ابجاب متعده منه و سزاوار **ج**
 و افنادن و مردن و فرو شدن آفتاب و متفر شدن یح یقال او حببت البیع فو
 و حببت مقرر یح یقال استوفیت بختیک استیجاب سزاوار شدن و حبیب پلیدن
 دل و یقال او حببت الرجل اذا عمل عملاً یوجب له الجنة او النار و حبب بال سکون مرد
 بد دل و حوچه بد دل شدن عجم لضمهما و حبه بیکبار افنادن قوله تعالی فاذا و حببت
 سبوا بها و یقال خرج القوم الی مواجهم ای مصارعهم و یقال القلیل و احبب و حبیب
 بیند من زدن و مانده شدن ستور و عادت دادن نفس را بیکبار خوردن در شب روزی
 یقال و حببت نفسه ای عود با الوحیه و رب بالتحریک تباه شدن اصل عجم **ک**
ف ۲ یقال یهوق و رب میزاب بالجمع نادران فارسی متعرب میخزولا
 تازیاب ج و تمیازیب تبرک النمره ایضا و سبت الارض و او سبت اذا کثر
 عشتها و سب بالکسر نبات انبوه او شاب بالجمع قلب او باشم و سب
 الضرب المتفرقون و صمب بفتحین بیماری عجم **ک** اف ۲ و او صبه
 المتدفق و صمب متو صمب بسیار بخوری و در دو صوب همیشه بودن +
 عجم **ف** اک ۲ و صب علی الامر ای و اطلب علیه قوله تعالی و لهم عذاب
 و اصمب و قوله تعالی و له الدین و اصیب ای دائماً مفازه و صبه
 ای بعمده لا غایه لها و او صب علیه ای ثابر علیه و طب بال سکون مشک

شیر خاصه و هو جلد الخبز فما فرقه او طب و طاب بالکسر و يقال لجلد الرضیع شکوة
 و جلد الفطیم بزرگه و يقال للشکوة التي فيها السمن ککبة و للبدره مشاء و طب الیاء و سخت
 دل بدعده و کتاب وزن بزرگ پستان و طوب و طوب پسته بودن برکاری مؤاخذة کذا
 ارض موطوءة اذا تده و وکت بالکسر غی فلم یبق فیها کلاء و رجل موطوب اذا تده اولت ماله
 النواذب موطوب بالفتح نام جانی او عجب القوم اسی حشد و المعنی جملة شدند و جاؤا
 موعین یعنی بجملگی فرار آمدند و او عجب بنو فلان جلاء اسی لم یبق بلبدهم احد و جاء الفرس
 برکض و عیب اسی باقصی ما عنده و يقال حیدعه فارعب الفعه اسی استأصمکة و فی الشمر
 حیدعه التده حیدامو عیبا و فی الحديث فی الزلف اذا استوعب حیدعه الدیة اسی اذا
 لم یتبرک منه شیء استعیاب استیصال و فرار گرفتن و عجب بالکسکون مرد و کول
 و متاع سقط و شتر ضخیم و نحویه مصدر منه عجع بضمها اذا غاب البیت فخورهای خانه
 و قوب بالکسکون مغاک بر سنگ که آب گرد آید دروسی و گول و در آمدن فرو
 شدن آفتاب و جز آن يقال و قبت الشمس اذا غابت و دخلت موضعها
 و وقب الظلام اسی دخل علی الناس و منه قوله تعالی و من بشر غاسق اذا وقب
 و اوقبة اسی اذ خلته فی الوقت و اوقب القوم اسی جا عوا و قیب آواز غلام نره
 و قبی بالکسکون و الحركة نام قبی مویکب بکسر الکاف نوعی از رفتار و جمع السکون
 و اوکب البعیر اذا رزم المویکب و اذا کثرت القوم اذا رکت معهم و کذلک اذا اساقبتهم
 و کتب علیه و اوکب اسی و انطب علیه و کتب الیاء بای ناستن و اکبة اسی قایمة و کبان
 مشیه فی در جان یعنی رفتار فراح طلیه و کوب بالفتح و ناقة مؤاکبة فراح کام و بی
 تغریق فی سیر اوکب الطائر اسی تهاطط لاین و الیه کشت دوباره بر آمده
 و الیه الابل تسلمها آوالب الذاهب فی الشئ الداخل فیه و کوب بالضم پویستن
 و رسیدن عجم ف اکب ذکر فی نوادر الفل و اکبة نام مردی و موب
 بالکسکون مبهة بالکسر بیدن عجم لفتها موب موبه بخشش کبیر الیاء فیها انساب
 بخشش گرفتن استیهاب بخشیده خواستن و نوایب القوم اسی و موب بعضه بعضا

حید

حید

حید

حید

حید

حید

حید

ای اوج هم لیلایات سخن و بخت امرای در ره لیلای و منه قوله تعالی اذ انبشرون
 بالابرص من القول و بخت الشی مجهول ای قدر و الیه بیت لیلایه بالکسر ای فوت یلمله
 ضمیمه بجزیت بالکسر خالص مجرد که چیزی آنرا پوشد برهوت کجاست
 و ادعی با جایی بجز موت نیست و ادعی نیزین از بل و بالضم شهری به بختان منه
 ابو حاتم محمد بن حبان و اسحق بن ابراهیم القاضی و حمد بن محمد الخطابی و ابو الفتح علی بن
 محمد و یحیی بن الحسن و المظاہر ابن ابی احمد القاضی و الفقیه البشتیون بست سیر یا نوعی از سیر
 که فوق از عنق باشد و عنق نوعی از رفتار ستور است یا پیشی گرفتن در دویدن بهمان
 بالغ بخت بالضم شهری است بخراسان منه اسحق بن ابراهیم الحافظ صاحب المسند
 و الحسن بن علی بن الحلاء و محمد بن مؤمل و احمد بن محمد اللغوی الخازن بنی البشتیون بختون
 بختیت کامیر و بی فلسطین بختان و بی بخت مبعوث بر وزن و معنی مبعوث
 بخت الاقطام بخت پنیور بخت کول و لقب عبد الله بن معاویه بن ابی سفیان
 و لقب بکار بن عبد الملک بن مروان بخت بکسر الباء و الام و سکون الخازناتی است
 که بر زمین منبسط شود و بر ساق بلند گردد و غوره بدان زبور یا پند انداخت بخت بالضم
 و بی بختی بخت عنه تهنیتا استخبر و اکثر الاسوال عنه بخت بکذا بخت یعنی ساکت کردن
 او را بخت الحدیث هر چه در دل داشت با او گفت بخت بالضم درختی است
 که نباتش همچو زعفران باشد بخت و بی بخت و النسبه بختی منها اسلم بن احمد ابو تقی
 المحدث بخت بضم اول و فتح ثانی و سکون نون شهری است بمغرب است
 اسمعیل بن محمد البیہقی فصل التاء و ثوت نود و لا تقل ثوت بالتاء
 ثوتیا و بخت سره و هو مغرب ضمیمه بخت ککشت شهر با بخت بخت
 بخت الیه المسک الاذخر بخت تالوت تحت ضد فوق بخت نظر فاو بخت
 اسما و بختی فی حال اسمیه علی الضم فیقال من تحت و التخت الارض الی السفلة
 تحت جامه دان ترنمه بالضم عینی است بد که از ان گرفتگی زبان بهر سر
 تحت بختی است غیر ماکول التمر بختی ای جو و بی نسجک یعنی تیر سازانی خود

بخت

بخت

بخت

بخت

بخت

بخت

بخت

بخت

بخت

بخت

بخت

بخت

بخت

وقت جاد و تما و طایفه یعنی خواند شتر را میسوی آب یا در جزایست برای شتر
 و الاسم الجوات کفراب و اسحق بن ابراهیم بن جونی کطوبی محدث جمیت با
 موضوعی از مضامین نائلس **فصل الحاد و حث** تراشیدن منی
 خشک از جامه و برگ از درخت و حثه مائه سوط ای عجلها له و فرس حث ای
 سریع احتات ج و حثات الشی ای تناثر حثات بالفهم تراشه از هر خیر و نام
 مردی جتی ناوی حرف تکون جاره بمنزله الی فی الانتها و العنایه و کون عاطفه
 بمنزله الواو و تکون حرف ابتداء لیستأنف بها الکلام بعد ما فان او خلتها علی الفعل
 المستقبل نصیبه باضمار ان تقول سررت الی الکوفه حتی ادخلها ای الی ان ادخلها
 فان کنت فی حال دخول رفعت کفوله تعالی و از این رو احی یقول الرسول فمن رفع یقول جللا حاله
 یعنی حتی الرسول بده حاله و من نصبه جمله غایه حثام تا کی و تا چند مخذفت الف مالا استقام
 و کذا کل حرف مبادیه تصانیف فی الاستقام الی ما فان الف ما تحذف فیه کما فی قوله تعالی هم
 تیشرون و قوله تعالی و فیکلمکم و قوله تعالی لم یؤذ و قتی و هم یثیرون حررت مالین
 سخت عجم فاضل ۲ حرته مثال جمله مرد بسیار خوار محروم بیخ انگدان
 حقیقیاً مهوز غیر مرد و مرد کوتاه فربه جفت با سکون کو فتن حلقیت با کسر الکره و هو
 صیغ الاستعجال و طبیعت بشدید اعلام کند تک و یقال حلت راسی ای حلقه و حلت
 وینی قضیه و حلت الصوف مرفقه ای امطت شعره و حلت فلانا عطیه و حلقه
 مائه سوط جلده حثت میومنا بالضم و لا شتد حرة فهو یوم حث با سکون
 و غفیب جمیت ای شد بد جمیت ایضا خیک بی موسی بجبت روغن و حثت الجوز
 و نحوه ای فسد و تغییر حوت نامی و نام برجی جتان ج حات الشی یوت
 ای حام حوله و ما و قتی فلان اذ ارادوا تک **حقیقه** حقیقه بنت الکباب
 فی نسب الانصار و بنت مالک صحابیة من نسلهما ابو یوسف النخعی جلیون با کسر
 کوی بموصل جبریت بر وزن و معنی بحیرت یعنی خالص بی آشیغ **حقیقه** حقیقه
 جبریت حذر فوت بقال مایک حذر قوتاً ای شیا حثیرت خالص

والدست من الثیاب والادست الی رقی و غیره دست و دستوایا بقصر و میی با هواد والنسبه -

دستوای و دستوای دوست بالضم لقب القاسم بن نصر العابد و جد عبد الکرم بن عثمان

بن محمد بن یوسف العلان و ذویه و البوز و عهده محمد بن محمد بن دستویه محدث و بحکمه و دفع

اوراد دفع کردنی سخت عجم لغتها و غمته خبر کرد و او را بجهت کشت اوراق عجم لغتها

فصل الدال ذات خه کردن عجم لغتها یقال ذاته اسی حقه و غیره

ذو عه و ذعبله و ذاکه کذلک و یقال ما کان من الام و ذیت ذیت معناه کیت کیت

ضمیمه ذمت تغیر شد و لا و گوید عجم ف اک فصل الزا و

تر بیت پر و درون ربت العقی تربیا اسی رباه ربت متر و حوک یقال

بوا لا و توت البلاد اسی رو سا و هارثه بالضم در مادن در سخن ارت گنگلاج

و فی سانه رتیه و آرتیه الله فرت رفات بالضم رینه رینه و توله لعلی اذا کنتا

غلاما و رفاتا قال الانحش یقال منه رفت الشی یرفت بالضم و الکسر رفاتا فهو روت

ضمیمه رسته بضم الزا لقب عبد الرحمن بن عمر بن ابی الحسن الزهری لانی

ات کاه لغت ینیه جمه روات نا و فصل الزا و رت

آراستن عروس عجم ف اص ۲ یقال رتت العروس فقر نشت اسی زرتیت

ز رتت با کسر قمر که در خیز و کشتی بالذنا اب زبدا و می حیره و رتته اسی

مطلیه بالزفت فرتیه عز کونه اسی مملوۃ تزکیت پر کردن مشک و از کت

المرأة لعلام اسی ولده زمیت آهسته زمیت مثال فشیق نیک آهسته و فلان

از مت الناس اسی او قریهم و یقال ما ارشد زرتیه عن الفراء زرتیون در خیم

زرتیون یکی زیت روغن آن درخت و زیت کردن در طعام عجم ف اک ۲

و طعام مزیت علی النقص مزویت علی التمام و زیت القوم اسی جعلت ادمهم الزیت

و زیت القوم اسی زودتتم الزیت و هم بسزیتون اسی بسزیتون الزیت ضمیمه انه غلاما

عجم لغتها از رتیه خبر کرد و او را عجم لغتها اذ با کسر قبله است بمغرب منها الزان الی البنجم ++

دولت
زین
ذات

ذرت
ذین
الذین

الزین
زین
الزین

زین

زین

زین

والشدة فيه يقال منه شئت الله راى طرحت فيه الكبرون وحمل و يقال هو السوت ايضا
 مثل السوت شئت خواستن مرد وليم زن كه عير الفتون تو كرمي خود و دروشني زن
 ضميمه شخت بضم السين و البناء المشددة لقب ابى عبدة بجستان -
 وقد يفتح اوله شرسيت بفتح السين كزبور زن بكسر الهمزة وفتح السين بالضم شرسيت بهفرب
 سرتة شري است در اندلس منها قاسم بن ابى سنجاع البصري الحديث بسقت
 بالفتح و يفتحين بى بركت شدن جمع ك اف ۲ سقت لغت منفر
 سلحوت بر وزن معنى سلحوت سلحوت كزبور بر نده است سميت
 كسند ديبى به صيغة هروى كزبور مرد و دراز فصل الشينيت
 اسب شكوخذه و ليس فعل بغير شئت شتات بر اگندن شئت الامر
 و استشت و شئت بمعنى امر شت كار بر اگنده شئت كذا ك تشيت بر اگنده كردن
 تفر شيت و ندان كشاده قوم شتى و اشيا شتى و جا و اشانا اى متفرقون قولهم
 الحمد لله الذى جمعنا من شئت و يقال شتان ما بها و شتان ما عمر و اخوه اى بعد انهم
 قال الاممى لا يقال شتان ما بينهما قال و قول الشاعر شحر شتان ما بين البزبد بن
 فى الكندى ما يزد شليم و الاقرب حاتم ما ليس بحجة انما هو مولد و الحجة قول الاعشى
 شحر شتان ما يرمي على كور ما يذ و يوم حيان اخى جابر و شتان مصروف
 عن شئت فالفتحة التى فى النون هى الفتحة التى كانت فى التاء لتدل على انه مصروف
 عن الماضى و كذلك سرحان و سكران مصروفان من وشك و سرح تقول و سكران
 و اخر و جا و سرحان و اخر و جا و يقال فى المجلس شئت من الناس اى ليسوا من
 قبيلة واحدة شخت باريك شحات ج و قد شخت الرجل بالضم فهو شخب و شخب
 شماتة شاد شدن بضم و شمن جمع ك اف ۲ يقال شمت به و با
 فلان بليلة الشوامت اى بليلة شمت الشوامت شमित دعائى عطسه كفن قال
 كل دارج لاحد بخر شمت و شمت بالسين و الشين العطلة و المعجمة و يقال رجع القوم
 شمانا اى خابن شوامت فوائهم الدواب و هى اسم لها قال ابو عمر و لا ترك الدابة شمانا

شخت باريك شحات ج
 شخت باريك شحات ج

شخت

اى شامت

عن

عن

عن

عن

عن

عن

عن

عن

سبحن را گفت آنکه سخن بدشوار تواند گفت و مرد چیه بخت بهم و گوی عفت عطفه
 بشم و صوف بهر شستن عفتی بمن و بر او صوف یک حلقه از وی گما یتقال سنجیده من قطن
 سلیله من شعر عفت مثال شقیق هو الرقیب الطریف و یتقال الجاهل الضعیف +
 عفت بزه مند شدن عجع ک اف ۲ و منه قوله تعالی عذیر علیه ما عطفتم
 و قوله تعالی ذلک لمن خشی العنت شکم یعنی الفجور و الزنا و در کاری دشوار افتاد
 اعانت رنجاندن و در کاری دشوار انگندن و پیوند گرفته را شکستن یتقال عنت
 الجبور مضارع غلتا و غلتا و غلتا اذا جاء یطلب زلتک صمیم
 غلفوت کجبردن محل و کز متبور و غلفانی مرد احمق که سخن بی باکانه گوید صواب
 باشد یا خطر اجل متعمر است مرد مبالغه کننده و نیک سازنده خورد و پوشش خود را
 فصل العین غت غوطه دادن در آب یتقال غتة فی الماء ای غطه
 و رنجاندن و خنده پنهان داشتن یتقال غتة بالامر ای کده و غت الفصحک ای
 اخفاء غلتک و غلط یعنی واحد قال ابو عمر و غلت فی الحساب و غلطنی القول
 اغلننا و بدشنام و قهر زدن و فرود گرفتن مثل اغرندا غمت گران آمدن
 طعام بر دل یتقال غمت الطعام ای نقل علی قلبی فصل العناء
 افقتات بالمل گفتن بر کسی یتقال افقتات علیه و افقتات برأیه ای عمل بر آیه
 و هذا المحرف سمع مهورا قمت ریزه ریزه کردن عجع ف اصل ۲ یتقال
 فته فهو مفتوت و فیت و یتقال فته عفتی و بدگرگنی ففت افقتات ریزه شدن
 فقات بالضم ریزه هر چیزی فته سوخته ریزه که زیر حقیق نهند تا آتش بوی دگر
 ففت نان ریزه ففت ماستاب فاخته هم فوات ففت ج ففراست باضم
 آب خوش یتقال ما ففراست و میاه ففراست و جوی کوفه ففراست ففراست و علیه
 ففته کار ناگاه بی اندیشه یتقال کان الامر ففته ای بلاتدبر و تفکر و آخرین شبی
 از هر ماه و آخرین روزی که بعد از وی ماه حرام باشد و افقت الشی و فقت
 و افقت یعنی و افقت غیره ایضا و افقت الکلام ای از تحلیه و افقتت بهیولای

مات فجأة وانتقلت نفسه كذلك ومهرس فلان ای شیطان جدید القیاد و مثل سلطان
 بحر یک اللام کسا و غلبت لایضم طراه علی لایسه من صغره قوت در گذشتن
 نوات کذکاک لقال فانت الشی و افاته غیره و لقال مات فلان موت القوات
 او افوجی و لقال فی الشتم جعل الله رزقه قوت نمسه ای حیث یراه و لایصل الیه
 و لقال مومنی قوت الروح ای حیث لایبلغه قوت ایضا فرجه میان دو انگشت
 افوات ج الفیاب هو السبق الی الشی دون انما من یوزر لقال انساب علیه
 بامر کذا ای فاته به و فلان لایفتاب علیه ای لایعمل شیء دون امره و فی الحديث
 اشل فیات علیه فی امر بانه و تقوت علیه فی ماله ای فاته به و تفاوت الشیان
 ای تباعده ما بینهما تفاوت ثلث لغات علی غیر فایس لان المصدر من تفاعل لایم
 الا یارومی و هی هذا الحرف ضمیم فستات بروزن و معنی قسطاط یعنی خیمه
 و نکسر فاهما مفهوت بروزن و معنی مبهوت **فصل القاف**
قفت - سخن چینی کردن **ق**فت اص ۲ و فی الحديث لایدخل الجنة
 قنات ای تمام قتیقی مثال تجیری سخن چینی قفت البصار و غن در گل پروردن
 تقیت کذکاک و فی الحديث انه اذ بین نیریت غیر تقیت و هو محرم و سبب ترقیه یکی
 و نام زنی قروت خشک شدن خون بر یکدگر و فرو مردن خون در جراحات
قفت اص ۲ و ک ۴ قفت معانی در کوه که آب درو گرد آید قلات
 ج و قفت العین تقرتها و قفت الابهام النقرة التي فی اسفلها و قفت الصدغ
 و قفت الشریة الوضیة قفت بالضم یک بک شدن **ق**فت اص ۴ لقال
 ما اتصلوا و لکن قتلوا و لقال ان المسافر و متاعه معی قفت الاما و فی الله تعالی القلعة
 مسکه مقلات بالکسر نافه که بیکبار زاید و دیگر بازگیر و وزیر که فرزند او زید قوت
 فرمان برداری کردن بذا اموال اصل و منه قوله تعالی و القانتین و القنات و قیام
 نماز و فی الحديث افضل الصلوة طول القنوت و منه قوت الوتر قوت قیامة
 نورش و ادن **ق**فت اص ۲ لقال قات ابله و الاسم قوت بالضم و هو القوم

بدن الانسان من الطعام يقال عنده ثوب ليله وثوب ليله وقبته حيلة يقال ثوبه فاقه
 كما يقال رزقه فارتزق ويروى فأت من العيش اي في كفاية واستقانه اي ساله
 الفوت وفلان يتفوت بكذا واتمت ليناك قبته اي اطعمنا الحطب وآتات عليه اي
 اقدر متقيت لو انما بقوت دادن ومنه قوله تعالى وكان الله على كل شئ متقيت ولكاهن
 وگواه وحاضر ضميرهم قمر لوبت السرج قمر لوبته يعني كونه زین قلمست
 الشعر اقلعنا اقلعنا اي بخت شد مرغوی موی قلمست وقلعناست مام موضع
 رجل قنعات بالكسر مردیكی مرغوی روئی او بسیار باشد فصل الکاف
 کبنت بازگردانیدن وخوار کردن وبرروئی در افکندن يقال کبنت الله الله اي
 صرفه واذله وصرعه لوجه عجم وک کبنت آواز بلندتر خوانند وپرو
 فوق الکثر نيس يقال کنت البعير اي صاح صياحا ليئا وکنت الرجل من الغضب
 وکنت القدر اي غلت وكذلك الحجرة الجديدة اذا صب فيها الماء ويقال انما بعبش
 باکيت عده اي ما يحمي عجم وک اک کتکت خندیدن وپروون القهقهه
 بسنه کبريت اي نامه کعبيت مثال التصغير نزار دستان کتان بالکسر سج
 امرأة کتته اي قصيرة کفت بخود فراز گرفتن چیزی را عجم وک اک
 وفي الحديث اکتوا صبا نکم بالليل فان للشيطان حظقة وکتته عن وجهه صرفه وپروان زن
 ويقال رجل کفت وکفت اي سربع وکفت اي اسرع کفت بالکسر دگ خرد وکفت
 هو الموضع الذي کلفت فيه شئ اي یغمم ومنه قوله تعالى الم تخجل الارض کفنا -
 کمتته بالضم رنگ سرخی که بسیار زیاده در اسب کمتت اسب سرخ فشر ودم
 سیاه یستوی نیه الذاکر والمونث قال سیدویه ساکت الخلیل عن کمت فقال انما
 صغیر لانه بین السواد والحمره والفرق بین الکمت والاسقر بالعرف والذنب انهما
 اذا کانا احمرین فهو اشقر واذا کانا اسودین فهو کمت وکمت الشاعر وپروید من الاغص
 الکیتات الکیتات مصدران منه يقال الکبات الغرس واکمت ويقال بصیر کیت
 كما يقال فرس کیت واکیت ايضا من اسماء الخمر کیت وکیت یفخ اتا

قانون
توضیح
بجمله
کبر

کرت
کرت
کرت

کرت

کرت

سید

سید

سید

سید

سید

سید

سید

سید

سید

والکسیر فها جنین و جنین و انما و منه بار فی الاصل فصارت ناز فی الوصل کوئی کو نالاکا
 خصیم کبریت گر گر دو یا قوت سرخ و زریا جو چیزی است که کان آن پس
 ثبت است بود می نعل و کبریت بعیره ملاه به آخت کوتاه کسب بالفهم
 کلمه یکلمه جمع کرد اورا اکلمت فی الاناء و رخت آنرا در آوند و کلمت الفرس دو آید
 آن را و کلمت الشیء که آید آخت آنرا فترین قلت کلمت کسک اسب کتاب رو
 و خفان و کلمه کلمه گفته اسپ که بجبهه بجلی اکتاب آسما بدن کلیت کامیر سلکین
 سنگی دراز که بدان سوراخ کفایت نیک کرده شود کلمه بالفهم بخشی از طعام و قدری
 انگشت رخیته شد و منقبض گردید گشت فی خلقة تو انا خلقت شد کنش گزشت
 و بزرگ کنش مثله اکتاب فروتنی و خوشنودی سقا کنیت بسیار آب گیرنده
 و قد کنیت در شنی کرد عک اف کنعیت کجفتر قسمی از ماهی
 کوئی کرد می کوتاه قد و کوئی بن الرعلاء و معروف فصل الملام
 است در آشور دن بست و استوار کردن و چسپانیدن يقال کنت السوین
 ای عجمه و لثه ای او لثه و لثت فلان ابلان مجهولای کز به و قرن معه
 و زد و بلغت طی کما یقولون للطش لست بصوت حج لفتت در نوشتن و چیدن
 جمع اک و فی حدیث خذ یفیه ان من اقرأ الناس للقران مناقبا
 لا یدع منه و اولوا الف الف یفیه بلسانه کما یلقت البقرة الخلی بلسانها و روی گردید
 از کسی و از رای بر گردانیدن کسی را يقال لفتت عنه تمس انفتت قیچا رشاخ
 بهم در پیچیده و لکللاج بلغت نیمه و گول بلغت قیس لغات بالفتح کول بدخو لغت
 زنی که از شوی دیگر بجه دارد و لغتیه حصیده سطر لغات برگشته نگرستین تلغت
 اکثر منه لغت با کسر شلغم و نیمه چیزی و یار يقال لغتیه معی شقه معی و لغتیه
 شقه و يقال لا تلقت لغت امی لا تنظر الیه لیت کاستگی و بی کلمه تری
 منسوب الاسم و ترفع الخیر تقول لیت زید اذا سب و بعض العرب یستعملها بمعنی
 و در دست تیره سب الی مضویین و غیرها مجر می الافعال فیه قول لیت زید استاخصنا

و

و یقال یعنی و مبتنی کما یقال یعنی و یعنی نیست با کسر کسری رومی و هماینان نیست
بازداشتن و بازگردانیدن **ع** **ف** **ا** **ض** **۲** **و** **ک** **۲** یقال لاته عن وجهه ای
صرفه و صبه عن وجهه و لاته کذاک و منه قوله تعالی لا یلتکم من اعماکم شیاً و یقال و ما لاله
من عمله شیاً ای ما نقصه مثل الله و قوله تعالی و لات حین مناص یقال الا فحش
شبهوا لات بلیس و اضمر و ان فیها اسم الفاعل قال و لا یكون لات الا مع حین و حین
فی شعر و قال بعضهم و لات حین مناص و رفع حین و اضمر الخبر و قال ابو عبیده بنی لاله
انما زیدت فی حین و کذاک فی تلام و ان لتثبت مفردة کقول الشاعر
العاطفون یحینن ما من عاطف به و المطمعون زمان ما من مطمع به و قال المورخ
زیدت النار فی لات کما زیدت فی ثمت و ریت خیمهم فثبت یدیه
بچیده و سست را و ثبت فلان از دسینه و شکم و تهیگاه او را بعضا لحمته بالعصا زو
او را بالعصا **ع** **ف** **ا** **ض** **۲** یقال لاته عن وجهه ای
کمال سردی **ل** **ح** **ت** مردند از روز بکه بیلین او یک شده باشد و حر سخت
ل **ح** **ت** شد **ی** **ل** **ح** **ت** بالفهم موضعی یا قبیله یا باند **ل** **ا** **ت** الرجل خبر داد
از چیزیکه پرسیده نشد از و **ل** **ا** **ت** الخبر پوشید از او آیه کسحابه موضعی یا باند **ل** **ا** **ت**
و قبیله به بر **ف** **ا** **ض** **۲** یقال لاته عن وجهه ای
ع **ف** **ا** **ض** **۲** یقال لاته عن وجهه ای
توسل اموات بمعنی و سائل **ل** **ح** **ت** **ع** **ف** **ا** **ض** **۲** یقال لاته عن وجهه ای
ای شد ید الامر مثل **ل** **ح** **ت** **ع** **ف** **ا** **ض** **۲** یقال لاته عن وجهه ای
و مکان **ل** **ح** **ت** **ع** **ف** **ا** **ض** **۲** یقال لاته عن وجهه ای
مشد و الراء نام و ادنی و منه یوم المروت بین بنی قسیره و تمیم **ل** **ح** **ت** **ع** **ف** **ا** **ض** **۲** یقال لاته عن وجهه ای
گرفتن **ع** **ف** **ا** **ض** **۲** یقال لاته عن وجهه ای
ان شیر و ج الرجل امرأه ابیه **ل** **ح** **ت** **ع** **ف** **ا** **ض** **۲** یقال لاته عن وجهه ای
فمومتیت و مومتیت و هم موتی و اموات و ممتون و اصل میت میوت علی فاضل و غم

ثم یخفف فیقال میت و یستوی فیہ الذکر والنثی قولہ تعالیٰ فی النبی ید بیده میتا قال القراء
یقال لمن لم میت هو مات عن قلیل ومیت میتة مردار میتة بالکسر نوعی از مردن کالکسر
والجسدة یقال مات میتة حسنة وقولهم ما اموتة انما یراد به ما اموت قلبه لان کل فعل کما
لا یجبت منه مرات بالضم مرگ و یا یفتح زمین بی خصم و یا منتفع و هر چه جان ندارد و بل
موتان الفواد و امرأة موتانة الفواد موتان بالتحریک خلاف حیوان و یقال
اشتر الموتان و لا تشتر الحیوان یعنی اشتر الارضین و لا تشتر الرقیق ماله و
و فی الحديث موتان الارض الله والرسوله فمن احيا منها شاة فموله یعنی الموات من
الارض موتان بالضم مرگ و ستر یقال وقع فی المال موتان و امانة الله و موة
شد و للمبا لعة امانة میرانیدن و قمر زنده شده شدن زن و ناقة یقال امانت فلاة
وامانت الناقة اذ مات ولد با وامات فلان ایضا اذ مات له ابن او بنون و موت
موت و میت او میتة ما ویت نج متماوت مرد بار سارائی و موت مات کقولهم لیل لا
یورخ من لفظه ما یورکد به و شیت للامر ستریل له و ستریل فی الحرب لا یسالی
من الموت موة بالضم ضرع و جنبی از جنون موة بالضم نام زمینی که مقتل جعفر
طیار سهرت رضی الله عنه ضمیمه موة بالضم موضعی به مشارق شام
قتل فیه جعفر بن ابی طالب رض و فیه کان یعمل السیوف مصمت الجارية
جماع کرد او و مصمت الناقة گرفت زهدان ماده شتر پس داخل کرد و ستر
و بر آورد آب بنی اذان معتمه مالید و راعع لفتحهما ملک بالکاف افا
شود استمکت البثرة یعنی پر شد فرجه از ریم ملته حرکت داد و جنبانید او را
عجم و فاک ۲- امانت شتران تیز رو ملک کسکیت برگ دخت مرغ
فصل النون نمیت بکسر الشافی نایدن عجم و فاک ۲-
یقال ناث فهو ناک مثل نثات نمیت گیاه و رستن گیاه عجم و فاک ۱-
ض ۲- امانت لازم و متعده منه نمیت و انبت بمعنی و انبت الله فهو نمیت علی
غیر قیاس و انبت العلم اذا انبتت مائة نمیت دخت نشاندن یقال

موت

موت

نبت الشجر ای غرسه و پروردن کوک را و يقال نبت اجلک بین یمنیک
نبت جای رسن گیاه و يقال با احسن نابتة فلان ای ما ینبث علیه اسوا لهم و
اولادهم و نبت لهم نابتة ای نشاء لهم نبت صغار و ان بنی فلان لمانه شتر و اوب
و هو من الاحداث الاغمار نبت حی از زمین بنبوت و درختی نخت تراشیدن
عج و ف اک ۲ سخاتة بالضم تراشه منبت بالکسر ترشه نخبته سرشت
و طبیعت و نخت هو و خیل فی القوم حافر نخت سم کر آنها سوده الصات
خاموش بودن و گوش داشتن يقال انصبوه و انصتوا لعت منبت
يقال نعتة و انتعتة ای وصفته ناعتون نام جانی نفیت تبرک زدن دیگر
جوشان عج و ف اک ۲ يقال القدر ثنائیت و ثنائط مر جمل نفوت
و فلان نفبت غصبا و نبط ای بعلی نفیته آشام آرد مال جز آن نفبت
منزیر و ن کردن عج و ف اخض ۲ يقال نفث الخ و نفوثة ای استخفجه
کانهم آبد لواله و تا نکت بسرور افکندن يقال طعنه منکته ای افاه علی
رأسه فانکته هو و متر الفرس نکت و هو ان یسبحن الارض نکتة تحبک ہی
کالقطعة رطبة منکته اذا بدأ فيها الارطاب ناکت و هو من نفث البعیر ما یخرج
مرفقه حتی یلقح علی الجنب فیحرقه نوتی تبشده بدالباء کشتی بان نواتی رج + +
نهیست بانگ کردن شیر عج و ف اک ۲ و هو ردن الزئیر يقال
نهت الاسد و اسد نهات و کذا اجمار نهات ای تفاق و ر جل نهات ای زغار
ضمیم نهیت بر وزن و معنی کتیت و نفیت نبت منخره غصبا و نفخ
و نفث یعنی پلید شد بعد پاکی و نفث الخیر فسه نته بالضم گوخر و بیان سنگ بلور
نفث اللیم قلب نبت یعنی بد بو شد عج و ف اک ۲ نخبت
سوراخ کردن و بر کردن و از آوند بکد و خرما گرفت و به نهایت رسانیدن گفتار
برای شخصی لغت کشیدن موی عج لغتها نمست نباتی است
که میوه خوردنی دارد و نهیت ناپیدن از ناتوانی نوت تشله و علی بن عبید الله

نبت

نعت
نخت

نفوت

نوت

نفث

نهت

الناهی البصری المودب مدح **فصل** الواو و کتبه مجک کالقطه لقال
 فی عینک کتبه و و کتبت البسرة کتبتا اذا بها فیها من الارطاب وقت نهکام مرقا
 نهکام کار و جای آن و موضع احرام بستن نهج و عمره و یقال وقتة فهو موقوف نوا
 لفعل وقما ومنه قوله تعالى ان الصلوة كانت علی المومنین کما یامونون اما
 مفرقها فی الاوقات توقیت وقت پیدا کردن یقال وقتة لیوم کذا مثل اجلته و قمری
 و اذا الرسل و قلت مددة و مخففة و اقمت لغة فی وقت کما فی وجوه اجوه موقوف
 کبیر القان مفعول من الوقت ایها ت بوی گرفتن گوشت یقال وقت اللحم کما یهت
 و بیت بالکمان اقامت نمود ع و اک ۲ و ت و ضیم بابک
 قمری حروته بالضم مثله زمارت اندیشهای بدولت زبانی و کتبه حقه نقصه
 ع و اک ۲ اوله مثله شی موقوف معروف مقدر **فصل** الهماء
 بعبیت مرد بدل بی عقل ثبت ضد هبت الرجل ای نخبت و رجل مهت الفوا
 و فی عقله هتیه ای ضعف و هتیه ای ضرب بر رجل مهت بالکسر و هتات ای خفیت
 کثیر الکلام قال الاصمعی یقال الرجل اذا کان حید السیاق لم یحدث بهو کثیره و سر و ا
 و هتیه هتیه هتیه گوشت نختن و مهر کردن و جامه در اندن و طعن کردن و
 عوض کسی یقال هت عوضه ای طعن فیه هتیه فرائح کنج دهن و زن هر دو
 مخرج یکی شده هت بالضم یک مصدر منه ع و اک ۲ اسد هت
 و هو مهوت الهم و طاب مهتره الا شد اذ نهفت هتات بالضم از سبکی
 پریدن و کل شی تخفض و اضع فقد نهفت و نهفت شافت پاره پاره افغان
 و نهفت الفرائش فی النار ای تساقط و یقال و ردت نهفته من الناس الذین
 اتهمتم الشبه هتات گول مثل لغات هتیه گویا بی علی وزن فعلی هتیه و
 ای صالح به و دعاه و قولهم هتیه اک ای یلثم و یستوی فیه الواحد و الجمع و المونث
 و اندکر الا ان العدد فیه بعدة فقول هتیه کما و هتیه لکن جویته زمین پست و کت
 نهفته بالضم هتیه بالکسر نام شهره بر فرات قال الاصمعی اصلها من القوة بات

وقت

وقت

وقت

وقت

وقت

بباروده يقال مات ياربجل بكسر الباء اسي اعطني يا تيا يا تو القشيشه والجمع بائي للموت
 بائين جمعها ويقال مات لا ماتيت ومات ان كانت بك ممتا تا و ما اياك كما تقول
 ما اعاطيك ولا يقال منه ماتيت ولا شئ بها قال النجيب اصل مات من اتى يوتي
 فقلبت الالف باء ضمهم هرا مبيت جاه با جوع بلقنت كجود
 شديده سميت اثرية توارى في الدسم يعني نان شكسته در روغن بهان
 اتمت الكلام والضحك اخفاء مخفية فروشتكي و سستی بموتة وفتح زین
 موت ج و موت به توتيا صاح فصل اليا و ياقوت تم فاسي
 معرب وهو فاعول ياقوتة كي يواقيت ج ضمهم سرت بالراء ج
 عوف بن عيسى الضرغاني الفقيه الشافعي اسيرت اللهم بدو كشت گوشت

باين
 جمع محبت
 اتمت
 باقوت
 باقوت
 باقوت
 باقوت

باب الثا فصل الالف

ايش بكسر الباء في رده بانثا ايش بفتح ثين شير شتر خوردن تا انگاه كه شكتم
 بر آرد آتاشته اينده شدن موسى و گيامع فاك ۲ نبات ايش
 و شعر ايش نساء انا ايش كثيرات اللهم اناث بالفتح رخت خانه قال الفراء لا واحد لها
 قال ابو زيد هو المال اجمع مثل الابل والنعمة والعبيد والتساع واحد بانثا وناث
 اعلان اذا اصاب رباثا اناثه بالضم نام موسى ارش بالكسر مبراة ثم ونهم
 واو في الاصل ويقال هو في ارش صدق اسي في اصل صدق وهو على ارش من
 اسي على امر قد يم توارثه الآخر عن الاول تارث بر اغلا ندين وانش برافروختن
 ارثه بالضم سرگين آماده بجهت آتش افر وختن يقال تارثت النار اذا اشد
 في المارثة انشئ موده اناث انشج ايناث موده زادن يقال انشت نمي
 موت و اذا كان ذلك عادتها نمي ثناث ورجل ثناث ايضا لانها ايشه يان
 في مفعال تانيث الاسم خلافت تذكيره وانثه فثناث ايشت منهم آهن انشان و دو

ايش
 ايش
 ارش
 ارش

الناصبي البصري الوردی حدیث فصل الواو و کتبه نخب کالقطه قال
 فی عینه کتبه و و کتبت البسرة کتبتا اذا بدأ فیها من الارطاب وقت نهکام بقیات
 نهکام کار و جای آن و موضع احرام نبتین حج و عمره و یقال وقتة فهو موقوف لذاتی
 الفصل وقتا و منه قوله تعالى ان الصلوة كانت علی المیزینین کما یامون قوتا اس
 طرفه فی الاوقات تو قبت وقت پیدا کردن یقال وقتة لیوم کذا مثل اجلته و قری
 و اذا الرسل و قنت مددة و حقه و اقلت نعت فی وقت کما فی وجهه اجرة موقت
 کسیر القات مفعول من الوقت ایها ت بوی گرفتن گوشت یقال وقت اللحم کما یقین
 و بیت بالکمان اقامت نمود ع و ف اک ۲ و ت و یضم بانک
 قمری نروته بالضم مثله و ت اوت اندیشه های بدولت زبانی و کتبه حقه لقصه
 و ف اک ۲ و کتبه مثله شئ موقوف معروف مقدار فصل الهاء
 به بیت مرد بدول بی عقل ثبت ضد ثبت الرجل ای نجت و رجل مهتو الفوا
 و فی عقله هتبه ای ضعف و هتبه ای ضرب بر رجل هتت بالکسر و هتات ای خففت
 کثیر الکلام قال الاصحی یقال الرجل اذا کان حید السیاق ملحدیث بهو کثیر و ه سر و ا
 و هتته هتته هتت گوشت نجتن و مهر کردن و جامه در اندین و طعن کردن و
 عرض کسی یقال هتت عرضة ای طعن فی هتت فراخ کنج دهن وزن هر دو
 مخرج یکی شده هتت بالتحریک مصدر منه و ف اک ۲ - اسد اهرت
 و هو هرت النهم و کتاب مبرته الاسد اهرت هتت هتات بالضم از بسکی
 پریدن و کل شیء انخفض و انضغ فقد هتت و انضغ هتت باره باره افان
 و تنافت انفراسش فی النار ای تساقط و یقال و ردت هتته من الناس الذین
 اتهمتم السنه هتات گول مثل لغات بقی گیاهی علی وزن فعلی هتیت و
 ای صالح به و وعاه و قولهم هتت اک ای یلجم و یستوی فیها الواحد و الجمع و الموش
 و الذکر الا ان العدد فیما بعده لقول هتت ککاو هتت لکن جنوثة زمین پست و کت
 جنوثة بالضم هتت بالکسر نام شهر ی بر فرات قال الاصحی اصلا من القوة هتات

وقت

وقت

وقت

وقت

وقت

وقت

سپار و بدو يقال مات پارجل بكسر الباء و امي اعطني ما تبا لا تو اللسنية والجمع باق للموت
 باقین جمعاً و يقال مات لا ماتیت و مات ان كانت یک ممتا تا و ما باقی کما قول
 ما اعطیک و لا يقال منه ماتیت و لا نهی بها قال انجلیل اصل مات من اتی یوتی
 فقلت الالف با و ضمیم هر امیت چاه با جوع یقلت کجود
 شدید سمیت اثرید تواری فی الدیم یعنی نان شکسته در روغن بهان
 اثمت الکلام و انضجک اخناه منقبة نروشتگی و مستی بهوت و تفتح زمین
 هوت ج و هوت به هوتیا صاحب فصل البیاء یا قوت تم فارسی
 محرب و هو فاعول یا قوت کی یواقیت ج ضمیم سیرت بالواجب
 عوف بن عیسی الفرغانی الفقیه الشافعی اسیرت اللحم بدو گشت گوشت

با برن
 هر امیت
 کجود
 شدید
 سمیت
 اثرید
 تواری
 فی الدیم
 یعنی نان
 شکسته
 در روغن
 بهان
 اثمت
 الکلام
 و انضجک
 اخناه
 منقبة
 نروشتگی
 و مستی
 بهوت
 و تفتح
 زمین
 هوت
 ج و هوت
 به هوتیا
 صاحب
 فصل
 البیاء
 یا قوت
 تم فارسی
 محرب
 و هو
 فاعول
 یا قوت
 کی یواقیت
 ج ضمیم
 سیرت
 بالواجب
 عوف بن
 عیسی
 الفرغانی
 الفقیه
 الشافعی
 اسیرت
 اللحم
 بدو گشت
 گوشت

باب الثا فصل الالف

ابش بكسر الباء فیرده بانث لا ابش بضمین شبر شتر خوردن تا انگاه که شکم
 بر آرد اثاثه ابنه شدن موی و گیاه مع ف اک نبات اثیت
 و شعر اثیت نساء اثاثت کثیرات اللحم اثاث بالفتح رخت خانه قال الفراد لا واحد لها
 قال ابو زيد هو المال اجمع مثل الابل و النعم و البعید و الساع و احد اثاثه و اثاث
 طان اذا اصاب ریاثا اثاثه بالضم نام مروی ارش بالکسر میراث تم و نمر
 و او فی الاصل و يقال هو فی ارش صدق ای فی اصل صدق و هو علی ارش من
 ای علی امر قدیم تو ارثه الآخر عن الاول ثارث بر اغالا یندن و آتش برافروختن
 ارثه بالضم سرگین آماده بجهت آتش افروختن يقال تارثت النار اذا اقلت
 فی المارثه انشای ماده انش ج اثاث ماده زاد و ن قال انشت فهی
 مؤنث و اذا کان ذلک عادهما فهی ثنات و رجل ثنات ایضاً لانها یثیران
 فی مضاعف تانیت الاسم خلاف تکیه و انثه ثنات اثبت نهم این انثان و دو

ابش
 اثاثه
 ارش
 انث

و در کتب فصل الباقی است بر آنکه دو فاست کردن بخیر
 است الخیر و این است و ثبت الباقی ای سنجیده و اثبات است سهری ای اکثر ترنگ
 و ثبت شد و الباقی و این است ای انتشار و حال و آمده یقال اثبات است ای اکثر ترنگ
 نبی قوله تعالی انما شکویتی و حزنی الی الله و عزرت اذا لم تجد کثرة یعنی نیکنه در دیده
 باشند خرم را و جای ماند و بود و هر کتولهم ما و غور وصف بالمصدر قال الاصمعی قر
 ای نشو و نفرق بعضه عن بعض بحث کاویدن عیح لفتحها یقال بحث عن
 الشئ و انجحت عنه ای تثبت عنه و فی الشئ کا باحث من الشفرة و یقال ترنگ
 بها حث البقرا ی بالمكان القفر برشت زمین نرم برات ج ابراث
 بر دشت کذک بر غوث بالضم کیک براغیث ج بعث براغیث
 عیح لفتحها بعثه و انبعثه یعنی ای ارساله فابعث و یقال کنت فی بعث فلان ای فی
 بعثه الذی بعث معه و البعث الجیوش بیدار کردن یقال بعثه ای الهیه و بعث
 فی السیرای اسرع و تبعث منی الشعرا ی انبعث کا نه سال و منه لبعث نام شاعری
 از تیم لوم بعث بالضم لوم الاوس و الخروج بغاث ثبث لغات نوعی از
 مرغان مردار و در فی الشئ ان البغاث بارضنا تستسیر ای من جا و نا حزن بنا
 و قال یونس من جبل البغاث واحد الجمعه فبغاث مثال غزال و غزالان و من قال ان ذکر
 و الاثنی لبغاثه فالجمع بغاث مثل نعامه و نعام و قال الفراء لبغاث الطیر بالاصید منها
 البعث تیره رنگ قریب من الاغیر و جای رگ ناک بشار من النعم شل ر قوطا یعنی
 هنوز پیشه و مردم آمیخته یقال و خلنا فی البغاث ای فی عامه الناس و جماعتهم
 بکوت کاویدن مثل بحث استبانه بیرون آوردن بهشته بالضم بدیخی از مسلم
 و طان لبسته ای از بنیه بیهوش بکفر موضع بر بحث لفتنه حلقه
 بر بر با عث ج لبعث امره و طامه و حدیثه خلطه بکبیت کا ه دو ساله سیاه
 مثل مدین و دیش بلیت اتباع بکث حد سماک بن مخزومه بلغسته سستی و طری
 تن و قریبی وزن قریب است اندام بلغث نعت منه بکوت کز بنو ر

بعث

بعث

بعث

بعث

بعث

بعث

مردیست بلاکت موسی بلکته کوشن کلان بلیث علی فیصل ماهی است دریائی
 بهمکتبه شتابی در کار کرم حیث بلیث ای شرف هم و بدو هم یعنی برانگیزد
 آنها را فصل التاء ثلث بفتحین از شرف الطرح کالقصص الخلق
 والنهر والرمی و ما اشبهما ضمیمه بلیث تخلصان زمین شرف ثلث
 تود لفته فی المثناة حکما ابن فارس توتنه یکی و توت ایضا دیسی بحر و منها بحرین عبد الله
 بن بحر التوتی الادیب و دیسی با سفر این دیگری به شرح توتنه ایضا محله بعد از آنها و محمد بن احمد بن
 موسی بن علی بن محمد بن علی الزاهد التوتیون محدثون و کفر توتنا موسی فصل التاء
 ثلثه تکه مرد ثلاث تکه زن ثلاث و روز سه شب سه ثلاثا و ات فج ثلاث بالضم سیک
 فاذا فتحت التاء زوت با و فتحت ثلیث مثل ثلثین و سبع و سیدیس و خمیس و نصیف
 و انکر ابو زید منها خمیس و ثلثیا ثلث بالکسر هر تکه روز یکبار توت آب مردخت را
 و لا یستعمل التثنت فی ورد الابل لان اقصر الورد اقرقة و هو ان تشرب کل يوم
 ثم الغت و هو ان توردی و تدرع یوما فاذا ارفع من الغت فاعظم و التریع ثم الخمش
 و کذا تک الی العشر قاله الاصمعی و ثلث بالضم و ثلث غیر مصر و بین لانها عدل من ثلثه
 الی ثلاث و ثلث و ما حصفان لانک تقول مررت بقوم مثنی و ثلاث قال النبی
 اولی الخیمه ثلثی و ثلاث و رباع فوصف به و هذا قول یسویبه و قال خیره انما لم یعرف
 لشکر عدل فیه فی اللفظ والمعنی لانه عدل عن لفظ اثنين الی لفظ مثنی و ثلثا و عن
 معنی اثنين الی معنی اثنين اثنين یقال جاءت الیصل مثنی ای اثنين اثنين ای حاکوا
 معز و و حین و کذا تک جمیع معدول العدد فان صغره صغره و قلت اجد و ثلثی و ثلث
 و ربیع لانه مثال خمیر فخرج الی مثال ما یصرف و یس کذا ک احمد و حسن لانه
 لا ینخرج بالتصغیر عن وزن الفعل لانهم قالوا فی التحب ما یتبع زید او ما احمسه ثلث
 سیک مال سدن مع فاض ۲ و یسوم قوم شدن مع فاض
 ک ۲ و سه تمام کردن چیزی را یقال منه ثلثت القوم اقولهم و کذا تک الی العشر
 الا انک تفتح رعت القوم اربعهم اسبعهم و تسعمهم لکان العین و تقول کانا و تسعه و تسعین

مردیست
 بهمکتبه
 شتابی
 در کار
 کرم
 حیث
 بلیث
 ای
 شرف
 هم
 و بدو
 هم
 یعنی
 برانگیزد
 آنها را
 فصل
 التاء
 ثلث
 بفتحین
 از شرف
 الطرح
 کالقصص
 الخلق
 والنهر
 والرمی
 و ما
 اشبهما
 ضمیمه
 بلیث
 تخلصان
 زمین
 شرف
 ثلث

توت

اجتهاد است که در ساختن چوبش با کسر اصل بر چیزی یقال بر من چوبش و چوبش ای اصل
 لغت او لغت نبشی زده که چوبش نام حصنی به بحرین میمید چوبش باضم
 موضعی چوبش لغت باضم و فتح اباء لغت سو لمره یازن سیاه نام چوبش
 محرکه کلامی اعلامی شکم یا فروشتگی اسفل شکم چوبش لغت منه و چوبش لغت منه
 چوبش لغت منه چوبش لغت منه چوبش لغت منه چوبش لغت منه چوبش لغت منه
 به بصره منه لغت منه چوبش لغت منه چوبش لغت منه چوبش لغت منه چوبش لغت منه
 یا خشم یا خوشی مع لغت منه فصل الحاح و حش بر انگیزدن یقال
 حش علیه و استخسبه معنی ای حش علیه فاحش و حش و حش معنی و و لی حشیا ای مشرعا
 حر یصار و لا یجانون علی طعام المسکین ای لا یجانون حشیا مثال خصیصی بر انگیزدن
 حشیا کدک قرب حشیا ای برنج لیس فیه فتور و فرس چوبش لغت منه ای اذ حش
 جاءه خبری بعد خبری و یقال ما اکتملت حشیا بالفتح و الکسر ای ما نمت قال الاصمعی الکسر
 و قال ابو عبیده هو بالفتح اصح حش بالضم کاه بیره و ریگ درشت و نان خشک پخت
 ناستور اینده حدیث نو فیض قدیم یقال اخذنی ما قدم و احدث و لا یضم حدت الانی
 فی الموضع و ذلک لکان قدم علی الازدواج و خبر رسول الله علیه السلام و حش آن
 احادیث ج قال الضاء فی معنی آن واحد الا حدیث احدث و نه ثم یخبره جمعا للمحدث
 حدیث شدن چیزی که نبوده باشد یقال حدیث امر اذا وقع واحد و الله حدیث
 حدیث لغت منه حدیث بالضم سادته حدیث لغت منه حدیث لغت منه حدیث لغت منه حدیث لغت منه
 و ضوده و یقال استحدثت خبر ای و حدیث جدید او رجل حدیث ای شایسته فان
 ذکر السن قلت حدیث السن بالاضافه و هو لا یعلم حدیث بالضم ای الحدیث
 محدثه شایسته حدیث محدث سخن گفتن و محدثه السیف روشن کردن وی
 رجل حدیث بالضم الدال و کسر یا ای حسن الحدیث و رجل حدیث مثال فیسق کثیر الحدیث
 و سمعت حدیث حشیه مثال خطیبی احدثه انفسه و هو حدیث ملک بالکسر مضاعفا ای
 صاحب حدیث و هم هم و کذا هو حدیث نسا و یقال افعل بحدیثه و یجمله ای فی اول

چوبش

چوبش

حدیث

و طرأته محدث بفتح الدال مرد و در بیت کمان محرش و در زید و کش و در زی کردن
 و فی الحدیث له حرث لدنیاک کما یک نعیش ایدا ابوالحارث کینت شبر حارث
 سرکوه شام که اورا جولان خوانند و نام مردی حرث کش و زر حرث و احشر
 مثل زرع و از درج و يقال یلمز اربت یعنی الحارث بن کعب و نهامن شبر اذ ایت
 لان النون واللام فمریبا المنخرج فلما لم یکنتم الا و قام بسكون اللام خذوا النون کما قالوا
 منشت و ظلت و و کذا لک یفعلون بکل قبيلة یظهر فیها لام المعرقة مثل یلقی و یلقیهم
 فاذا لم یظهر اللام فلا ینکون ذلک حرث بالضم گاهی حفت بکسر القاف
 سرگین مشکینه و هو القبة حفات بالضم و التشدید مار و منده بی آزار حشت
 بالکسر زبره و گناه و خلاف کردن سوگند **ک ا ف** ۲ يقال حبت فی مینه
 و اخشته و بلغ الغلام الحنث ای العصیة و الطاعة و حنث ای تعبد و اعتزل الاصل
 مثل تخنث و فی الحدیث کان یاتی غار حرا و فتن حنث فیه و فلان یحنث من کذا ای
 یتأثم منه خوشت لغت فی حنث و حوثا و الکبد و مالیه و يقال ترکهم خوشت بوشت
 و حوثا بوثا و حیت بیث بالفتح کلها و حاث باث بالکسر اذا فرقتهم و بدوهم استخانة
 بیرون آوردن چیزی مثل استبانة يقال اسحشت الشیء اذا اضاع فی التراب
 فطیبة حیمت کما و هی کلمة تدل علی المكان مثل جین علی الزمان و هو اسم مبنی
 علی الضم مبنی علیه تشبیها بالغايات لانها لم تنجی الا مضافه الی جمله کقولک اتوم حیت
 یقوم زید و لم یقل حیت زید و من العرب من ینبیا علی الفتح مثل کیف استنقلا للضم
 مع الیا و تدخل ما علیه فیه الشرط لقول حیثما تخلیس اجلس فی معنی ایما و قوله تعالی و
 لا یفعل الساجر حیت الی و فی حوت ابن مسعود ابن اقی و يقال حبت من ابن لا تعلم
 ای من حیت لا تعلم **ضمیم** حبت گشت مار بست بریده و تخم حبت
 حکت و ستی حرکتة جنابین حلیت بروزن و معنی حلیت است یعنی انکوز
 حبت کجهر اسمی است حکت کجهر گاهی **فصل الح**
 حبت پلید و هو ضد طیب حیثانته مصدر منه جمع بضمها يقال حبت الشیء

ح

ح

ح

ح

ح

ح

والرجل خبثا وخبثا بالضم فهو خبيث اى رذی را خبیثه اى علمه الخبیث وافسده واول
 اى اتخذ اصحابا خبثا فهو خبیث خبیث وخبثان بالفتح يقال باخبثان ولبخال فلان
 خبیثه كما يقال لزنیه رذی الذی باخبثه كما يقال بالکف ولبکاة یا خبث بنی علی الکسر
 وکذا یا لکاح خبیث الحمد یدریم آهن اخبثان بول وعاط خبثی رخت غا اخبثات
 ووتاه وکسته سدن والخبث الاسم وسمی این نام رذی لایعرف وخبث الشیء وفتحت
 اى عطفه فتعطف ومنه سمي الخبث وخبث فی کلامه خبث بکسر النون سست ودوتاه
 ورمی البخل اخبث من دلال غثی آنکه اورا آلت نرمی ومانگی باشد خبثا مثل حیالی
 ج وخبث السقاء وخبثه اذ انشیه الی خارج فخرت منه وان کسره الی داخل فخرت به
 رجل اخبث اى مسخرخی البطن خونا ودمه من الخبث ضمیمه اجتمع فی شیه
 مشی مشیه الاسد یعنی رفت همچو رفتار شتر الخبیثه اسم ملاست خبث بالضم غما
 ولسیل اذا خلفه ونصب عنه یعنی آب آمد که آنرا فرو گذاشته باشد سیلاب و فرو
 شده باشد از و خیر لا و خبث و دیرینه خبثه شک نرم وکلی که خیر کرده شده باشد
 یا شک یا سرگین سپر طلا کرده شود باین پسانهای ماده شتر تا که عدد ناک نکند وراجایا
 و فروزینه یعنی مشتی از زیرهای چوب که به آن آتش گیرند وفتح خبث جمع کردن اصلاح
 نبودن اخبثات شرم داشتن خبث بالضم خبیث خبایث مذموم مان خبثات
 یا بخیر رفتار اند خبیثه بالضم وایه است خرد خبیث کلانی و فروزینی شکم
 فصل الدال قال الاممى واثبت الطعام اى اكلته واثبت کثیرک
 وقد یجرک لحرف الحلق وینادولان فعلا وفتح العین لم یجی فی الصفات ویا حرفان فی
 فقط ویا قرأ وخبثا ویا مضعان واثبت دناش باران ریزه وخبث
 اول بیاری وخبث الرجل اذا اصابه اقشعرار وفتور ناقه ولاث بالکسر اى یقتر
 فوق ولبث یضمتین واندلث علینا فلان یشتم اى انخرق وانصب والندلث الذی
 یمرضی ویرکب رأسه لایشیه شىء الذی الودی مدافع سیله ولبا بالکسر شیه
 رجل ولبا بالکسر بالضم اى جری مقدم ولبا بالکسر دوم بهائی نرم ریگ ناک

خبر

خبر

خبر

خبر

خبر

خبر

خبر

خبر

و ثانی ج و ثانی الفتح ۲ مصدر منه فتح ک اف ۲ اذ ثانی بالفتح نرم غنی یقال
 ما کان آدمث فلان و الینه ادموث بالضم جای کوماج نادون و رآش ان تد میث
 نرم کردن یقال و ثانی مفعلة تد میث رام و نرم کردن طریق تد ثانی ای تد لک
 و ثانی بی غیرت و بی حیث و هو القندع ضمهم و پیشی بضم او و مقصورا و بی
 بواسطه الحدیث الرجل الجید السیاق للحدیث و رعیت کبضر شتر طمان سال
 نذا و رعیت بالضم بالون یعنی مرض آینه دایمه و کپوش کتیر بوس گدایی
 و رعیت دلمات کپوش و سطر و قسار شتر قوی فربه رام و رعوت و رعیتی کپوش
 و سبشی سطر و رعیت و دلمات تیز رو و رعیت کوتاه و و ثانی نهیمت
 و نهیمت دور کرد آنرا ع لفتحها و نهیمت مردی است و هلاک بر وزن و نهیمت
 دلمات الدیموث بالضم الکدریم فصل الراء رعیت بازداشتن
 از حاجت فتح ف اخ ۲ رعیت کار باز دارنده رعیتی مثال خصیصی کذاک -
 و فی الحدیث اذا کان یوم الجمعة فبعث ابلیس جنوده الی الناس فاخذوا علیهم بالربا
 ای ذکر و هم الحوائج التي تریهم و تربت فی مسیرة اذا تلبث و اربت امرهم ای ضیقت
 و ابطاحتی تقرقوا - رث کینه رثا بالکسر ج رثا بالفتح کینه و سوده شدن -
 جمع ف اک ۲ یقال فلان رث الهیة و فی هیة رثا ای بذاذة و آت الثوب
 ای اخلق رثه بالکسر کینه رخت خانه رث ج مثال قریبه و قریب و رثا کذاک
 و آت ثا رثه القوم ای جمعنا با وزن گول و مردم بزر و مایه بضعیف از ثا کسی را خسته
 و مجروح برداشتن که هنوز زنده باشد یقال فلان اُرثت ای حمل من المکره و رثا
 رثی لیس عمل مجهول و رعیت بالکسر گوشوار رعیت بیکون ۲ و حرکت کبی و رعیت المرأة
 ای تقرطت مَرَعَتْ نام شاعری رعیته الدیک تاج و غیب خروس شاة رعیتا
 اذا كانت لما تحت الاذنین زفتان یعنی گوسپند از هر دو کرانه گوشش کفایده و رعیت
 مانده رعیت بضمین پشم ای رنگین که از بود ج علاقه سازند رعیت بالفتح زن
 و پیش با شیر و جن آن و اُرثت المرأة او و النبیة و لها ای ارضعت و رعیت الحدیثی ای

و رعیت بالضم بالون یعنی مرض آینه دایمه و کپوش کتیر بوس گدایی و رعیت دلمات کپوش و سطر و قسار شتر قوی فربه رام و رعوت و رعیتی کپوش و سبشی سطر و رعیت و دلمات تیز رو و رعیت کوتاه و و ثانی نهیمت و نهیمت دور کرد آنرا ع لفتحها و نهیمت مردی است و هلاک بر وزن و نهیمت دلمات الدیموث بالضم الکدریم فصل الراء رعیت بازداشتن از حاجت فتح ف اخ ۲ رعیت کار باز دارنده رعیتی مثال خصیصی کذاک -

و رعیت بالضم بالون یعنی مرض آینه دایمه و کپوش کتیر بوس گدایی و رعیت دلمات کپوش و سطر و قسار شتر قوی فربه رام و رعوت و رعیتی کپوش و سبشی سطر و رعیت و دلمات تیز رو و رعیت کوتاه و و ثانی نهیمت و نهیمت دور کرد آنرا ع لفتحها و نهیمت مردی است و هلاک بر وزن و نهیمت دلمات الدیموث بالضم الکدریم فصل الراء رعیت بازداشتن از حاجت فتح ف اخ ۲ رعیت کار باز دارنده رعیتی مثال خصیصی کذاک -

و رعیت بالضم بالون یعنی مرض آینه دایمه و کپوش کتیر بوس گدایی و رعیت دلمات کپوش و سطر و قسار شتر قوی فربه رام و رعوت و رعیتی کپوش و سبشی سطر و رعیت و دلمات تیز رو و رعیت کوتاه و و ثانی نهیمت و نهیمت دور کرد آنرا ع لفتحها و نهیمت مردی است و هلاک بر وزن و نهیمت دلمات الدیموث بالضم الکدریم فصل الراء رعیت بازداشتن از حاجت فتح ف اخ ۲ رعیت کار باز دارنده رعیتی مثال خصیصی کذاک -

و رعیت بالضم بالون یعنی مرض آینه دایمه و کپوش کتیر بوس گدایی و رعیت دلمات کپوش و سطر و قسار شتر قوی فربه رام و رعوت و رعیتی کپوش و سبشی سطر و رعیت و دلمات تیز رو و رعیت کوتاه و و ثانی نهیمت و نهیمت دور کرد آنرا ع لفتحها و نهیمت مردی است و هلاک بر وزن و نهیمت دلمات الدیموث بالضم الکدریم فصل الراء رعیت بازداشتن از حاجت فتح ف اخ ۲ رعیت کار باز دارنده رعیتی مثال خصیصی کذاک -

اسی رفیعاً رخا و مثال عشق و رگهای شیر در پستان قال ابن السکیت پی زیر پستان کوه
 اسکل من بر ذوقه رفعت نمی فعل بمعنی مفعول لاسما مرغزته و رفعت الرجل مجهول ای کسر علیہ
 اسوالی حتی نیفد ماله رفعت بفتحین جماع و فحش گفتن و سخن زنان در جماع
 جمع و اصل ۲ و رفعت بالکسر ایضاً رفقا و رفقا یقال رفعت الرجل و ارفعت بهی
 رفعت بالکسر چراگاه شتر از شور گیاه رفعت بفتحین چوب که بر هم بندند و عیارزند
 و خود دن شتر شور گیاه را و بر خور شدن از وی جمع ک اف ۲ می ایل رفته
 و رمائی قال الاصمعی رمعت باقی شیر در پستان یقال رفعتت و ارمعت فی المضرع ای
 البقیة بهاشیا و رمعت الشی اصلحته و مسحته بیدی و جعل ارباث ای از دام
 رفعت سرین روث ج و قدر ارباث الفرس و فی الشل ارباث و رفعتی ای ارباک
 اربایش و طرف بنی یقال فلان یضرب بلسانه روثه انفعه ریش و رنگ کردن
 یقال راث علی خبرک ای ابطا و فی الشل رب عجله و بهبت رثا و ارباک علیا
 و ارباک عنار ریش ایضاً در حی از قیس استرانه و رنگ خواستن رجل ریش ای بطی
 رجل مرتب العینین اذا کان بطی النظر فیهمه **فصل الزا و غشی که بیتی**
 بن عثمان الجعفی الحشی الزغشی المحدث رومی عن عطیة بن بقیة و ضبطه ابو الفرج البغدادی
 بابر او و غلط **فصل الشمین گشتب** جنگ در زدن و در آویختن از
 چیزی رجل غبت بکسر لغت منه شبت بافتح جانوری که پاها بسیار دارد و شبتان
 بالکسر ج مثال حرب و خربان شبتة نیز یاده النون علاقه یقال شبت الهمی
 قلبه ای علق به شبت گپا ہی خوشبوی تلخ فزه که دباغت کند لوبی شمر شبت
 سطر و در شبت کف دست و پای و بر پا و صف به الاسد و کند لک شراب شبت بضم الشین
 شبت بفتحین بر انگذگی کار یقال نعم الله شبتک ای جمع امرک الممتعة و زولید
 موی شدن اشعت نعمت منه و هو المغیر المراس ایضاً و نام مروی و منه الاشاعة و الهام
 الملقب و خیل شعت ای غیر مفرجته یعنی اسبان شبت ناماریده و یقال شبتة شعت
 ای فرقه مفرق شعت قلب شستن یقال شعت مشا فز الابل ای غلط

شبت

شبت

شبت

شبت

شبت

شبت

شبت

شبت

من اكل الشوك حميمه شحشا كله من ياتيه شحشا بها الاغاليق بلا سقايج والاشحات
 للشحشا ومن تمن العوام شحشا نعل كنه شحشا مشله وبالشحشاك سطر جي طهر كفت
 وكفدكي آن وقد شحشا يده شحشا كفت ۲ وانشحشا الصا وشحشا السهم
 وشحشا لم كفو وشحشا كلفت وشحشا شحشا درختي خرد كه ميوع دارد
 شحشا كجالي ديسي لعراق منها موفق الدين حسين بن نصر الضرير النحوي له تصانيف
 غريبه شحشا في ريد لقمان في اكشونا شحشا كجالي ديسي به بصره شحشا برورن نبي
 سلطان شحشا شحشا بالضم شحشا وهو القليل شحشا الهوى قلبه علق به يعني
 در آوخت عشق بدل او شحشا موتني يا اسمي هست منه احمد بن الربيع بن نافع
 الشحشا في واحدين محمد الشحشا في الاحدثان شحشا كزيري نوعي از خسر مائه
فصل الصا و صبت پاره دو وقت پيرين در فو گردن آن را -
فصل الصا و صبت بچه گرفتن يقال صبت به واضطربت به
 اذا قبضت عليه بكفك ناقة صبت يشاك في سمنها تضبت اسي شحشا باليد
 مضبت الاسد مثاله وفي الحديث الخطايا بين انصبا شحشا في قبضا تهم -
ضعت درسته گياه در آميخته خشك و ترا ضعات اخلام خوابهاى شوپرده
 ضعت الحديث در آميخته سخن ضاعت الكه نهان شود در پوششى و كودكان را
 به آواز ترسانه ضعت السنام باليد كومان ناقة ضعت مثل ضعت **فصل الطاء**
طشت نوعي از باز بچه كودكان مطنه آلت آن بازى طر طشت بالضم گيايى
 يقال خرجوا ينظرون اسي يخبونه طشت و خري برون شحشا ۲
 وك ۲ و حاض شدن زن شحشا ۲ وكسر ارفع ۲ نة فيه منى
 طاشت قال ابو عمر والطشت الش و ذكاس في كل شي يمس ويقال ما طشت ذا المربع
 قبلنا احد و ما طشت هذه الناقة جبل قط اسي ما مستعا عقال حميمه طحشة
 وفع كرد آنرا بدست عجب بختها طحشور شحشا بزرگ بادشاهى از بادشاهان
 فارس كه هفتصد سال بادشاهى كرد طحشة طحشة و سكي طر موش بالضم ضعيف

شحشا

شحشا

شحشا

شحشا

شحشا

شحشا

شحشا

شحشا

شحشا

شحشا

شحشا

فونانی که بر خیزد و طشت الماء طلوتاروان شد آب و طشت علی کذا الطلیثا را
 علثته بالضم نادان سست خرد و ضعیف تن طلثته مآکودا را بجزیکه بدید اند آن را
 طلثته بروزن و معنی طلثته و الطلثه التلیخ باشی مطلقا طلثته بالضم سست را
 اگر چه تو مند باشد **فصل العین عیث** بفتحین بازی عیث ک
و ۲ عیثه المرة منه عیث بالتسکین آمیختن عیث و اک ۲ و نیز ساختن عیث
 عیث المرأة و یقال البکلی راعیته ای اجلی بکلیه و عیثه و آن طعامی باشد که در وی
 مانع کنند و آنرا سبب یقال فلان عیثه ای مورد تشبیه یعنی فی نسبة خلط و غیر عیثه
 الناس اطلاقهم و جاف فلان بعیثه فی رعاء ای بر و شغیر قد خلط و طلثت الغنم عیثه بکلیه
 واحدة و هو ان الغنم اذا القیت تحتها اخری قد خلطت فیها و اخلط و هذا مثل و اصله من
 الاقیط و السویتی یبکل بالسن فیوکل عیثه بالضم مثله الشیم عیث ج عیث سده در اوردن
 در صوف عیث و اض ۲ یقال عیث الصوف و فی المثل عیثه انصرم جلد
 المکسا یضرب للذی یجهد ان یؤثر فی الشیء فلا یقدر علیه و ربما قیل للعبور عیثه
 و فلان عیث مال ای متفله کما یقال اذا مال بقیم المال عیثت بالامی رگب تود
 که بروی نبات نباشد عیثه زمین نرم عیثت هو الرجل الکثیر التکشف و فی الحدیث
 کان الزبیر اعف عیثت گیا ہی عیثت آمیختن عیث و اک ۲
 یقال علثت اکثر بالشعر و فلان یاکل العلیث بالعیین و الفین ای خبر من خلطه و شعره و عیثه
 بالضم پیتر و مسکه بهم آمیخته و کل شیئین خلطتهما فی علثته و ایضا نام مردی و علث الزنادار
 و ۱ عیثت زندا من الشعر باندازه و لم یدر ایدری ام یصله و فلان یعلث الزنادار و اذا عیث
 مننت فکما اعلث فیلح الشجر المتخلطه مما یقدح به من الشرخ و الی پیش علث بفتحین بختی
 جنگ و همیشه بودن بر حرب و هو بالعیین و الفین عیثت زیان و تباهی رسانیدن
 اگر گ در ریه یقال ماث الذئب فی الغنم عیثت چیزی حبستن بدست در تاریکی خیمه
 عیثت با کسه قلعه لبوا عل شام معروف حصن احمر عدت زمی غوثان
 بالضم اسمی است عیثت بر کندن و مالیدن عیثت کدر و پیشا بخ دخت بخور مریم

طال الماء
طال الماء
طال الماء
طال الماء

عین

عین
عین
عین

عین
عین
عین
عین

عقود و بفتح العین و ضمها خشک و کسره لومی از گیاه که بعبیری آنرا علی گویند غشیه مثلثه مثل
 عنانی ج با صیغی رومی به بعد از غشیه تعویث بد رنگی انداخته آنرا و غشیه عن الامیر بر کوفه
 اور از ان کار بحدی که شخیر گشت غشیه مثلثه معاش مذرب و مسلک و زمین فراخ و لغوث
فصل الغین غشیه مسکه و بنیریم آمیخته بخت مصدر من غشیت
 لون الی الغبرة و هو قلب الغث الغشیت مصدر من غشیت غشیه غشیه لا غشیت
 غشیه لغشیه و ک ۲ و الغشیت غشیت و غشیه غشیت و غشیه غشیت و غشیه غشیت
 حدیثهم ای فسد و رد و یقال اغش الرجل فی سلقه و اغشیت الشاة ای نهلت
 و اغش الرجل اللحم ای اشتراه غنا ثقیله المبرج ریم و خون جراحت و گوشت مرده
 جراحت غشیت غشیت رخن ریم و خون ارجح است غشیت غشیت و ک ۲ و غشیه
 صاحبه اذا اخرجه و داواه و اعش المبرج ای اندو سال و فیه غشیه ای فساد و فساد
 و فساد عقل الیضا و فلان لا غشیت علیه شیء ای لا یقول فی شیء انه روی فترکه
 غشیت لغشیت گرسنگی غشیت ک ۲ و غشیه غشیه و غشیه غشیه و غشیه غشیه
 و غشیت و امرأة غشیه و فساد غشیت و یقال امرأة غشیه اموات ای دقیقه لغشیه
 غشیت گرسنه گردانیدن یقال غشیت کلابه ای جو غشیت غشیت غشیت غشیت
 ک ۲ غشیت الکبریا لشعیر فهو مغلوث و غشیت و هو یاکل الغلث مغلوث لغام
 فیه الله رد الزوان یعنی خاک و هر چیزی آمیخته سقا مغلوث ای بد بوخ بالتمزاد بالبر
 غشیت غشیت غشیت غشیت و ک ۲ و غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه
 غشیت ای از مد و یقاتل الیضا و هو غشیت و یقال غشیت ای شدید الضال و غشیت الذئب
 بغشیم فلان اذا لزمها لیسرها غشیت غشیت غشیت و الغشیم غشیه و غشیه غشیه غشیه غشیه
 که باب الله غشیه قال و لم یأت فی الاسوات شیء الا غشیه و غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه
 و دعا او بالکسر مثل نداء و صیاح غشیت و غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه
 غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه
 غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه
 غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه

غشیه

غشیه

غشیه

غشیه

غشیه

غشیه

وَقَاتِ التُّدْبِلَاوُ وَغَيْثِ الْأَرْضِ ثَلَاثَ فَيُشْفِيهِ وَمُخَوِّنُهُ عَلَى النِّقْصِ وَالْتَّمَامِ

محنت آتایید پس دم بر آورده عجب کار افراختنت نفس خست

وزن را کرد و گفت لزوم نقل غنای نیکو ادب را در هفتم و غنای نیکو ادب را در هفتم

بنی ماکر فصل الفاء و فیه ذکر اسماء کذا

سلسلہ الفتاویٰ کیا ہی کہ انرا در سال تہذیبیہ و تجرید

جنت بلبله الماء لنته في حفت وسي قته الكاير شس قمر ش سرگین در شکینیه قمر ش

ج قال ابن السكيت فمررت للبقوم جلة أفرشها بضم الراء وكسر الهمي شققها شقم شرقها -

و فرشت کبد و فرشتها اذا ضربت و موجی فان فرشت کبد اسی انترشت و فرشت اکاش

اسی شقیقتنا و الحقیقت ما فیہا و اقرئت اصحابی اذا عرضتمہم لایمۃ الاناس فصل الرقاق

قشت کشیدن قمار فغان نقد با اعیان خود

سیدن یحیٰی فلان بخت مالا می یحجر محل فرستاد و بستر قریب آمد و دریا

سومین نوعی از خرمای شیرین خوش مزه قاله الکلسائی و قال ابو الجراح هر قرشی بلامه

فمرث مثالي فسيق لغة في جرحه وث وهو ضرب من السمك اقبح من الرحل في الماله

می اسیرت واقع شد کہ علیہ السلام اسی آجزلہا قیث ماران لہا وسیلہ اسرار و عطا

سار و قشست که قشست ای حَفَنَت حَفَنَت اِذَا الْعِطَالَةُ قَالُوا لِمَ اُنْزِلَ الْاِسْرَارُ

[illegible]

ما هفت ای سقط و لغت الحاط ای سقط من اصله مثل القف

چنین کرد و از این معنی است که **آب** اقیانوس کسحاب ابن زرین اللخمی محدث و ابن

شیم سماوی بختی میزدگان قدم و شتر سطریم قبعناة موت قبعناة ایضا فنج یعنی گوشت

که بفرج زن بر آید و تحشیش الشیء بگویم آنرا اگر فترت عمر بفرجه افتد عیش و شرم

من التقرع و هو التجم قلع و ش في مشقة كان ثقله من و ط و ق و ش و ك و ن و

من انهم كذا وذهبوا مع الحفوت الى سيرة مركانة يطلع من وحي لمعوت لزمير

تنبیان که طایفه دویدین بجزوف قنغاٹ بالکسر مردیکه بسیار موی بر روی دین

روا القسيسة الجمع والمنع فصل الكاف كباث بالفتح

منه ان يبيد اراك و ما لم يوفى منه فهو بترك بيت الله اذ الغيرة و ازوج كفاشته ابوه

مجمع فاضل ۲ الحجة كنهه وكنا زوجه من كنهه الحجة وقوم كنهه الفاضل

گفتند و گفتند که این شکر از کجاست و گفت که این شکر از کجاست

سُئِلَ عَنْ بَعْضِ أَهْلِ بَيْتِهِ فَقَالَ لَيْفَ الْبُحْبُوحَةِ

[illegible]

اصبه ای لاکم مشت الد وادی مشرقه و مشرقا اظلام ای ضربه اضربا یسین با شمشیر
 در جل مشت با کسر ای قمر من مضارع شدید الفلج و مشرقا عرض فلان ای شالوه و مضمره
 کلامیث و مضمره اذ اضاده المظفر مضمره مکث درنگ کردن و انتظار کردن
 جمع و اض ۲ و مضمره ما مکث با کسر میم و مضمره درنگ و مکث ای تلبث رجل
 مکث ای رزین جگینی مثال خصیصی درنگ کردن صار متکئا ای متلو ما مکث
 بحرب منحنی کسی را از کاری باز داشتن و دعه زبان دادن که وفاته کند و يقال اثبت مکث
 الظلام ای حین اختلاط الظلام عند الغروب موت سودن چیزی در آب موان با التمه
 که مکث جمع و اض ۲ و يقال ثبت الشئ فی الماء امرته فانماث هو فیه انبیاثا
 و ثبته انبیه کفته فیه مینا و زمین نرم یث ج مثل مہفاء و هیف و نام و ختری و تمیث الارض
 اذ اسطرت فلانت و بردت متحوت کستود طلعہ است میان واسطه و اسوا از
 فصل النون نبت کا ویدن زمین بدست جمع و اض ۲
 مثل بشت تبیثه خاک جوی و چاه غیث نبت اتباع نبت ناسش کردن خیر
 جمع و اض ۲ نبت ترا بیدن خیک جمع و اک ۲ و فی الحدیث
 و انت ثنت نبت الثیمت شجیثه مثل نبتة و نبتة الخیر با طهر من قبیحه و يقال بد النجیث
 القوم ای طهر سرهم و طلان نخت فلانا ای یستغیث به و یستغویه و یستغویه یا لعین ایضا قاله
 ابو عبیده نخت ثانه خاکین نخت بالفم غلاف دل اسجاث ج مثل طنب و الطناب
 استنجاث پیش آمدن به چیزی نفث در میدان و هو اقل من النقل جمع و
 ض ۲ و ک ۲ و قوله تعالی الثقات فی القصد و من السواحر و الحجة نفث السهم اذا
 نکذت و فی النمل لا بد للمصدور ان ینفث نقاشه بالفم یا نفثه من فیک و يقال یوسا لکنی
 نقاشه سواک ما اعطیتکما و هو البقی فی فیک فنقشته بنو نقاشه قومی از عرب و هم نفث اذا
 نقش المخرج نفث شتاتن نقیث انتقاث کذک مکث با کسر ناکر کردن
 پشم کمانه را تا دوباره رشته شود و در تاب باز گردانیدن از رسن و شکستن عجب
 و نام مردی نکث کار و شوار و فلان من بر انکته و اس و بلغ فلان سینه بعیره اذا

نبت

مکث

ت

نبت

نبت

نبت

نبت

نبت

نبت

هشتم آن چیزی اندک دادن و جنیدن مثل پیش بسته گوی از مردم مثل بسته
سپه ارمان بافتح و بی بدستان بهر ش باکسر لایحه کند و باضم دی بی واسطه بلشی
هشتم آنکه باضم گوی که بلند شود آواز ایشان بکاش کفراب استراخا که با نام مردم
هشتم آنکه باضم گوی که بلند شود آواز ایشان بکاش کفراب استراخا که با نام مردم
هشتم آنکه باضم گوی که بلند شود آواز ایشان بکاش کفراب استراخا که با نام مردم
هشتم آنکه باضم گوی که بلند شود آواز ایشان بکاش کفراب استراخا که با نام مردم

باب الحیثم فی فصل الف

[illegible]

فتح مخرج اسی ہے کہ باوجود کج السیرج بالفم مذکورین معرب اید و باوجود کج السیرج
 دوائی ہے معروف معرب باورنگویہ باذرو وج بفتح الذال ترہ است باسیرج
 مار جیل برنج کز ترل دوائی ہے معروف بارنا مج فرد مجمل جامع برای حساب معرب
 برنامہ سیرج مغفرت کرد و بازج مثله سیرج علی فلانا برانگیخت اور ابر من تبارنا فافتح
 تبرزج تخمین و ترین بزیج جزای احسان دہندہ و المبارک بن زید بن بزج محرکہ
 محدث بوازیج شہری نزدیک تکریت فتحما جبریر البجلی منہ منصور بن الحسن البجلی
 البریری و محمد بن عبد الکرم البوازیمیان بزرج لفیم اولہ و ثانیہ و فتح اولہ علم معرب
 بزرگ بستجی ہو علی بن محمد الفقیہ بسفاح کج عروق فی و انما شئی کا لفتق عفو صہ و طلاق
 بوسج معرب بوشنگ شہری از ہرات منہ محمد بن ابراہیم الامام و سفید
 بن الموفق و ابو الحسن الداودی و دیہی بترند منہ ابو حامد احمد بن محمد بن الحسن البطح
 بضر جہا حمر بن محمد الحدیث التکلم الاشعری بطما ج ہو مخرۃ العاٹ باہی جہا
 بطما ج بالکسر و الطاء البعجۃ جامعہ کہ کی از دو کنارہ آن خواب داشتہ باشد
 سبائہ آن خواب و ہر دو کنارہ آن طراز داشتہ باشد بفتح شش شدن التفتیح
 نج بالکسر اسل و بالفتح و بی بسمرقند و گیاہی خواب آور معروف غیر شش شدن
 لفظ العقل مجتہد بنجہ بنجیانیک خورایند اور انجحت القبعۃ صاحب من حجر یا یعنی
 و از کرد کہ یک از سوراخ خود آنج خود را نسبت کرد باصل بزرگ و نج رجوع
 و بسوی اصل خود رجوع اض ۲ بابو نج شگوفہ است مشہور
 رب بابو نج بفتح کللی ہے معروف معرب بنفشہ بہراج گیاہی ہے خوشبو
 بضران احمد و انصر کلاما طیب الرائحۃ فصل الستاء
 حجبہ البتین و اترج ترج و کلکی ابو رید ترنجۃ و ترنج ترج بفتح نام موضع فی الش
 جبرامن الماشی بترج وہی مأسدۃ تاج انصر یقال ترجہ فتزوج ای البسۃ التراج
 و یقال العامۃ تيجان العرب ضمیم تلج کسر و جوزہ عقاب و التلمج
 و دخلہ بفتحی بالفم نوعی از پندہ فصل الشاد ثولج بالفم بانگ و فریاد گویند

پنج میان گفت و پشت و میان هر چیزی و بلند می رنگ و پنج الرامی بانصاف اذاجعلها علی
 ظهره و جعل یدین و رانها و پنج الکتاب و الکلام ثم یسبحه پنج پهن پشت و ایضا بیرون
 آمده پشت و پنج الرجل ای انقی علی اطراف قدیمه پنج روان کردن آب و خون
 قربانی عجم و فاض ۲ و فی الحدیث انفصل الحج الحج و الحج و الحج الوادی سید
 مکره شجاع باران ریزان توله لعلی و انزلنا من العصرات ماء و شجاعا ثلج برف و باران
 و سی عجم و فاض ۲ - ارض شلوچه النی اصا بها ثلج و الثلج یومنا و یومنا السمال
 کما یقال مطرنا و ثلجت نفسی ای المأنت ثلوج مصدر منه ثلج یفختین خنک شدن
 و رسیدن از کسی عجم کاف ۲ رجل شلوج الفواد اذ اکان بلدا و حضر حتی
 الثلج ای بلغ الطین خصیمه شحجه کشید از کشیدنی سخت عجم یفختها
 الثلج علی بناء المفعول الیه بل اللیم اثر نباح از نباح یعنی پرشته شدن پوست
 عجم محرکه الجماعة فی السفر ثلج گول شد ثفاچه مفاچه کسماچه گول نادان عجم باهم
 آسختن شحجه کسمن گوناگون نقش کنند و جاما شحجه زنی که نقاشی کند ثلج مانند
 جوال ساخته شده از برگ خرا برائی داشتن خاک و کج فصل البیهم
 جرج یفختین زمین درشت سنگ ناک و جنبان شدن انگشتری در انگشت
 عجم کاف ۲ و شاح جرج ای جائل تلقن جرجه یفختین جاده و میا در راه
 حیدجه بالنعم خرجیه جرج ج جرج مصغیر نام مردی جلجه یفختین سرو کاسه سر لقال
 علی کل جلجه کذا و کذا و کذا ج جرج جرجه مبره خصیمه جاج البستاد از روی
 بدلی عجم یفختها جرج تنو مند شد بعد لاغری جج کل لقب منصور بن نافع البجای
 الحدیث چیز مار ج بوثره الاثل چشمیرج داروئی است نافع برای درد چشم
 سندی چاکسوز اینج دوایست بندی بیج نام است مر جی می گشتن غلظه شتر ابرو
 فصل الحما و جج درد شکم گرفتن شتر از غوزون حرج عجم کاف
 ف ۲ بعیر جج و ابل ججی و صاجی مثال حققی و حاقی جج تیر و دون بدان و بغسل
 جج الرجل ای جج و جججه بالعصا ججابت ای ضربه بها ضربات جج آنگ که دران جج

ای صورتی که در آن زمان که از او اخلاص الی غیره و در اصل ثم تعریف الی تمام
 فی القصد الی کلمة التمسک و حج کردن **حج** **ف** **اض** **۱** بقال حجبت البیت فانما حاج
 و یصح علی حج شمال باذل و بزل و تجلج و حج کذا کما یقال للفرقة غزی و للعادین علی
 اندامهم بدی حج با کسر اسم فی حجة بالکسر یکبار حج کردن و هر من الشواذلات القیاس
 بالفتح و سال و در مد گوشتن حج حج ذوالحجة ماه حج ذوات الحججة حج ذوات القعدة
 و امرأة حاجته و نسوة حاج بیت الله بالاصنافه اذا کن حججن و ان لم یکن حججن فمن حواج بیت الله
 فتعصب البیت لک تریه القنون فی حواج الا انه لا یصرف کما تقول هذا صار رب زید اس
 و صار رب زید اخذ ان بدل بحدوث القنون علی الله قد ضرب و باثباته علی انه لم یضرب
 و حججت فلانا اذا یحتمل حج حجة التمسک للعرب حجة بالضم ثم حج علیه کردن حججت
 لقول حاجه حجة ای علیه بالتحمة فی الشل کح حج فهو رجل محتاج ای جبرل و میل و برن
 جراحت حججت علاج فهو حجج مجاج بالکسر میل جراحت و مرد حجت گوی حاج ای خاصم
 حاجاج بالفتح و الکسر استخوان ابرو و حجة میانه راه حجة سبساکی باز رفان یقال حملوا علیهم
 ثم حججوا و قصد من کردن و باز ایستادن حرج بفتحتین ضطل که صلب و سخت باشد
 مدجته کی و منه احد جت شجرة الخنظل علاج بالکسر کراه و حجة زمان و بار حرج بالضم و اصلح
 حج و دجبت البعیر ای شدت علیه الحرج حرج حجة لغة فی حرج حجاج حج حرج چشم
 انداختن بر چیزی یقال حرجه بعروای راه به و حرجه بسهم و حرجه یدنب غیره ای راه
 حرجه حج نگرستین حرجه نام مردی حرج نامان و روشن و یقال حرجه ای فکله
 و احکم رجل حرجه بان کسر الراء و تعبیر مکان حرج بفتح الراء و کسر الای ضیق کثر
 الشجر فزی قوله حج یجمل صدرة حقیقا حرجا بالفتح و الکسر و هو بمنزلة واحد و فرد و ولف
 حرج بفتحتین تنگی و تنگ شدن **ح** **ک** **ا** **ف** **۲** ویزه و ناته و راز بارک
 و چهار چوب بینه که مرده بروی بند و سیاه شدن چشم و سرگشتن و حرام شدن
 یقال حج علی ای حرم حرجه گروی از شران و در خان حرج حرجات حج
 حراج بالکسر کذا کما و یقال احرجه ای آخته حرج تنگ کردن و حرج ای تاخم

حج
 حرج

حج

كانوا يقولون لها خُطب فتقول كُح وخارجة ابنتها ولا يعلم البوه خرج لفتحين ايضا
 سببه شدن يقال كمش اخراج وعلیهم اخراج بين الخرج اخر ايجاج مثل خرج وخرجا ومن
 التي ابيضت رجلاها مع المناصرين وتخرج الدارعية المربع ان تاكل بعضه وترك بعضا
 ارض متخرجة التي نهتاني مكان دون مكان تام فيه تخرج ابي نصب وخصب خرج بازيج
 وهي لعتة للعرب يقال لها خراج بنيا على الكسر مثال طعام متخرجة انكشتان دروي كوی
 رزون بوقت جنگ شجاج دوگرده روياروی جنگ کردن عیش مخرج بكسر الفاء
 عیش فراخ وفي الحديث انه كره السر اويل المتخرجة قالوا هي التي تقع على ظهر القدر
 خزر راج باجنوب وقبيلة الصار وهي الاوش والخزرج ابنا قبيلة وهي اهما قسبا
 خنجر نوعی از بیماری شتر عجم **ك** اف ۲ بغير اخراج نعت منه خناجة نام حی
 از بنی عام غلام خنجر و خناج بضمها كوك با گوشت خنجر کشیدن و پیرون کردن
 عجم **ك** اف ۲ خلیج واخلج بضمی خلوج حکمان چشم پریدن عجم **ك** اف
 خن **ك** اف ۲ ك ۲ يقال خلجت عینه واخلجت ابي طارث واثارت کردن
 بچشم و ابرو ومنه يقال خلجة بعینه و مشغول کردن يقال منه خلجة امور الدنيا اسی
 شغلته و خلجت الناقة اسی قطعت ولله ما فی خلوج وهي التي اخلج عنها ولد باقتل
 كذلك لبنها و خلجة اسی طعنته واخلوجة الطعنة ذات الیهین وذات الشمال
 و آراي الصیب خنجر لفتحين درد استخوانها از ماندگی و کوفتگی عجم **ك** اف ۲
 و پریدن چشم فی عین خلجة بكسر اللام شخج الفلوج فی مشیتة اسی تفكك و تايل تخالجي فی
 صدری منه شئی اذا شككت خنجر بضمین گزوی از عرب گشتی باخی خرد خلیج شاخی از
 دریا و جوی و گرانه جوی و رسن و کاسه بزرگ خنجر بضمین ج خنجر بالنون درختی و هی متحر
 خنجر خنجر ج خنجر بضمین سستی و اصبح فلان خنجر اسی فازا
 خنجره رفتار نزدیک گام مانند رفتار متر و د خنجر ج شمری ست منبه
 احمد بن محمد البشتی الخارزجی مصنف تكملة العين الخرج بن عامر فی نسب و حیشه بن خلیفة
 سمی بظلمة و اسمه در خنجر ج ماده شکر که با هم می جلدش توم تا خنجر ج فی مشیتة تاب کرد در رفتار

خنجر
 خنجر
 خنجر

خنجر
 خنجر
 خنجر

کافی حاد و يقال هو التام الحكم وادبجت الشیء اذ انقضت فی ثوب والمندرج المندرج
 مع ملاسته والیضا القدر و ملکون بالضم باد و بند و ملک کذک المندرج المندرج الالمس
 و منجته کام نزدیک و بشتاب نهادن و بناج شتر و کوبانه فارسی معرب و منج بضم
 و نفع السار و کسر النون نوعی از جوابه که آنرا دین خوانند و چکه کشید اورا بروی زمین - صحیح
 بفتحهما و حج الجاریه جلای کرد اورا و درین حج نزم شد بعد سختی و در حجت الناقه ای مهر کرد
 شتر ماده بر بچه خود و نزم ز قمار رفت و در آج نا و نادان و تجمک کننده در رفتار -
 در وجهه مهر آوردن شتر ماده بر بچه خود و اتفاق دو کس در دوستی در و اسبج بالفتح
 چیزی که پیش فرو بس باشد از فضل و قدر زمین معرب در دازه گاه و در حجت الناقه
 ای و در حجت در آج در آج ادر حج و در لغیر اذن و دخل فی الشیء مستر افید و راج
 در الحج الدین حج من الخیل معرب دیز و بالکسر و لنا عربه فتحه مد سج کجس و متحدث
 جمله است خبر که مانند شکوت می نند آند حج بروی فناد الدین حج کالشیخ و سنجیه -
 هند بیزم و کاغذ و جز آن معرب دسته و سانج حج و سنج آوندی است که بدست گردانیده شود
 معرب دینی و سنج ابر با درخش و غسج شتاب کرد و غنج المال آورد و باکل یو
 و هم یغنجون القسم ای هم فی النعمیم و الاکل و غنج کمر عطر آسیده و غنج کجفر موضعی نزدیک
 قرآن و غنجیه کلانی و گران زدن و رفتن نزدیکام در جوع آوردن شتر بر آب
 و پیش آمدن و پس رفتن و نالج بالکسر استواری امر و حج بفتیس عطاء و داناج
 عالم معرب و اما و لقب عهد الله بن فیه و ز البصری و نراب دانج و ارج او حج کا حرا
 سم ماده پیش و ندعی للعلب يقال او بنج او حج و شبرج مشهاده الراد معرب
 مد پره ای عشر ریشات و هر چه سر شتاب و حج خدمت کردن و آجه پس
 همان لشکر حاجت منیر یا اتباع است برای حاجت تو و ارج کرمان و غراب
 همان پرشیدنی و ارج پیچ و سیا و دینجانا مثلی تعلیلا و یحسان محرکه المحواشی البصار
 و باره کلان از انبوه بلخ **مصل الذال** ذال حج بدم در کشیدن آب بر آ
 حج بفتحهما و باره کردن مشک را و دیدن در وی انداختن القریه ای محرقه

در حج الدین حج من الخیل معرب دیز و بالکسر و لنا عربه فتحه مد سج کجس و متحدث
 جمله است خبر که مانند شکوت می نند آند حج بروی فناد الدین حج کالشیخ و سنجیه -
 هند بیزم و کاغذ و جز آن معرب دسته و سانج حج و سنج آوندی است که بدست گردانیده شود
 معرب دینی و سنج ابر با درخش و غسج شتاب کرد و غنج المال آورد و باکل یو
 و هم یغنجون القسم ای هم فی النعمیم و الاکل و غنج کمر عطر آسیده و غنج کجفر موضعی نزدیک
 قرآن و غنجیه کلانی و گران زدن و رفتن نزدیکام در جوع آوردن شتر بر آب
 و پیش آمدن و پس رفتن و نالج بالکسر استواری امر و حج بفتیس عطاء و داناج
 عالم معرب و اما و لقب عهد الله بن فیه و ز البصری و نراب دانج و ارج او حج کا حرا
 سم ماده پیش و ندعی للعلب يقال او بنج او حج و شبرج مشهاده الراد معرب
 مد پره ای عشر ریشات و هر چه سر شتاب و حج خدمت کردن و آجه پس
 همان لشکر حاجت منیر یا اتباع است برای حاجت تو و ارج کرمان و غراب
 همان پرشیدنی و ارج پیچ و سیا و دینجانا مثلی تعلیلا و یحسان محرکه المحواشی البصار
 و باره کلان از انبوه بلخ **مصل الذال** ذال حج بدم در کشیدن آب بر آ
 حج بفتحهما و باره کردن مشک را و دیدن در وی انداختن القریه ای محرقه

ضمیمه فرج نوشید و از سفر باز آمد ذاج لغت منه و حجه خراشید و اورا
 مع بفتحها و حجت الریح فلانا و اورا از جانی سبائی کشید و ذج پشته است که مادر
 مالک و طی هر دو قریب آن زانید بنابر آن قبلیه مالک و طی مذج نامیده شده اند
 از حجت اقامت و عجه دفع شدید کرد و اورا مع بفتحها فرج عاریته جلغ کرد و اورا
 فرج الماء هفت هفت نوشید آب را و فرج نوشیدن ذیج نوشیدن
 ذیج با هم منادوست کردن **فصل الرابع** راجحه بالفتح گولی و طی دة
 رتاج بالکسر نبد در رتاج کلید ان از حجت الباب اغلقت و او بفتح است ناقه
 اذا اغلقت رحما علی الماء و از حجت الله حاجه اذا استلما و طعننا تبینا و ارتج علی القای
 مجهولا انما لم یقدر علی الصراوة و کذلک ارتج علیه و لا تقل ارتج علیه بالشدید و ریح الکر
 فی منطقه بالکسر اذا استعلق علیه الکلام ریح بفتحین و لرزید و کذلک التراج و منه
 رتاج الکعبه و رتاج راه های تنگ ریح جنبانیدن مع **فصل الخامس** رتاج
 ناقه بزرگ کوهان ریح جنبیدن و لرزیدن و ارتج البحر ای اضطرب و فی الحدیث
 من ركب البحر یلین بریح فلا ذمته که یعنی اذا اضطربت امواجه تر جرج الشی اذا جاز
 و ذهب رتج ریح و رتج ریح و رتج ریح و لرزان یقال کتبت ریح راجحه و امرأه ریح
 التي یترجرج علیها لجمها ریح ریح بالکسر الرایشین باقی آب بر روی لاسی و هی الشریة الملبقة
 ریح ریح گلباهی ریح بالفتح شران و گو سندان لاغر و مردم ضعیف حال نعمة ریح ریح
 ای مهزولة و ریح بفتحین مایخرج من بطن الشخلة او الکمر قبل ان یاکل و هو
 بمنزلة العقی من الصبی یترجج و ارتج پوست سیاه قال ابو عبیده اصدله بالظاریه
 رنده ارتعاج لرزیدن و بوالارتعاد و ریح البرق و ارتج اذا تلیع کعبه
 و یقال ارتج ماله و عددده اذا کثر و ارتج الوادی اذا استلما و ریح کوز سندی
 رواج روائی مع **فصل السادس** ریح روائی و ادون متاع و درم را
 ریح بفتحین کرد و ارتج النجار ای اناره ریح ریح بالفتح را بوارسی فارسی معرب
 ضمیمه که یک جان شران بار بیدار تجارت ریح ریح کعبورین شایان و ریح

فرج
 فرج
 فرج
 فرج
 فرج

فرج

فرج

فرج

فرج

فرج

فرج

فرج

اندر این کسب چنان کردن برنده راجع بر می که بداند نه بدست شکار کردن برنده ای
 شکاری تر می کشد نمودن شود و نشستن آن راجع گره های خیزه و اسبویه های آن
 راجع فرار راجع کمالی که بدان گشتی با نان و ملاحان راه دریا میرود و جاهای
 ننگر انداختن و غیره بدان می شناسد مغرب راه نامه **فصل الزاد**
 ز بر ج با کسر آرایش و زرد و ابرنگ سرخ یقال ز بر ج مزج ای مزج
 زج باضم تیزی آرج و آهن بن نیزه راجع زجاج نج و آن حجت الزج فهو مزج اذا
 عملت زجاج و زججت الرجل ازجه ای طعنه بالزجاج مزج باکسر نیزه کوتاه زجاج باریکی
 و درازی ابرو از ج نعت منه و زججت المرأة عاجها ای و طعنه و طولته طعنه از ج
 بعد الخلو و لغاته زجاج و زجاجه آنگینه زجاج ثلث لغات نج از علاج از جای بکند
 یقال از عجم من مکانه فارج مزجاج باکسر زنی که بر یکجائی قرار نگذر زجاج بالحرکه
 و السكون جای لغزان مزج لغزیدن زجاج سبک رفتن زجاج کذک عجم **ف**
ک ۲ ستم زجاج تیز زجاج عن القوس عطاء مزجاج ای طویل و دجاج مزجاج ایضا آنکه
 خوشن را بگوئی چسبانیده باشد که نه از ایشان باشد مزجاج باکسر کلیدان که بی کلید
 شده شود وزن لاغری و از حجت الباب اعلقت زجاج العتره ای طعنه
 زجاج بختین خشم گر رفتن عجم **ک** ۲ و یقال مالی اراک مزجاج ای طعنه
 زجاج زکلی بالکاف ایضا بکسر او لها و نفع ثانیها مع تشدید ثانیها و نفعه مرغ زجاج
 خرد باضم شده و نوعی از مرغان و جانوری القوم بزجاجهم بالهمز ای باجمعهم و اخذت الشی
 ما سمع و زجاجه ای کله و لم اذع منه شیئا زجاج زجاج زجاج زجاج و هم الزجاج قال ابو
 زجاج یفتح الزاد و کسر سائر القیله بکسر الزاد و زبیده فارسی بحرب زجاجه بتقدیم اللام
 علی الیا و نفع الزاد ایضا کذک زجاج حجت خلاف فرد یقال زوج او فرد یعنی
 حجت باطلاق کما یقال حسا او زکا و یقال هاز و ج و هاز و جان کما یقال هاس و
 و هاتیان و اشتربت زوجه ای حام یعنی ذکر او انشی و عندی زوجه فصل و قال اللہ تعالی
 من کل زوجین اثین و ثری و زن یقال هوز و هوزی زوجه و زوجه قال اللہ تعالی

زجاج

زجاج

زجاج

زجاج

زجاج

زجاج

در بدن آن اسفنداج با کسر باد الفاض والاک و الاکلی اذا شد و عليه الحرق صار
اسفنداج سفلی کفکس درازا سفنج عروق شجر فی الطب غیر باسکیاج با کسر مغرب
و یکینج دوائی است تم سلعوج کفر بوس شهری است سلج پیکان دراز با یک
سلاج ج سلج دراز بیهجان با کسر شهری است از طخارستان
سمع شیر چرب شیرین سنج بفتین عناب ساج اثر دود چراغ بر دیوار
و کل مالمطه بلون غیر لونه فقه سنج و مردی است از ابن سیده یعنی چراغ و سنج مشکله و همان
بن مسجد و الحافظان ابو علی الحسین بن محمد بن ابی بن بکر و محمد بن عمر و السنجون با کسر محدثون
سنج بالضم دی است به با میان سنج با کسر دی است بحر و سنجان گهران قصبه است
سجرا سان سنج المیزان مفتوحه سنگ ترازو و بالسنین انصح من الصاد سنجة نه نیست
بدایر مصر و هب حفص بن عمر و الرقی و بالضم سیاسی با سپیدی آینه سنج کجرج بر د سنج
مخطوط سنجافوج بالضم سنگی است که بدان زدایده ششیر مارا جلای دیه و دندانرا
بدان جلای میدهند سنج گلف شهر است به شعر و کتاب الحافظ و ما احیط به علی ششی
مثل النخل و الکرم و قد سنج مالمطه سنجی احاطه کرد باغ خود را سنجان بن قد و کس الکسر
و و هب بن مته بن کمال بن سنج بالفتح او با کسر او بالتحریک او تمام شنجایا الیمن
قصص الشین شجرة بالفتح سر شکلی شجاج با کسر ج شج سر شکستن
جمع و فاض ۲ و ک ۲ شج مشجوع نعت منه و نه شج و شج و شج
شد و لبالبه رجل اشج آنکه بر پیشانی اثر شکستگی دارد و يقال سجت السفینه الیه
ای یقظه و سجت الفازة ای قطعها شج شجاج بالضم باک کردن زانغ و شتر
رغ داشته جمع لغتھا و يقال للبالغ بنات شجاج و للهار الوشی شج و شجاج
شرح القیبة بفتین گوشه جامه دان و اشربت العیبة اذا دخلت بین اشراج
شرح بفتین ایضاً راه کهکشان و هو البجرة شرح الوادی منفسه اشراج ج و اب
اشرج ستور که یک خصیه وی کلان باشد شرح ایضاً مصدر من جمع ک
ست ۲ و کفکی کمان و اشربت القوس ای انشقت شرج نوعی از چوب شرج

کمان که از وی سازند و یک در آن بابر دان است که از گیاه بافته بخت بار مرغی و جز
 شرح بالسکون آب راه از سنگستان بر زمین نرم مشداج شروع آج و نام جامی و نام
 آبی و غره نهادن خشت و مانند و گردن فعال نه اشرج نه اسی مثله و هما شرج واحد اسی
 واحد شرج جان غیر فغان و در آن مختلفان من کل لون شرج بجه دور و در زن
 جامه را یعنی نگه کردن و اینچنین گوشت بخته با نام سفار ج مثال عکالط بسیار
 فارسی معرب یقال ماؤقت شرجا جا بافتح اسی شیا واصله مایر می من العصب بایکل
 شرج گنده کردن جامه ناو شرجی البتھا شرجی سرلغی بنوشیج و قبیلہ مردم از قضا عفره
 شرج حقه و در ادور و پناه و دوشن جامه را شرج بفتین و سکون الوسط جل تنگ بافته
 شرج در کشیدگی و ترنجیدگی عجم ک اف یقال شرج جلده و شرج و شرج معنی
 و شرجه اما شرج شرج الفسا و بوندح که لانه اذ شرج نساه لم شرج رجلاه و بصف الفرب
 لذلک ایضا ضمیر شرجه الامرا ندو کلین کرد و اورا امر عجم بفتھا شرج
 محرکه در واز و بلند بنایا و در واز شرجه کی شرجه زد کرد و اورا شرج با کسر بارزکی
 معروف و لا یفتح اوله و السین لغه فیه من الشطارة و الشطیر شطرج بکسر الشین دوائی
 معروف معرب جترک بالندی شافان گویا بی است معرب شاکت و هو البزوف
 شرج دبی است بلاد ترک منه یوسف بن یحیی الشلیجی المحدث شند ارج و یقال
 شاد ارج و هو حب القصب شاد شرج گویا بی است معروف شاد ارج معروف
 شرج کبیل محدث رومی عن ماؤس فصل الصا و صار و ج اکر
 آینه با خاکستر و غیر آن فارسی معرب و کذا اکل کلمه فیه صا و جیم لا نهالا شجتھان
 فی کلمه واحدة من کلام العرب صلیج بالقصم و انشدید پله الواحد صلیج معرب ایضا صلیجان
 چون گان معرب صلیج و الاء و العجمه صلیج بفتین فندیلها صلیج رومی معرب
 صلیج چنگ و صلیج معرب صلیج المیزان سنگ تراز و لا تعل بالسین صلیج
 با کسر و صلیج آب صلیج چ پرکه صلیج حقه و صلیج بصار و ج بر آورده
 صلیج و اینچنینی که بدان نان ساخته میشود معرب صلیج ضرب حدید اعلی حدید فندیلها

شرج

شرج

شرج

شرج

شرج

چهارمین ذلک الصوت صرناحان باخیه از نواح ترمذ مغرب جبرستان المصنوع
المصنوب الذلک صرناح سنگ بزرگ و شتر ماده قومی صرناح کلمس شید صرناح
صنناح کبیر معارف فی الصودیه و صنناح ایضا قومی مغرب از اولاد صرناح میری
صنوجان بز خشک پشت از ستور و مردم و نخله صرناح بالیسته کتره السعف فیقال
ای صرناح هو ای ای الناس هو صرناح الصیوج الاملس بیت صیوج کلمس
ویر صرناح صرناح یعنی ششم که صرناح سفید باست و کلمه صرناح چتر شب روشن
فصل الصادح صرناح بانگ و نوا کردن صنعه بانگ صرناح

ک ۲۱ واضح القوم اضجاجا اذا جلبوا وصاحوا فاذا انزعوا من شئ وغلبوا قيل ضججوا
ضججاً ضججاً نامة فريادناک بوقت ووشیدن و بار کردن مضاججة ضججاً بانگ
کردن باهم والاسم ضجج بالفتح حخرج شگافتن طرحه اسی شقة عین مضروجة اسی
واسقة الشق الضراج اسی انشقاق والتساع والتضرج ما بین القوم اسی تباعد بينهم
وتضرج بالدم الطخ به وتضرجت لتألف البقل اذا انفتحت وتضرج البرق اسی تنشق
تضرج رنگ کردن جامه را و هو دون المشيع وفوق المور و خون آلود کردن
يقال تضرج الغدة اسی ادماء اضرج بالکسر نوعی از جامهای زرد رنگ واسب تیز زرد
عد و تضرج اسی شدید مضارح بالفتح جامه های خندان عازشی مضرج بالکسر
ضارج موضعی ضحج زن تمام اندام یا گوشت و کذبک نامة ضمع ضوج ضم
اضواج تج وضاج السهم عن الهدف اسی مال عنه ضمین ضم ضم خود را
بر زمین انداخت از سستی یا ضرب الضریحی من الدراهم یعنی ناسره الضوج
سهم والقصواب بالصاد المبهلة ضحج آلودن بدن بخوشبوی تا سجدیک بکشدن نزدیک
شود و دایه کو چاک بدلو که می گزد و ضحج بالتحریک بهمان المأیون وقد قنع کفرح و آفتی
که میرسد به آدمی و چیدن زمین اضماج شد اضمحجت الناقة شتر ماده بچ
انداخت ضماج بفتح ضیو بار ضیما یا یعنی میل کرد
طشروج بالضم مورچه طسوج بالفتح مشد و اگر انده و در وجه معرب طسا شح ج ۴۰

فخرج بالسكون عورت وجامی از سناک قال ابو عبیده فرحان الفحاحات سند وخراسان
 و قال الاخصمی سجستان وخراسان فخرج بالفتح از تنگی و دوشواری سیرون آمدن فرجته
 بالضم شکاف يقال بینهما فرجة ای الفرج فخرج بالكسرة آنکه راز پنهان ندارد و فرج بصفتین
 تشبه وهو ایضا القوس السائتة عن الوتر فالج فخرج كذلك رجل الفرج الذی لا یلتقی التیاه
 نظما و هی فرج و فخرج بالتحریک مصدر منه و همیشه کنشاده عورت بودن **فخرج**
فخرج فهو فخرج لغت منه و فی الحدیث لا یتبرک فی الاسلام فخرج فهو البقیل یوجد
 فی ارض لا تكون عند قرية فانه یودی من بیت المال قال ابو عبیده هو الذی یسلم و لا یولی
 احد افاذا جنی جنایة کان ذلک علی بیت المال و لا عاقلة له و یروی بالجیم و الحاء و جاجه
 فخرج بکایان باجوزه و فرجته بالفتح و التشدید جوزه فرج جاجه افخرج جلد الجمل او اسوی
 و یس اعالیه فخرج بالکسرة کی از لثانهای شتر فخرج باسیار هم درینا و در رفتن
فخرج **فخرج** ای قال فخرج مبال و کذلک فخرج و فخرج مثل فخرج و قد مر فخرج مری
 نوی کردن فخرج نام موضع و جوی خرد و پیروزی و رشکاری یافتن **فخرج** **فخرج**
 يقال فخرج علی خصمه و فی المثل من یاتی الحکم وحده فیلج و افلج التذعلیه و الاسم الفلج بالضم
 و افلج التذخیة ای قومها و انظر یا و قسمت کردن میان کسی و دو نیم کردن ای قال فلجته
 فلیجین و هی الفلوج الواحد فلج بالفتح و الکسر و گزند و خراج بریده کردن و زمین سگافتن
 بجهت زراعت و کل ماشققة قد فلیجته فلو جیه بالتشدید بدین صالح مرزداغت را فلامیج
 ج و منه سیمی موضع فی الغرات فلو جیه فلج بالکسرة بایه تم فلج فلیجین جوی خرد و افلاج ج و کشاکش
 دند اینهای پیش رجل الفلج الاسنان و امرأة فلجیة الاسنان لغت منه قال ابن درید
 لا بدیه من ذکر الاسنان سهم فالج ای فائز فقیز فالج مثل فلج و هو المکیال و علت برجا
 مانگی و منه فلج الرجل مجهولا فهو فلوج و منه قبل تشقة البیت فلیجته فالج شتر ضم دو کو تا
 و نام مروی و هو فالج بن خلاوة الاشجی منه قولهم انا من هذا الامر فالج بن خلاوة ای بری
 فلیجته یک تختم از دامنهای خیمه و فلیجین قد مر ای تشقت فخرج نوعی از رقص عجم که ترا
 بنجه گویند و ستره بیکه که گرفته رقص کنند فخرج گروه مردم فخرج افواج ج افواج جمع الجمع

له منقذ

فخرج

فخرج

و سحر انگاشتن ستور را جمع **ف** اخضر ۱ و قول تعالى مرج البحرين طبقان احياهما
 لا يلبس احدهما بالآخر و آمرج و مرج بمعنى آمرج الخطباء و بعضی خبر اسان مرج را مرطوبی
 بشام يوم المرج روز حرب میدان بن حکم مرج العلقه الفتح اللام منزلی در بادیه مرج بالتحک
 عینیدن خاتم در انگشت **ع** ک اف ۲ اقبال مرج الخاتم ای قلق و مرج الدین
 و الامر ای اختلط و اضرب و مرجت امانات الناس ای فسدت و منه المرج و المرج
 و بها الاضطراب و انما تسكن المرج لازدواج الهرج آمرج ای مختلط و امرجت النافه
 ای انقضت و له بالبعد ما یصیر غرسا و دما مرج من نار ای نار بلاد خان قرچان مروراید خود
 مرج غسل و استنجن شراب و جز آن مزاج الشراب آنچه بوی آمیزند شراب را
 مزاج البدن باز کتب علیه من طبائع مؤرخ موزه فارسی معرب مواز جتج و آن شئت
 تخدوف الماء مشج آمیختن **ع** ک اف ۲ مشج بالکسر و مشج آمیخته اشج
 ج مثال یتیم و ایتام لطفه اشج آب مردوزن بهم آمیخته مرج بشتاب فتن
 اقبال معج الحماز و المرج و قمرس متوج علی فصول و قدم مرج بالفتح ای قمر مر اسهلا
 و مع الفصیل خرع امة اذ انزه یعنی بسزد پستان مادر را ملج بلبها گرفتن کوک
 پستان را ملج الصبی امة ای رضعها و امتلج الفصیل ای امتص الابلج شیر دادن
 کوک را و فی الحديث لا تحرم الاملاجة و لا الانلاجاتان و منه قبل لجان و مصان
 ملج جل اللیم الذي برقع الابل ملج بالفتح اللام ماله فارسی معرب موج گره کردن آ
ع ف اخضر ۲ و الناس یبوجون ای یضطربون محجة بالضم خون و خون دل
 و جان شحم امج بالضم پیته تنک لبن باج امتجان شیر تنک خیمیم
 سیرنا عقبه متوجا بعیده نتیجه کسینة شهرست بافر لقیج درسم آمیخت
 و خوراند مشج البر تمام آب از جاه بیرون کشید و مشج بالعطیه جوان مردی به بخشش
 حج اللحم خراشید گوشت را غصفتها حج الجبل مالید رس را تا نرم شود و جماع
 کرد و دروغ گفت حج اللبن و مرغی کرد تا مسکه بر آید و چیزی را از چیزی مسخ
 و الریح حج الارض تذهب بالتراب حتی اتنازل من امتهاترا ببا حجة مما حجة و محالها

مرج بالکسر ای السهل الما لفتح انا

ع

ع

ع

ع

ع

ع

ع

درسم

آیات متواتره و افعال الاحد الحدیثین اذا استرخی قد استلخج کوسج آهنی است کثیر در زرا
 غیر ج مشکه و الشراب و ناید اس به الا که اس من خشب کان او من حديد و المخرجه و المخرجه
 الاختلاف اقبالا و ادبارا و کدانی الکلام و هی المینة یعنی سخن چینی یا خوشی سخن چینی شیخ
 سخن چین و شتر ماده تیر و و عدد و تیر چایینی بسرت و تردد و وید تیر چایا بها الی شیخ
 بالکسر اخذ کالسم و لیس به نارج مخفی است معروف نازنگ نرج برقص کردن نرج
 فرج زن که من دراز چمله باشد التفرج التفرج التفرج التفرج التفرج التفرج التفرج التفرج
 بکسر الکمل مرود بدل تفرج بسیار گوشت فرج سخن بسیار گف نیلنج بکسر اوله دو و سه که آنرا
 بردست و بدن بعد از دن بسوزن و نقش کردن استعمال کنند تا سبز گردد
 ثموفج بفتح النون معرب نمونه انوفج غلط است نلاج نوجا بکسر خمدیار نخل و
 التوجه التوجه من الرياح یعنی گردباد نلاج بن شکر بن عدنان قبيلة غیب الیهما
 علماء و رواة فونبد جان بفتح النون و الباء و الدال المعجمة قصبة شهر سابلور
 طریق منفرج راه فرارخ نجر جها جاسها فصل الواد و ویتج درشت
 و دفرک از هر چیزی و ناجة مصدر منه تعج بضمها فرس و شیخ ای مکتبه قال الوزیر
 و ناجة بسیار می گوشت و نارة بسیار می پیدوی الغفامة فی الحرفین استوخ شیخ المانی
 علی بعضهما بعض و تم متوجه زمین علف ناک و استوخ المال ای کثر و استوخ الرجل المال
 اذا استلک منه ورج فریز و هو نوع من الادویه و نام شهر طایف و ورج بفتح الدال و
 بالکسر رگ گردن و هاء و دجان يقال رنج و ایتیک ای اقطع و دجها و هو لها کالفصل
 و دجان دو برادر و ورج بالنسکین صلیح انگدن میان مردم و شیخ نوعی از رفتار شهر
 محج ک اف ۲ و او سبجه اسی عملته علی الویج و شیخه بالبعمره بیجا می خست
 و شجبت العروق و الاغصان ای اشتبکت و اشججه رحم بهم در پیوسته و شجبت
 یک قرائه فلان و و شجها الله و الاسم الویج و هو العینا شجر الرماح و نیت نقیل ثم یثد من
 خشبین نقیل بها الکبر المحمود و غیره و ورج و لجة بالتحریک و آمدن محج و
 ک و اولجه او غله و قوله قح کویج الخلیل فی النهار و کویج النهار فی الخلیل ای نیزید

فرج

نارج

فرج

نارج

فرج

نارج

فرج

نارج

فرج

نارج

فرج

نارج

فرج

نارج

فرج

لله وادها طایف لا یدری

من زکات و من ذاک فی ہذا اولیٰ موجی اسی وصل داخل ولجہ بفتحین باران کریم
 موج باسکون چ اولیٰ کہ لک خرچہ ولجہ مثال پتھر کثیر المروج والووج و لکبجہ المرحل
 خاصہ و بطانہ مرد و لجہ دردی کہ بازران حادث شود موج باسکون الواو و فتح جانبیا
 و حسن مال سیبہ التا و مبدلہ من الواو و ہو و علی فی الاصل لافصل و یج بفتحین زنی
 آتش و یج و یجان افروختہ شدن آتش **ع و ف اک** ۲ و تو حبت النار
 تو حبت و او یجتہا انا و لیا و یج اسی توقد و تو حبت رائحة الطیب اسی توقد و یج المجر
 ملاک و یج و اوج سخت گری موی موج بالثنا کتظلم موصی بہت نزدیک
 بوی و یج محرکہ پناہ گاہ و یج پناہ گرفت **ع ک اف** ۲ و یجہ الجاہیہ محرکہ
 و یجہ جاهی تشیب او حاجت او و ارجہ و فر حساب خزانه و مانند آن و حاج فرج و بالحاء
 اصح و یج محرکہ نوعی از ساز ما یعود یا الت لود و یج بہ نسبت معرب و نہ و یج
 حوب اماج کشا و رز **فصل** اماج بالتحریک اما س پناہ شتر تعال یج
 فہیج اسی و زمرہ فتورم رطل مہیج ثقیل النفس و یجہ بالعصا مثل جہہ اسی ضرر یج
 عینہ اسی عارت عین باجہ چشم سماکی فرورفتہ یج وادی مٹاک و یج النار اجیمہا ابداء
 مثل اراق و ہراق و یقال ركب فلان جبال یفج الجیم و کثر باعیر منصرفین اذ اکرکب رأسہ
 و یقال جبالیک اذ اردت ان تکت المخطب عن شی و کذا ہ اذ یک علی تقدیر الان
 رجل یجاجة اسی احم یج زجر الغنم منی علی الفج و یجبت بالسیع اسی صحت بہ و زجرہ
 یج الضلل فی ہدیہ و الیہماج انفور یج باسکون و الکسر منونا زجر للکلب کما یقال یج و یج
 ہدجان رفت ریران **ع و ف اک** ۲ و ہج العظیم اذ اشی فی ارتعاش
 فتوہج و ہج و ہج ایضا نام اسپ ہجہ بالتحریک نالیدن شتر ناقہ مہداج بالکسر
 و کذا لک الريح التي لها صوت و حین و ہجبت الناقۃ اسی تعطفت علی ولد ہج العت
 قطعہ فی ارتعاش ہج بارگیر ہج آشوب و ہج **ع و ف اک** ۲
 و فی حدیث اشراط الساعة قبل و ما لہج یا رسول اللہ قال القتل و اصل المرح الکثر
 فی الشی و ہج تو ہم فی الجماع اب یہر جہا بیلہ جمعا و فترس مہج بالکسر ہج کثیر المجر

و یج و یجان افروختہ شدن آتش

لکبجہ المرحل

موج

موصی است و ذکر فی الجرج و قال سید یوسف طنجی کجرا بیدج کاجر شهرست از شهرهای
 و دیجی است به سمرقند البیارج القلب والسواب والمذیل بن النضر بن یارج محدث
 والایارجیه بالکسر و فتح الراء المعجون مسهل معروف الیارج ج معرب الیاره و تفسیره الدوار الی

یارج قلعه است بصیقلیه و قد تکرر الجرج

باب الحاء فصل الالف

اح ستریدن مخمخ ف اص م اصاح بالضم ثکلی و حشم وندی اندوه اجبونه
 ا حیمه بالضم و ی از و ح در کشیده و تر سنجیده شدن عجم ف اک م
 قال ابو عمر و از و ح ای تخلف از و ح علی قول ای تخلف عن الکبارم ال و ح مثله
 انج و انج و ان و ح رخیدن عجم ف اک م فو انج و هم انج مثل راکح
 و رنج قال ابو عمر و رمل ان و ح انج علی فاعل و فاعول الذی اذا سئل الشیء تخمخ و ذکاک
 من البخل و کذاک و تخمخ بالتشدید ضمیمه ا جاح مثله الاول التشر
 ا حیم حشم گرفت عجم ک اف م شحان نعت منه و مونه
 اشحی و الاشاح بالکسر و الضم الوشاح یعنی جمیل الفیج اکامیر و میرا موصی آ
 نزدیک بلادندج ا ح الخرج یا ح ا حاننا مخرکه ضرب بوجع ا ح سپیدی بینه که خورده
 ا ح حکایت آواز سرت کنده ا حی و ا حی کلما تعجب یقال للمعطرس و یقال لمن
 یکده ا شئ ا ح و ا ح فصل الباء کج بالتحریک شادمانه شدن
 عجم ک اف م و یفتحا لغة ضعیفه فیه و یجتمه فیتج ای فرقه ففرج کج
 کج و فتکی عجم ک اف م فو انج و فی صوته یجتمه بالضم و هی سجاء و یصبتها
 لغة فیه و امرأه یجتمه نعت منه و یجتمه بالضم جمع لجم و سجاء و صفا به الفحاح یجتمه جاک
 گرفتن بجنبه الدار بالضمه و سلطان بیدج زدن بعصا و ناگاه پیش آوردن کار یا
 یقال بدجته بالعصا و بد صیالری بد بد و بدج به ای یارج به و بدجت المرأة و تبدجت
 ای مشت مشیمه بدج بالفتح زمین فراخ بدج بصیقلیه ج بدجته اللیسا حتما
 یارج الکسر کشادگی فراخ بدج بالکسر ج و فو و ماندن ستور از گرانی با و عجم بفتحا

یارج
 یارج

ح

ح

ح

ح

ح

ح

ح

ح

يقال بريح البعير عن الحمل يمدح بدحا اى مخز و يدحى الامر مثل قدحنى بريح شكاقتن
و تدحى سنان الفصيل ليلما يرفع اى شققة و يقال فى جملة بذوح اى شقوق —
برج سحى و كزند برج بارح تا كيد يقال بقيت منه نبات برج و بنى برج —
و البرج من يضم البارد و كسر بالدواهى و الشدائد و يقال بذه برجة من البرج يضم
للناقة اذا كانت من خيار الابل تا يبع باء گرم بوارح بادى شمالى كرم بارحة شب
كذشته البارة الاولى دى شب برجا و يضم و المدحى و هى برجا و الحى سحى
تب و برج به الامر اى جده و ضرب به ضربا مبرجا اى مؤلما تا يبع الشوق سوز شامى
آرزو و هذا البرج منه اى اشد منه و ابرجه اى المحبة يقال فى التعجب ما ابرج هذا
و ابرجه اكبره و عظمه تراج بالفتح زرين كشاده بى كشت و درخت و جادنا بالامر
اى بئنا و دور شدن يقال برج مكانه بالكسر اى زال عنه و قولهم لا تراج منه صوب
قولهم لا ريب و يجوز رفعه فيكون لا بمنزلة ليس روشن شدن كار يقال بريح
اى وضع الامر و لا ابرج افعله اى لا ازال و تراج بالكسر مثال قطام كى از نامها
آفتاب بروج از سوى راست بسوى چپ صباد رفتن آهوا و الصرب تطير بالبار
و تنقال بالساج لانه لا يمكنك ان ترميه حتى تخرب و فى المثل انما هو كبراج الارواح
لا شئ الا ترى سائح و لا بارحة الا فى الدهور مرة ام بريح مصغر نام زانغ بريح كلى يقال
عند الخفافى الرمى و مرمى عند الاصابة على زنة فعلى بطح بروى و راكندن يقال
بطح فاطح ابطح آب و در سنگلاخ آب اطح اطح ج و الكشامى على غير قياس يقال
بطح بطح كما يقال انحوام عوم بطيحة بطحا رشلة و منه بطحا و ملكة و بطاح النمل
و بطح السيل اى التسع فى البطح و بطح بالتحريك غزوة خرما فاول التمر طح ثم خلال —
ثم بطح ثم بطح ثم بطح ثم بطح ثم بطح ثم بطح ثم بطح ثم بطح ثم بطح ثم بطح
بلو حاي اى اخصا و بطح الشراى اى ييس بلمح الرجل اذا ضرب بنفسه الارض و رجا
قالوا بطح و بلمح اسم موضع و ابلندح المكان اذا اتسع و ابلنح الحوض اذا انهم بلمح فربكواه با
الاسا حيا ابا حة سباح كروانيدن خلاصه و استباحهم اى استاصلحهم و ابلح ابلح و ابلح

برج

عج

عج

عج

یا باو بوج جماع و ذکر و نفس یقال منه انک ابن لوجک بیشتر است من کسویک
و یقال و قنونی و لوج ای فی اختلاف من امرهم بیاح بالکسر الباء اختفا نومی از یابی
و برما قن و شفته و غیره **مدرج** موضع به قن و غیره و بن مامه عم النعمان بر حقه
برشتی روی بطلح بدح و طلاع بطلح اتباع **مدرج** الکیم برید و قسمت کرد از امر **مدرج** بفتحا
نخ نصبتین نخ ششاکان اصله **مدرج** بختان نام پدر قبیلہ و منه الابل البیجانیة و الذی
بیجوح لیسرة و بیج الکیم قطیعه و تقسیمه و بیج به اشعره سر ابتیاحه مشد و دوام ماهی
فصل التا و **مدرج** بالتحریک اندوه ضد فرح ترحه از نه مفرح ناوله
که بود و شیه کنش فاح بالضم و التشدید سبب تفاحه یکی تاح له الشئی و آتج له ای
مدر له رجل شیخ بالکسر که پیش آید بجاری که نباید تجمان مشد و الیاء کسورة مشله
و تاح فی مشیه ای تامل فرس شیخ تجمان تیا ح اذا اعرض فی مشیه نشا لما
تحت حرکت و آواز زقار و ما تیتج من مکانه یا تجمک تشحه بالضم کوشش و شک
و الاصل و شحه و بدلی و ترس و بیماری و ریای شتر ویدی نفس و آتش محرکه
فی الکمل مشله رجل آتش نعت منه تاح له الشئی بیج **فصل** الحیم
اججاج استن شدن یقال اججت المرأة و اکثر استعماله للسابع و کل
سبعة حکمت فاقربت و عظم لطنها فذا اججت و النعت **مدرج** متجج ح متجج ح ججاجه ججاج
جمع الجمع و الیاء عوض عن الیاء و المحذوفة و لا بد منها و من الیاء و لا تجتمعان ججاجه سبت
شور ایندن و جد حته و اجده حته ای گفته شراب مجد ح ای تخوض یعنی آمیخته مجد ح کچه
سبت شور و نام ستاره و یقال هو الدبران و هو ضمیم الیم القیام مجایج السماء و النوا و ما
مجد ح خون فصد کرده ججر ح خسته کردن و دریدن **مدرج** بفتحا جرح بالضم شکلی
جرح ج جراحه بالکسر مثله جراح ج و بودی جریج و هم و بن جرجی و جرجه و لیسافه
و جرج و اجتر ح ای آلتسب جوارح شکاریان از مرغ و د و اندامهای مردم که بدن
کار کنند استجراح عیب و فساد بیرون آوردن یقال استجرحت هذه الاحادیث و هم
علم ترواد و الا استجرما جرح و شش جرحت له من المال جرحه ای قطعت له منه قطعه

مدرج جلد اول

مدرج جلد اول

مدرج جلد اول

مدرج جلد اول

مدرج جلد اول

مدرج جلد اول

مدرج جلد اول

جبلج سرهای و زخت خوردن ستور و پوست بار کردن از درخت جوالخ آنچاز سرهای نی
 و لچ هوا گیر و چون قره و مانند آن مجالته با هم نختی و تخته شنی کردن مجالخ نافه که در زمستان
 شیر و در مجالچ ج و بی ایضا سال مرگامرگی ستور نافه مجالچ با کبکس نافه که در قحط سال
 شیر و بد و شیر بهما بدجلج بالتحریک کم موی شدن پیش سر عیج کاف
 نافه الفزع ثم الجبلج ثم الفلج اعلی نعمت منه و هو وج بپست جلته جائی موی رنگی از لقم
 جلج بالضم گا و که شایخ ندارد و جلج کبکس اللام مردب یار خوار و بالفتح خورونی و درخت خور و
 تجلیج پیش آمدن و بقوت گذشتن از کاری جلج بالضم سیل و نام مردی مجالته آشکارا
 کردن کار را بر کسی و جنگ رویا روی کردن و دشمنی نمودن مجالخصم رویا روی جلج
 مد و موضعی نزدیک بصره جلج راسه ای حلقه سیم زائده جموح جصلح سرکشی و توسنی
 کردن اسب وزن باشوهر و شتافتن قال ابو عبیده قوله تعالی لو انا الیه و تمم خون
 ای السیر عون جموح بالفتح علی فحول آنکه از هوای خود نتواند بازگشت جموح بالضم و التشدید
 نیز نی پیکان جموح بیل کردن و بیل دادن کسی را لازم شد جموح نفی جموح و ض ۲
 جنج و اجنح بمعنی و اجنحه ای اماله جنج البلیل اقباله جواخ کشه ها و پهلوی نزدیک
 سینه و بی مایلی الصدر کالضلع هی مایلی الطر جانحه کبی و جنج البعیر مجهول ای انگست جنج
 من الحمل الثقیل جنج بالفتح بال اجنحه ج و جنحه ای اصبت جناحه جنج بالضم جنحه ای
 بالضم و الکسر سیره از شب جنج الطریق بالکسر جانحه جنج القوم ناحیثم و کنفهم جموح از جنج
 برکنند جموح و اض ۲ و منه النجاسة و هی الشدة التي تحتاج اليها من سنة
 او فتنه و يقال حاجتهم النجاسة و اجتاحهم و جاح الله ماله و اجاحه ای اهلكه بالنجاسة
 ضمیمه ششخه آوازیکه نزد ملازه گرانی دارد و قریب ششخاج ششخات یعنی
 ششخ الطراب باران بفر اوانی روان شد و پیهم بارید که بعضی ازان به بعضی ضمیمه
 فصل الجیم جمیع القوم یکجا بهم رموا بها لیتنظروا ایها یخرج فایز الجیم و ثلث
 خلقة العسل یعنی لانه که کبک دران شده اند و جمیع و اجباح ج و جخر و ح غنقه گویا
 دران ذکر دردن خود را جرد آج و جردا حه من الارض کبکسها و بی اکام الارض اسی

جموح

جموح

جموح

جموح

جموح

یا کسر یا نیک قولہ تعالیٰ و قدیناہ بزرگ عظیم و بیج مذکور بج نصبت و بیجہ مہونت و انما جارت باہما
نقلتہ الاسم علیہا و بیج ایضا قربانی و از بخت اسی اتحدت و بیجا و تذاج القوم اسی و بیج بعضہم
بعضا و یقال التمازح التذاج مذبح بالفتح شکاف در زمین و جایی قربانی کردن مذبح ج
و ایضا محارب سمیت بذلک للقرائن و یقال عاقر السیل فی الارض اخادید و مذایح
ذباح بالضم و التثنید کفکیسای درون انگشتان پای و منہ قولہم مادونہ شتو کہ لا یؤج
و بالتخفیف کذلک و نبت السموم ایضا سعد الذبايح منزلی از منازل قمر و سما کو کبان نیزان
بنیما مقد از ذراع و فی نحر واحد منها نجم صغیر کانہ یذبحہ ذبايح مثال بیج گیاهی کہ خوش نمایی
و بیجہ در و گلو و عند العامة تبسکین الباب و ذراح ذرايح بالضم میا و التثنید جان
نہ ہر مار و پرندہ یا خالہای سیاہ و سرخ ذرايح ج و قال سیبویہ واحد الزرايح ذرايح
فعلعل بضم الفاء و تسکین اللام مفتوح العینین و یغنی فی الکلام قول بواحدة و کان یقول
شکوح و قدوس بالفتح و حذف اللام الاولی فی التثنیہ فقلت و ذرايح لانه لیس فی کلام
فعلع الاخذ و تذرايح و حضران در آب شکر کردن و ذرايح طعائمه اذا جعل فیہ الذرايح
و قولہم امر ذرايحی اسی شد یا حمرة ذرايح نام محلی تم بیجیات شتران منسوب بوسی و بیجہ
پشتہ و تل ذرايح ج ذرايح رفتار و شت خصیم ذرايح بکت دست زدن
و جماع و شکافتن و گولتن و حذرة نزدیک گذاشتن گامہا بہ شتابی و ذرايح کسی
کہ پیش از او خال انزال کند یا نامہ و ذرايح بالضم ذرايح کوتاہ و کلان شکم و حذرة
الريح التراب مہتہ یعنی باد خاک را بہ و ذرايح کہ منہم گناہی کہ دکر او مرتکب آن نشده
و فاعل این را کو فاعلہ بالضم و التثنیہ متذرايح یعنی تکلف خود را شریر نمایند و ذرايح شیر
باب آمیزہ فصلا الرامد ریح بفتحتین و بالکسر مع السکون ہر و مثل شیر
و شنبہ رباح بالفتح مثله و نام ساقی و جانوری چون گرہ کہ کافور از وی گیرند و یقال
ریح فی تجارۃ اسی استشف تجارۃ را بختہ خرید و فروخت با سود و یقال اریحہ علی سلقہ اری
اعطیتہ ریحاً و لعبت الشیء ریحاً رباح بالضم و التثنید کہ نہ ریح شتر بیجہ در
کمانہ لغتہ فی ریح ریحان چربیدن تر از و و جزآن علی بفتحتین و حذرة ۲ ریح المیزان اری

ج

ج

ج

نا

ج

مال دار تحت اعلان ورتخت اؤا اعلیته راجحارجل بالفتح زن بزرگ سرین هیچ بختین
 آج آرجو حه بالضم بازین ورتخت الار جوجه بالعلام ای مالت ورتخت فرمخته ای کنت
 ارزن منه قوم مراجع فی العلم راجح بفتحین نفرخی سم و هو محمود لانه خلاف المضطر رجل
 آرتج الذی لا انحص لغدیه کارجل الرنخ دی قدم رتخا آرتج ایضا آهوی بین هم ورتخت
 الفرس فراخ نهاد پای رانا بول کند شی رواج فی سعة رقة عیش رواج واسع رحی -
 رخر جان نام کوی ومنه یوم رخر جان بنی عامر روجه بالضم باره که در دامن خیمه و سپس
 خراگه و راندر رواج بالفتح زن گران سرین کینه رواج لقیلة السیر لکن رتا و کاسه بزرگ
 رواج رواج شتر افاده از لاغری رواج بالضم مصدر منه رواج بالفتح کند کاسه
 رواج بفتحها ارزاج متعدد منه و یقال ابل رزحی و رزحی و مرانج و رنج و رنج ای متعلق
 بسید مرتزج سخت آواز مزاج بالکسر خوب ووشاخه که تاک رزر ابوی برگیرند ازین
 ارج لاغری سرین رسا و منوش منه و ذنب ارج کند کاسه رشیخ خوی کرون و ترا بیدن -
 رنج بفتحها یقال لم تر شیخ که بشی ای لم یعطه شیاً مرشیخ بالکسر مرشیخه جامه که در زیر کمر
 بهمت خوی یعنی تریک رشیخ خوی ترشیخ اندک اندک شیر دادن مادر فرزندان باد
 ناالگاهه بکیدن قوت یابد و پروردن یقال هو شیخ ملون بارة و تو بل لای یربی و شیخ
 اذ اقوی علی المشی مال الا صبی اذ اقوی وشی مع امه فهو رشیخ و امه مرشیخ رشیخ ریزه
 کرون سقال خرما رشیخ بالضم اسم فیه و هو النوی المریض و یقال رشیخ الحصى فقر رشیخ
 مرشیخ بالکسر سنگی که بروی کوبند و نوی الرشیخ ماندر منه یعنی آنچه پراکنده شود و بهر از
 رقیق حه بالفتح کسب کرون و باز رگانی و یقال جنباک للنفصا حه و لحم نات للنفصا حه
 رشیخ للعیال ای یکسب رقیق المال تیمارداشتن یقال فلان ریحی مال تیمار و مال است
 که ریح بالضم یعنی کوه و کوه دی رکو ح از کاج ح و میان سرای حرکتی مشله و ایضا باره پیش
 که درین کاسه نازده باشت و جفته تر کجه ای مکتنه بالشریه و از کحت الیه ای استندت الیه
 رکو ح آرام گرفتن چیزی و کج الیه ای رکن الیه مترشح مرکاح زمین که سپس رود و کند
 الرجل اؤا تاخر عن ظهر البعیر ریح بالضم نیزه رواج از رواج ح و ریح طعنه ریح طعنه ریح

بختین هیچ بختین

رشیخ

رشیخ

رشیخ

رشیخ

رشیخ

ايضا ولا فصل لا مثل لابن دنامر وثور راجح له قمران سماک راجح مستاره وروح الفرس قبل
 والحمار اذا ضرب به بجله وروح الخنثی اذا ضرب الحصی بجله راجح نیزه گرو نام مروسه
 راجحه بالکسر نیزه گری وبقال بله می اذا اشتغلت من الراعیته اخذت راجحا وکذا یقال فی
 اذا شئت او درست لان صاحبها یمنع من سخرها ترشح ناویدن از مستی وجزآن وبقال
 ترشح علیه مجهولا اذا غشی علیه او اعتراه وین فی عظامه فتائل فهو ترشح روح بالضم جان
 ارواح حج یدکر ویوزنث وقرآن قوله تعالی وکذلک اکو حیا الیک روحا من آخرنا
 وجبریل قوله تعالی نزل به الروح الامین وعیسی قوله تعالی وکلمته القا بالی مريم وروح
 روحانی بالضم فرشته وبری وبقال لكل شی ذمی روح ایضا روحا یون روح
 روحانی بالفتح ای طیب روحی یقال وجدت ریحہ وراحة وباریح اریاح اریاح
 ریح ایضا حی از بر بوع واصلها الواو وانما هارت بالیا ولا تکسار ما قبلها فاذا حوا
 الی الفتح عادت الی الواو کقولک اروح الماء وبقال ریح وریحه کما قالوا داد ودارة
 وریح ایضا قوت وعلیه قوله تعالی وندب رب ریحکم وبقال الريح له ای الغلبة له مروحة
 بالکسر بادیزن مروح بالفتح حج مروحة بالفتح یا بان مروح حج ہی المواضع التي تحترق
 فیها الريح راح خمر یح بالفتح مثله وشادشدن بمعنى الارتیاح یقال فقدت
 راحی وحالی ای ارتیاحی واحتیالی وجمع الراحة می الکف روح آسایش ونسیم
 یقال یوم روح ای طیب قوله تعالی فروع وریحان ای رحمة وریق روح بالفتح
 وینظر مساء وینظر لوقت من زوال الشمس الی اللیل وشبالگاه شدن
 نقیض عند وقع فاض کما یقال غدا یغدو وبقال خروج اید روح من العشی
 وریاح بمعنى وسرحت الماشیة بالغداة وراحت بالعتشی ای رجعت وبقال انقل
 ذلک فی سراج وروح ای فی سهولة امراح بالضم شب جائی ستور وافتح جائی شب
 آمد وش کردن نقیض مغدی وبقال ما ترک فلان من ابیه مغدی ولا امرها اذا شبره
 احواله کما وبقال راح الیوم راجح اذا استندت ریحہ وایم راجح ای شد یدالترشح
 ویکان ترشح وشی ریح ای طیب الریح وراجح الشجر ای لظفر بوق دراج فلان

استلکای سلاطین و احدی با کسر و الفتح سنگ گز و اگر بر آرد و در وی سقاوه میخاط علیها بحار
 سنجق فیه الباء و ستون خمرگاه و جایی خمر خشک کردن استلک در او و بین خمر
 سنجق البقل یعنی کوه سنجق نام جایی در بختان آب و خون جمع بفتح هاء راجع سنجق ای قاهر
 علی الکلام و نام اول خلیفه از بنی العباس اسمیه عبداللہ بن محمد سنجق با کسر ز ناسبا فیه کذاک
 سفیجان و دو حال که بر دو راجع و در نزد خیمه سارند سنجق نیز قمار که بی نصیب باشد استلک
 با کسر سار جرب مذکر لانه یجمع علی استلک و هو جمع الفذکر و یجوز تانیة و استلک الرجل ای لبس سلاخه
 و رجل سلاخ ای منہ سلاخ سنجق جایی که در وی خوف باشد که سلاخ باید پوشیده و جایی که
 و تومی سلاخ درونی الحدیث کان ادنی السلاخ فارسی الی العریب العذیب سلاخ بالضم یلحی
 سنجق سنجق بالفتح مصدر منسج بفتح هاء استلک متعدد فیه و ناقة سلاخ التي سلخت من البقل و غیره
 استلک با کسر گاهی که ستور بخوردن آن شیر ناک شود قالت امرأة من العرب الا سلیخ عوثة
 و صریح و سنام افریح سلیخ نام قبیلہ از مین سلیخون نام دیسی و العامة تقول سالخون
 و ذکر اعرابی فی فصل نصب من باب الباء سلیخ بالضم و التحریک ولد النحل یعنی کبک بچه
 مثل السکک و السلف و الجمع سلخان با کسر سلاخ ساحة جوار غریبی یقال سنجج برای جوار
 و سنجج ای اعطانی و سنجج بالفتح و السکون و جوار غریب من سنجج بضم سین و سنجج و هم
 سنجج و هی سنجج و من سنجج لا غیر مسامحة آسانی کردن با کسی و سنجج ای تساهلوا و قوم
 اسحت قرونة ای وقت نفسه و تابعت تسبیح راست کردن نیزه و نرم رفتن سنجج سنجج
 سین که از سوی چپ تیر اندازد و آید سنجج از سوی چپ درآمدن صید سنجج بفتح هاء و سنجج
 تسبیح بالسنخ و تشام بالبارج و فی المثل من لی بالسنخ بعد البارج و سنجج و سنجج یعنی
 قال ابو عبیدة قال یس عیون السنجج البارج المثل قال غ ما و لاک میامنة و البارج ما و لاک میامنة
 و سنجج لی برای ای عرض و سنجج فکذا ای عرضت و سنجج ساحة الدار کشادگی
 سراجی ساجات سنجج کذاک مثال ساعة و ساعات و سراج سنجج کذاک مثال
 بنة و یزین سنجج رفتن آب سنجج فکذاک آب روان و نوعی از بر و گلیم مخطوطه بر منجج سنجج
 ای مخطوطه خیمه طاقان سنجج ای طاقان سیاحه سنجج سنجج سنجج رز زمین و فی الحدیث

الاسیاقه فی الاسلام وساج اطل ای ناد و سیک بالکسر عن جینی وقتنه و نذ و فی الحدیث
 یسوا بالسیاقه و لا بالذاتیج البکرة و الساج باله ای الشیخ سیاق نام ابی سیمان جوئی و شام
 ساجین جوئی بلبصره و سیمون جوئی بسند و میان ما و لا النهر و خراسان
 سباج حسنعل فی قلله الطعام یقال اصبحنا سبادج و بصبیانا عجاج من الفریث یعنی
 صبح کردیم با یکدیگر طعام و برای طفلان آذار یا هست از کر سبکی سباج بالکسر
 للماتة الکرمیة و الارض البسات السبله هم علی سر حوخته و اعدا بالضم ای استوت
 ستر فرج نام شیطان سقحه محرکه کلمی موسی در مقدم سراج کل سباج بالضم کو بی است
 بهوار سباج کلها بطحیری پنا در و در و باری است در دیار مراد سباج سباج فضا فی
 سباج موضعی است و تجارتی سباج و خمر سباج و سباج بر روی خود افتاد و سباج الوادی
 فواج گشت سباج بالکسر باده شتر شاه و فرج **فصل** الشیدین
 شیخ بالتحریک و الشکین کالبه شیخان در از جل مشجوع الذراعین ای و لضمنا
 شیخ الذراعین مثله و شیخ بالضم ای صا شیخ الذراعین و الخربا و شیخ علی التود ای میتد
 تشیع سنا و گردانیدن شیخ رفتی و حریصی **ک** اف و بکسند و شیخ
 الفضا جل و قوم شحاح و اشجیه و شحاح الرجلان علی الامر لایریدان آن یقو
 و شحاح علی فلان ای یقین به شحاح بالفتح یجیل و زفت و حریص ارض شحاح
 لا تبیل الامن مکر کثیر زخم شحاح الذی لایوزی شیخ ای غیور و الذی لایا طلب علی الشی
 و یقال الماضی فیه حتی یقال الماضی فی خطبه شحاحه بشتاب پریدن قطاة
 شحاح ای سر لیه و شحاح البعیر فی هدیره اذا لم یکن خالصا شحاح کشاده و پیدا
 کردن و شحاح الغامض ای فسرته شحاح الکیم کفانیان و پیدا کردن فیهی گو
 شحاحه پاره گوشت فربه پدیدار و شحاح شحاح شحاح صدره فانه شرح
 شحاح نام و یقال عمر احین بالنون بدلا عن اللام شحاح در از شحاح فقیهین
 شحاح بینی و بزرگ لبها و زن فراخ سباجهای فرج اشحاح تشیع غوره کردن شحاح
 و نهی عن سبجه قبل ان شیخ و قو کم قباله و شحاح اتباع و قیل معانها و احد یقال شحاح

سراج هدای

سراج هدای

سراج هدای

سراج هدای

سراج هدای

مصباح بالکسر صراح و استصاحت بنای استصاحت و استصح و استصحیح بهای استصرج
 و نا تکه تا آفتاب بلند تر نشود بر پهنه زمین قال الاسمی و نه اما استصحت من الابل
 مصباح قد صرحت که صبح کند با آن یوم الصباح روز غایت صیاحه خونی صبح و صبحها
 صبح صبح الصبح لغت الصبح نور موی و صبح قریب من صبح یقال رجل اصبح و صبح
 اصبح بین الصبح و صبح نازیده و صبح ملک از ملک بمن و الیه منسوب السیاط الا صبح
 صحته بالکسر ندرستی خلاف سقم و صح و استصح من علقه بمعنی صبح در سب کرون
 یقال صبح الله فهو صحیح و صحیح بالفتح و كذلك صحیح الادیم و صحیح الادیم ای غیر مقطوع
 و یقال اصبح القوم ثم یقون اذا ارتفعت العا به عن اموالهم و هو انشیم و فی الحدیث
 لا یرون ذو عا به علی المصح و یقال اسفر مصحته بالفتح مصحح مصحان جای
 هو اثرات صحیح هی الباطل و کذا اثرات سیاس و بها بالاضافه اجود
 صرح بانگ کرون زاع و خرد و صیدج اسب سخت آواز و نام ناقه صحت
 بفتحین مرده که انسون ان کنندان دانا صرح که شک بنای بلند صروح ج صرحه زمین
 استوار صرحه الدار عرضتها و آج بالکسر صحنی به بین صرح بفتحین گزیده از چوب
 صرح شیر روغن برگرفته یقال جادویم صرحیه اذا لم یخاطم غیریم و مرد پاکیزه و لی اصبح
 نسب صرحای و نام فعلی زده ناک و کل خالص صرح صراحتة بالفتح صرحه بالضم
 خالص و لی اصبح شدن جمع بضمها و انصرح الحق ای بان و شتمه مصاحه و صرحا
 ای کفا حایعنی رویاروی و الاسم الصراح بالضم و هو الخالص من کل شی کاس صراح
 ای تم تشب بهزان تصریح کشاده و روشن گفتن خلاف تعریف و یوم مصرح ای
 لیس فی حساب و صرح بامفی نفسی ای اطهره و فی التلیل صرح الحق عن محضه ای انکشف
 و یقال صرح کمال ای اعتدلت و صارت صرحیه ای خالصه فی الشدة صراح بالضم
 خالص از هر چه میم زانده و روی عن الی عمر و الله ال صروح صروح بالکسر حای
 صفحه صفحه کلاه بر چیز صرح الانسان صرحه الجبل مضطجعه صرح بالکسر صرح و نظر الیه
 بضم وجهه بالفتح و الضم ای برض وجهه و ضرب بضم السیف بالضم و العا به لقول بالفتح

مفسر خرج من ذبال و مبهتر ضیاع بالفتح بیشترنگ آمیخته و شجعت اللین ای مزجیه حتی
 صار ضیعا و شجعت الریل ای سقیمه ضیعا فصل الطاء طح نباته پای
 ماییدن و کوفتن چیزی را طح فاضل الطوطه شکستن طحلاح کذاک استپشان
 کردن و يقال طحطح بهم ای مزقتم طح انداختن طحرحه و طرحت به و طرحته للمباغنه و الطرح
 ای آنچه طح بالتحریک جائی دور طروح بالفتح مشد قوس طروح مشدیده الدفع و طح
 اللسم مثل ضروح شعله طروح ای طویله العراجین سیر طرای بالفهم ای بعید مطارحه الکلام
 بایم سخن در افکندن سنام اطرح بالکسر ای طویل و طرح بناؤه طریحا اذا طولوا کذاک
 طرح بنا و هم زائده طرواح کبسترین و تشدید الیم نام مردی طفوح کباب شدن خم
 عجم کفحتھا الفاح طیفح متد فیه طفاضة بالفهم سر آمد هر چیزی چون کنگ و مانند آن و طفت
 القدر علی افطحت ای اتخذت طفاضا و طفح السكران فهو طافح اذا طالة الشراب
 و طفت الريح القطة اذا سطعت بها و يقال الطغ غنی ای اذهب طلغ بالفتح تنی شکم
 و مانده و کوفته طلح طلاح بالکسر در خان بزرگ در ریگستان طلعت کی و نام مردی ابل طلحة
 مشتران طلح غوار و الطلح لغة فی الطلح و طلح البعیر ای اعیا فهو طلیح و الطلحة و طلحة انا
 ای حسرة ناقة طلیح اشفار و ابل طلح و طلاح طلح بالکسر ستور مانده شده استوی فیه
 الذکر و الانثی طلاح طح طلیح کذاک و کنه طلح بالتحریک در شکم ستور از خوردن طلح
 ناکه طلحة نعت منه و ابل طلاحی دنازگی دنازگی عن ابی عمر و نام موضعی طلحة الطلمات
 و هو طلحة بن عبد الله بن خلف الخزاعی ذو طلوع بالفهم موضعی طلاح بالفتح تباهی ضد طلاح
 طاح خلاف صالح و فی الحدیث و لا یصلحون لیک الطالون طلیحة بالتصغیر نام مردی طلیحان دو
 برادر و هو طلیح بن خویله الاسدی و اخوه طموح بنه نگرستین يقال طلیح بصره و کل طح
 فهو طاح رجل طاح ای شربه و نام مردی طلاح بالکسر کشتی کردن مثال طلاح يقال
 فرس فیه طلاح و طسوت المرأة فیه طامح ای تلح الی الرجال و طلمح بصره ای رفعه و طح
 ای التبع فی الطلب کلمات الدیر شده ائمة و طح بیوکه اذا ساه فی الهواء ابو الطیمان نام
 شاعری طوح ملاک شدن عجم فاضل نام و کسر یا ایضا طاح ای بکاک

ان الله لا يحب الفرجين اي القطرين يقال فرج يه اي سرور فرج اي سرور و يقال اني سرورني بهذا
 الامر فرج و يقال هو فرج و ج به و لا يقال بغير الباب فرج شادمانه كردن و فرج الدن
 اي انظر و في الحديث لا تترك في الاسلام فرج قال الزهري الفرع المذروح و القلي
 عنه و يه من بيت المال و لا تترك يدنيا فرجة بالفتح و الضم مذكاني يقال لك عندي فرجة
 ان كثرني مفرح بالكسر الذي يفرح كلما ستره الدبر مفرح بالكسر و اروي مقوى و في شرح
 بالكسر هم معاك و فرجت الناقة اذا فتحت للحلب ميني بايهاى فرج نهد و الفرجة و الفر
 الجلسة الفتوحه ما بين الرجلين قال الكسالى مفرج الرجل عن صلوة و هو ان يفتح بين عليه جدا
 و هو قائم و كان ابن عمر لا يفرج بين رجلية في الصلوة و لا يلقهما و لكن بين ذلك راس
 مفرج طم الفتح الطاء و اي عريض فتحة بالضم فراخي مكان فسيح و فسخ على فعل فسيحين و اي سح
 و فسخ له في الجالس اي و سخ له و الفسخ صدرة اي المشرح فتشوا و فساها في العجس اي لو
 فسخ فسيحين فبيها سكون فراخ سینه ميم زائدة فتشحت الناقة اي فتاحت لتقبل و انفتحت
 اذا بقيت كذلك مخرج رجل فيصبح اي يلبس و لسان يصبح اي يلق و يقال كل ناهق يصبح و
 بالانطق فهو انجم فصاحته كده سخن و درست مخارج مثل جمع كضمها يقال فسخ النجمي
 و فسخ في كلامه و فساها اي تكلف الفصاحة و فسخ اللبن اي اخذت عند الرغوة بان فسخ
 و فسخ العجى اذا تكلم بالعربية و انتصرت الشاة اذا انقطع لبنها و فسخ اللبن اذا اذ
 اللباعة و فسخ الفصح اذا بدا ضوؤه و كل و فسخ فسخ و فسخ الرجل من كذا اذا خرج منه
 فسخ بالكسر عير ساين و فسخ النصارى اي جاد فسخهم قضيتهم فتشع و رسوا اي يقال فسخ فافسخ
 اذا انكشف مساويه و فسخ الصبح و فسخ اذا بدا و فسخ البسر اذا بدت فيه حمرة فسخ سديد
 و شير شتر كه بدان لون باشد و قيل الفسخ بالتحريك غيرة فيه فسخ حين كرون فسخه و
 بمعنى رجل افطخ و رأس فسخ اي عريض ففخت الوردة اي ففخت و عليه حلة ففاجية
 اي على لون الورد ففاح بالضم و انشد يد كل اذ ففخه حلقه مسوراخ و بر ففاح بالكسر
 و هم يتفاحون اذا جعلوا المورهم الى المورهم كما تقول يتفاحلون و يتفاحرون ففخ چشم باز كردن
 سگ بجه و في الحديث ففخا و ففاحا ففاح رشكاري و فيروزي و ففاحا و ففاحا سحرى

للمرور بظلمة اللام و الق

نفس

نفس

نفس

نفس

نفس

نفس

اسی المستعین یقال قبله بالضم والفتح والفتح فلان ای الی بفتح استقبال عند استعسان یعنی
 رشت شمر و فتح علیه فعله بالضم ساده ولی آید از هر چیز لقال رجل فتح و علی قری
 محض خالص عربیة تحت اعراب اقحاح و بعد فتح ای خالص قحاحه قحوة مصدر منه قحح بالضم
 استخوان گذار و در و هو فوق القحبت شیاً قدح بالکسرة تمام ناتراشیده و بیکان
 مانده و تیر قمار قدح بالکسرة قدح اقادح فتح قدح بالتحریک قم اقداح فتح مقدح بالکسرة
 کفلیز مقدحة آهن چاق قدح قدامة سنگ یا چوب آتش زنه و قدح المرق ای غفقه
 یعنی به کفلیز بر داشتیم شور بار اقدحة بالضم یک کفلیز از هر چیز لقال اعطانی قدحة من مرقه
 قدح آتش زدن و لمن زدن در نسب کسی و خوردن کرم دندان و چوب را
 و آب تباه شده از چشم بیرون کردن و فرو خوردن آب چشمه چشم به کفلیز
 برگرفتن خوردنی و مانند آن فادحة کرم دندان و چوب خوار قادح شکاف در چوب
 و کبودگی و خوردگی دندان قدح انچه درین دیک مانند زور دنی رکبی قدح چاه کدست
 آب از وی برگرفته شود قدح باریک کردن اسپ را اقدح چماق زدن به کفلیز
 قحح قروح ریش قرحه بالفتح و الضم یکی ذوالقروح لقب امر القیس قرح بالضم
 ریش کردن و حسته کردن عجم بفتحهما یقال قرحه قروح ای جریح و هم قرحی قرح بالضم
 ریش بر آمدن عجم **ف** یقال قرح جلد قروح و قرحه اللہ تعالی
 مستعد فیه قرح بالضم و ادنی قرحانة واحد قرحان یعنی نوعی از ساروغ و لمیر قرحان اذا
 لم یصبه الجرب قط صبی قرحان کودک که او را جدر می بر نیامده باشد و لیستوی فی الجوارح
 و الاثنان و الجمع و الاسم القرح بالتحریک و فی الحدیث ان اصحاب النبی علیه السلام قدوا
 المدينة و هم قرحان ای کمین اصابعهم قبل ذلک و اقترح القوم اذا اصابت شایسته
 القرح بالفتح الصابح پیش آمدن یقال قرحه بالحق اذا استقبل به و لقیته مقارحة ای
 مواجهه قروح پیدا شدن حمل ناقه را عجم بفتحهما **ف** یقال قرح الناة
 فی قارح و تمام دندان شدن ستور چون اسپ و شتر و مانند آن یقال قرح الحاقه
 ای انتهت اسنانه و انما تنتهی اسنانه فی خمسین لانه فی السنة الاولى یخولی خم جذع ثم ثانی ثم

[illegible]

اورا **فصل** اللام لفتح بالیہ کہ گنگا عسکری

کتاب الف

هو بجان و بی حیا بحال باضم ناک و بستی چاه و وادی الحاح سستیدین یقال

واج الحساب ای دایم مطرود و اقامت ملجأ بالکسر یا لان که نیشست ستور را گنزد درجی نماید

امی التي دامت على الطلحة وارتج البحار اذا حزن كما يقول في الزناوة خائري

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَكُونَنَّ مِنَ الْغَافِلِينَ

لكن انظر الى التفسير في قوله تعالى: "وَمَا يَكْفُرُ لَكُمْ بِهِ اللَّهُ مُتَّبِعٌ تَارِكٌ لِمَا تَشَاءُونَ" فانه يبين ان الله لا يترك لكم ما تشاءون بل هو المتبع لما تشاءون.

بعد بشارت اوسته نو لهم هو ابن عمي لاصق السب وصب علي الحمار لان

أقبلت معروفة واهول في القلعة بنوا بن عجم بحبال السراية لاعتدلت للعلم وكذا كذا القوميت والما...

ان لم يكن لها وكان من العشيرة قلت هو ابن عم الكلاله وابن لعم كلاله وممكن ان

طرح یکف دست بر نشیت کسی زبون نهم نرمه و منه لقا

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

[illegible]

سيرتون يقال سمحة بالسيف سمحة اى ضربة به ضربة خفيفة لغاب بالضم والتشديد لوتى

روئید لی چون باسکان که زرد شود و رخ قیاح با تحریک استی شدن عیال

ت لا فتح لغت منه وانچه فعل را بوسی کشم زیند سجده ای که از زمین اندیشد و بملک

ثم يصيب في الهائلة ساء تقارح بالكلية الشاة والذوات بالكلية ج ومنه ذوات

[illegible]

سهری اولماتہ سم ہی لبون بعد ذلک۔

هم لهما من السودان كما قالوا مطيعان لاسم لقيون نقاج واحد كما لقيون طيع واحد

بالکسر جی نقوج نقوج ج مثال قمریہ وقرب القاح آبستن گردانیدن نقال نقال نقال

قوة والرياح الحساب ورياح كواقع ولا يقال ملاقي وهي من النادر وقد الأصل فيه

فقيه ولكننا لا نلقى الا وجهه في نفسه الا قسمه كما ان الراجح في

یہاں پر ایک اور عجیب و غریب واقعہ درج ہے۔

سَنَدًا دُونَ خَرَابِ اِيْطَالِ مِنْهُ جُحْلٌ وَاهٍ وَحُجَّتٌ

ووجبت بحقه في واحدة وطلعت الناقة اذا ارث منها المرح ولا تكون ملائح بجميع

وهو الفصل الخامس عشر في بيان ما يقع بالفتح والفتحة والهمزة التي في الجواهر
 من نعمت كالحجور من ثمرة النخيل من حن ملقوة كيلي كبح نكر ليتن ووديدن كبح والهمزة اذا
 البصره بنظر خفيف والاسم اللحمية ودرخشیدن ستاره وبرق يقال رأيت لهمة برقي ويقال
 ايضا فيه لمة من ابيته ثم يقال فيه ملاج من ابيته اي مشا به فجمعوا على غير لفظه وهو من النوادر
 ويقال لارنگ كنها باصره اي امر او اضحا لوح كلف وهر چه من باشتان استخوان و
 وخته ووديدن **ع** **ف** **ا** **ض** ۲ وكونه گردايندن سفر مردم را يقال لاحه السفر و
 شدن لوح بالضم مثله التياح تشنه شدن ودرخشیدن برقي وپيداشدن ستاره
 لاح النجم والاح والتاح بمعنى قال ابن السكيت لاح سميل اذا بدوا الاح اي تملأ الا
 ولاح بجلي اي ذهب به والاح منه اي اشفق وحاذرو الاح بسيفه اي لمع به والاح
 الهك ملواح بالكسر ستورز ووشنه شونده ابل لوحی اي غطشي تلوتج سوزن آفتاب
 رنگ روی را دیرنگ وادن جامه را وگرم گردايندن باتش الواح السلاخ مايكوج
 كالسيف واليشان لوح بالضم سوامي ميان زمين وآسمان يقال لا افضل ذاك ولو نزل
 في اللوح اي ولو نزلت في الشكاك شي ليياح بالكسر سبيد وگاودشتي يسي ليياخه
فصل **الليج** بالتحريك مردانگی ورجل له ذكر في الحديث وپرساخور وليج
 كنسج والتيج وليج بمعنى لباح كغراب موضعي هست لوجه زد اورا بدست و آلود اورا
 مع لفتها لمتج سيلانی دهن از خوردن انار يا آلو كمي مشت زد اورا يا زد مايند
 شست زدن مع لفتها **فصل** **الميم** متج آب كشيدن از چاه و جزا
ع **ف** **ا** **ض** ۲ اماح متوج نعت منه بمر متوج چاه كه از دمي بدست آب توان
 كشيدن و لو و يقال صبر بفتحة متوجا اي بصيرة و متج النوار نعت في متج اي ارتفع
 كليل مشاح اي طويل و متج بها اي جبق و متج بسلي اي رمي برح باطله كمنع الثوب
 و اخ اي بلي مع بالضم زوده بفضه متج اكنه بسجن دل خوشش كند كسي را و هو الكذاب
 و اح ستودن مع لفتها متج كذاك مدحه بالكسر آمد و حه بالضم ستايش مدحه
 و امده معني متج كلف كردن در ستايش خود و اندخ بلفه كنه في اندخ اي التبع

لمرآة الجواهر
 لمرآة الجواهر
 لمرآة الجواهر

ج

ج

ج

و تدریجاً خواص الماشیه مثل تدریج اسی تشبیه مذبح بالتحریک بهم سودن دوران
ج ک اف ۲ - امدح نعت منه مرح بالتحریک یک شاد و غدن
ج ک اف ۲ - فهو مرح بالکسر و مزج بالکسر و التشدید شد و امر حه غیره مراح بالکسر
 شادی و مرحت عینه مرعاً تفسدث و یا بهت فرس مراح بالکسر و مروح بالفتح اسی شیط
 و امر حه الکلا فوس مروح و عقار مروح ای کات لهما مرعاً عین مراح غزیره الد مع و مرحت
 الصرته ای سر بهتا و جوان تملأ با ماء و فسد عیون الخرز و یقال للکرامی اذا اصاب مروحی اذا
 اخطأ برحی مروح لا یخ کردن **ج** بفتحهما و الاسم المزاج بالضم و بالکسر المصدر یقال منه
 مازحه و مایتمازحان مفتح مالدین و مسح کردن **ج** بفتحهما یقال مسح برأسه و جماع کردن
 و مسح المرأة ای جامعها و مسح بالسيف اسی قطعه و تمسح بالارض مسامحه بالکسر زمین چوین
 الماسح البعیر الذی اصاب مرفقه طرف کر کثره و لم یذمه فاذا اذناه قیل له ماز تمسحاً و زمین
 هموار سنگریزه ناک وزن لا غسرین مکان امسح کذاک یقال مررت بحجرین من الارض
 بین مسحاورین و یقال علیه مسحه من بحال و مسحت الابل یومها ای سارت مسحه یک گیسو
 مساحج و کمان مسیح پاره از زر و فقره سوده و نام عیسی علیه السلام و نام و جال کذاب
 و حوی و الماسح الماشط مسح بالکسر بلاس امساح مستوحج امسح آنکه ران او بهم بساد و یقال
 مسح الرجل مسحاً تمساح نهنگ مصوح رفتن و منقطع شدن و کینه شدن با صه
 و سپری شدن شیر درنگ گردانیدن شکوفه نبات و کونا ه شدن سایه صحت به
 ای ذهبت به مضح عیب کردن یقال مضح فلان عرضه و امضحه ای شانه ملج بالکسر
 نمک و شیر خوارگی ملج بالفتح شیر خور ایندن یقال ملجاً فلان ای أرضعناه و نمک کردن
 دیگر را باندازه و شوره خور ایندن ستور **ج** بفتحهما املاح تلخ شور کردن طعام را
 و تلخت الابل ای و ردت ملوح ملوحت بالضم شور شدن **ج** فاض ۲
 و یضمها ایضا ما ملج نعت منه و لا یقال ملج الا فی لغة ردتیه ملوحت بالکسر نمک ان نبت ملج
 و ملج شور گیاه ملوحته تلخین شدن **ج** بضمها ملج نعت منه ملح بالضم کذاک
 و الجمع ملح و املاح فلیکب ملج چاه شور و کذاک اسمک ملج و ملوح و لا یقال ملح و تلخت الخرز و

ای منبت قلیلا و ملح است و اذا االی شئی بلع یقولون ما املح زید او لم یصغر واسن الفیل غیره
 و غیره و هم ما اعلیه قال الشاعری یا املح غزانا ناعطون لنا ما نلیمه یستری و هم سفرگی کردن
 ملح بالتحریک آما س پاشند اسپ و هودون البحر ذنان استند فوالحرز مکوه بالضم سخن
 خوش و عکین ملح بالضم و التحریک س و سزار یکی الملاح مصدر منه کیشش املح قهقار
 کبود رنگ طمان بالفتح بعضی ماه های زمستان بیاض تلجه و الزرقه اذا اشتدت
 حتی تضرب الی البیاض قیل هو ملح العین و منه کثیفه لها و ملاحی بالضم نوعی از انگور سقیه
 و ثبت مدالام ایضا کما ریمیان پشت و نام شکر می ملاح کشنی بان ملاحه شوشان
 و کستان ملاح بالضم و التثنی یدشور گیاه بلع بالتصغیر حی از خزاعه کلمه منسوب بوی
 املح مضمری منج و اذن کلمه **فاضل** و **ک** ۲ منحه بالکسر و شش نیعه
 که بهشت شرانام کنند کسی را قال ابو عبیده و للعرب اربعة اسماء لقصصهما موضع العاریه
 کبیره و عریه و انقار و اخبال استمناع عطا طلب کردن پنج تیر قمار که نصیب ندارد و منوح
 سماح نافه که بزبستان شیر و دوشل مجال است تحت النافه اذا داننا انها فی منج -
 منج نیک چاه فرو شدن بجهت آب **منج** و **ک** ۲ شخ لغت من
 ماحه ج و فی الحدیث نزلنا سینه ماحه و خرامان رفتن و سواک کردن و دادن لقال
 ملح فاه ای استاک تحت ای اعلیه استماحه عطا جستن و یقال مونه عند السلطان ای
 شفت که و استمه ای سألته ان شفع لی اشیاح شل الیوم و تواج ای تأمل ضمیمه
 منج بکر و مع لفتحها منج مثله منج لغت منه منج کتباب فرس مالک بن عوف
 البصری و ابی جمل بن هشام تحت مذکره بالکسر تحت یعنی شاد شدم مذکره -
 منج بالتحریک با هم برزدن هر دو را یا احتراق باطن را و بسبب در شتی جاسه
 اشحت السنه قوطانک و سخت شد سال اشحت السماء ابریرا گنده و بار چاره
 منج و منج حتی جریغ منطلمه زداور ابدست خود مع لفتحها منج المرأة جماع
 بکر و اوارا منطلمه الوادی بلند شد رود بار و فراوان شد آب آن **مصل النون**
 منج نبلج بالکسر و الضم بانگ کردن سگ و منج لفتحها و **ک** ۲ لغت الکلب

منج

منج

منج

منج

منج

منج

منج

منج

در استنباط ای طلیعت النجاش بنوعی بالضم نریا و آواز قبیل و سکان ایشان ثم یوضع فی کف اکثره
 والعنق و یخرج من یدین متوج کذا کک عجم و اک ۲ و بیرون زدن خوی
 مناج العرق بخارجة متوج شلم درختان انما عجم مثل عجم بالضم مناج بالفتح پیروزی و
 برآمدن حاجت و انما الرجل ای صبار و انما عجم و هم مناج و مناج و یقال ما اقلع فلان
 و ما انما نجت حاجته ای قضیتها و نجت الحاجه و استنجتها ای تنجزتها و نجت هی و نجت امر
 فلان ای بتیسر و سهل فهو نجا و سار فلان سیر انجیای و شیکا و رانی بنج ای صواب
 و نجا نجت اعلامه ای متابعت بصدق عجم بانگ و آواز شکم عجم و اک ۲
 شمع بنج انباء که شمع گلو روشن کردن نخته شله ندرج بالضم زمین فراخ انداز
 مناج بیا بان مندرج جای فراخ و یقال لی غنما منده و نه و ندرجه ای سخته یقال ان فی
 المعارض لمنده و نه عن الکذب و ندرجت الغنم من مر الغنما ای تبده و ندرجت بطون
 فلان اندھا و اندھا بطنه اندھا اذ اتسع و انتفع و تدلی امن البطنه او من برین کان اوله
 و فی حدیث ام سلمه انما قالت لما نشت رضی الله تعالی عنهما قد جمع القرآن ذلک فلا تنده
 ای لا توشیه به بالخروج الی البصره و یروی لانه حیثه بالبادای لا لغتیا لیدرج و هو العلمانیة
 شرح همه آب چاه کشیدن بترتروج چاه کم آب رکابا نترج عجم نترج با تهریک چاه
 که پیشتر آب او کشیده باشند و نترجت الدار ای بیدت و بید نایع و قوم نایع
 ای بید او و یقال نترج بفلان مجهولا اذ الجعد عن دیاره غیبه بعبیده اتمت بترتروج و نایع
 نترج نشو و کم از سیری خوردن آب را نشو و بالفتح آب اندک و نترج بالضم نصاحت
 بالفتح نصیحت کردن یقال نصیحه و نصیحت له و هو باللام انصح قال الله تعالی و انصح کلکم
 الاسم النصیحه ناصح نصیحت کننده قوم نصحا و رعل ناصح الخیب ای نصحی انصحب
 یقال الاسم ناصح عمل خالص و غیر آن مثل ناصح و کل شیء یخلص فذلک ناصح انتصاح
 نترج نترج فلان ای تشبه بالانصاح و استنصحه ای عده نصیحا و نصیحت الابل الشرب
 نترج نصوحا ای صدقته و انصحت لها ای ارضیها و منه التوبه النصوح بالفتح و النصح و منی و منه
 نترج جامه و نترج و قد یقال منه التوبه النصوح اعتبار بقوله علیه السلام من اخطأ حرق

صراح جلد اول
 در استنباط ای طلیعت النجاش بنوعی بالضم نریا و آواز قبیل و سکان ایشان ثم یوضع فی کف اکثره
 والعنق و یخرج من یدین متوج کذا کک عجم و اک ۲ و بیرون زدن خوی
 مناج العرق بخارجة متوج شلم درختان انما عجم مثل عجم بالضم مناج بالفتح پیروزی و
 برآمدن حاجت و انما الرجل ای صبار و انما عجم و هم مناج و مناج و یقال ما اقلع فلان
 و ما انما نجت حاجته ای قضیتها و نجت الحاجه و استنجتها ای تنجزتها و نجت هی و نجت امر
 فلان ای بتیسر و سهل فهو نجا و سار فلان سیر انجیای و شیکا و رانی بنج ای صواب
 و نجا نجت اعلامه ای متابعت بصدق عجم بانگ و آواز شکم عجم و اک ۲
 شمع بنج انباء که شمع گلو روشن کردن نخته شله ندرج بالضم زمین فراخ انداز
 مناج بیا بان مندرج جای فراخ و یقال لی غنما منده و نه و ندرجه ای سخته یقال ان فی
 المعارض لمنده و نه عن الکذب و ندرجت الغنم من مر الغنما ای تبده و ندرجت بطون
 فلان اندھا و اندھا بطنه اندھا اذ اتسع و انتفع و تدلی امن البطنه او من برین کان اوله
 و فی حدیث ام سلمه انما قالت لما نشت رضی الله تعالی عنهما قد جمع القرآن ذلک فلا تنده
 ای لا توشیه به بالخروج الی البصره و یروی لانه حیثه بالبادای لا لغتیا لیدرج و هو العلمانیة
 شرح همه آب چاه کشیدن بترتروج چاه کم آب رکابا نترج عجم نترج با تهریک چاه
 که پیشتر آب او کشیده باشند و نترجت الدار ای بیدت و بید نایع و قوم نایع
 ای بید او و یقال نترج بفلان مجهولا اذ الجعد عن دیاره غیبه بعبیده اتمت بترتروج و نایع
 نترج نشو و کم از سیری خوردن آب را نشو و بالفتح آب اندک و نترج بالضم نصاحت
 بالفتح نصیحت کردن یقال نصیحه و نصیحت له و هو باللام انصح قال الله تعالی و انصح کلکم
 الاسم النصیحه ناصح نصیحت کننده قوم نصحا و رعل ناصح الخیب ای نصحی انصحب
 یقال الاسم ناصح عمل خالص و غیر آن مثل ناصح و کل شیء یخلص فذلک ناصح انتصاح
 نترج نترج فلان ای تشبه بالانصاح و استنصحه ای عده نصیحا و نصیحت الابل الشرب
 نترج نصوحا ای صدقته و انصحت لها ای ارضیها و منه التوبه النصوح بالفتح و النصح و منی و منه
 نترج جامه و نترج و قد یقال منه التوبه النصوح اعتبار بقوله علیه السلام من اخطأ حرق

نترج

نترج

نترج

نترج

و من استغفر فاما نفع در زمی و لب نفع اسی خط بالکیده نضاح بالک سرشته و نام مردی
از قمر اردو پیشینه بن نضاح نضاحات پوستا نضاح آب شاشیدن عجم فن
ک ۲ و کم از سیرابی خوردن يقال نفع عطشه نضاح جوی و حوض نفع بختیان نضاح
حوض النضاح ج نافع شتر آب کشن نافع موشه و بی سمانه نضاح آب کشته و شتر
نفع نفع اسی کسلی النفع و نفعهم بالنبال اسی راههم و نفع من نفسه اسی دفع عما یحبه و هو
نفع من اسی یذبح عنه و یذبح و یذبح نفع باقرت اسی یذبح و یذبح من نفع نضاح نوعی از
علب و نفع علیه الماء اسی ترش شش نفع اشجار اسی نفع لیمون و نفع نضاح تراویدن
خیاک و نفع عجم لفتجهما نفع سرون زدن عجم لفتجهما و ک ۲ نفع منطو حه الذی
نات بالقطع و انما حارت بالماء و نفعه الاسبیبه علیها و کذک الک الفریسه و الاکیله و الرمیته لانه لیس
هو علی النضاح فی منطو حه و انما یولث فی فی نفسه مما یطبخ و مما یفترس و مما یؤکل نفع ناطح هر چه از
پیش آید از مرغ و وحش و موخلاف قید و تولم ماله ناطح و لا غایط بر او مندا لک کشن و البعیر
نفع البضا سپ که بر پیشانی او دو دایره باشد و کیره ذک فان کانت دائره واحده ففی لمره
الطافه و لیست نکره يقال للشربین نفع و ناطح و هما قمرنا المحمل و اصابعه ناطح اسی امرش و یدر
نواطح الدهر شده آمده انتطاح ناطح سرون زدن بگل گتشن نطاح نعت من نفع و میدان
بوی خوش و بای زدن ناده و به شمشیر زدن و وزیدن باد و دادن نفع کشی اعطاه
و جستن خون و نفع عجم لفتجهما و يقال له نفعه طیبه و فغان نفعات من المعروف
قال الاصمعی ما کان من الیراح نفع فهو زبد و ما کان نفع فهو حر و نفعه من العذاب اسی قطعه من
نفع بالفتح ناقه که بی دوشیدن شیر او روان شود و قوس نفع کمان و در اندازنده تیر
و نافع عن فلان خاصمت عنه و نفعهم مثل کافورهم النفعه بالکسر و نفع الفیاض کینه به
و بز ناکه که هنوز طاعت نخورده باشد عن الی ذید و کذک نفعه بالکسر و نفع ج نفع پاکیزه کردن
در خست و شراخ ریزه و شتر از کلام رکب و منفرد کردن از استخوان و نفعه اعظم
و نفعه معنی و نفع شمع النافعه اسی قل الکلاح حاصمت کردن و عقد زنا شوی يقال نکحتا و نکحت
بی ای تزویج و بی نکاح اسی ذوات زوج کما و استنکحها معنی و الکما اسی زوجا زن نکحت

نفع من نفع اسی یذبح عنه و یذبح و یذبح نفع باقرت اسی یذبح و یذبح من نفع نضاح نوعی از

نکحت

بلیلا فی الحدیث امرت کہ میریج در غنیمت و راضیة اذا راہتہ بالجمادۃ و راضیة ای تراہیا
 غنیمت در روخ سرکشیدن و بالتحریک المردوخ یعنی کلزار سخت در روخ بسته شدن
 راضی فی الامر سرخ رفوخ بالفهم بلا ما عیشش رافع رافع یعنی زندگانی فراخ سرخ
 بالکسر در خمان فراخ آمدہ الرضا و الشاة الکلفة یا کلها و لغتہ و کثیرہ غوره خمار سرخ و ریح
 آج از سخت النخله غوره آورد و سخت خمار سرخ الرجل نرم و رام شد از سخت الدابة دندان
 بر آورد و یا فریب گردید سرخ شست شد رختہ ترنجیاوار کرد و او را ترسخت بخت یعنی این
 چنگل زد و ترسخت فی الطین در گل افتاد و راح فرو ہشہ گردید یا از ہم دور شد ماہین ہر دو
 را ن تا جہیکہ ماخر شد از پوستن آن ہر دو جمع و اک ۲- التریج التوبین
 مریخ کعظیم مردار سنگ و استخوانک نرم در آئیدہ در کا واک شاخ المریخ مثلہ امر حرج
 ریح بالکسر موضعی است بخراسان یا ناحیہ است بدینش پور منہا محمد بن القاسم بن حبیب
 و ذریۃ الحدیثون الیہ فی فصل الزا و ترسخت سپردن بجاکی و فی حدیث ابی موسی
 من یخرج القرآن یطہر علی رباح الجنة من یتبعہ القرآن یزخ فی فہا حتی یقذف بہ فی
 جہنم مخرقہ زن ترختہ غنیمت کہنہ لقال نوح الرجل اذا اعتلاظ ترختہ غنیمت و ترشدن اشش
 جمع و اک ۲- زخ البحر ترشدن زخ حای الغزین پای مقام زخ ای ترشدن
 و علوۃ ستم الفیاض ترختہ مثال ترختہ زخ و علوۃ ترختہ منہا العبیان زخ ای شاخ و ترختہ
 ای کبر دناہ اوف زخ ای شمع زخ ترختہ شدن و مزہ گردانیدن روغن و ترختہ زخ
 غنیمت زخ الصرا و زخ او یخت کہنہ بجزی کہ علاقہ گرفت بان زخ
 بالکسر حجر معروف منہ ابین و احمد و اصفر و دیسی است بصعید زخ و زخ بالفهم موضعی است
 و بصیرت زخ و ریجان ستم کردن و کیسوس شدن جمع و اک ۲- اذا حسیو
 کرد و او را ترختہ متفرق و متشتت گردید فصل السہین سبختہ مشوریدہ سباح زخ
 ارض سبختہ زمین شورہ ناک و حفروا فاسبحوا السباح سبختہ بر افتادہ از مرغ و پاخذو
 جمیدہ سبختہ یک ذوالمازوی و کذک من الصوت والوز و خواب سخت سبختہ خواب فراخ
 و قرئی قوله فی ان لک فی النہار سبعا طویلا بالما را می فراخا و لقال سبختہ اللہ عنک حمی ای فقہما

در روخ بسته شدن

در روخ بسته شدن

در روخ بسته شدن

در روخ بسته شدن

در روخ بسته شدن

در روخ بسته شدن

وفي الحديث لم يعم قال لعائشة رض حين دعت الى سارق فبهرقها الا يستغنى عنه بدعا نكاح
عليه امي لا تخفني عليه اثمه وبيع الكرم امي فتركت سماخ بالفتح زمين نرم تحت الحماوة
بلغ دم بر زمين فردودة ما تخم ندم سحر زنج زمين فزاح مسلخ پوست باز کردن عجم
وض ٢ سلخ المرأة در عما امي نزعته مسلخ بالكسر پوست بزوخله كه غوره وي ناز
بريزد سلوخ كونه پوست باز كرده مسلخ الحية پوست مار سلخ الشها حرامه و سلخ
اذا اضيت و صرست في آخره و السلخ الشهد من سنة والرجل من ثياب و الحية من جلد
والنهار من الليل سلخ اسود نوعي از مار اسود سلخ غير مصان لانه سلخ جلد كل عام الا في
اسوده و لا توصف بساكنة سليخة الرمث و العرج الذي ليس في مرعى انما خشب باليل
سلخ بالكسر زنج اسناخ الاسنان بجمامي و ذان سنوخ باي بر جاي شدن در علم بال
سلخ في العلم امي رسخ فيه سنخ الدمن بالكسر لغة في زنج امي فسد و تغير ساخت
نستوخ و ليسخ في الارض امي دخلت فيها و غابت مثل ناخت و مطر ناخني صارت الا
سوا خي على فعالى لفتح اللام و ذلك اذا كثرت رزاع المطري الا و حال
السدخ انبسط سر و رخ بالضم خرماكه بران آب ريزند اسفا بلخ ترة است
معروف اسلخ بندي پاك نامند سماخ بالكسر سولخ كوشش سخته رسانيد آسبي
پس گران كرد كوشش او را مع لفتح سماخ الزرع شكونه بر آورد گشت يقال انه
لحم السمكة بالكسر كانه ناخو ذمن السماخ العفاس سكلوخ بالضم الصلوخ السملاخ مشك
و ما يتبع من قضبان النضي و السمانحي من اللبن و الطعام لا يطعم له و لكن يحقن في السقا
و حفره حفرة و وضع فيها لوب المسلخ كسره المسرخ وهو الذي يمشي في الطيرة سلخ
وسيمان استوار شدن و به چيزي نرم در آمدن عجم و فاك ٢ سياخ بالكسر
كار كل كنده گان فصل الشين شدن سرش كستن و هر چه ميانه كاواك
باشه يقال شدخت رأسه فانشد و شدخت كلبا لغة تمتد و هو يسير فخر حتى
نشدخ تشاد سبيدي فزاح روي و شدخت الفرة اذا اتسعت في الوجه شبرخ
جوانان جمع سناخ مثل صاحب و محب و في الحديث اقتلوا شيوخ المشركين و استحيوهم

سلخ

سلخ

سلخ

سلخ

سلخ

سلخ

له سوا خا فاعلا لا خا فاعلا

بایاره و گریخ طبع حکایه قول الضاحک طرخته شبه خوش کبر و خنجر الفنا و خیل طرخان
 بالفصح و لا یضم و لا یکسر و ان فعله المدح و ان اسم المریض الشرب لقب و اسما یتعطر طرخون بنا
 مسرب اصل عوده الماتر قرحا طرخ کسکین ماهی است خرد که نمک شود می کند طرخا با خرد
 دیسی است بجز جان طرخته سبکی و جستی طرخ لای سیل آورد که در آن کرک سیاه
 مانده باشند پس قابل پوشیدن نباشد و آلودن بدان و سیاه کردن و تباہ کردن
 نوشته و به پند می آلودن طرخا در آن گول و موضعی است بمصر رقیل که بد و میا ط میزند
 الطرخا خ پراکنده شدن و الطرخ دمه روان شد اشک او طرخ با نفع نگه نمود الطرخ لقب
 والد علی بن ابی هاشم او سهو بالباء الموحدة و قد تقدم الطرخ لیسخ و به سید نمک بر آکنده
 طوخ بالضم چهارده موضع است بمصر و طماخه طوخا راه قبیح من قول او فعل
فصل الطرخ طرخ کعب درختی است مانند چار و درخت انجیر بلغبت
 بنی طری طرخه یکی او سبکون الیم و کثیر و قد یسکن الیم فی الجمع کثیره و نین
فصل العین طرخ بالضم درختی است که بدان و برک آن را داسه کند
 و او اکثر بالضم و قال انما هو طرخ و قد وقع فی کتب البیاضین المتفتح بقدم الحار و هو غلط
فصل الفواقر فست کردن انگشتان بامی بوقت نشستن رجل
 افتح اذا کان علیض الکف و القدم مع اللب قال الاصمعی اصل الفتح اللب عقیاب فتخار
 و هی اذا انعطفت کسرت جبا حینها و غمزتها و هذا لا یكون الا من اللب فتحة بالفتحات اکثر
 اکثر فی کلینه فاذا کان فیه فتحة فهو خاتم فتحات فتح هم مخاخ بالکسر مخوخ فتح
 خوخ کردن کلو عجم **ف** اکب ۲ یقال فتح انما فتحه اسم هذه النومة فخرخ
 جوزة فخرخ موزن افرخ افرخ افرخ ج افرخ جوزة بیرون آوردن مرغ یقال
 افرخ الطائر و فرخ و پیدا کردن زمانی دراز و پیدا شدن متعدد لازم یقال افرخ بیضه
 ای ابدی ستره و افرخ الامر ای استبان و بیرون شدن ترس و بیم از دل یقال قلت هذا
 کینه فتح رو عک عن رو عک ای یخرب فخر عک عن قلبک و افرخ رو عک ای سکین
 صاحبک اشفر اخ بجهت جوزة بیرون آوردن و دشستن فخرخ ایضا بخوشه نزدیک شدن

نیل

نیل

نیل

صح

شع

نیل

نیل

نیل

نیل

[illegible]

تدرجت الناقة فلكست لي سيرا وتلدخ الرجل كثر تدرجت الابل استلأت منها طريح بصحين
 رطوبتي است بشيرين در كلنا بری كه می كند آنرا از مردم و تدرجت الناقة والرجل كثرها كثرنا
 فی السیر مضج تن خوشیوئی آلودن عجم لغتھا مطلع آب بار خورده عجم لغتھا مطلع اصل
 یسید آنرا مطلع الماء آب را بدلو از جاہ کشید مطلع بیده زداور مطلع عوضه معیوب گردان
 ناموس اورا مطلع اسب است ز رفتار مطلع گول و مشکبه و مطلع لائی كه به حوض مانده باشد
 و قابل خوردن نباشد يقال للذاب مطلع مطلع بكسرت اسی قولك باطل ماخ المضج شمس
 فروشت عجم فاضل ۲۰ و ماخ حمله بخارا و عبد الاحمد بن خنبر البخاری و يقال لیس
 ماخك ماخان نام مروی و دیوبی بر و ماخان دیوبی است دیگر دران ماخ میخ تخمتری اسی
 میخ مثل فصل النون میخ آبله و جدی و يقال للرجل المتجذرة النخلة من النوان
 انما بدست میخ بر کشیدن و از میخ بر کشیدن میخ البانوی اللجم متبصرة و میخ ضرر و الشوك
 من رطله فتنی الكثر من حوسكن میخ ز رفتار درشت و شترانی كه پیش مقدق خوابانند تا
 بیرون آرد نخه تمیده و يقال البقر العوازل قال ثعلب هذا هو الصواب لانه من النسخ و هو السوق
 الشدید و فی الحديث ليس فی النسخ صدقة و تخفف الناقة ابركتھا فتخفف اسی برکت
 نسخ زائل کردن يقال نسخ الشمس الظل و انسخته اسی از الله و نسخت الریح آثار الدیار
 اسی غیرتها و نسخ الكتاب انسخته و استنسخته کلمه بمعنی نسخته بالضم اسم نسخ منه و نسخ الاية
 از الله مثل حکما فانثانية ناسخة و الاوالی منسوخة تناسخ مناسخة مردون بعضی و ارث پیش
 از قسمت میراث نسخ نیم سیر شدن آب و الا يقال منه فعل و لا یفعل و يقال اصا به نسخ عنانی قال
 ابو عمر التوزی نسخ اشریفی فی الثوب و غیره و بالجار النیر العجمی الفضل قال ابو ذید نسخ ریش
 نسخ بالما و هما سوار يقال نسخت النسخ فضلخ مناسخة آب شاشیدن باهم و يقال نسخنا
 بالنیل اسی مفرقا ما بینهم و انسخ الماد اسی ترشش غیث نسخ اسی غزیر عین نسخا حرمی
 کثرة الماد قول تعالی فیها عیان نسخا حان قال ابو عبیده اسی فوارزان نسخة یکبار بارید
 نسخ و میدن نسخ فيه و نسخة لغة و نسخ بها اسی حق منفاخ و ما آنرا و تو لهم ما بالدارنا فخر
 اسی احد نسخ الشی اسی تو رسم یعنی بر آما سید و نسخ النصار اسی ارفع و هو ذل نسخ بالما و هم

نسخ

نسخ

نسخ

نسخ

نسخ

نسخ

نسخ

نسخ

در کتب سنن خلائق

ای ذکیر و غیر ذلک امید نفع بالفتح والفتح و انما اذا فتح بطنه الفتح اما سیده نصیب نفعا من الارض مثل
 بنجاره نقاش بالضم آب خوش خشک فتح شکستن بر اناخته فرود ایا بندن شتر قیال
 انخت الجمل فاستنخ ونوخ الجمل الناقه ای انا خا لیسف باوقولهم فوخ الله الارض طرقة
 لبها ای جلدیها ما طیفه تنوخ حی از زمین **ضمیمه** منج فخر کرد منج البجاء کندید
 عجم بفتحهما منج الفود بر خاست فتنه منج السیل دفع فی سند الوادی فخذفه فی وسط النار
 سناخ بالضم آواز سرنه کننده نایخ و منج کمدت نعت منه نایخ دریای پر شور سناخ مشد آواز
 اضطراب آب بر کنار راه امراه سناخته زنیکه از فرحش وقت جماع آواز میاید یازن قشانه
 که بار بار تری را پاک کند و زنیکه آواز کند و من روده آن بچو آواز کردن و من روده دایه
 و فیکه آواز کند و منج مسکه که بچید اطراف شیر زن نایخ با هم فخر کردن و اضطراب الموح حتی
 یورث فی الاجراف منج کمن کوی از ریگ اندر خ گول کم گوشت کمن کسکه بر و انداشته باشد
 ازین که برای وی فحش گفته شد یا گفت شد در خود نمود چیزی را که نذازد و نند گفت
 عجم بفتحهما بقول را کب البهره نذا صاحب کل کذا یعنی کو فیم طان کنار دریا را نذا نذا البهال
 کو فیم کشتی را بکار ندرخ العیث سیر کرد عجم بفتحهما اندر مشد نودر خ بزدل بود نایخ شتر
 بالکسر وبالطاء والمهله ای صاحب شتر نخته فی حلقه مشت زد در طلق او عجم بفتحهما فصل الواد
 قویخ نیم و تهدید کردن و سرنش کردن و خواخ سست و رنجه خیمه سست
 و رخ بالتمریک مسند لقال و رخ العین لمی استرخا و ادرخته انا و درخت الکتاب
 بیوم کذا مثل ادرخته و رخ ریم و ریمناک شدن دست اندام و جز آن عجم ک
 ف و رخ الثوب و رخ و رخ کله معنی و ادرخته انا موا خخته بر ابری زدن و رخ
 آب دادن و هو تباری المستقیمین ثم فی کل منبازین یستعمل هذا اللفظ و ادرخته ای
 قلیلا و منوخ بالفتح نیم دلو آب **ضمیمه** و شخته بالعصا بساند او را و شخته بفتحین
 خریک یعنی کل و لای و ما اغنی و شخته شیا یعنی نفع نذا چیزی و البتخته العصا و انخت
 منی بلغت منی و شخته بفتحین تری آب و شخته اقسام گیاه های تان با هم مخلوط شده
 و استخوان رقیق مختلط بچربش و زمین خرد بک ناک و شیر طبرجل مو فوخ الحلق فوخ

نایخ

منج

نایخ

منج

نایخ

منج

نایخ

منج

نایخ

ولا تقول لا احد بالربح والتمنين ويجمع على ايجاد وهو اسم لمن يصلح ان يحيا طيبا يستوي فيه الواحد
والجمع والموت قال الله تعالى المشرق كما حد من النساء وقوله تع كما منكم من احد عند حاجتكم
لا رجل اي الفرد وجاءوا ايجادا وغير منصرفين لانها معدولان في اللفظ والمعنى جميعا احدثين
نام كوي بيمينه وحكي الفراء عن بعض الاعراب معنى عشرة فاحد من اى صفة من احد عشرة في الحديث
انه قال عم لرجل اشار بسبابته في التمسك احدثا احدثا اى مل نحو احدثا ونايلين شتر وكرهين
آواز او يد فرمايدند يا اديد اتباع له او اودة بالكسر فيها سختي وكار ودرشت ومنه قوله تعالى لقد
جنتم شيئا واذو كذالك اذ مال فاعل واذو جمع اذة اذ بانفتح رسيدن بنحى جمع ف
ض ۲ يقال اذت فلانا داهية ونيروا بالضم يد قبيلة اذمين وكذالك اذ والقبيلة
از و پدرجى ازمين ويقال اذو شتو اذ و اذ عمان واذو السراة اسد شير اسود اسد شين
وسكون الثانى ج اساكو كذالك اسد كذالك مثل ارجبال واجبل قال ابو زيد الاشبلى اسدة
و پدر قبيلة از مصر و قبيلة از ربيد و نرسيدن از شير و ديهوش شدن و شيرى نمودن غح
ك ا ف ۲ وفي الحديث اذا دخل قهده وان خرج اسد واستاسد عليها اى اجترأ
واستاسد الهبت اى قوى والتفت ارض ماسدة زمين مشير ناك واستدت الكلب واوسدت
اى اغرسته بالصيد والواو منقلبة عن الهزة واستدت بين القوم اى افسدت بينهم واستد
لغة فى اذ ويقال هم الاسد اسد شتو اذ اسد شى نوعى از جامها ساده بالكسر بالش لغة فى شيئا
اصد بالضم شاكچه ويقال اسد شى تأصيدة و كاه لغة فى وصيد اصيدة خطية لغة
فى وصيد و اصدت الباب واو صدة اى انعلقت وقرأ ابو عمر واثما عليهم مؤصدة بالهمزة
ذات الاصا دى موضع كانت تحترق و احمس والتغير ارمين ذات الاصا دى وكانت النارية
ماية غلوة و الاصا دى سوية بين ارجبال اقد شتافتن جمع ك ا ف ۲ انه
نعت منه و نرد يك شدن يقال اقد اى دنا و ا ف تالكيد توكيد استوار كردن يقال
اكدت الشئ و وكدته اكد مايت كالبه اى يقال ما اكدك اى منتهى عرك خشم يقال اكد
عليه اى غصب و ايد عليه كذالك بالميم والباء اكد شهرى او و بالتحرى كثرى
ح ك ا ف انا و اى تخرج او و باسكون نام مردى و كرا تبار كردن

موضع الامر ويقال بنا و القوم يتبادون اذا اخذوا قراهم ويقال لقوا ابدا و هم اي اعداءهم كل
 رجل رجل و جارت الخيل بذا و اى متبددة و بنى الصاعلى الكسر لانه معدول عن المصدر و هو الخيل
 و تفرق القوم بذا و بنى هذا المعدل و التانيث و الصنفه فلما منع يعلتين من الصرف بنى بثلاث لانه
 ليس بعد المنع من الصرف الا منع الاعراب و سبعمان يتبدان الرجل ابتداء اذا آتياه من جانب
 و كذلك الرضيعان يتبدان اتهما و لا نقل يتبدان ابنا و لكن يتبدان ابنا و لقي الرجلان زيدا
 فابتداه بالضم ب اى اخذاه من ناحيته و بالعينه بد و اى معارضة مباداة بد و معارضة تولم
 مالک به بد و مباداة بالفتح و الكسر اى طاقه بذا و ايضا دورى ميان دوران از گوشت ناکى و بنى
 ذوات الالام تباعد ما بين اليدين و يقال منه بد و ت بارجل فانت ايد و ولقره بذا و ايد
 ايضا مر و نيكو بزرگ اندام و امراة بذا و اى با و ان درون راندا و كل من فرج بين رجله فنه
 يتباعد و منه اشتقاق بد و الشرج و القصب بالكسر و هما بد و ان و يد يتدان و الجمع بذا و ايد
 يقال بذا و شرجه يتبد و يعنى قوم ساخت زين را بديان جفت خرج بذا و بيايان فراخ و قوم
 لا بد منه بالضم كانه قال لا فراق منه بذا بالضم چاره و عوض ديت فارسى معرب بذا و الكسر
 طير ابا و يد و يتباد و اى متفرقة بذر و سر و القيص حر و سر کردن جمع فاض ۲-
 فهو متبر و د و خواب و منه قوله تعالى لا يد و قون فيها بذا و الاشرابا بذا و خنكى و سردى فتنين
 حرارت جمع بضمها و بذا و اى انا و يقال ابر و تة و هى لغة روية و شقيقة شربة بذا و ت فواد
 و قولهم لا تير و عن فلان اى لا تشبه ان فلما ك فتنقض من اثم و ايترو ت اى اغسلت بالماء
 و كذا اذا شربته للتبريد و بذا و اى بذا و بالفتح و متبردة للبدن قال الاصمعي قلت لا غابى ما يحكم على
 نومه الضحى قال انها متبردة فى الصيف مشنخة فى الشتاء متبر و بالكسر و بان يقال منه بد و ت
 الحمد يد بالبر و اى حدوده براه بالضم و نزل ابن برود بالفتح خنك و هر چه خنك كنه چيزى
 و دار وى چشمه يقال بذا و عليه بالبر و اى كحلها به و يقال ما بذا و كس على فلان و اذ اب لك
 عليه اى ما ثبت و وجب و يقال لى عليه العت بار و اى ثابت و موم بار و اى ثابت لا يزل
 و بذا و اى مات البوار و الشيوف بذا و ان عسر ان ابر و ان العداة و النساء و ظلمها بذا و ت
 ناگوار و بنى الحديث اصل كل داء البردة بذا و الكسر نوعى از بیماری که از سردى و تری نماید برود

لغة و بنى بالنون

اول اسم فعل بالكاف الخطاب قال ابن مالك لا يكون الا اسم فعل ويقال شيد شيد و
 موشى موشى **فصل** الشا و ثا و نم و س و ما كان كند اى نيد و رطل شيد على فعل
 اى مفر و ثا و او كنيز و هى مثل و انا و على القلب و كان الضراء يقول ثا و او و سنا و با تى ك
 لكان حرف الخلق و قال ابو عبيدة و لم اسمع احدا يحركها غيره و قال ابن السكيت ليس فى الكلام
 محلا و الا حرف واحد فى الصفات و هو الشا و او و قد يسكن فاما الاسماء فغنية حرفان فمراد و او
 و هما موضعان شرو و ان شكستن و ركاسه فهو شريد و مشرود و الا اسم شرود بالضم و ثروت الجوز
 و اشر و ثة بمعنى على افعلت فلما اجتمع حرفان متقاربان المخرج فى كلمة وجب الادغام الا
 ان الشا لما كان مهموسا و التاء مجهولة لم يصح ذلك فابدا و ا من الشا و تاء فادغموه فى مثله
 و يبدلون منهم الياء من الشا و ثا و فيقولون اشر و فيكون الحرف الاصل هو الظاهر ثم يبدلون
 بواو كسر الضيق قبل ان يغير و و هو منى عنه فترو و ففتحتن كفتلى لب فتعد غوره خرازم شده
 و آب گرفته و يقال هذا القمل لغة مئدا و ا كان رخصا عضا فاما بعد اتباع لا يغير و بعضهم تغيره
 و ثرى لغة جعد اذا كان كينا شمد بالتحريك و التسيكين آب اندك و اشمه الريل و اشمه
 بالاطهار و الادغام اى در و الشد ما مشهور اذا اكثر عليه الناس حتى ينفد و ه الاقله و رجل شمود
 اذا اكثر عليه السؤال حتى ينفد ما عنده و تمدد النساء اذا اكثر الجماع حتى يقطع ما و ه ثا من السهم
 حين قمر اى اكل ثود و قبيلة از عرب و هم قوم صالح عليه السلام يعرف و لا روضة الشمد
 موشى اى بالکسر حجر تیکل به ثوبه ثوبه کوک فرب تمام خلق مراهن شده ثوبه موش
 شمد موشى **شمد** اللحم اساره و لحمه و لحمه و طمخه بالراء و ثرودة نوعى از شور
 کبابه ثرودة موشى است يا آيى به ارنى سعد ثرودة کوبى است در اجا انفا فيه ابر
 سفيد توپر تود ابر ترمای جامه مشا فيه شمد اوپى ضرب من الشياپ او اسيا و خفیه و شمع
 تحت الشى اوسى انفا فيه و ثقد درعه تسفید البطناء يعنى استدرار کرد فرزه را ثقد بالضم
 آيى است مرنى تيمم را و فبتين آيى و گير ثقد الفيل سرگين رقيق کرد **ع و ف و ک**
 المشمد من الوجوه الطاهر البشيرة الحسن السخنة يعنى چهره بى موئى بیک اندام غلام شمد
 المشمد من الحيا و خبرنا لچه بدار الشمد و ه كسبلة و ففتح اوله گوشت پستان يا بن آن

الشمس

جد

الشمس و الشمس یعنی گوشت قرمز تمام اندام **فصل** الحیم حمود و منکر شدن با علم بقال
 جده حقه و حقه محمد کذاک و ایضا کم صیری جده بالضم و فیهین مثله یقال نکده و جده و وجهه الریح
 فهو جده اذا کان ضیقاً طویل الخیر و اجد مثله عام محمد خشک سال و محمد الثبت اذا قل و لم یطبل
 جاده بالضم نام مردی جدید رکمان جدد و اجد ارج و بیره و تحت جدد و ج یقال
 جدد و یفک لان اسه صرحت و اجد و خط فانت جدید و محمد و دلی نیاز می توانی
 و فی الدعا و لا شیخ و اجد منک الجده ای لا ینفع الغنی عندک غناه و انما ینفعه العمل طاعتک و
 معناه عندک و بزرگی قوله تعالی جدد بنیای غلبه رتبا و یقال غناه و بزرگی شدن در چشم کسی
ع و اک ۲ و فی حدیث انس کالرجل منا اذا قرأ بقره و آل عمران جدید ای عظم فی
 ائینا و بریدن جامه و جز آن **ع** و اض ۲ ثوب جدید یعنی مجد و دیرا و به عین جده
 الحاک ای قطع و منه لطفه جدید بلا باء لانه بمعنی المفعوله و ثیاب جدد مثل سریر و سر جدد و
 زمین رست و فی المثل من سلک الجدد امن العثار و اجد القوم ای سار و الی الجدد
 و اجد الطريق ای صار جدد اجد شاه راه جدد جدد بالکسر درستی لقیض و ال **ع** و
ک ال قال جدد فی الامجد او کشیدن کار **ع** و ف فصل و کسر ایینه جدد فی الامجد و اجد فیقال ان فلان الجاد و جده
 بالضمین جیدا و قولهم اجد بها امر ای اجد امره بها نصیب الامر علی التمییزه کقولک قرزت به عینا
 قرزت عینی به و جاده فی الامر ای حاقه و هو تحسن جدد و هو علی جدد امر ای محبته امر و فی هذا خط
 جدد عظیم ای عظیم جدد و قولهم اجدک بالفتح و الکسر قال الاصمعی لا ینکم به الا مضاعفا و معناه اجد
 منک بذ او نصیبها علی حذف الباء و قال ابو عمر و نصیبها علی المصدر یعنی مالک اجد منک
 و قال ثعلب ما تاک فی الشعر اجدک فهو کسر الحیم و ما تاک بالواو و جددک فهو مفتوح جدد
 چاه در میان علف زار جده نام شهری و خط پشت حرکه مخالف لون او باشد و راه جدد
 ج و منه قوله تعالی و من الجبال جدد و فیض و حمای طرائق مخالف لون الجبل و رکت فلان جده
 من الامر اذا را می فیه رأیا و کسا و مجد فیه خطوط مختلفه جدد و بالتشدید جا می کنه مررب
 کرد و کل شیئی لیتجد بعضه فی بعض من الخیوط و اغصان الشجر فهو جدد و یقال انه صنار الشجر
 جدد جدد بالضم کرک سیاه که شب با بگ که مانند بلخ جدد اجد جدد جدد بالفتح زمین رست بهار

جده بالكسر والتثنية نوى ونوشيدن ودر بعض خلج وفتح **ف** **الف** حديد حديد
 وفتح وای صادر حديد او آئیده و جده و استحده اسی صیغه جدید و لقال لمن لبس الجدید انی
 و آئید و آید الکاسی جدید الصاروی زمین جدید ان شب و روز جدیدة التسخیر قوم تنگ من
 و بها جدیدان نه امولده و العرب نقول جدیدة التسخیر بسكون الدال و جدیدة جداد بالفتح و الکثیرین
 فرما از فعل مثال صرام تطاف فكانت الافعال و الافعال تطردان فی کل ما کان فیہ منی وقت الفعل
 مشبهان فی معاقبتها بالادان و الاوان و المصدر من ذلک کله علی الفعل مثل الجدد بالفتح و النقص
 و انقطعت یقال جد النخل ای صرته و آید النخل ای حان له الصرام و جدت اختلاف الناقة اذا
 اضربها للضرار و قطعها فی ناقة ثمجد و الا اختلاف و امرأة حید و صغیرة الشدی و فلاة حید و الاما
 و حید و الضرع ذهب لبنه جد و بالفتح میشت کم شیه فی علنی جدد ج و لقال للعنصر مصور علی مناه
 و حید و ایضا التي ذهب لبنها من علیة و جد و ایضا موصی که در وی آبی است که آثر گلاب خوا
 حید و لفتین صحرا فی نبات و موصی در بلاد تیمارض جردة کبیرة الراء و نضاد اجرد ای لابنا
 فیہ اجار و ج اجار و لضم الحمرة موصی رجل اجرد بی موی فرس اجرد اسب کوتاه و تنگ موی
 و هو مدح للفرس جرد و زخمت شاخ و پوست و برگ دور کرده مجرد و ای مقشور جردة بالضم
 پوست و برگ دور کرده رجل جارد و مرد شوم بد فال سنه جارد و دشیدة النخل جارد و ایضا نام
 مردی از صحابه رض جارد و تیه گردی از زیدیان جردة گردی از اسپان جدار کرده و شبیه رو
 کرده عام جرد ای نام قال الکسائی ما ریتہ مذابرا و ان یحیدان یعنی پوین او شهرین جردة بالضم
 زمین هموار بی گیاه و لقال طلائ حسن الجردة و التجرد و التجرد کقولک حسن العرة و المعری و هجائی
 جرد و بالفتح جامه کنه سوده متجردة نام زن نعمان بن منذر تجرد برهنه کردن زمین از نبات
 و جزان کبر کشیدن شمشیر و پراستن درخت تجرد برهنه شدن و تجرد و لام اسی حید فیہ و آنجزد و بنا
 اسی التیه و طال و آنجزد و الثوب اسی انسج و لان تجرد و ان بالضم قضیب اسب و جزان جرد
 بالفتح ملخ جردة یکی یقع علی الذکر و الاثنی و لیس التجرد و ذکر للمجرده و لاهی تبانیث له و انما یسم
 جنس کالبقر و البقرة و التمر و التمرة و الحمام و الحمامة و ما شبه ذلک فتح مذکره ان لا یكون
 مؤنثه من فطره کما یتبس الواحد المذکر بالجمع یقال ما دری اسی جرد و غاره اسی اخی الناس

جاءت بکلمه و خبر سبک جمله ایضا شتران بسید و ذات الجلامید نام مؤنسی جهمرخ و فسر دن
 جهمود که کک مع غ و فاض ۲ جهمود الدم ای بیس جهمود یحیی جمع جامد مثل خادم خدم
 و جهمادی الاولی والاخرة بالضم و فتح الدال نام دونه و بهو معالی الفتح اللام جهمود یحیی و سکون ثانی
 جایی بلند صلب اجزاء و جهمود مثل ریح و از نلح و رماح جهماد بالفتح زمین که باران لری زرسیده باشد
 و به جهمان نذر دونه و ناته جهماد التي لا لبن لها و نسته جهماد التي لا مطر فيها و يقال بلخیل جهمادیه
 لازال جامد الحال و انما بنی علی الکسر لانه مسدول عن الجمود کقولهم کجاری العجوة و بهو نقیض قولهم
 حمار بالماء فی المدح عین جمود و بالفتح بی آب جهمود بالضم چشم و یاری گران و فلان جهمود الجهمود
 و فی الحديث الارواح جمود و مجتدة و الثام خمسة ايجاد و مشق و مقص و فسر دن و اذون
 و ملکین یقال کل ندیه منها جهمود جهمود بالتحریک شهری برین جهمود بالفتح و الضم توانائی
 و کوشش و بهما قرئی و الذین لا یجدون الا جهمودهم قال الضراء بالضم الطاقه و بالفتح من اجمود
 جهمود فی هذا الامر ای ابلغ غایتک و رنج یقال جهمود ابته و اجمود اذا عمل علیها فی السیف
 طاقتها و جهمود فیها اذا اجتهد و بلغ و جهمود اللبن اذا اخرج زیده کله و جهمود الطعام اشتبهت جهمود
 شہوان و جهمود الطعام اشتبهی و جهمود الطعام اکثرت من اكله مرعى جمید ای جهمود المال
 و رسل جمود ای متعب و قد جهمود و جهمود عیشتم بالکسر ای نکلده و اشتد جهماد بالفتح زمین رست جهماد
 بالکسر مجاهده بمعنی اجتهاد و تجاهد توانائی و قوت را کار بستن جهمود علی فیعل شکو جهماد و جهماد
 بالهجره علی غیر قیاس کدک جهمود باران نیکو و بسیار آمدن باران مع غ و فاض ۲
 و جمع جامد مثل صاحب و یقال جهماد المطر فهو جامد و جهمود الارض فی مجوده جهمود بالضم
 جهمود می کردن و الجهمود اسم منه و جمع جهمود ایضا مثل کذل و انما سکنت الواو فیها لاسنان
 حرفت علة و ايجاد و ايجاد کک و جهمود ایضا و یقال رجل جهمود و امرأه جهمود ایضا یستوی
 فیها المذکر و المؤنث و نسأ و جهمود مثل نوارد نور یقال سیرنا غفیه جهمود ای بعیده و محبتین جهمود
 و عتبا جهماد و جهمود بالضم نیکو و روشن اسب مع غ و فاض ۲ فرس جهمود و لادکر
 و الانثی ساسم خیل جهماد و ايجاد و ايجاد و جهمود ایضا کوی بکله سسی بکک لموضع خیل
 شیخ و سسی قتیقها ان لموضع سلاحه و جهمود الشی جهمود بالضم و الفتح ای صارجید او جهمود جهمود و جهمود

له و جهمود الاصل کذا و جهمود بالضم و جهمود بالفتح و جهمود بالکسر و جهمود بالهجره

و جهمود

حداد و مکی الیوم و سیف حداد بالضم و التثنية مثل امر کبار و اعادة و الشفرة و حدادها و استعد و
 بسنی استعد و ایضا موسی زمار ستر و ن و ایقال احد دت النظر الیه تیز فکر استیم بوی و احش فلان من
 فهو متحده و ایقال ما احده منه متحده اولاً لانه ای بد اعدان بالضم حی از عرب حذر و نام مردی و هم بجی
 علی ضلع تکریر العین غیره و لو کان فعلاً لکان من المضاعف لان العین و الاطلاق متغايران فيه حر و
 آنک کردن جمع و ف اک ایقال حر دت حر و ک ای تصدت قصدک و قوله تع غفوا
 علی حر و قادرین ای علی قصد و قیل علی منع حر و دو و رشن و تنها منزل کردن جمع و ف اک
 فح و ک ۲ فهو حرید و هم حر دار و کوب حرید ای منفرد منزل عن الکواکب و رجل
 حرید ای نرید و حید منحر و ای منفرد فی لغة بذیل حر و یحرک و یسکن ختم کردن جمع و ک اک
 و ف ۲ فهو حار و و حر دان و منه قیل اسد حار و و لپوش حوار و و حر و الهمیر حر و اب التخریب الا غیر
 اذا استرخی عصب احدی یدیه من حال او یکون خلقة فهو حر و و ناقه حر و و حرید طاق حانیدن
 بیت محر و ای مستم و قبل محر و اذا غنیف نصارت له حر و ف لا عو جاحه حر و دتی نوعی از نصب
 غزفه محر و ای فیها حرادتی القصب قال الاصمعی البیت المحر و هو المستم الذی یقال له کاخ
 و المحر و من کل شیء المعوج حر و بالکسر مع الابل حر و و ج و حار دت الابل اذا قلت البانسا
 حر و و یا ففتح ناقه که مشیر و حار دت السنه ای قل مطر یا حر فقهه یا ففتح که خشکنا ی حر و و
 کل سیاه کسکد بدخواستن حسود یا ففتح شد جمع و ف اک ۲ و هو ان تثنی زوال
 نعمت المحسود الیک حاسد حسود یا ففتح نعمت منه قال الاخفش بعضهم لقول بحسده بالکسر
 و المصدر منه الحسد بالتحریک و حسده علی الشئ و حسده الشئ بمعنی و تحاسد القوم و هم حسده
 مثل حامل و حمله تحشد ای جماعه و هو فی الاصل مصدر جمع و ف اک ۲ و ص ۲
 و حشد و ای اجتمعوا و احشد و او تحشد و اکند تک و یا و فلان حاشه ای حافلاً و محشده
 ای محتفلاً ای مستعداً تشیار علی محسود ای مطلع فی الناس ارض حشاد یا ففتح لا تسیل الا عن
 مطر کثیر محصد حصاد یا ففتح و و ن جمع و ف اک ۲ و کسر یا ندرع محسود و
 و حصیه و حصد بالضم یک کلها بمعنی و فی الحدیث حصان السنه هم هو ما قبل فی الانسان
 باللسان و قطع یا ففتح محصد بالکسر و اسن ارضاد بد و کسر بد کن گشت و حصد الزرع

[illegible]

از سیر پیشین از زادن یقال که در وقت انشا که خیر باقی می ماند و اسی از سر تحت یعنی پستان که
در بار فلان مر و الوجدای غضبان در و طرل می خدای شوق و بجز مر و اسی اکثر المرح و رشتا و سببان و
بدون خلاف نمی رشتد به شدن عجم فاض ۲ رشتد بفتین لغته و عجم ک
ف ۲ رشتد الله نور شید مر اشد میان راه با الطريق الا انشد سوا الا قصد لقال بهر رشتد
خلاف زنی و آن رشتد حلال زاده ام را شد کثیف موش بنور شد ان لطیف از عرب
رصد بجرک و لیکن چشم داشتن عجم فاض ۲ الرصد للشيء المراقب له ترصد
ای ترصد رصید سگ و دو که خواهد بر چید سوی شکاری رصود بالفتح شتر که بنظر نوبت آب باشد
رصد بفتین گیاه و باران اندک یقال بهر رشتد حیاً از صا و ج و گردی چشم دارند کان
یستوی فیه الواحد و الجمع و الموش و المذکر و الما لوالرصاد بالجمع مرصد بالفتح مای نگارید
ارصدت که اعدت که مرصدا و الکسر راه رصده بانضم کازة صیاد و بالفتح یکد فیه باران رصا و الکسر
رج و یقال مرصدت الارض فی مرصودة رعدتند و غریدین عجم فاض ۲ یقال رعدت
و برقت و رعدت المرأة و برقت ای ترنیت در رعد الرجل و برق ای تند و او رعد و یقال رعدت
تحت الراعدة للرجل کثیر الکلام و لا ینر عنده بنور اعدة بطنی از عرب قال الیعبیة و الیعبیة و الیعبیة
و برقت و رعد القوم و برقوا ای اصحابهم رعد و برق و رعد الرجل و برق ای تند و او رعد و الکسر
ارعدا و لرزیدین یقال ارعدا فارتعد رعدة بالکسر لرعدة بالکسر ای اخذته الرعدة و ارعدت فارتعد
اندا الفزع رعدت بالکسر ترسند و زن مرزان گوشه است و یقال بهر رعد و اسی بالفتح فی السوا ال
رعدا و نوعی از ماهی که بسودن او و دست و پا و لرزان شود چندانکه آن ماهی زنده باشد رعدا و
بسیار گوی و قولیم جاذبات الرعد و الصلیل لیسون بها الحرب ذات الرعدا و حتی تیشته
رعدا بالتحریک ای و اسحقه لیسون و رعدت فیهم الغنین و الکسر ای طاس و التسع و ارعد القوم
انصبوا و ارعدوا و اوشیم ای ترکوا و اوشوا رعدة نوعی از طعام با شیر و آرد و رعدا و رعدت
شیر و تمام ناختن آن و لیس شدن در کاری و در آینه نگلی را می بر چیزی مر فاداشی کال
مخلوط فی رأیه رعد بالکسر و شش بالفتح مصد و باری دادن عجم فاض ۲ اک
ای اعدته و اعطیه رعد بالفتح و الکسر العیا و رعد بزرگ مر فعدت کاک و الیضا یا شجر زمان که بر زمین

[illegible]

قوله كذا في الالف والواو سكنت فقلت حركتها الى ما قبلها فالتفت في الناصبي النافعي المستقبل
يا وسقطت في المصدر لمجاورتها الالف الساكنة ونحو من منها الدال في آخره وراوده مرادوة
ورواو اسي اروته ارتيا وجستن وفي الحديث اذا بال احدكم فليته بده لاسي يطلب مكانا لثبات
او منحدر رايد الابل بالكرس كشتن شتر پيش ريس چراگاه مراد بالفتح موضع منه و مراد الرعي
المكان الذي يذهب فيه ويحجج مرادة بلا هم وزن ملوات كنهه بهمسها لكان رو دان مصدر منه
نقول راوت المرأة تزودني رادة ورجل راو بخي زائد وهو فعل بالتحريك بمعنى فاعل كالقسط بمعنى
الفاطر زائد العين عوار بال الذي يمد فيها وراو سادة اسي لم يستقر مراد بال كسر ميل سريره وآمن
حلقه لكام وخرج ولوا وآمن ويقال يمشي فلان على روو بالقسم اسي على سهل وتصغيره روو ويداو واد
مزود بالفتح والضم نرم رفتن وراندن يقال روو في السيرا اسي رفق وقولهم الدمر روو ذو وغير اسي
يسهل عمله في سكنون لا يصغر به ويقال روو يدك عمر دانا كات للخطاب الاموضع لها من الاعراب
وروي غير مصناف اليها وهو متقد الى عمر ولان اسم شئ به الفعل وميل عمل الافعال وتفسير روو يدك هو
روو يدك اميل لان الكاف انما تخلص اذا كان بمعنى افضل دون غيره وتحركت الدال لا الثقلان
وتعصبت تعصب المصدر وهو صغر تامور به لانه تصغير الترخيم من ارواد وهو مصدر اروو وروو وله
اربيت او جاسم للفعل كقولك روو يد عمر و اسي اروو وعمر واسمعي امكنه وصفة كقولك سارو اسير
روو يد او حال كقولك سارو اسير روو يد او حال كقولك سارو القوم روو يد الما الفصل بالمعرفة صارا
ومصدر روو قولاك روو يد عمر وعلى الاضافة كقوله تعالى ففرضنا القاب روو يد كرا نه بيرون حبة
از كوه روو دج ريج زنده رادة زنده اسي لينة السبب ضمير رفند الثلث كاللارا
ترتيب نهاد از عل افعلل من الرفد ربهه سخت ساند اهاد مع لفتها راو دة نازكي واكره
الشابة الرخصة الناعمة يعني زن جوان نازك اندام تازه روو نوعي از خوردني كه از گندم كوفته
وشير سازند و هوويه نرمي و در بهر شهيد آتلي بالحقاقه الطييه و امر مرود لم يحكم و نركتم مرودين غير
عازمين على امر يعني گذاشت اينارادر حالتكه عزم بر كاري نداشتند فصل الزاد
زاد ترساندن فتح لفتها مرود اسي تد عور زنده بالتحريك كفاك آب وشير وسيم و جوان
زنده بالضم انحص منه از به الشراب و بحر مرود اسي نايج يقدف بالزبد و از به السيد اسي نور و بهر

روو يد

روو يد

قال ولا تفتح في كلمة يا زوران لم تسببه وما كان من ذلك مجمع **ف** **ا** **ك** ۲ فالفتح بالكسرة
والضم والفتح للفرق بينهما تقول نزل منزلا بالفتح اي نزولا ونزل منزلا بالكسرة وهو منسوب لقوله
هذا الباب من بين اخوانه والواضح والصالح في غيرهم الباب سبب لفتح العين ولا يقع فيه الضم
والهم كشيء فيها حوسى الكسرة والا الا حروف التي ذكرناها والسيارة ان شماسيعة مكية وسجدة المدية
الفتح الهميش الى مساجد سوزند هيكانه كمانى الحديث امرت ان اسجد على سبعة ارباب سجد
بالضم وروايت كنه باسجد از رحم بيرون آيد واصلح فلان سجد الى مصغرا اقليل ممتوز ما فى الحديث
فيصح السجدة على وجه سجد عيب چون كرمى وگنگلى ومانند آن آسدة حج وهو جمع على غير قياس
والقيا بس سدد وروى قولهم لا تجعل بك الاسبدة اى لا يفتيق صدرك فتسكت عن الجواب
كمن يسمع اولكم و بازداشت وكوه ميان دو موضع وبالضم كذلك وروايت و استوار كردن
مع **ف** **ا** **ك** ۲ وسدة ايضا شئ يتخذ من قصبان له اطباق سدة بالضم وادى سنگناك
كتاب دروى ايسند سدة حج مثل حجر و حجرة و ملح بسيار كه روى هوا را بسته باشد
يقال جاءنا جراد سدة اى سدة الانق من كثرة و ابرسيه سدة و حج سدة بالضم بجارى كه بيني
استوار شود و نقش نوزان زو سداد بالضم كذاك مثل عطاش صداع و در درگاه لقال
راية قاعد آسدة بابه وفى الحديث الشفت الروس الذين لا تفتح لهم لا تسد داي الابواب
ومنه سى اسما عيل السدى لانه كان يبيع المقانع والتخز في سدة مسجد الكوفة سداد بالفتح و سدى سدى
در كردار و گفتار و كذاك سدة مقصور منه **ف** **ا** **ك** ۲ تسديد توفيق سداد يمتن
رجل سدة داي كان يمل بالسداد والقصد والسد السقوم وسدة در محه وهو خلاف قولك توفيق
وسدة سيدة بالكسرة اى صار سديا و هو سدى فى القول فهو سدة اى يعصيب السداد والقصد و امر
واسدة اى قاصد واسدة اى استقام واسدة عيون الخرز والسدة بمعنى اما سداد والشارف
وسداد والتخريف بالكسرة لا غير و اما قولهم فيه سدة او من غوزد او اصبت به سداد من عيش اى
ما سدة به الخلة يفتح السين وكسرة او الكسرة فصح سدة بالفتح كستان بن متمر و ذلك البستان
ما سدة ستر و در زد و ختن اديم تشرية مثله وزره بافتن و سوراخ كردن و الخرز مسر و دوسر
كذلك كسب الدس و الكسر و ايضا العسب الشقوة و الكسر و اسم جامع للدهوع و سائر الخلق

لنستان بن متمر لاسم اى

و

و هو ليسوا بالحديث سرور اذا كان جيد السياق له وسرور في الصوم تاليفه وقيل في التاليف
 ثلثة سرور ووزو القعدة ووزو الحجمة والحرم واحد فرد وهور حسب سردي سخت سرور دة موشست
 مشردي الذي يعلوك ونيليك واسترنداه اي اعتلاه والاسرنداه والاغرنده واحد واليا
 للمحاق بانفعل سرور دة هيشه سرور دة نيكو پرورش را دن كودك را سرور دة به كويان سرور
 سرور دة اي مين سرور دة نام مردی و بتي و نيك بختي سرور دة مصدر منه و جمع جمع بفتحها سرور دة
 خلاف نحوست واستعبد بنين به واستعبد اى عده سعيد استعاده نيك بخت شدن منها
 شقاوت جمع ك **اف ۲** فهو سعيد وسعيد فهو مسعود وترا الكسائي را ما الذين سعدوا
 بهجولا واسعد الله فهو مسعود ولا تقول مسعد كما هم استغنوا عنه بهو واسعدوا ايضا يارمي كره لينا
 مساعده ياريني نمودن بمعنى اسدا ونست وقوام نيكيت وسعد نيك اى اسعدوا الكساعده اسعد
 وسعدوا النجوم عشرة اربعة منها في برج الجدي والدلو ونيز لها القسروى سعد الذاب وسعد الكساعده
 وسعد السعد واما الكساعده التي ليس من السدا زاج فسرده ماسرة وسعد الكساعده وسعد اليها هم سوادها
 وسعد البارع وسعد مكر وفي العرب مسعود وقيل شتى منها مسعد تميم وسعد بديل وسعد قيس وسعد كين
 بنو اسعد بطني از عرب و هو تذكر سردي و هي اسم امرأة وقولهم في المثل اسعد ام سعيدة مصنفه اذا
 عن المشي ابو ساجب او كيه ويقال اصله انما ابنا خبته بن اذ خراجا فرج سعاد فقطه سعيدة فصا
 مايتشاره به سعيدية نوعي از بردايي مين سعاد ان گياهي و هو من افضل مراعي الابل في المثل
 مرعي ولا كاسعدان والنون زائدة لانه ليس في الكلام فعال غير فعال و هو تار الاين البصاغت
 ولهذا التبت شك يقال له حسك السعدان وتشتبه به حكمة الشدي يقال سعدانه القسرة
 سعادته سيدته شفره وكره بند نعل وكره ريشته ترازو سعادانات ناخان زير خروده كاه شتر سدا
 بازي و مردم وبال مرغ ساعده كي از نامهاي شير و نام مردی سواد آب را بهاسيدي وكي
 يا دريا و جايهاي رستن مغر در استخوان سعاد بهضم مشك زمين سعاد و اي بالهضم مشك و بوسا
 قومي از خرزج سقيقه بني ساعده جاي و سراي الايشان سفا و بالكسر جستن نر بر ماده
 جمع ك **اف ۲** وذلك يقال في الشمس والبعير والثور والسمك والطيور جمع
 ف ك **اف ۲** كذا في كتابها ابو عبدة اسفا و بر جاندن ومنه تسافت السباع ايضا

سعد

سعد

و بيشه و الفارنج مرنگ بران کن و از اسب زن خوانند سلفه بالکسر و سلفه الدال کل
 و رگ ستمو و سورد و ادافتن از گنج **ف** اض ۲ و کل رافع راسه فوساده و بزند
 يقال سمدت امي طوت و کوشيدن سبور و رفتن سمدت الابل في سيرة امي حديث
 و بازي کردن سانه امي لا و يقال للفتية اسعدنا امي القينا بالفسا و تسيد بار و ادن زين را
 و موسي ادين بپيکندن اسيد و ادب آمانيدن از ششم ششم غدا آسانيد و يقال اسعدت
 انما له و اسعدنا امي اسعدنا غضبا اسعدنا بالتحريك آنچه پشت بد و باز نهند از بلندي و کوه و کلبه گاه
 سوز پشت باز نهادن **ف** اض ۲ سمدت اليه و اسعدت بمعنى اسناد و باز خواندن
 بپيکني و کلبه دادن چيزي را بچيزي و برداشتن منحن بگونه وي و شش سنده شد و لکشر
 و تساندت و اسعدت بمعنى خرج العوم بتساندن امي على رايات شتى و لم يکونوا تحت
 امير واحد مسند بالضم روزگار و سپر خوانده و على غير را مخالف خط ساد و بالکسر شتر تي
 پکير و اختلاف روئين در شعر يقال منه ساند السان و ساندت الرجل امي عاصدة و کافشة
 سناد و بالکسر نام جوی سند بالکسر نام شهر ي و مردم آن شهر و احدة سندی مثل زنجي
 و زمج سيا وة سودة و سنده و دة مته شدن يقال ساد قومه فوسيد و هم سادة و تقدير فعلته
 بالتحريك لان تقدير سيد فيل و بهل سرتي و سرة لانظير لها بدل على ذالك انه يجمع على
 ساند بالهمز مثل افيل و فائل و تباع و قال البصريون تقدير سيد فيل و جمع على سادة
 وزن فعلته بالتحريك کانهم جميعا ساند مثل قائد و قادة و ذائد و ذادة و قالوا انما جمعت
 السند و التجيد على فائل بالهمز على غير قياس جمع فيل فباعل بلا همز و الدال في سودة و ذادة
 لا للاحاق بنيا و فاعل مثل جندب و برقع کتوبه مته گردانيدن و سياه کردن تقول سوده
 قومه و هو اسود من فلان امي اجل منه قال الفراء تقول هذا سيد قومه اليوم فاذا اخبرته
 عن قيليل يكون سيدهم قلت هو سايه قومه عن قيليل و اساد الرجل و اسود امي و لده غلاما
 سيد او کند لک اذ اولد غلاما اسود اللون و اسناد القوم بني فلان امي قتلوا سيدهم و اسود
 و خطبوا اليه سواد بالفتح سياسي اللون اسود اذ اسود و مصدران فيه و يجوز في الشعر اسود اذ
 بفتح کي الالف لا التقاء الساكنين و الا امر منه اسود اذ اسودت او غمت اسود سياه

و بالتحرک اند و عطا و عطفه و مقدره ای اولفته و شده اصفا و مال و بنده بشیدن صفاد با لکسر
 و اول بند و نعل اصفا و ج صفر و یکستون بینها ساکن چکا و ک و سه و طراش شمی العامة بابا الکلیج و
 فی النمل اجتن من صفر و صند رست تابان تجر صند فارض صند جین صند ای صلب املس
 صلود باضم آواز آوردن حقایق بی حبتن آتش **ع ف ن اک** ۲ و اصله الرجل ای
 زنده اصله جمل صلود یک ویز بچش آینه واسپ خوی ناکنده ناته صلود و صلود کم شیر
 صلود می قوی سخت صلود کم که نک بزاده الیاء و الیم فیما و قیال جمل صلود می و صلود می
 قوی طویل و ناته صلود و جمل صلود باضم و الجمع صلود بالفتح و صلود ای انتصب قائما صلی علی
 بلند درشت مقصود است از هر چه نرفته فی مقصود و سه و الذی لا جوف فیه صمود با لکسر سر بنده شیشه صمد
 ایضا آهنگ کردن **ع ف ن اض** ۲ صمد فنجین صمد و آنکه آهنگ بوی گفته در ماست بی نایه
 بیت مقصود ای مقصودا و بشتاب رفتن صمدید با لکسر صمد بر دل غیث صمدید باران
 نمدک قطره صمدید صمدان و غنیمت و منه قول الحسن نموز بالله من صنادید القدر صمدید فنجین
 ساکن غایش آب و دراز و صمدته آتش نفته فی صمدته صمد شکاری و شکار کردن **ع ف ن اک**
 و فنجین ایقال منه صمد و صمدیه و صمدیه ایضا و اصطاده که نک و طلاق نصید
 نصید و صمدیه با لکسر فیما آنچه بوی صید کنند کلب صمد و و کلاب صمد فنجین و صمد فی نته من
 تخف الرسل و کثیر الصاد و شتم الیاء صمد فنجین سر بلند داشتن از کبر فهو صمد **ع ف ن اک**
ف ن ۲ و صید و صید معنی مثل غور و و غور و الاصل فی نه الباب اقل بالتشدید و انما
 صمدت الیاء فیه لصحتها فی اصله لتدل علیه و حذف منه الزوائد للتحقیف و لولا ذلك قللت صمد
 و عار و قلبت الیاء و الوا و الفا کما طلبتها فی خاف و بلع و الدلیل علی انه افعال معنی اخواته علی نه
 فی الالوان و العیوب نحو اسود و احمر و انما قالوا غور و غور للتحقیف و که نک قیاس عمی و انهم
 یسمع و لهذا الایقال من نه الباب ما فعله فی التعمب لان اصله ینید علی التلاشی و لا یکن بنا و الی
 من الریاء و انما ینبئ الوزن اکثر من الاقل صمد و صمدی مشوب الیه و حر فی آخره
 صمد صمدان بافتح دیگر ای سنگین صمد و بالفتح و الیه سنگ که از وی دیگر سازند و زمین شست
 و نام شمر می بنو صمد و لطنی نازنی اسد صمدانه غول و زن بدخوی بسبب یارگوی

صمد

صمد

صمد

صمد

وعلیه فیه منتهی و نقال منتهی و اسی تشنوا العیش منتهی و کما لو اهل تشنوا و عطل فی السعاش اسی کما لو
منتهی و کما العیش منتهی و اسی تشنوا العیش منتهی و کما لو اهل تشنوا و عطل فی السعاش اسی کما لو
ان تسبح بالکسیدی خیر من ان تراه و هو تصغیر منتهی و اما خففت الدال استحقاقا للجمع علی التثنية
منح یا را التصغیر یغیر ب اللدی له صیبت و ذکر فی الناس ف ارا یتیه از در نیت مرآتة عددا بالکسیدی
سپری نشود چون چشمه و مانند آن اعداد و بسیار از هر چیز یقال انه لذو و قد نقص
یعنی خداوند جمع بسیار عدا و بالکسر در و مارگزیدگی بعد از تمام مدت و العید و مقصور منتهی یقال
عادیة السبعة اذا اتته بعد او فی الحدیث ما ذالت الکل خیر یعاد فی فیه او ان قطعت ابهر
و ذلک ان کل من لیس اذا تمست له ستة استباح به اللحم و یقینة عدا و الشرب یا اسی مرة فی الشهر
و یوم عدا و یوم الطاء و یقال به عدا اسی من جنون و یقال به فی عدا و هم اسی یقید معهم
عدا و القوس ریشیا و هو صوت الوتر و فلان عدا و فی بنی فلان اسی و یوانه معهم و یقید منهم فی الدیور
و قولهم کان ذلک فی عدان فلان بالفتح و الکسر اسی علی عده و زمانه محرو و بر آمدن و بلند شدن
نبات و دندان **ف** اص ۲ و شئ عدا بالفتح اسی صلب عدا و بالفتح گیا ہی عدا و
ملخ مده و هو فی عدا و خیر اسی فی حال خیر عدا و ایضا نام اسپنی عدا و بالتشدید آلت جنگ
خرد تر از منجیق تعرید گر خنجر عزند در دست و یو ملحق بسفر جل و حکلی سیدیه و تر عزند بالضم اسی
غلیط و نظیره من الکلام ترنج عدا و بدخوی و جنگ جوئی فهو مصر بدعت عربیة مثال سلت یاری
که در و دگر و کوشید زرد و هو احد ما جا بومن الرابعی بغیر حرف ذو لقی عشیة یام من منعی و بر نشستی
ملوک و شتران که بخت نعمان بن منذر بیا راستندی عدا و یحیدین **ف** اص ۲
عاصد شتر که بوقت مردن کردن سپید عدا و مردن عشیة تبا به و هو نوع من الطعام و قولهم
و قعوا فی عدا و بالکسر اسی فی امر عظیم و جارت الابل عصا و ید اذ اکرکب بعضها بعضا عدا
باز و فیه اربع لغات بالفتح مع ضم الضاد و کسر با مثال حذر و یسکون الضاد مع الفتح و الضم
مثال ضعف عدا و یاری دادن **ف** اص ۲ و بر باز و زدن و عضدت الشجر العضة
بالکسر اسی قطعة بالعضد فهو معضود و عدا و معاودة اسی معاودة و اعتضدت به اسی استعنت به
و اعتضدت شئ اسی جملة فی عدا و عدا و بالکسر و اس درخت بر و باد و مره باز و بند

بازگشتن جمع و فاضل و فی الشکل المکرر اسم لقیال عاده بعد ما کان اعراض عنه متداولی بالفتح
 بازگشتن عیدان عیاده بالکسر جابر پس کمر دلت جمع فاضل ۲ عاده هم عاده اداست ج شال
 ساعه و ساع و ساعه یقال عاده و عاده و لغوه یعنی عادت کرد و او را عود و کلا یضی عادت
 کنایه فخر و استعده الشیخی فاما عاده ای سألته ان یفعله ثانیاً و هو معید لهذا الامر ای تطبیق له
 و ایضا هو الفصل الذی قد ضرب مراتب عاده بازگشتن بادل کار و یقال الشجاع صناد و لا یقال المکرر
 و عاده و نه الحکم و عاده ای سألته ای سألته مره بعد اخری و عاده و القوم فی الحرب و غیره با و اعاول
 فترقی الی صاحبیه عاده بالضم طعام یکبار خورده و باز آورده عواد کبر الیه الی معنی عده مثل نزال و
 یقال مدقات تک عندنا عواد احسنای ما تحب عاده باز گردنده و عود یقال هذا عود و ملک
 ای الفع و فلان ذو صفح و عاده ای ذ و عود و عطف عود ایضاً و یرینه و مهتره یقال عود و عود
 ای قدیم و شتر کلان سال آنچه از بازل و مختلف در گذر شده باشد عوده بالکسر و فتح ۲ ج و عود
 و فی الشکل ان خبر خبر المود فخره و عاده عودت نمودن عود بالضم چوب عیدان بالکسر ج و در باب
 و بوی خوش عاده قبیله قوم یهود علیه السلام عاده ای قدیم و یقال ما یری اسی عاده و ای الناس
 و هو غیر منصرف عید بالکسر هر چه باز آید از اندیشه و جزآن و جشن اهل اسلام اعیاد ج جمع و بالباء
 راصله الواو و المذ و مهانی الواحد و یقال للفرق بینه و بین احواد الخشب و قد عید و ای شهید و الا
 عاده یا علی فاعلام و دانا مودی و هو من باب المتشابهة و یقال عیدان بالفتح خرمایان
 و در عیدانه یکی نه ازا کان فاعلان و ازا کان فینا لا فمومن باب النون عهد زمان یقال کان فی
 عهد فلان ای فی زمانه و زیاده و سوگند یقال علی عهد الله تعالی لا فعلن کذا و پیمان و امان و نگاهداشت
 و اندرز و منبری که همیشه بوی باز گرداند از هر کجا که رفته باشند عهد کند تک و باران سپس باران
 دیگر عهد و عهد و ج و قد عهدت الارض فی عبودیه ای مطرت فی مطبوره و عهدت الیه ای اوفیه
 و عهدت الیه ای کتیب اللؤلؤ عاده بالضم شسته و سب و شتر و یقال العهد علیه ای
 ما اذک فیه من درک فاصلاحه علیه و نادان یقال فی الامر عهد و سستی یقال فی عهده عهد
 ای ضعف و یقال لا عهد ای لا رجیه و امیک الملکی لا عهد ای تمکس و تنفک فلا ترجع الی
 عهد و دیده و شماخته و عهدت بمکان کذا ای نقیضه و عهدت به قریب ای علمی و معرفتی به و فی الحرب

ان کرم العبد من الایمان اسی رعایه الموده تعهد بسیار در استمن و نمانده کردن بقال آمدت نمان
و تعهدت ضعیفی و بهر افصح من قولک تعهد نه گمان السحابه انما یكون بین اثنين و فلان نه تعهد
اسی بیکرده و تعهد ان بالکسر بعد متعاهد گزیده گریختی زمی عید هم بیان و هم زمان قریه عمیده
قدیمه انی علیه بعد طولی رجل عهد بکسر الوسط آنکه تعاهد ولایت و کار آنکه میمید
کشفند و علیطه و علیطه و علیطه زن سپید نام نازک اندام که از نازکی خود میلرزد و شب عبود
دقیق رومی و محسن عبود و دوحبار و شاخ نرم نازک و شخم عبود و پیه بیان بچند بالضم مونز و دا
انگور و فتح یا میوه است مانند مونز و بالفتح دانه مونز یا رومی ترین آن و بالفتح یک زانها عجمه کی
منعج و ششم تاک و تند و عجمه کبرق و طرکب و زنبور شاخ کج درخت خرماد و زنبور اول با بخرج من
کاش لیل عجمه اسمی است عرقه بالفتح سخت تافتن عز و جاریته جامع مع لفتحی است
سیر کرد مع و ناک ۲ عهد الحمل سخت تافت رس راعده الجاریه جامع عجمه
کاشبه نر و مار و سخت توانا و بهار و دویبه بفضاء یشبیه به بیان العذارى ج عسار و عسار و ات
و تگنی نسبت انقا و عقد بالضم دراز گول و جوان بد خلقت عجمه فراسم آورد و آن مع و ناک
ک ۲ عهد ملک کجفر و زنبور بسیار سخت عهد بالفتح و عهد ان لفتحین هر دو پای خود را بر
کرده و بیدین بی و دیدن مع و ناک ۲ عهد کبوتر یا پرنده است مانند کبوتر و الاعتقاد
ان یغلغ فی بابه علی نفسه و لا یسأل احد احوالی میوت جو ما و کانوا یفعلون و ناک فی الحب و لغی رجل
جاریه شبکی فقال مالک قالت نرید ان نقفد و اعتقد که اعتقد و عکر و قریه و توانا شد و عروت
ناقصی رجعت بی قبل الا انها و اناکاره و غلام عکر و کجفر و برقع و علیطه و عه فو متقارب الحکم از من
یعنی کو دک قریب ببلوغ یا قریب عکله بالکسر سیر زلال و انا و کوتاه برگوشت حقیر کم خیر عکله کفر
پیه و علیطه شیر سطر و کجفر و زمبرج و قنفذ و علیطه و علیطه درشت عکله بسیار سخت العلماده
و العلماده بکسر یا بکسب علیه الغزل علامده و علامیدج علمده است الصبی نیک کرد و خوش کرد
عجمه کجفر و قنفذ و جندب مونز یا قسسی از ان یا قسیم سیه آن یا نوعی رومی آن و عهد العنب
صارعنجد امجد خیر ششم و تند و و هم الجوهری فلم یذکره لانی الشاذی و لانی الرابعی و عهد عجمه و عهد
عشقه و بالضم علم و عشقه و العنب فی (ع ق و) عجمه سخت گول عجمه و از درخت خرماد

عجمه

عجمه

عجمه

عجمه

عجمه

با گشتن مع فتح افضل ولى المثل المودع يقال عادله بعد ما كان ارضه من سواد وفتح
 با گشتن بخوان عبادته بالکسر بار پسی کردن مع فتح افضل ۲ عاده م عاده عادات ج مثال
 ساعه وساع وساعات يقال عاده واعتاده وتعوده معنی عادت کرد اورا وعوده کلیه الصید عادت
 منی ناید فتوده واستعدته الشی فی عاده ای سألته ان یفعله ثانیاً و یومعید لهذا الامر ای تطبیق لم
 والیضا هو الفصل الذی قد ضرب مرات معاودة با گشتن باول کار و يقال الشجاع معنا و دلالة المثل
 و عاده و تة الخ و عاده بالمسألة ای سألته مرة بعد اخرى و عاده و القوم فی الحرب و غیره باذا عاده کل
 فترقی الی صاحبیه عاده بالضم طعام یکبار خورده و باز آورده عواد کبیر الدال بمعنی عده مثل نزال و
 يقال عد فان لک عندنا عواد احسنای ما تحب عاده باز گردنده و سود و يقال هذا عود و لیک
 ای انفع و فلان ذو صفح و عاده ای ذو عفو و عطف عود الیضار به و یرینه و منتر قدیم يقال سؤد و عود
 ای قدیم و شتر کلان سال آنچه از بازل و علف در گدشته باشد عوده بالکسر و فتح ۲ ج قد عود
 و فی المثل ان جبر جبر المود و فزده و عاده مؤنث عود بالضم جوب عیدان بالکسر ج در باب
 و بوی خوش عاده قبیل قوم بود علیه السلام عادی ای قدیم و يقال ما یری ای عادی ای عادی النسا
 و هو غیر منصرف عید بالکسر هر چه باز آید از اندیشه و جز آن حبش اهل اسلام اعیاد ج جمع بالباء
 و اصله الموال و المزد و مانی الواحد و يقال للفرق بینة و بین احواد الخشب و قد عید و ای شهید و ای
 عادی و علی فاعلار ممد و دانا ممدی و هو من باب المقتل فیکرینک ایضا عیدان بالفتح خریانان
 و از عیدانه یکی بد اذ کان فاعلان و اذ کان فینا لا فهو من باب النون عید زمان يقال کان فی
 عهد فلان ای فی زمانه و زینهار و سوگند يقال علی عهد الله تعالی لا افعلن کذا و یمان و امان و لکاهدا
 و اندر زدن زلی که همیشه بوی باز گردند از هر کجا که رفته باشند عهد کندک و باران سپس باران
 و یگر عباد و عود ج و قد عادت الارض فی مهودة ای مطرت فی مظلورة و عادت الیه ای اوصیة
 و مندا شتی العهد الذی یکتب للولاة عهد بالضم شتة بیج و شرا و يقال العهد علیه
 ما ترک فیه من درک فاصلاحه علیه و نادان يقال فی الامر عهد و سستی يقال فی عقله عهد
 ای ضعف و يقال لا عهد ای لا رجیة و امیک اللسی لا عهد ای تمکس و تغلث فلا ترجع الی
 عهد و دیده و شماخته و عهدت بیکان کذا ای لقیته و عهدی به قریب ای علمی و منرفی به و فی الحدیث

ان کرم الله من الامان اسی رعایه الموده نعمه بسیار است و ناز که درون طلال نهد رشت نانا
 و نعمت شمعنی و هوا فصیح من تو کتک نسا بدست لایق الشاه اما کیون بین انین و طلال بیست و یک
 اسی سجده و آن نعمه ان بالکسر بعد معا بد گزید گزینی دمی عبید هم میان و هم زبان قرینه عمیده ا
 قدیمه انی علیه بعد طویل رحل عمد بکسر الوسط آنکه تعاهد ولایت و کار آنکه میسر و غیر و
 کشفه و علیط و علیطه و علا بط زن سپید فام نازک اندام که از نازکی خود میلرزد و شب عبید و
 و قیق روی و تخمین عبید و دو عیار و شاخ نرم نازک و هم عبید و پیه بینان عجم بالضم موزید و ا
 انگور و فتح یا میوه است مانند موز و بالفتح دانه موز یا روی ترین آن و بالتحریک زانها عجمه کی
 منجه خشم ناک و تند عجمه کبرق و طرک و زنبور شاخ کج و زشت خرا که زنبور اول باخروج من آن
 کانا لیل عجمه اسی است عرقه بالقاف سخت تافتن عز و جاریه جاسع با فتح عجمه
 سیر کرد و جمع فاک ۲ عمد الجمل سخت تافت رسن را عمد الجاریه جاسع با فتح عجمه
 که ریشه نر و مار و زشت توانا و بهار و زویمه بیهار و ریشه بهانان العذار علی ج عسار و و عسار و اوت
 و تگنی بنیت النقا و عمد بالضم دراز گول و جوان بد خلقت عجمه فرا هم آورد و از جمع فاک
 ک ۲ عمد کد کجف و زنبور بسیار سخت عمد بالفتح و عمد ان لغتین هر دو پای خود را بر
 کرده جمیدن بی دویدن عجم فاک ۲ عمد کبوتر یا پرنده است مانند کبوتر و الا عجمه
 ان یلقون بابه علی انفسه و لا یسأل احد احتی میوست جو عا و کانا یفعلون ذلک فی الحرب و لقی رحل
 جاریه تبکی فقال مالک قالت زید ان تقف و اعتقد که الاعتقه عکرم و قرینه و توانا شد عکروت
 ناقصی رجعت بی قبل آلفها و انا کاره و غلام عکرم و کجف و برقع و علیط و عصف و متقارب العلم او سمن
 یعنی کودک قریب ببلوغ یا قرینه عکرم بالکسر بر زایل و انا و کوتاه پر گوشت متبرکیم خیر عکرم کفر
 پیه و علیط شیر سطر و کجف و زبرج و قف و علیط و علا بط و زشت عکرم بسیار سخت العلم ا و
 و العلماء بکسر ما یا لیت علیه النزل علامه و علامه سراج علمه است العصبی نیک کرد و خوشتر کرد
 عجمی کجف و قف و جند ب موز یا قسمی از ان یا قسم سیاه آن یا نوعی روی آن و عجمه العصب
 صا عجمه امجد خشم و تند و هم الجوهری فلم یذکره لانی الثلاثی و لانی الرابعی و عجمه و عجمه ا
 عجمه و بالضم علم و عجمه العصب فی راق عجمه سخت و گول عجمه و از زشت خرا

عبید

عجمه

عجمه و عجمه

عجمه

عجمه

عجمه

عجمه

ای اصحاب الرمی قتله بکافه واقصدته خبیة فقیهه جمع قصیده پاره از شعر مثل یقین و یقین و
 گوشت خشک فاصد و دیگره ایقال بنیادین المار لیله فاصده ای خبیة السیر لایحب فیه لایطوب
 فقصده ایضا میانه رفتن در هر چیز **فک** ۲- اقتصاد شد ایقال فلان مقصد فی النقطة
 لا اسراف ولا تقیر واقصد فی مشک واقصد بذر تک ای اربح علی نفسک و راستی ایقال هو یقصد
 فی الحكم ای یعدل قعود و مقعد شستن **فح** ۲- افتاد و متدینه قعدة للکة منه
 قعدة بالکسر للحالة منه کالبسته و الکرکبة یعنی نوعی از شستن مقعدة شستگاه ذوالقعدة قلمی از یاد
 حرام ذوات القعدة حج مقعدت الزخمة ای خجمت و قعدت الفیلة ای صابر لها جذب قاعد
 شخلی که دست بوی رسد و زنی که از حقیق زده باز ایستاده باشد قواعد حج قوله تعالی و القواعد
 من النساء اللاتی لا یرجون نکاحا و کروی از خوارج قعد یقین حج مثل عاریس و حریس و الضیا
 آن جماعتی که دیوان بنا شد ایشانرا استستی و گرانی در پیوند دست و پایست و قواعد است
 بنیاد و پای خانه قواعد الیود حج چهار چوب بر بنیاد می بود حج و قعد فلان عن الامر ذالطیایة و لقاعد فلان
 از لکم یخرج الیه من حقة قعدة ای ریشته سخن حاجیه و حقة ایقال ما قعد فی عنک الی شغل ای بلبسی
 عنک و بلبس قعدة نتیجه مثال عجزه ای کینه القعدة و الانسطیاع قعود و الفتح بیشتر حوائج که نسبت دارد
 ریشته آورده باشد ریشته را بگوید زانکه زانکه زانکه و او را که ان هی قلو صا قال ابو عبیده قعود هو الذی یقعد
 الراعی فی کل حاجه قعوده یمنه و بالمثل ایقال تشدوه قعدة الحاجات او الامتنوا الرجل فی حوائجهم
 و ایقال المقعد و ایضا ایقال فیه المقعد و ایضا ایقال فیه المقعد و ایضا ایقال فیه المقعد و ایضا ایقال فیه المقعد
 و ایضا ایقال فیه المقعد و ایضا ایقال فیه المقعد و ایضا ایقال فیه المقعد و ایضا ایقال فیه المقعد
 قعدة بنشین قوله تعالی عن الیمین و عن الشمال یقعد و هما قعدان و فعیل و فعیل مما یستوی قعدة
 و الاثبات و الجمع نقوله تعالی انما رسول رب العالمین و قوله تعالی و الملایکه بعد ذاک یلمنهم و
 که بر راست نه کرده باشد و از و شش انچه از پس پشت در آید و بی خلاف الطیخ قعدة غایره
 در یاب توده کرده و قعدة الرجل امرأته قعدة بالضم کذا و قولهم قعدک لا یرکبک و قعدک لا یرکبک
 لا یرکبک ای بی مصداق است و یفعل مضمر و المعنی الصاحبک الذی صاحب کل تجویسی
 کما ایقال تشد تک الله اقعدا و قعدا بالضم یاریستور که در زبانهای و بی بدید آید و دیگره

مصدق بالضم نكاح و نسيان قمر و شمس و يقال بن العرب اقمدا الرجل فهو مقعد و يسمى اصناك
 هذا المصنف و اى الصريح قعد و بعض الدال و قعدا الذمى كان قمرى الالباب الى الحجرة الاكبر و كان يقال
 قعد الصمد بن على بن عبد الله بن عباس قعد و بنى باسمه يدح به من وجه لان الولاد ملك كثير
 من وجه لانه من اولاد المرمى و نسيب الى النعمت اقمدا اقمدا سب انما شتان باى راه رود و مقعد
 كه نيل سبر سم دارد و در رفتن يقال فرس اقمدا و هو سبب فيه قال ابو عبيدة القدر لا يكون الا فى
 الرجل و قال الاصمى القعدان يميل خفت البعير من اليدا و الرجل الى الجانب الا لئسى و قد قعد فهو
 اقمدا فان مال الى الخشبى فهو اقمدا و قعد ايضا فعلى از دستار ستن يقال اعظم القعدا
 اذا هم يسند قعدان ينجتمين خرطية عطار فارسى مرسب قلادة بالكسر گردن بند و جميل تقليد
 و گردن انگدن جميل غير آن كسى را يقال قعدت البراة انا قعدت بهى و كار و در عهد كسى
 كردن يقال قعد به العمل و چيزى و گردن ستر قمر لاني و را و نعت بحسب علامت هرى و شمشير
 حامل گردن مقعد الرجل موضع شجاد و سيفه على انكسبه مقعد اسبى كه علامت سياق بر گردن و سكه
 بسته يا شند قعد تا فن رسن و جز آن مخمخ و اض ۲ و ك ۲ قعد مقعد و رسن قعد
 قعد بالکسر نوبت آيد و در باز و زكى و منه سميت قعدا و الى كنه قعد او يقال قعدا اسما
 قعدا نى كل اسبوع اى مطر ثلث الوقت قعد و در مى سكه اقلية كيد قعد شد مقابله و قعد
 على خلق كثير اى غرقم كانه اخلق عليهم قعد مضمتين و تشديد الدال قوسى و اسبوار قعدا قعد
 القعد البعير القعدا و اذا ارفع رأسه نه زيادة الما و قعد تم و منه سوتق مقعد و مقعد و قعد يد كسر
 ضمير قال الاصمى بوشل سيفنظ و هو عصير يطبخ و يجهل فيه افواه من الطيب ليس بجز قال الكسائى
 رجل قعد اوة بالصره على فعلا وة مرسب قال الفراء و هى ايضا من النوق البحرية و قال ابو اليا
 نامة قعد اوة و جبل قعد اوى سريخ قعد و قعد اوى حادة و غيره يقول قعد اوة بالفاء و قعد
 مثل قوس و هو الابعين الاكدر قعدا بالكسر نام موضعى قود و مقادة قعد وة كشيدن مقود
 و جز آن مخمخ و اض ۲ فرس قود على فقول اسب رام شده بكشيدن و قاده
 و اقاده ببنى و قوده شد و لكثرة قود ايضا اسبان يقال قمر بنا قود و آندك خيلا تقود و لمرى
 اعطيتك خيلا انقيا و گردن دادن يقال قعدته فانقاد لى و مقعدا لى اى اعطاني مقادة قود القدر

له علق ۵۰ حلاقه و در اوق

کشته را با کشتن لیلان اقدار الفاتل بالقتیل ای قتلش به و اما ده السلطان من خیر الی
 ان یقتل فی حربه منتهی الی الامی سالد بن یقید لیلان بالقتیل منتهی الی کشته شود اما ده ج منس قود
 اسب در ادبیت و گردن و ناکه قود و قود ایضا طول العنق منتهی قود ای طویله فی السماویل
 قبت قود قید و ماده خرد در ادبیت و گردن قیادیدج و آقود من الرجال الطویل العنق منی
 بنک تعلقه التفاته و منه قیل للخیل علی الزاد اقدولانه لا یلتفت عند الاکل قید بند قیودج
 تقید بند کردن و قطعه زدن کتاب را جمال مقایده ای مقید است قید الا و اداسی که خوش
 به ویدن در باید قید نام اسپ م و دوال که سرهای پالان را بهم فراز گیرد قید الفرس و انی که هر گردن
 شتر نهید مقید جایی بند نهادن از ستور و جایی پای برنجن از زنان و قیال بنیها قید
 و قاندرج ای قدر رنج قید ستور یکشیدن گردن قیادرسن که ستور را بوی کشند میسر
 قشور و کبرق و برنج و حضر و ملاط کالای خانه و کجفر و طبوط و ملاط کسی که گویند و بجان آن بسیار
 داشته باشد یا اثاث البیت بسیار داشته باشد مقشور و مثل فیها و گردن کبرج گیاه خشک در برنج
 و ابنوی مردم قشور و کسفاج دراز و امنهای پیر این و مثل آن و کجفر بارهای پشمینه و چشم نیز
 القصر قصر القصری فارسیه کفه یعنی چیزیکه باقی ماند در غربال از سبوس قهر به بالضم جوان نا
 و نرم اندام و القصر سید الفرس سید کثیرین قشور و ندها من اتباع التابعین القصر و القصر
 قشور و نر به کردن توانا قشید ذکر و نه فی الابنیه و لم یفسره و معنی انه معرب کسبند لما
 فی النورط او گویند لاشاة القشید دراز بالا بزرگ گردن قشید و مونث قشید و کوتاه
 قشید سخت سر یا کلان سر و القشید و العظیم الالواح متافان و قشید و ون قشید
 و بی است بهر اقلعده مضی علی وجهه فی البلاد اقلعده الشجر سخت شد مرغوی موس
 القشید و نه النسه الناشرة فوق القفا و علی القفا خلف الاذنین و من غیر القفا لثام ح
 دنی ذکرانی قح یا نظر محمد شخصیکه بکشش تمام گفتگو کنی با او و او نرمی نکند با تو
 و یا هم نگر دو کسی که شکم او از بالا کلان باشد و از پائین فرو بسته قشید بدینا درشت رو
 و بالضم مقیتی که از جای خود نبرد و واقف در فرج و بالکمان اقام و بهوشیدار لغا و فی الفرج
 و از قی القشید و القشید قشید بدینا و ناکس زشت رو

ج

ب

د

ه

و

ز

ح

صل الکاف

محبت گنو و پشوار و کادنی المشی و کادنی اسی شوق علی گنبد بافتح و کسره الوسط و بالکسر
 و سکون الوسط مثال کذب و کذب جگر گنبد و بالفتح و سکون الیهنا للتخفيف مثل فخذ و فخذ
 کبد السماء میانه آسمان و کبد النجم السماء اسی تو شطها و کبدت الشمس کذکاب و کبد اللین
 اذ اعطوا خسر و کذا اللهم کبدات السماء جمع کبیده بالتصغیر کبد القوس قبضتها و کبدت الرجل اسی
 اصبت کبده فهو کبود و کبد سطر میان و هو لا یكون الا بطی السیر و امرأة کبد و قوس کبد و سطر قبضه
 کبد نفجین سختی قوله تعالی لقد خلقنا الانسان فی کبد و کابدت الامری قایت شدت کبد و کابد بالضم
 و التخفیف در جگر و فی الحدیث الکباد و من العتب و یقال لملاده او سودا کباد و کما یقال لهم صلب
 و ان لم یولیوا کذا کذکاب و یقال فلان یضرب الیه الکباد و الابل اسی یرجل الیه فی طلب العلم و غیره
 گنبد بفتح الوسط و کسره میان کتف و پشت و ستاره و بفتح الوسط کدریخ و سختی کار و جواز
 که در وی چیزی را کوبند و اشارت کردن بآن گشت **ف ن** اص ۲ و کد و کدت الشی
 اسی انصبته کد نیز زمین کوفته بزرگد و دچاه و شوار آب کد زاده بالضم در وی روغن و آنچه درین
 ماند از طعام و جز آن کد که بانهک خالیاس و سندان و جز آن و دریدن آهسته و حکمی الاممسی
 قوم کد اوی سراج کد او بالضم نام علی کمر و کردن فارسی معرب و راندن مکارده اسی رتبه
 کرد و بالضم گروهی از مردم و هم الا کد و کد زنده آنچه در کرانهائی جمله ماند از خراکرا و دیدن کس و
 نار وانی متاع و جز آن کسید کاسد متاع نار و ان سلعة کاسده و سوق کاسد بلاها و اکسد الجمل
 اسی کسدت سوخته کلد نفجین جایی رست بی سنگ کلد پاره از زمین سخت کلد می مثل کلد
 اسی صلب و کلدی البعیر اسی غلط داشتند مثل اخطی کلد نفجین نام مردی کسد لاده
ک ف ۲ کد کینه نعمت منه کمد بالضم بگشتگی کد و کد القصد الشرب قائم
 بقیه کمد گرم کردن حضوی بپشتن چیزی بر وی کما و بالکسر کذکاب و فی الحدیث الکما و احب
 الی من الکی گنو و ناسپاسی کردن **ف ن** اص ۲ کنو و بالفتح نعمت منه کلد و کلد
 و الموت کند نفجین مثل ارض کنو و زمین که از وی چیزی نرود کنده اسی قطعه کنده بالکسر
 پرچی از زمین کند نوعی از ماهی دریا کنو و کما و نرود یک آمدن کاری که بپزد **ک ف**
ف ۲ و کافعیل کذا اسی قارب و لم یفعل و من یبوی عن بعض العرب کد فاعل کذا

وطرقت منه دای ممدود بالاطناب شد و لهذا القی و تمیز الرجل ای مطلق مد بالضم همانند و
 رطل و ثلث عند اهل الحجاز و رطلان عند اهل العراق و الصلح اربعة اما مددة بانه از رطل
 و ایضا اسم است و ثمن النوا و علی القلم مددة بالفتح ای مرة من قولک مدوت الشيء مددة
 بالکسر ریم گردانده و جرح است مداد سیاهی یقال مدوت الدواة و امدها و امدها مدت الرجل اذا
 اعطيت مددة بقلم و امدهت الجیش بمد استمداد مد و خواستن و یقال مدونا القوم ای حضرناهم
 مدوا و امدهناهم بغیا قوله تعالى و امدهناهم بغیا و امده الجرح ای صارت فیه مددة و امده العرج
 اذا جرى الماء فی عوده و مدوت الابل و امدها اذا استقیما مدید و هو الحساء من دقیق الشعیر و امدها
 بالکسرین و هو یغلان آب نخت شود و موه اراک تر و ترک کردن نان را تا نرم شود یقال موه الجوز
 و موه الصبی ثدی امه رتلة مژدرا و لا یثبت فیها غصن امرؤ لا ورق علیه قرس امرؤ انکه اگر دهم و
 موی نباشد غلام امرؤ ساد و رخ جاریه مژدرا و تابان روی قال الاصمغنی یقال مژدرا فلان زمانا شرم
 وجهه و ذلک ان یجی امرؤ حینا تمر به تابان و خجشان کردن بنا را خوشودن و برک دور کردن
 از درخت میرید تر باد شیر تر نهاده و سنبه مار و مثله مراده سنبه شدن مرید مثال نسیق ای شدید
 المراده مراد بالضم بد قبیلہ از من مراد بالفتح کردن مار و ایضا نام حصنی مسند لبف سخت تافته
 قوله تعالى قبل من مسدای من لبف او غوص قد یكون من مجلود الابل او من و بار بالکسر مصدر منه
 صحیح فاض ۲ رجل مسود ای مجلود الخلق جاریه حسنة المسند و العصب الجذال الازم
 و هی مسودة و معصوبة و معذولة و ما زومت مساد بالکسر علی فعال لغته فی مشاد و هی نخی السین و
 یعنی چیکار و غن و مشک غسل مرصا و بالفتح بالای کوه امده و مده ان ج تصد یکدن آب و ان
 و پستان شیر و حجاج کردن یقال تصد با و مصدر قما ای و لها و تر شفت من قما و ما و جدها
 العام مصدره ای بردا قال ابن السیکی و قد تبدل الصاد و ز و یقال مژدة معذنی الارض
 ای و هب و معذت الشئ و امدهت اجتهد به لیسر به کعبه ای سرتع معذره و موه تر کعبه لغت
 امده ای خص و یقال هو اتباع لا یفر و معذرة متشاک کذبة و کذبة و هو لا یسلک بمنزلة الکسر
 کل معجزه معذره بالکسر و یسب و نازک و نازک گردانیدن یقال شت شبها
 معذرا قال البزید و ابن الاعراب یقال معذ الرجل یبیش ناعه معذره ای معذاه و قال الفراء معذ

تستفید کند که در بولیا گفته فی وضعه مشرقا یعنی در جهت مشرق بر سر مناره مشرق و کذا
 الفضا و ج و تحت جایم در تحت الفضا و الجبال سنگها بر یکدیگر و کذا که الفضا و السحاب
 الیک بمنه و الفضا و الرجل اعتماد و آخره المستفادون فی الشرف نقاد سپری شدن نقاد
 منه و ایضاً بی توشه و بی ستودن استفاد کوشش و توان خود را در باختن خصم منافق
 لیستغفر جبهه فی المصنوعه فی الحدیث ان نافذ بهم نافذ و ک و بی روی بالقاف نقد آماده کرد
 و در ادن نقاد الدرهم و نقدت که فامقد ای قبضها و نقدت الدرهم و انتقدت
 ای اخراجت منها الزلیف و الدرهم نقد ای و ازین جبهه و نقدت فلان ای ناقشته فی الامر نقد
 نقضتین نوعی از گوسپند کوتاه دست و پائی زشت روی نقد کی یقال که کنگ و یقال هو ذل
 سن النقد قال الاصمعی اجد العروق تعرف النقد و پوست رنگی نیم ستور و خوردگی دندان
 یقال نقد الحاضر و نقدت اسنان نقد بکسر الوسط کوک حقیقه که اثر جوانی و بر نائی در روی پدیده
 نقده یا نفهم نوعی از درخت و نام جانی نقد خار شست و بی معرفه کما قبیل لاسد اسامه و منه
 قبیل بابت فلان بلیل النقد لان القنفذ لا یتام اللیل کله و لا یزال فلان نیکد بصره الی شی
 اذ انکم یزلی نظر الیه نیکد نقضتین سختی و ناخوشی عین کاف و کم شدن آفتاب
 یقال نیکد چشم و نیکد دست و نیکد و رجل نیکد ای عسیر و قوم انکاد و نیکد فلان و بامینا
 نیکد اسیر انکد شوم نیکد ای نیکد ای قتل انکد چوپای نیکد و شیوی بیا شود انکد ان یفتح الکاف
 و نیکد یزیدها یزین بن مایک و یزید بن حنظل مشهور و سیوی دشمن بر خاستن عجم بقضجها
 بنانی نقدا ای العهد و ویرا که ان ایستان و خشر عجم فاض و نقد نقدی الجاریه ای شرف
 و کذب فی نامه و نامه و قفس نقدا ای جیم مشرف غوره معدود نقد عجم لضمها و در جل نقد کریم بنید
 الی معالی الامور نقدا ایضا قبیل از زمین بشد و در یک توده بلند مناره بوی یکدیگر آمیگ کردن در
 و قال گزین با گلستان تناهد هر کسی چتری از لقمه بیرون آوردن برابر یکدیگر اسناد بیکدیگر و حوض و
 حوض نقدا ان و نقدت نقدان اذ انشدوا هم یفرض نقده متبیده نوعی از خوردنی که از منظر خنفل و آرد و
 کذا نیکد بنید اذ انکم یکن رقیقا و نیکد سکن در کد و نیکد الکفاة نیکد عجم فاض
 ک یا نا حده و حده و هم نیاید و بنا شد و نیکد نقدا ای شرف و مصروف و مصروف و نیکد اذ

تنهید کند که و بوللبا المنة فی وضعه مشرقا لفتحة جحیم رخت برهم نهاده مشرق و کذا لک
 الضاوح و تحت جبهه رخت الضا و الجبال سنگها بیکدیگر و کذا لک الضا و السحاب
 بالکسب منه و الضا و الرجل اعنانه و آخره المستعدون فی الشرف لقا و سپری شدن انقاد
 منه و الضا فی نوشته و بی ستور شدن استنفاذ کوششش و توان خود را در باختن خصم منقاد
 یستخرج جده فی الحفوة و فی المحدث ان نافذ هم نافذ و ویردی بالقاف نقد آمده کرد
 و در ادب نقال نقد الدرام و نقدت له فانتقد با ای قبضها و نقدت الدرام و انتقدت
 اسی آخر جبهت منها الزلیف و الدرام نقد اسی و ازین جبهه و ناقبت فلانا اسی ناقشته فی الامر نقد
 نقبتین نوعی از گو سپند کوتاه دست و پائی رخت روی نقد یکی نقال که کنگ و نقال هوا ذل
 من النقد قال الاممعی اجد العوف فتوف النقد و پوست رفتگی منم ستور و خوردگی دندان
 یقال نقد الحافر و نقدت اسنانه نقد بکسر الوسط کدک حقیر که از جوانی و بر نائی در روی پدید
 نقد بالفهم نوعی از رخت و نام حیائی نقد خارشپت و بی معرفه کما قبل لاسد اسامه و منه
 قبل بات فلان بلیل النقد لان النقد لا یتام اللیل کله و لا یزال فلان نقد بصره الی شی
 اذا لم یزل یظن الیه نیکه نقبتین منتهی و ناخوشی عیش عجم **کاف** و کم شدن آس
 نقال نیکه عیشیم و نیکه است الکرکته و رجل نیکه اسی عمیر و قوم الکاد و منکاید و ناکده فلان و بیابنا
 اذا التماسرا نیکه شوم ناکه نیکه اسی قلات آنکه بچه وی نیکه و شیروی لب یا شود و آنکه ان یفتح الکاف
 در قبیل و بیابان بن مالک در یوسف بن خنقه مشهور و بسوی دشمن بر ناستن عجم لفتحها
 یقال نقبتا لک نقد و ویر کدن پستان و خشر عجم **ض** و نقدت فی الجاریه اسی اشرف
 و کذب فی نامه و نامه و فرس نقد اسی جبهه مشرف مشهوره و نقدت عجم لضمها و رجل نقد کریم تنیده
 الی معالی الامور نقد الضا قبیل از زمین نقد اوریگ توده بلند نهاده بسوی یکدیگر آمیگ کردن در
 و قال گرفتار باگشتان تنهید هر کسی چیزی از نفقه بیرون آوردن برابر یکدیگر اماد سپردن حوض و
 حوض نهادن و نقدت نهادن اذا امتلا و لم یفیز لجه تنیده نوعی از خوردنی که از مغز خنفل و آرد و کوب
 کند کر بانهید اذا لم یکن رقیقا **میم** نهادن سکن در کد و نهادن الکفاه نقبت عجم **ف**
 کس تا صده صده و هم نیاید و نهایشند و نهایشند و نهایشند و معروف و معروف و نهایشند

قال الامامی ولسن من الاثر الذي هو القدر المستلزم كذا من سبب من سبب ما ذكر
 ابي سفيان خلف عن سلف وفي الحديث انه عليه السلام سمع عمر بن الخطاب يقول يا ابا عبد الله
 خلفت به ذاك الاثر ابي سفيان عن عمر بن الخطاب انه عليه السلام سمع عمر بن الخطاب يقول يا ابا عبد الله
 ايضا ان خلفت به ذاك الاثر ابي سفيان عن عمر بن الخطاب انه عليه السلام سمع عمر بن الخطاب يقول يا ابا عبد الله
 الحمد لله ثمرة وتوفيق المصطفى وزن القبول بالفتح والمثيرة السحر بلا هم يعني ثمرة زين اثره الكثرة
 المسك حلي يقال خرجت في اثره واثره اثره فحينئذ ان زخم ونبئت رسول عليه السلام انما خرج في
 استيشار بخدي خود بكارى بر دامن يقال استأثر به اى استبد به واستأثر الله بفلان اذا مات وحج
 الكفر ان دمن ابن السكيت رجل اثر على افضل الفهم العين اوكلة الخلق وافعال پسندیده گزیده خود را اثره
 الفهم الثا وفتحها خبر گواى اى كرميت ايشا بر گزیدن يقال اثرت فلانا على نفسه فلو لم فعل هذا
 اثر انا واثرة اى اول كل شئ ويقال هو اثيرى اى غلبه اى ونشئ كثر اثيره اتباع له مثل شير
 قال ابو زيد الاثره من الدواب النطيمة الاثر فى الارض فبها او حاضر بلا قوله تع او اثاره من عالم
 اى بقیة منه ويقال سميت الابل على اثاره اى بقیة شحم كان قبل ذلك وكذا لك الاثره وهو مؤثره
 اثيره ان ما من در چیزی آخر با دوش پادشاه وادن مع فاضل ۲ وک ۲
 آجره الله آجره بکار بمعنی واجر فلان خمسة من مله اى ما لواقصار والآخره آجره بالضم
 مرد اجير فرد ورو استاجر فهو باجرى ثمانى حجج اى البصير اجيرى واجر عليه كذا من الاجرة آجره واجر
 بر پوشتن استخوان شكسته واجرته بده اى جبرته واجرته الله اى جبره على عظم واجرته الدار
 مواجره اى اكرتيا والعمامة تقول واجرت المار اعمار على فقال باوم فانه بلغفت شمام وحمازا جهر
 ج آجره كذا لك آجره بالمد وكذا آجره خشت بجنة آجره بالمد نام ما در اسمعيل عليه السلام وبالماء
 كذا لك آجره كبر النماذير سبب وهو صفة مؤنثة آخرة او اخرج تاخير سبب كذا استمن ما قره
 ما من يقال آثرته فتاخر واستاخر بمعنى آخر بالمد وفتح النماذير وديكر وهو اسم على افضل مؤنثة اخرى وقوم
 جاونى اخريات الناس اى فى او اخرهم وتولم لا فعله اخرى اللبالي اى ابد او آخر السنون اى آخر الدبر
 ويقال فى الشتم البعد الله الاخر كبر النماذير وقصر الالف ويقال ايضا لجمعة باخرة وبظرة اى بنبیة جاب
 باخرة بفتح النماذير وجاوئا اخر الضمین اى جاء اخيرا وثلث ثوبه اخر الضمین ومن آخر اى من مؤنثة مؤنثة

و تهنید اطرافها مؤثر بر عضدین و جمل یعنی کوه غلطان و یقال باستانه اشتر بضم الشین و تهنید
 و اشترای عده فی النسل اقصیتی یا شتر فکیف بدردور و اشترت الخشبته بالمشتر یعنی بریدم
 چوب را بآبزه اصر باز داشت کردن جمع **ف** اک ۲ ناصر و ماصر حای یا زوا شست
 ناصرج و العامة تقول ماصر و شکستن اصرة پیوند خویشی و هو ماعطفاک علی رجل من حم
 او قرابة او معدوف او اصرج یقال ماصرنی علی فلان اصرة ای ماعطفنی علیه قرابة و لامنة امر
 بالکسر بجان و گناه و کرانی اصر اصر رسن کوتاه کنه بجمع استوار کنند خرگاه را و گناه خشک یقال
 فلان محش لا یخیز الصرة ای لا یقطع اصرا یا صرج حتی متناصرون ای متجاوون و هو جاری
 مواصری ای اصرار بهیة الی جنب اصرار بتی و الاصریة التقارب اطرحم دادن کمان جمع **ف** اک
 ۲ و پی پیچیدن بر سوفا تیر اطرة بالفهم پی که برچهند بر سوفا تیر و داروی دیگر شکسته بین
 تا طرخانه نشین شدن زن و هم گم رفتن نیزه اطرا التخل جنبه بر وین و کذلک اطرا الحافر و اطرا
 الشفة و کل شیء احاط بشیء فهو اطرا و له اطیر گناه یقال اخذنی باطیر غیری اقمه بفتحین فریبی ستور
 پس از ماندگی و لاغری جمع **ک** اف ۲ اشتران افزان اسی بطر و هوا تباغ افور
 سخت رویدن آه و سبکی و جلدی نمودن در خدمت جمع **ف** اک ۲ مستقر نام
 سبک روح اقر بفتحین نام جانی اگر بفتحین کشا و زنان کانه جمع اگر فی التقذیر و لسته
 اکار اگر بالفهم کنگی یقال تا کرش الا کر ای جهرت الحفرة مواکرة ای مزارعة آخر کار امور
 ج یقال امره مستقیم و فرمان او امرج و قمر نمودن جمع **ف** اصل ۲ یقال امرته کذا فامر
 و منه قوله تعالی امرنا متشر فیها ای امرنا هم بالطاعة فعصوا و قد يكون من الامارة ایضا استمار غیر
 نمودن و امریه ایضا اذ استهم به و شاورت کردن مؤامره کذلک یقال امرته فی امری ای
 شاورته و العامة تقول و امرته استمار نامر کذلک و قوله کس علی امرته مطاعة ای امره
 الطیعک فیها و هی مرة من الامر قال ابو عبیده امرته بالمد و القصر لغمان بمعنی کثرت و منه الحمد
 خیر المال ممره ماموره او سکتة بالورة ای کثيرة الفتلج و النسل و امره هو ای کثر قال ابو الحسن
 امر ماله بالکسر ای کثر و امر القوم ای کثر و او امر الله ماله بالمد ای کثره و انما قيل ممره ماموره لان مد
 بالورة و الاصل ممره کما قال النساء و الحسن مازورات خیر باجورات و انما هو موز و راست بالواو و

[illegible]

در دهن مایه گوشت کسری نذره چشم سبک گردن و قال نامت کاه را در ده شیر و شنبلیله
 زردی و گوشت میان کف و گردن مردم و غیره و ای الیه به البیاض و قال اغشی ملک با دره
 و در کف سینه بود و شنبلیله ای خطا و طباطبائی در احد بذر خرمن گاه بذر خرمن و کاشتن
فصل ۲ و تقریرت الیه شد بذر کسری و الفتح ساءتبلع یعنی پریشان و پراکنده شده
 قال الفراء کثیر بذر یا تباع مثل سیر لفته او شعله بذر پریشان کردن با سراف رجل تبارک و کسری
 اسراف کفنه بذور یا ففتح فاشش کفنه را زو قوم بذر بذر بشد یا الذال نام آبی ابدع ارسا
 شدن و شنبلیله تا ختن در طلب چیزی بر با کسری فرمان برداری کردن مادر و پدر و اخلا
 حقوق مبره متله لقال بریرت و الی با کسری فانا بترجه بالفتح و باز فجمع الیه الایاره جمع الباز الیه
 و فلان سیر خالقه و سیریه ای طبیعه و بر فلان فی مینه ای صدق و بر حجه و بر جمولا ای تقبل و
 الله حجه بر با کسری کله و قال الاثم برة یولد یا یعنی مهرمان و تبار و ای تفا علوا سن الیه و فی الشل
 الیه یعرف بر ای یعرف من یکر سهرمن سیریه و قال التردعا و النعم و الیه سهرما قال فی الجمل هر که بجم
 بتر و باه بچه و قال التره الفوا و تر بالفتح و شست بریه بشد یا المراء و الیه و مثله براری ج بریت مثال
 فعلیت صحالی م فلما سکت الیه صارت الیه و تار مثل عفریت و عفریه سیره سهرمه معنی
 و اسم او آه م بر بیره او از گردن چشم بر بادعت منه بر بر گردی از مردم برابر هج و الیه و حجه
 و النسبه و لغیرها و ایضا جاب بیره سیه و رخت اراک نام زنی بر برج بره بالنعم یکدانه گندم بر ج
 بر بیره گندم مایه خشک اسراف را سبت کردن و گویند را و بر التدرجه لغته فی بر التدرجه ای قبله و آبر
 علی اقرانه ای علامت قال ابن السکیت لقال ابر فلان اذا ركب التبر سیر یا الفتح و الکسر تخم و سن الیه
 با کسری بزر بالفتح ایضا معصا زدن **فصل ۳** و التبرار اباریر و ایل دیگ بیره سیر کد
 کازر یا زرج و ایضا عصا های سطر بیره یا زبار و هو سرب بیا زرج کسیر بالضم آب باران
 تازه باریده و خورده خرا اول مایه من النخل طلح ثم خلخال ثم بلنج بالتحریک ثم کسیر ثم کب ثم خر و اول
 مایه من النبات بارش ثم تبیم ثم سیره ثم صمغ ثم شیش سیره و احد سیر و الجمع سیرات ایضا
 و آفتاب بوقت بر آمدن و سیره ای طبیعه سیر بالفتح حاجت بنا جا نگاه خواستن و خرا سیر شده
 شدن سیرش پیش از نفع و در نید سیر میخستن و فی الحدیث لا تبسروا بالنعم و لا تشجروا و سیر

در دهن مایه گوشت کسری نذره چشم سبک گردن و قال نامت کاه را در ده شیر و شنبلیله زردی و گوشت میان کف و گردن مردم و غیره و ای الیه به البیاض و قال اغشی ملک با دره و در کف سینه بود و شنبلیله ای خطا و طباطبائی در احد بذر خرمن گاه بذر خرمن و کاشتن

نکته

بصيرة قال الشمس جله هو البصيرة كما تقول للرجل استمحت على انكسار قال الوزير بالبصيرة العلم
 ما كان على وجه الارض والحديثة بالزق بالجملة قال الاصمعي هو شئ من الدم يستدل به على الرمية والوجه
 مشكوك وقال وهو ما بين شفتي البيت ايضا يعني البصيرة الكثر والدمع في شعر الجفون ليعبر
 بصيرة الفتح وذكر انه حرم وغيره ان بهم باز نهادن بوقت ذواتهم وقولهم آية لهما باصر اى النظر لجملة
 شديد وهو كالمين قدامى ذولين وترو بصيرة وهو من البصر مثل موت ماتت من آمنت بعيني آية
 امر الله بالبصيرة بصر بالضم كانه ازهر حيز وفي الحديث بصر كل ساء وميرة لئلا يريد ملطما يصري بالضم
 موضعى يشام بصر بالضم كاشت ودين بنا صرح بطرفين كشت نكلى ودرشت وفيه يدكى و
 شادى محمودن جمع ك اف ۲ ويقال البصر المال اى ستره والبرك فلان ارضه
 كلفته والبره اى اوشه بطرفايندن وجراحت جمع ف اف ۲ ومنه البيطار والبيطر
 وبيطر كسره البارفج اى اوشه بالضم الذى يعالج المواشى والدواب بيطر مصدر منه ويقال ذو
 ومنه بطرا بالضم اى يدر النظر لبارفج بالضم تذى ميان دولب فرج بطرفين مصدر منه النظر
 نعمت منه وكذا البارة الشاة والبارة الشفة هينة زائنة فى الشفة العليا وهى الحشرة التى تاكل فاذا
 ماتت تلبس بالبرجل حينئذ البطر ومنه قول على بن ابي طالب رضى الله تعالى عنه بشرى فما تقول
 انت ايها العبد البطر بعير شتر سيدة وهو من الابل بمنزلة الانسان من الناس يقال للبعير بعير
 وللناقة بعير البقرة ابا بعير ان ج بعرة يشك شتر كوسيد بعير البقر ج بعير ايضا اى كاسا نكند
 قال الفراء بعير الرجل بعير متاعه اذا تده وفرقه وتغير الشىء وبخيره اى استخيره وكشفه وفى
 بعير قال ابو عبدة فى قوله تعالى بعثنا فى القبور اى اثير واخرج ويقال بعثت حوضى اى بعثته
 وجعلت اسفله اعلاه يعجور اذنا دن هروين ودليل باران بودن آن جمع لفتحها ايقال بعير
 بعيره دفعه اى باران يقال بعيرت الارض مجهول البعير بعيرت بهارمى شنگى شتر كه دران بهير وجمع
 ش اف ۳ ويقال تفرقت ابله شفر بعير اى فى كل وجه وتكرت القوم فى بعيرة اى
 فى تفرق وادخلوا ومثرت نفسها شىء شمت يعنى بشور يد دل او يقال اصبح فلان شبعثه اسسه
 شتر قسما اى يقال بالعين ولا يريد به البهرى عن احد البعير بعيرت كادو هو اسم جنس بقرة كى وهى
 تفرق على الذكر والاثنى بعير وشك وانما دخلت الماء على انة واحد من جنس بعير استج لا مخرجة بعير

مكرر

از خالص بی مهر و ضرب فاذا ضرب و نامی نه زمین و يقال للقصبة تیر الصفا عند تیر تیر لغته فی
 بیته یعنی سببه سبب تیر یا الفتح ملک تیر و اسی کشته و ابلکه قوله تعالی مولا و تیر با هم فیه اسی کشته ملک
 ستجارة بازگانی کردن فتح اف ۲ استجاء کذا یک تاجر بازگان و خمر و شش و الجمع شجر
 مثل صاحب شجوب و تاجر بالکسر و تاجر بالفهم و الفقه یا فقه تاجر و تاجر با فقه کاسه فقه و تاجر
 سود و اجای تر و روبرو و افادون و انه خرا از پوست و دور افادون کسی از جای خود تراره فیه و با
 خدن فتح ک اف ۲ يقال تررت اسی ضربت تا را اسی متکلم اترار انداختن دست را
 بزخم شمشیر و عنک چوب زدن کوک و دور انداختن کسی را از جای خود يقال اتره القضاء اسی
 البعد و اتر النعام القلة بالقل و اتر بالفهم نه سمار و زاد و يقال عند الغضب لا یقینک علی التیر تر تر فیه
 و فی الحدیث تر تر و مضمونه ترا کارهای بزرگ اتر و تر بالفهم چا و دش تر تر چو شدن و يقال
 تفرزت القدر فتح لفتحها و هی لغت فی لغت القدر تر تر فتح ک اف ۲ اسی غلت لغت
 یکسر الفاء غنچه که میان لب زمرین باشد کمر خرا و هوا سم جنس الواحد تمره و الجمع تمرات بالتحریک و الجمع تمر
 تمور و تمران بالفهم ویراد به انواع لان الجنس لا یجمع فی الحقیقه تا مر خداوند خرا مثل لابن اسی ذولین
 و يقال تمر شجر فانما تمر اسی الطعمه تمر تمر خرا و تر و ش مثل شمار تمری خرا و دست تمر آنکه خرا بسیار
 و يقال اتمر الرجل اذا کثر عنده تمر مشهور آنکه او را نوشته داده باشند از خرا تا موره صدومه و غلا و مل
 و ابریق و بشینه شیهه يقال هو اسد فی تاموره اسی فی عربیه تامور کسی يقال ما بالدار تا مورا اسی احد
 و خون يقال بهرقت تا مورا اسی و چیزی يقال ما بالکریمه تا مورا اسی شئی من الماء و اکل الذئب النشاة
 فما بقی منها تا مورا و يقال ما بالدار تو مری بفهم الماء و الیم اسی احد و ما رأیت تو مری با حسن منه و منها
 کیستوی فیه آنکه ذکر و التوش تمخیر شک کردن خرا و گوشت و اتمار الشئی اسی طال و اشتد
 مشهور و قولی و فار التور قال علی رض هو وجه الارض قور آب جامه و میانجی میان قوم
 تیار موج و يقال قطع عرق تیار اسی متواجبا سیر المعبره تارة یکبار تارات تیرج و هو مقصور تیار
 کما قالوا قادات و قیوم فغیر لاجل حرف العلة و لولا لایا غیر کما قالوا رجة و در حاب و لم یقولوا راب
 قال الیوم و يقال فلان تیار بالفهم علی ان یؤخذ اسی یدار علی ان یؤخذ و انا ره اسی اعاده مره بعد
 اخری تیرر یا فتح ریک توده تیار و تیار هرج و بزرگ منشی يقال به تیر تیرور اکان تا هنا

والتغیر فی شجر بلخ وشیخ ثغر وذلک یسین ودر حدیث بیان در شرب جامی ولبین رخصه ودر بیان شرب
 شکستن یقال ثغرة ای کسرت ثغرة فاذا سقطت رواضیع البقیة قبل ثغیر محبوا فمشغور فاذا شرب
 قیل الثغرة واصله ان تغیر قلب الثاء وادغمت او قیل الثغرة بالها المجرى الاصلی و قال فی المحمل الثغرة
 اذ انبتت و الثغرة بالثاء او بالثاء اذ اسقطت ثغرة بالضم تنالی ورجع بگردن ورجع یقال ثغیرنا هم اس
 سد ونا علیهم لم یجبل به مدینه فیما ثغیر و لم یثغر فرج وده و مرغان شکامی وریما استغیر لغیر یا ثغیر یا ثغیر
 بار ورم و الثغرة ثما ای شد و ث علیها الثغرة سفارستور که زین پس اندازد استغفار وامن بیان پای ثغیر
 مردم ورم در میان گرفتن سگ شجرة بالتحریک میوه ثمر ثمرات ج و شمار بالکسرة جمع ثمر ثمال جبل و
 جبال و ثمر یضمتین جمع ثمار مثل کتاب وکتب و ثمار جمع ثمر مثل عین و عناق و الثمر یضمتین الضیال
 الثمر یخفف و قیل وقرأ ابو عمر وکان له ثمر وفسره النوع الاموال وثمر الشجر ای طلع ثمرة شجرة ثمر
 و ثمر میوه ناک شجر نام رسیده میوه ثغرة غوزه مسکه و هو بالظهر من الزبد و ثمر المرجل
 اکثر الیه و ثمر التمدال ای کثره ابن ثمیر شب ما هباب و ثمر السیاط گره باسی تازیانه نور نازک و الا
 ثور و الجمع ثور و ثغرة بالکسرة وفتح ما بعده فیما و ثغیران مثل جیران و ثغرة لبکون الیاء ایضال
 جيرة قال سبویه قلبوا الواو حدیث کانت بعد کسرة قال و یس یطرد قال البیرد انما قالوا ثغرة
 لیطرقوا بینه و بین ثور و الاقط و بنوه علی فعله ثمر حرکة و یدر قبیلہ از مضروهم ربطه فیان الثوری
 و کوی بکله و فیه الفار المذکور فی القرآن و هو ثور المحمل یقال المحمل اسم ذلک الجبل و باره و ثغرة ثور
 ج یقال اعطاه ثور و عطا ما من الاقط و نام بر جی از بروج و اما قولهم سقط ثور الشفق فهذا انشارة
 ثورانه و یقال منظمه ثور الماء چنین لاوه حکاه ابو زید ثور ثوران بر آمدن کرد و حصیه برانه ام
 ض ۲ یقال ثارت لطلان الخصبه و جرسین ملخ و جز آن یقال کیف الذی بالینی الحبر و یقال ثامر
 و نافر فالثامر ساعته ما یخرج من التراب و النافر سین نفاری و ثوب و ثار به الناس ای و ثوب علیه
 و کذا ثار و طلان فلان ثار و ثار نفس ای حببات و ثار ثار به ای مارج غصبه و رأیته ثار الراس
 ای اشعت یعنی تولید موی ثور و سوزش نشویر بر انگشتن یقال ثور علیهم الشرا ای هجیه و ثور
 ای یحی عن عمله و ثور الکبرک و استنار به ای از عجم او نهضای یعنی بر انگشتن شرب خیاره
 و الثغرة التردد و الخرج شجرة و شجار گوی که آب میزاب آنرا کنده باشد

لا یجوز ان یخرج من ثماره

صالح

نور

جبر

مجلس الحیوم جوار بانگ گاو و قرا بعضه هم عجلایند که جوار را بجمع من الاخش و جبار الی
 الله الی ای تصرع الدعا و غنیت جور مثل کفر بسیار از آن جبر شکسته سبقت و میگویند که درون
 حاکم کسی را غن و اخ ۱۲ اقبال جبریت العظم و جبر الله فلان ما جبر ای سید مغیره جبر
 درست شد آن شکسته اقبال جبر العظم بنفسه ای انجیر و قد جمع السجاج بدین معنی و لازم فی قوله قد جبر الله
 منجبه جبارة بالکسر جبریه چه بهاکه بر شکسته بندند و یاره یعنی دست بر بن جابر نام کسی و سببی انجیر جابر
 و هو جابر بن حبه و کینه ابو جابر اجبار بستم بر کاری داشتن و مذنب جبر شوب کردن اقبال اجبره تنگ
 الکفره اذ انسیته الی الحیر و الکفر جبار بالضم ای نه زنیقال و سبب و مه جبار ای بدر او فی الحدیث
 جبار ای اذ انهار علی من یمل فی فیه فیکلم ثم یؤخذ برستاجره و نام روز سه شنبه و قدیم جبار بالفتح و
 درختی که دست بر و زسد اقبال نخله جبارة ای غلیظه و نافه جبارة سینه تجبر شکسته بند جبار الیضا هم
 من اسماء الله تعالی یعنی شکسته کامها و آنکه یکیشتم تجبر تنگ کردن و رستن گیاه بعد از خوردن
 و الجبر خلاف القدر و قال ابو عبیده هو کلام مؤلفه و الجبریه بالتحریک خلاف القدیة و اقبال فیه جبریه
 و جبروة و جبروة مثال فروجه ای کبر جبریه مثال فسق سخت متکبر جبریه مثل نام فرشته وحی
 اقبال هو جبراضیف الی ایل و فیه لنات جبریه مثل جبریه مثل مقصود منه و جبریه مثل کسر الجهم
 و الرا و جبرین بالفتح و الکسر النون تجبر بالضم سورخ حمرة اجمار ج مجمران مثله و لظیر و جبرتی فی
 عقب الشتر و عقبان و فی الحدیث اذا ما ضمت المرأة حرم المحران حمرة بالفتح سال سخت جبریه تنگی
 و بدخولی میم ناکده و اقبال حمرت عینه ای غارت و حمر فلان ای تأخر و آخیره ای اجلائے الی
 ان دخل حمرة فاجمر و اجمر لنفسه مجمر ای اتخذ مجمر نهان جاسها و احمر در آینه گان بسورخ و نهان
 مجمر در کوه و نام مردی جبر بالتحریک فراخ شدن درون چاه **کاف** و ف کاف مجمر
 فیه مجمر گیاهی اجدد مکان گیاه ناک شد و دیوار جدران ج حیدار بالکسر مثله جبریه تنگی
 بالتحریک نشان گزیدگی برگردن خرشاه جبراه گویند آبله زده جبریه بالضم و فتح ۱۲ آبله و کذاک
 فیه اقبال منه جبر الی رجل محبوبه و جبر محمد حمرة زمین که در وی علت آبله باشد اقبال نه الا امر مجمر
 لکذاک ای مجمره و هو جبر بکذا ای خلق بر یعنی سزاوار و الجمع جبراه و جبریه و جبریه الیضا هم
 جبریه خطیره از سنگ بر آورده جبر بالتحریک نام دمی لبشام نسیب الیها الحمرة حمرة سلعة و فراخ جبر

جبر

جبر

در الصفة الثالثة وسمى الثالثة انما علمت على الروموت حتى صار يعرف بها الكمال يعرف باسمه وسمى
عن جماعة ما زاد من الصورت لعلتين وجب التباين لثلاث لانه ليس من الصورت الا منع الاخر
وكذا لك القول في حلاق وهو اسم للمنية جاعلان وذكر انه ان سطور وقال موضع الرنتين من
ومضرب الفرس يذنيه على فخذيه جماعة حلقه بين سطور جبار بالكسر رسن كه آب كشس برميان بند
بوقت چاه فرو شدن تخم برميان بسن ان جبر در بالضم خاي خشك ريزه جخبر كوتاه منظر
بجفيرة مؤنثه جخبري درشت خوي جفيرة بالكسر كوتاه منظر جخبري خور و در قبله ازني عامر
الجماعة و نام مردی جفيرة بن فالح چهار ماه جفيرة مؤنث و چاه نامبر آورده فراخ جفيرة السادة باقرقني
م در بلاد مطلقان جفيرة بالضم خاي فراخ كرد و ميان اسب فرس جفيرة و فافه جفيرة علمية
الجفيرة و هي وسطه جبار بالكسر آبي و درني تيم و منه قيل يوم البحار جفيرة نوعي از تيردان و هي كالكنانة جفيرة
بالضم ازگشتي باز آمدن فعل از بسياري ضرب مع فاض ۲ يقال جفيرة الضم و في الضم
و منه قيل الصوم جفيرة اسقطه النكاح و فراخ شدن تني گاه نر فالحه و از شیر باز ماندن او و جبار
ماندن كاري كه در و باشي و ماندن پرشش زيارت كسي جفيرة تفت زمين و حذر ك اشش
بجبر حيرات ج و هزار سوار و بر گروهي كه دست يكي كند و ياكروهي ديگر بياميزند و يك سنگ
و يك بار انداختن در حج و آن سه حيرات است بجبر بالكسر لوبی سوز بجبر بالضم لوبی سوزقني يقال
و حيرت النار بجبر بالضم جبار بالضم و التثنية ميايد و حيرت فرما و از انشم النعل خوانند تجبير بردين چهار
و انداختن چهار و آنرا داشتن شكر بدار الحرب و باز ناگردانيدن و گره زدن زن گيسوان را پس
قفا يقال حيرت المرأة شتمه با و اعتقده و لم تر سلة في الحديث الضافر و السليد و البجبر سلق
اجمار شب تاب رفتن شتر و گرد آمدن قوم بر چنبره جمیع القوم مجتمع انبا جفيرة شب و در زاین
شب تار يك استجرا استنجا كردن بسنگ جافه جبر سم سخت تجمير نام جاسه جبر ان كذا كذا
بجمل جفيرة گرد آورده خروگوش خود را وقت گردیدن جمهور بالضم ريك توده بلند
و همه مردم جامه بيز جمع الجمع جفيرة توده و توده كردن و بلند كردن و في حديث موسى بن طلحة ان
شهد دفن رجل فقال جفيرة واقبره اى اجمعوا عليه التراب و لا تليقوه و خبر و ادن از چيريه
يك طرف و همان داشتن مقصود از آن خبر چو رسل كردن از راستي و راه يقال على الطريق و تومر

جفيرة

بج

جفيرة

[illegible]

و اما کج حاد و بدن اسی متناهیون و غیر الکالت بضم الذال و کسر باء من الکاش اسی خاکفون و حاد و
 ترس حذریه علی فعلیه بالکسفة پاره زمین و رشت حذری می ج و تنوی گردن خروس یقال نقش از
 حذریه ریح حذریان سخت با ترس و پر پر حذریه افسر شنی اسی اعالیه و تواحیه و اعطاء الدین بک
 اسی بیهما الواحدة حذفا و حذو حذر گرما و گرم شدن حراره و حرور گرم شدن روز و ریح
 و اک ۲ و بالعکس و فاض ۲ جاد من ثلثه ابواب یقال حررت یا یوم بالفتح
 و تحریک ثلث لغات حرار بالفتح آزاد شدن بنده حریره بالفهم آزادی و آزاد مردی و اصلی شدن به بالفتح
 تشنه شدن فنده الثلاث من باب عک ۲ حره ایضا از من سنگلاخ سخته حر
 حررات حرون ج مثل بارضون بالواو والنون و آخر و ان ایضا حره بالکسره شنگی و منه قولهم
 حره علی قریه اذا عطش فی یوم بارد و یقال انما کسره و الحرة لکان الفرة حران تشنه و نام مرد
 و نام شهری ان کان فعلان فومن هذا الباب و ان کان فعلا فومن باب النون حرری اموش
 حرار تشنگان حر بالفهم آزاد و آزاده و کبوتر بچه و آهوبره و مار بچه حر الرمل و حر الدار سیاه و
 حر الوجه خساره حران و و برادر که مرد ابی نام ایشان بود و ساق حر قمری ترا خوار البقول ترا
 که خام خرده شود و ما هذا بحر منک اسی محسن و جیل حره زن آزاده و نایقه حره و صحابه حره
 اسی غنمیه کثیره الله و البطر حره الذقیری جایی کشتن کوشواره از بنا گوش بلین
 کل بی ریگ رمله حره ریگ بی گل لیل حره بالا ضافه شب زفاف که بکارت زائل نتوان کرد
 یقال بآنت فلانة بلیله حره اسی لحم یقتضیها بعدا و بلیله شبیاء التي یقتضیها حریره نوعی از جامه ابریشین
 و نوعی از طعام چهار خریج و ایضا آنکه گرمی خشم و جز آن در وی اثر کرده باشد و حروری مشبه و یقال
 فی فی حروره بالفتح یعنی در دبان من سوزش است حروراء بالفتح بید و فقیر نام دیهی که بعضی
 از خوارج منسوب اند بوی که حروری خوانند ایشان را حرور بالفتح با و گرم که شب و زوجین هم
 بروز احرار خداوند اشتراک تشنه شدن یقال منه احر الریح اسی صارت ابله حرار و حرور و حرور
 نقش خط بر گزین و بنده آزاد کردن و فرزندان را مژ و مسجد و طاعت خدای عزوجل گردانیدن و
 اقتل و حرای استند حرر انداز کردن کشت و میوه و زبان کنز شدن شیر و بنید ع ۲
 خض و ک ۲ حار شیرین و قتل حرور و نفس و دست داشته از مال و نفس جزایات بالتحریک ج

حضرت کیلئے لکھنؤ کے سردار و اچھوتوں کو مشترکہ ٹکٹ بائسٹ حضور علی ہسٹان دی و شبہ
حضرت النافۃ بالفتح و مردی کہ گردن مگر دوزنگ دل و قیل حضرت بالضم بفضل آوردن شکم بقال منہ
حضرت الرجل و حضرت سلمان بجمول احضار باز داشتن بیاری کسی را از سفر عن ابن السکیت و مشہ
تو کہ تعالیٰ فان احضر ثم فما السیمر من الندی و قال الانفخس حضرت امی بسبت و احضر فی ہولی و مری
ای بعلنی احضر نفسی و قال البعمر الشیانی حضرت فی الشی و احضر فی امی حبسنی حضرت نزدیکی و دگر گاہ
بقال کلمتہ مجسمة فلان بحضر من فلان ای بمشہد منہ حضرت نام مشہری حضرت بالتحریک مشہر خلاف
بد و حضرت باب آمدن جای و بعل فلان حسن التخصر اذا کان من نذر الغائب بحیر حضرت بالضم و دین
احضار و دین اسبب مانہ آوردن احتضار مشہری شدن مردم و حاضر شدن و دین اسبب
استحضار و ایندن و بجز دین آمدن حضرت مانہ آوردن فرس مجتہد بالکسر سبب دوزندہ بقال ہذا فرس
مجمعیر و ندہ مجتہد فی امی مشیر انعمہ و الا بقال محضار و ہون النوادر حاضر بمبیلہ بزرگ از طریقی ہو جمع کما بقال
سامر لشمہار و دواج طومار و فلان حاضر ہو جمع کذا ای مقیم ہو ہو خلاف البادی ایضا و بقال ہو علی
حاضری وارد و الجمع تھا اذا حضر و المبادیہ محاضر باب آیدگان و المحاضرة خلاف البادی و تیرہی الشی
و انقری و التریب بقال فلان من اهل المحاضرة و من اهل البادی و ہو حضرتی او بد و ہی حضرت شل طعام نام
ستار بقال چندار و انوزن مختلفان و ہا سیمان الملعان قبل سبل فحلفت انما سبل لشیہ
حضرت چہار و پنج تن کہ بنغہ روند و رسم جرات و زرد آب کہ با چہ بیرون آید از رحم محاضرہ سوال جواب
کردن باہم و نزدیک حاکم شدن با ختم و برابری کردن بد و دین باہم حضرت بالکسر شتر ان نیکو
یستوی فیہ الواحد و الجمع و الموث بقال نافہ حضرت از جمعیت قوۃ و زحمتہ امی جو دہ تسیر حضرت ہقیقہ
شدن ہستی بالکسر عن ابی زید و بالفتح عن الاصمعی حضور حاضر شدن بقیض العینہ جمع ف
نفس ۲ بقال ختمہ الہی و احضرہ عنہ و حکلی انظر احضر بالکسر لغتہ فیہ بقال حضرت القاضی امرأۃ زحل
حضرت مردی کہ سفر براصل نباشد و انحضرت بکسر الضاد الذی یاتی الحضر و ہو خلاف البادی و اللین حضرت
بالفتح محضور بقال اللین حضرت فقط انا و کہ ای اکثر الافہ و ان الحین حضرت و الکثف حضرت و تو کہ تعالیٰ
و انحوذ بک ریشہ ان بحضر عن ابی نعیم الشیامین بسور و قوم حضور بالضم امی حاضر و ان موصد
فی الاصل حضور بالفتح مشہری بہ من حضرت موت نام مشہری و قبیلہ حضرتی منسوب بوی و ہا سیمان

در احادیث معتبره و کتب معتبره که در بیان این است و در بیان این است که در بیان این است
 فی السعفة و النکرة لانه اسم واحد علی ابنة الجمع لانهم یقولون و طلبت حفیرة بالکسر و اطلب حفیرة بضم
 از چیزی و حرام کردن خلاف الاباحه جمع است اصل ۲ مخطور حرام خطا خطیة جای شتر
 و گویند که از شتر درخت و چوب سازند خطا خطیة و ساختن قوله تعالی اکثرتیم خطیة قرئی بالکسر
 و الفتح علی الفاعل المفعول به و یقال انه لکن الخطیة اسی غلیل الخیر قال ابو عبیده اراه ستمی امواله خطیة
 لانه خطا بعد و ستمی فعلیة بمعنی مفعولة خسر اختار زمین کندن خسر یا ضم کندن خسر خسر کما یطرح
 و استخسر النهر اسی حان له ان یخسر خسر بالتحریک خاک که از کندن بیرون آید حافتر هم ستور حافرة اول هر چیز
 یقال یجمع علی ما فرسته بارگشت بهما چاک که آمده بود و قوله تعالی انما لمرودون فی الحافرة اسی فی اذل
 امرنا و فی المثل النقد عند الحافرة قال یعقوب عند اول کلمته و یقال التقی القوم فاقتلوا عند الحافرة
 اسی عند اول ما التقوا و یقال اخضر لهم للانشاء و الارباع و القروح اذا ذهبت رواضعة طلع غیر باخضر
 گویند خضر را زکریا و یقال ما حاصل الا و اصل یخیر بالالف و التاء فانها تسکن علیه و زمین کندن جمع
 ف اک ۲ و تبا ه شدن بن دندان قال یعقوب هو سلاق فی اصول الاسنان یقال اصبح
 فم فلان مفعولا خضر بالتحریک خوردگی بلیغ ان یقال فی سنان خضر و قد حضرت بالکسر و اورد الفغة
 خضری بالکسر گویاست خضیر خوار و خرد خضارة مصدره جمع بعضهم خضر و شمر و احتقار استحقار کند
 استخار خوار نمودن نفس خود را یقال استخارته الیه نفسی اسی تصاغرت تخفیر خرد داشتن تخفیرات
 ضعیف یا متحقرة بالفتح اسی حقارت یقال هذا الامر خضرة یک اسی حقارة احتشکار فله گداشتن تا گیرانی
 فروشد حکرة بالضم انبار داری حکرة بالضم سرخی احمار احمیر از سرخ شدن و احمر و احماز بمعنی فحار
 او غام احمار لانه لم یس یلحق و لو کان له فی الرابعی مثال لما جاز او غامه کما لا یجوز او غام یس لیس
 ملحقا باخر فجم احمز سرخ نرا حمر ج و سرخ مؤنثه حمراء و جمعها حمراء و عجم احامرة قومی از عجم که بکوفه بودند
 احمران گوشت و می موت احمروشته حمراء سخت و طاة حمراء جدیدة و طاة و نهارد و ارسته و فی الحدیث
 کتا اذا احمر الباس احمز شود و لقب مردی از شود و واسمه قدار و هو ما قرناقة صالح عم حمرا بالکسر خرد و گوشت
 حمز فیشین حمرات حمیرة حمارة ماده خرد و سنگ گرداگر و حوض و سنگ گردخانه صیاد حمار
 قبان بلخ سرخ بخور گوشت حماران و سنگ بر پای کرده که حرب بر و پنیر و لوز خشک کنند و فی الشل

الاغ کلان شکم خنجر سریه بالطا والعملة امر لقال باقی السما وخرطریه ای ششی من الخبای تحت الطی ترد
 واستدار فصل الخنجر خنجر توشه دان بزرگ و ماده شتر شیر ناک خبر بالخنجر یک اکاهی اخبار
 تخمیرا گاه کردن استخبار خبر رسیدن تخمیر مثله و با خبر شدن تخمیر بالفتح یا بی خبر دادن و بهر خلاف نظر
 تخمیرة بضم الباء و فتحها مثله ارض خنجر و زمین هموار که در وی سدر و وید خنجر ای فتح الزاد و کسر یا مثل
 صحرای خنجر اوات که لک خنجر تخمین الیضا سدر ناک شدن زمین عجم ک اف ۲ خنجر خنجر
 لغتان منه خنجر بالفتح زمین نرم سوراخ ناک خبر بضم دانستن عجم ک اف ۲ لقال من این
 خبرت نه الامرای من این علمت والاسم الخنجر و از مودن عجم ف اف ۲ خنجر گاه و دانا
 و کشا و ز و منه الخنجره ای الفزاعت و نبات و پشم و یقال استعلب الخنجر ای قطع النبات
 و ناکه و قال ابو النجم حتی اذا ما طال من خنجر یامی من جربا و کفک دمان شتر خنجره بالکسر و دایش خنجر
 از مودن لقال صدق الخنجر الخنجر و یقال وجدت الناس الخنجر فقامهم یعنی آزمای تا دشمن گیری غایب
 جالی بشام خنجر جالی بحجاز خنجره بضم بره از گوشت یا مای قال ابو عبید لقال تخنجر و اخنجره اذا
 اشتروا شاة فذبحوها و اقساموها لهما خنجر فزین عجم ف اف ۲ خنجر خنجره خنجره خنجره
 آنچه بر یک حال نباشد چون سراب و جز آن و غول و کرک و خنجر خنجر بالضم باقی مانده مانده خنجره
 مثله خنجره کسره الشاء بعد النون باقی مانده رخت قوم خنجره و فزک شدن شیر و حیوانات کشتن آن و بی
 فقیض الرقة لقال خنجر اللبن خنجر قال الفراء خنجر بالضم لغته فیه قلیله فی کلامهم و سمع الکسانی بالکسر الضیا
 ترا میختن و مقیم بودن بجایی عجم ف اف ۲ لقال خنجر فلان ای اقام فی الحی و لم یخرج القوم
 الی النیرة و یقال خنجرت نفسه ای غفلت و قوم خنجره و النفس و خنجره النفس ای غفلت و خنجره
 الزبد کسر ندیم مسکه را یعنی ناکداخته گذاشتم و فی النمل باندی الخنجر ام ندیب خنجر بالکسر و بود و
 شیر خنجره زن پرده نشین است خادر شیر در پیشه غذا را مقیم بودن مرد در اهل خود و شیر و پیشه
 و باز در آشیان خود خنجره بضم قبیله از انصار منهم ابو سعید الخدری خنجره شب تاریک
 و ابرسیاه و عقاب خنجر تخمین باران و خواب رنگی پایی و سستی اندام عجم ک اف ۲
 ف ۲ خادر مر و شست و کابل بوم خادر و رنم ناک و لیلیه خنجره کذاک و منه خادر الیوم
 ای الظلمه الطرا خادر می گویند و خادر الطبی ای خنجره خنجره و از کدن ای عجم ف اف ۲

خنجره
 خنجره

خنجره
 خنجره

خنجره

و مای میان دو بلندی آخره ج مود روی در افتادن و آرد کردن و خواب
 و ف اک ۲۰ اعداد انداختن دست به شمشیر خرقه آردا مگر خفته و نه کرده بقال خست
 عند النوم و خرقه سبخی و خرقه لیلته اذا انظر سب مع العظم خرقه بالغم کلوی آسیا خرقه شقیقین تنگی و خرقه
 چشم و خرقه غت منه و یقال یوان کیون الانسان کانه یظن یسوء خرقه اگر روی از مردم و خرقه لیل
 اذا ضیق جفنه لیجد و انظر کقولک تعامی و تجال خرقه بالغم در و شیت ماده خرقه خرقه کوی
 از قلبه خرقه با کسر خوک و نام مای خنایریج و القیاریشی که برگردن و گلو بر آید مردم را خرقه
 و خرقه فی یومخ فی که از وی بن نیزه سازند خنایریج و الخنایریج و السکان خرقه فی نوخری نوخری
 خسران بالغم میا زبان کردن و یوشل فرق و فرقان ع ک اف ۲۰ اقبال خسر
 فی البیع و خسر و قوله تعالی قد خسر الذین کذبوا بقاء الله و خسرت اشی بالغم و خسرته نقصته
 قوله تعالی بالآخرین اعمالا خسر لاک کردن خناسیر بالنون بالکیا لا واحد خسر خسارة بالغم
 لماکی و گرامی خسر لاک خسارة بالغم باقیما نده طعام بر جوان و بر چه ماند از هر چیز که آن
 میاید و مردم فرو مای خسر مصدر منه ع ک اف ۲۰ خسر میان مردم کشت خسر میان
 باریک خسر القدین آنکه انحصار و بنین نرسد از باریکی پای نعل خسر که ناک خاصه توی گاه
 خسر شقیقین سرا و سرا یافتن و سر و شدن و خسر ع ک اف ۲۰ خسر آب سرد
 خسرت بدی خسر یونتا می است بدیده خسر انگشت خنایریج خنایریج بالغم نام شهر
 بشام خسر بالکسر تازیانه و عصا و جزآن خنایریج و کس از دوراه رفتن تا بهم باز پیش آیند
 خنایریج و ستای یکدیگر رفتن اختصار کوتاه کردن سخن و نزدیکه راه در آمدن خنایریج خنایریج
 خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج
 مردم کندم گونی در بجا خنایریج و قوله تعالی قد خسر الذین کذبوا بقاء الله و خسرت اشی بالغم
 من شدة الحری و یسیت قری العراق سوا و الکثرة شجر یا خنایریج آسمان کثیبه خنایریج شکاری
 که جدا من گرفته باشد خود را از سلاح و فی الحديث آیا کم و خسر الذین یعنی زن با جماع کل
 و بنزاد باشد که هر چه در خاک رو به بر آید از نبات و کل آن همی نده خنایریج خنایریج که خنایریج او
 سر بر برد اختصار ع ک اف ۲۰ اقبال اختصار ع ک اف ۲۰ اقبال اختصار ع ک اف ۲۰ اقبال

و مای میان دو بلندی آخره ج مود روی در افتادن و آرد کردن و خواب
 و ف اک ۲۰ اعداد انداختن دست به شمشیر خرقه آردا مگر خفته و نه کرده بقال خست
 عند النوم و خرقه سبخی و خرقه لیلته اذا انظر سب مع العظم خرقه بالغم کلوی آسیا خرقه شقیقین تنگی و خرقه
 چشم و خرقه غت منه و یقال یوان کیون الانسان کانه یظن یسوء خرقه اگر روی از مردم و خرقه لیل
 اذا ضیق جفنه لیجد و انظر کقولک تعامی و تجال خرقه بالغم در و شیت ماده خرقه خرقه کوی
 از قلبه خرقه با کسر خوک و نام مای خنایریج و القیاریشی که برگردن و گلو بر آید مردم را خرقه
 و خرقه فی یومخ فی که از وی بن نیزه سازند خنایریج و الخنایریج و السکان خرقه فی نوخری نوخری
 خسران بالغم میا زبان کردن و یوشل فرق و فرقان ع ک اف ۲۰ اقبال خسر
 فی البیع و خسر و قوله تعالی قد خسر الذین کذبوا بقاء الله و خسرت اشی بالغم و خسرته نقصته
 قوله تعالی بالآخرین اعمالا خسر لاک کردن خناسیر بالنون بالکیا لا واحد خسر خسارة بالغم
 لماکی و گرامی خسر لاک خسارة بالغم باقیما نده طعام بر جوان و بر چه ماند از هر چیز که آن
 میاید و مردم فرو مای خسر مصدر منه ع ک اف ۲۰ خسر میان مردم کشت خسر میان
 باریک خسر القدین آنکه انحصار و بنین نرسد از باریکی پای نعل خسر که ناک خاصه توی گاه
 خسر شقیقین سرا و سرا یافتن و سر و شدن و خسر ع ک اف ۲۰ خسر آب سرد
 خسرت بدی خسر یونتا می است بدیده خسر انگشت خنایریج خنایریج بالغم نام شهر
 بشام خسر بالکسر تازیانه و عصا و جزآن خنایریج و کس از دوراه رفتن تا بهم باز پیش آیند
 خنایریج و ستای یکدیگر رفتن اختصار کوتاه کردن سخن و نزدیکه راه در آمدن خنایریج خنایریج
 خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج خنایریج
 مردم کندم گونی در بجا خنایریج و قوله تعالی قد خسر الذین کذبوا بقاء الله و خسرت اشی بالغم
 من شدة الحری و یسیت قری العراق سوا و الکثرة شجر یا خنایریج آسمان کثیبه خنایریج شکاری
 که جدا من گرفته باشد خود را از سلاح و فی الحديث آیا کم و خسر الذین یعنی زن با جماع کل
 و بنزاد باشد که هر چه در خاک رو به بر آید از نبات و کل آن همی نده خنایریج خنایریج که خنایریج او
 سر بر برد اختصار ع ک اف ۲۰ اقبال اختصار ع ک اف ۲۰ اقبال اختصار ع ک اف ۲۰ اقبال

لحمته الخمر و فی الشل ان النول لا یتم الخمره فتمتین پوشش از هر چیز چون شفت یا کوه یا وادی و در
 نوده و مانند آن و اینوی مردم و همان شدن عجب ک افت ۲۰ یقال عجز عنی الخمر ای خضر و خمر عنی
 فلان ای تواری و مکان خمر اذ کان کثیر الخمر فی الشل بود یث له القراءه ویشی له الخمر یضرب لسان
 مع صاحبه یغدر و خلع اخمار یهتان و اشحن و پوشش ناک شدن زمین خمره بالتحریک بوی یقال عجز
 خمره الطیب ای ریحه خمر پوشانیدن چیزی می شاة خمره گو سپید سیاه سفید سیاه خمره اشحن با هم و پوسته
 در خانه بودن و پنهان بودن یقال للضبع خامری اقم عامری استخری استخر به بندگی گرفتن یقال عجز
 فلان فلانا ای استعده و منه حدیث معاذ من آخر قوما اولهم احرار ای اخذهم قهرا و ملک علیهم و یقال
 آخر لی کذا و کذا ای اعطیته هبه و کلکلی ایاه با خمری جائی هست در باریه که ایرامیم بن عبد الله بن الحسن
 بن علی بن ابی طالب در وی خفته است ام خمر و مثال تمولقار و نخی خمر و شنه کار و خمره
 اوقلب یار شیر خا جرج خور زمین پست و پر روده ستور زدن یقال طعنه فخره ای اصحاب
 خورانه خوران روده ستور خوار بالغم باگ گاو و منه قوله تعالی عجل اجده الخوار خورانه شکستن گرما
 و ضعف و شکست آوردن مرد عجب و افت ۲۱- استخره نیکوئی جستن و باگ کناییدن
 صیاد آمو به رانا مادر از نزدیک وی آرد و صید کند خاره برگردانیدن ستور را از راهی که می رود
 براه دیگر خور فتمتین سستی راجل خوار روح خوار ارض خواره سست و نرم ناته خواره بسیار
 خورج خیر نیکو و نیکوئی و نیکوتر مال قوله تعالی ان ترک خیرا ای مال را بجل خیر و امره خیره کلا شفاف
 و شیشه و نیکو کار خیرا گردیدگان خلاف شرار و گزین و خیار زده و این معرب است خیرات جمع خیره
 و هی الفاضله من کل شیء قوله تعالی اولک الهم الخیرات وقال الله تعالی فیمن خیرات حسن قال الان
 لما وصف به و قبل فلان خیرا شبه الصفات فادخلوا فیها و لکنو ث و لم یریدوا به فعل فان ابروت
 معنی التفضیل قلت فلان خیر الناس لم یقل خیر و فلان خیر الناس لم یقل خیره و لا یثنی و لا یجمع لانه فی
 افضل خیرا لکسر کرم و بزرگواری خیره نیکوئی و هو اسم من توکب خارا الله فی هذا الامر خیره خمر یکب الیا و گردید
 و هو اسم من اختاره الله ای اصطفاه و یقال استخر الله خیرا و یقال محم خیره الله بسکون الیا و خمر یکب
 اختیار بگزیدن خیر مثلا خمر گزیننده و گردیده و تصغیر او و خیر آمده بخیر نام استخره نیکوئی جستن خیر
 به کسی دادن خیری بکسرتین خیر و معرب است خمر خمر و طایفه مرد است و کلان حکم

در بیان این سخن

خمر

خمر

خمر

بشقة بالضم و قوتش دان لسا فسریر بگن از خوش افتاده خشک شده و رسول و میا نخی میان
 قومی سفر ارج سقه بسا دن الوسط جمع سافر و کذاک السفر کر اکب و کباب و شمش و در دست
 گشتان دن بن و نهاده و قوتن جمع و نهاده اک ۲ سفره بالکسر جاز و سب سفره بالضم خاک
 سفره بالکسر یا نخی و صالح کردن میان قومی سافر زن کشاده و روی مسافر الوجهه آنچه پدیدار شود و اگر در
 سفره بسفر بیرون شدن سافر لغت منه مسافره سفر کردن سفره شکله بقل سافر الیه و الضیاع امن که بر
 پوشش بدنی اشترکند چنانکه حکم بر اسب و اسفر بختین رج ناقه مسفره و بعیر مسفر بالکسر شتر قومی
 و سفره اسفار روشن شدن صبح و روشن شدن و تابان شدن روی و بر و شنائی سوز در آمدن
 و فی الحدیث اسفره و ابالغیر فانه اعظم للاجرامی صلوا الله علی سفرین و یقال یلکوا بالی الاسفار الاسفار
 بر نه شدن از روی سفا شیل نظام نام چاهی بفسیر بکشتن بسیار و یک و پس و سفر
 و وزخ سفره یا سکرانه و زیاتن آتش اسب روی را یوم مسفر مسفر روز نیک گرم سکر بالضم سستی
 سکران سست سکرانه سکر می و بی الضیاع جمع و فی لغته بنی اسد سکرانه لکنون سکرانه بالفتح و الضم
 یح سکران سکران سستی سستی شدن جمع ک اف ۲ و بنید خرما قوله تعالی تخفون منه سکره
 و نه قاحرنا اسکا سستی کردن مسکیر بالکسر بسیار سستی شونده سکر همیشه سستی سستی سستی
 از و دلی سستی سکران سستی سکر سکر الوسط بسقن آب جمع ف اض ۲ سکر بالکسر بنای
 سکر الی سکران با جمع ف اض ۲ سکر سکره ای ساکنه تسکیر خیمه کردن و البی سکر آخر
 بنیاد و جبر الیه بنیاد سکر که مخمور و قوله تعالی انما سکریت البصار نای حبست عن النظر و حیرت اویست
 و حیرت و قری و حقیقت و تفسیر و حیرت سکر بالضم و التثید سکر معرب و احد سکر
 سکر بختین افسانه و افسانه گفتن جمع ف اض ۲ سامر فسانه گویند و گویندگان چون ج
 یعنی حجاج انما سکر شب و روز یقال لا افعله یا سکر ای ایدا و لا افعله سیه الیایی و یقال
 سکر سکر الیه انباء اللیل و النهار و یقال لا افعله السمر و القمر ای ما دام الناس سکران فی لیلته قمر
 شمار بالفتح سکر سکر و نام جایی تسکیر تنگ کردن شیر آب و منج دور کردن و فی حدیث
 عمر رضی الله تعالی عنه ما یقر علی ان کان یطأ جاریه الا یحقت به ولد با فم شایسته سکر
 و من شایسته سکر ای فلیه سلما قال الامم ای اراد التسمیر الشین البیعه فحول الیه المیین و الی الی

سورة بالضم كندم كوني وكندم كون مشددين مع بعضهما وك اف ۲- اسير اسير اسير
 وسمرا وسمرا منه المذكر والمؤنث اسمان كندم و اب ويقال الماء والريح سمرة بالفتح وضم الميم
 وخرجت طلح سمرة سمراست اسمرج والثالث جمع العلة وتصغير اسير وفي المثل اشبه بشرح شجر جالوت
 اسير او نام مردی سمار بالكسر مع و هذا من سمير تیره نوعی از گشتیدا اسمها را سخت و صلب بن
 نار و نار یکی يقال اسمها الشوك اى يابس و صلب و اسمها الظلام است و اسمها الرجل فى القتال
 سمرة تیره نیزه میان رست و يقال هو منسوب برجل سمرة غلام سمندر كووك فربه سفور بالفتح
 و تشديد الواو و ختان از دوال بافته سفور بالكسره ستار كبريتى آنكه خورق را بنا کرده نزدیک
 كوفه از جهت نمان بن امر القيس چون تمام شد او را از بالاس كو شك در انداخت
 و لپاك كردا مثل آن كسى ديگر بر يار دواين مثل شند و عرب يقال جزاء سمار سور بالضم ياره
 سمار سوار سيران ج و مرده از بنا و جمع سورة يعنى سورتهائى قرآن مثل سبر و سيرة و سيرة
 يها من الشرف و المنزلة ايضا لقول النابغة شاعرهم تران الله اعطاك سورة * ترى كل ملك
 و نهائى مذنب * يريده شرفا و منزلة سور لفتح الوسط ج و يجمع على سورات بسكون الواو و
 ايضا سورى مثل شبرى نام موصى در عراق سوار بالكسره ياره اسورة ج اساوره جمع الجمع و قرى
 فلول الاقنى عليه اساوره من ذهب و قد يكون جمع اساور من قوله تعالى يحلون فيها من اساور
 من ذهب قال ابو عمرو و احد اسوار تسوير ياره بدست نهادن ديگر اسوار بدست خود و
 و بر ديوار آمدن قوله تعالى اساور و الحواب اى تسلفه سور بالضم سوو و نصبتين حببتين مع
 و اف ۲ يقال سارا ليه سورة بالفتح تيزى و بطن شراب سوى و ملغ و تيزى تب
 و خشم سلطان سوار عريده كرم ساوره بركيد يگر حببتين اسوار بالضم و الكسره واحد من اساوره الفرس
 قال الجوهري هم الفرسان و الماء حوض عن الياه و اصله اساور و كذلك الزنادقة اصله زنادقة
 و اساوره ايضا نوعى از عجم كه در بصره ساكن شدند چون اما سو بكونه سهر فحبتين بيدارنى بيدار
 بودن مع ك اف ۲- اسمار بيدار داشتن سرة مرد نيك بيدار ساهور سايه زمين
 ساهرة روى زمين و منه قوله تعالى فاذا هم بالساهرة اسمها دورگ در بينى ستور سيمر و وال
 و رختن و راندن لازم متعدد مع ف اك ۲ تشيار مسير فتن و هو شاذ لان قياس المصدر

و آنچه بر وی نشانی باشد از جهت حج و عبادت شعائر حج و قیل و امد با اشاره بالکسر شاعران
که قربانی کنند و هیچ حواس الشعر المرام یکی از شعائر حج و کسبه البیعة فیه شعائر بالکسر عامه که برین سایه
چون پیران و از ارومانند آن و نشانی اهل حرب که یکدیگر را بدان می شناسند شعائر بالفتح و بر
ارض کثیره الشعارین بسیار درخت اشعار خون آلود کردن کوهان شتر قربانی میقال شعر
و بر جامی چسبیدن از اندوه میقال شعر فلان شاهی لڑتی به بکان الشعارین الشیاب بالمجده شعر
بالکسر هم اشعار حج و دانستن حج و اضم ۲ میقال شعر بیامی فطنت که و منه قولم لیت
شعری کاشکی راستی شاعر شعر گوی و در یابنده و داننده شعائر حج علی غیر قیاس قال الا فیک
الشاعر مثل لابن و امامی صاحب شعر و بی شاعر الفطنة لو کان شاعرا و قد شعر و شعر فیضها میقال
نارایت قصیده اشعر حبا و منها شاعر شعر فرو شده مشاعره نبه و کردن به شعر هم با هم خفتن
در یک جامه شعر چیده شدن به شعر بر دیگری جمع بفتحها میقال شاعره فشرته ای غلبه بالشعر
ای ناوشه فی شعار و احد است شعار نهان داشتن ترس در دل اشعار و نهال ساختن کار در را
و آگاهانیدن و جامه پوشانیدن و فرو گرفتن عشق کسی را به یاری میقال اشعره فشرای اذ
فدری و اشعره الحب مرصدا و اشعره فلان شرا ای غشیه به و موی بر آوردن بچه در شکم و فی القه
ذکاة الجنین ذکاة امه اذا اشعر و هذا کقولهم انبت العلام اذا نبتت عانه شعری بالکسر ستاره
روشن که بعد از جو زابر آید شعر بانی یکی این ستاره که شعری عبور خوانند او را و دوم شعری غشیه
آنگه در ذراع بر آید شعراء نوعی از شفتا لو واحد و جمعه سواء و میقال لرجل اذا تکلم بما نکر علیه ثبت بها
شعراء ذات و بر و غور کس و میقال دایمیه شعراء و دایمیه و برای هر چه از مردم وسیع جلا رسد شعراء و ایضا
در زنان شعرا ن نام کوپی به وصل بسیار درخت شعرورة بالضم با درنگ ریزه شعاریت و ایضا
باز یک لایه واحد را من لفظها میقال نهیما الشعاریر و هذا اللعب الشعاریر و میقال ذهب القوم شعرا یرای
تضر قواشوا لیم یقتب مردی شاعر شعر بای بر داشتن سنگ بوقت خیزیدن و فانی ماندن شهر از مردم
میقال بلدة شاعره بر جلها و ذکاک اذا تم تنبع من غارة احد و بیرون کردن کسی را از جایی جمع بفتحها
میقال شعر بی فلان من موضع کذا ای اخر جیم اشعار النمل و درمی آخور از راه اشتغال الله و بسیاری
حد و فراخی آن و دور شدن در بیابان میقال اشعر فی المغازة تشعر فتن شتر با غایت جود مکان

شمار کلمه شین کلام با لمیت و همان بقول الرجل لاخر زوتی انک از و یکداختی علی ان
صدای کل واحد منها بفتح الاخری و می عنه فی الحدیث الاستغفار فی الاسلام و تقرقوا شکر غیر بکندید
پس بروی و با اسمان جلا اسماء و احدا و نبیا علی الفتح شکره کار و بزرگ و شکره و تیز شمشیر و دوم
رونی الشل اصغر الفهم شکر شکر می خاد هم و يقال با باله ارتقرا می احد شکر بالفهم کرانه پیام که مره بروی می
اشفار ج شکر شکر کرانه وادی و جزآن شکر الترحم و شافر با کرانه می وی تیر شفار می شوشی شتی
که بر گوشت می دارد و شکر بالفهم شکر و فی الشل اراک بشکر ما احار شکر می اغناک الفلاهر
عن نوال الباطن اصله فی البعیر مثا فیه البعیر مستعار منه شکر می نام شاعری و فی الشل اعدی
من الشکر می و همین التماثلین اشکر ابر پرانده شدن شکره سرخ سپیدی اشکر نعت من
و اسب سرخ شش دوم و آنرا که شش دوم سیاه باشد و دیگر با سرخ کبکست خوانند بیدار شکر شکر شکر
سرخ موی شکر را و دیان تم در حرب که بجه خود را کشت شکر کبکست الوصل لاله شکره قبیل از فی ضیه شکر
بفتح التامش و می شافر قبیل از یمن شکر بفتح الفتح احصا است بجرین بالفهم شکر و می و الفهم شکر و الفهم شکر و الفهم شکر
اصح لان بالفهم یعنی الامور الاصله بالقلب الممنه له الواحدة شکر و بالفهم یعنی النعت شکاری با هم
و انشد بدو فتح الکر و گیاهی شکر بالفهم سپاس داشتن و شاکستن منعم بالسبب فیمت جمع ف
ض م يقال شکره و شکره و باللام انفع و قوله تعالی لا تریذینکم جزاء ولا شکور ایتمل ان یکون
مصدرا وان یکون جمعا کثیر و برودر کفر و کفور شکر ان سپاس داشتن خلاف کفر ان شکرت
که انی شکرت که شکور است و بانک علف بسنده کننده و اندک پذیر شکر فرج زن اشکار
نعت افتادن باران و اشکرت السماء ای استند و قعها و پر شدن بستان از شیر شکر بالفهم
پر شیر شدن جمع ک ا ف م ا ف شکره نعت منه و ازین درخت بر میدن شاخ
یقال شکرت الشجرة شکر شکر ای نفع منه الشکر و هو ما ینت من اصل الشجرة یعنی شاخهای
ریزه که ازین روید و موی ز باران شکار خداوند و در شکره شکران پر شیر شدن بدار من الشکره
وقت پر شیر شدن ستر ایل شکاری و غنم شکاری و مرقه شکاری ادا کانت لمای من اللبن
شکر ان گیاهی شکر بالفهم خرمیدن درختن جمع ف ا ض م تشبیه و من برزدن يقال
شکر ازانه و شکر من ساقه و مرقه ای نعت شکر می بالفهم و الکسر و جلد خوشتن در صید الشمار

الواحد صبر و صبر بالضم و يقال أخذ يا صبار يا ابي جميعا أصبارا لانه كذا ناسي آرب حاشا له
 صبر بالضم و يقال أو قبت الكاس الى اصبار يا واصبار يا الا صمعي اذا تقى الرجل المشقة يقال تقيا
 يا صبار يا معني تخشى ديدنا بلهياي اكن صبر بالضم لطبي الرقبيا غسان وكرانه وطريرى هر جبر فزدين
 سنگريزه ناك ام صبار بالفتح و التثنية ديدن ناك ناك بونته و يقال فلان وقع في ام صبر
 اسي في امرش ديد صبره التثنية و سغتي سرماي رستان صبرة جاشش صبرة سنگها
 صبر خرمين تنه كانه پوست رفته يراق باريك كرون و مرد فروي ياد و دفر ند و نادان و
 و ماشوره كه بر دبان نهند و بدان آب كيرش ديد از خور صبار التثنية و تخشاي سر صبر كيرين كون
 الباء مع تشديد النون كذا ك و ر و ز ي از روزاي مجوز فتح النون ايضا و هو واضح واضح -
 صحر او بالفتح مهد و ادشت و كشادكي و هي غير مصر و فته و ان تم كمن صفة التاميث و لزوم
 حروف التاميث له و كذا ك في بشري تقول صحراء واسعة و لا تقول صحرا و قد ثل ثانيا على
 التاميث صحاري بفتح الراء و كسر باج صحرا و است كذا ك و حين بر فعل و مدوده كه مونت فعل
 نبات و چون عذراء و خبر او و ز فاء كه نام مردی است جمع و ي بر وزن فعالي بفتح و كسر لام
 و فعلا و است ايد و هي في الاصل صحاري بالتشديد لانك اذا جمعت صحراء او فعلت كذا
 و الراء الفاء و كسر الراء كذا ك بفتح الالف في الجمع كساجد و جاف و غيره ما تنقلب الالف الا و
 التي بعد الراء ياء و لكسرة التي قبلها و تنقلب الالف الثانية التي التاميث ايضا ياء و فته ثم خذوا
 الياء الا و الي و ابدلوا الثانية بالالف لزم منه فتح الراء ضرورة ابدال الياء بالالف لتسليم الالف
 من الحذف عند التنوين و ياء بعضي ياي دوم را حذف كنند و را را همچنان كسورانه صحاري بانه
 و در حالت رفعی و جری با تنوين را گویند بده صحار و در مرت بصحار مثل جوار صحار بصحر ابر
 شدن صحرة بالضم كشادكي زميني میان سنگستان صحرج و سرحي میان سر يقال صحار صحرا
 و انان صحرا و صحرا ر بر آمد نبات و يقال فقيه صحرة بجره و يميم او را بي حجاب و كشاده مصاحرا لكه
 حرب كنده بغير صحبة طعامي كه از شیر و آرد سازند و منه صحرت اللبن صحرج بفتحها قال
 ابو الفوتحي الصحيرة الخاء المتوسطة صحار بالضم سري برب عمان نام مردی و فی النمل مالی و
 الاذن صحروى اسم امرأة فو قبت على الاحسان صحرج بفتح التثنية ايضا سنگ بزرگ صحرج صحرج

من الصغير صفراء زرد و كمان و كياي صفار بالفتح و التثنية روى كصفتها بالفهم و الكسر
طالفة از خارج منسوب بعد التثنية صفرا صقر جمع و شير زرش و دوشاب و سنگ شكستن به توكرا
ناقن آفتاب جمع فاضل ۱۲ رطب صقر كسر القاف خرا كه ازوى و دوشاب سازند صفقر
رطب كه بدوشاب كه در فغانيند و رها جا و بالسبين لان العرب كثيرا ما يعلون الصاد سينا اذا كان في ا
قامت او طار او طار او طار مثل البصاق و الصراط و الصماخ و الصدر صا قوتير بزرگ و تين صهم
بفقتين كند و بوى گوشت يقال يدي من السمك صمقة بوى ماهى بقرقة صماری بالفهم فخرج پس صم بضم
الب خنور و مطبى آن اصمارج يقال او بقت الكاس على اصبار با و اصمار با بركه و هم جاعل را بالهنا
رطل صمير و خشك كج كه ازوى بوى خوش آید صمارة بالكسر و التثنية يد سز و ك و گوش طغش
يد من صمارة الحقة مقبضا صمور بالفهم شخ و انچه سز افيل دروى و بدجيت ميرانيدان و زنده كرد
خافق قول تعالى يوم يخرج في الصور قال الكلبي لا اذرى ما الصور و يقال هو جمع صورة معناه بكرة مثل شجرة و شجرة
يخرج في صور الى اثار و ارج و قمر الحسن يوم يخرج في الصور بالتحريك و الصورة و كسر الصاد لغة في الصور صوار
بالكسر راده گا و صيران راج و نافه شك صبا و بالكسر لغة في صور خربان خرد و نبوه صورة فارس شرسه
تا هم كوى و درة بان صفقتين كرى اصور كرا صارة كرا كرون صورة بالفهم بكرة تصوير صوت كرون و كرون
تصوير بانو و صيرت كرون چيزى را و صورت بستانى نزد يك شدن يا فتا و ن يقال لتصورت لشي
اى تو همت صورت تصويرى و لغته فتصو راى مال الى السقوط رجل صير شير اى حسن الصورة و الشارة
تصا و بصورت اى بركة لغته از چوب و گل و جز آن صور كرا كرون و سيل و ادن چيزى را و در و
بجيتى كرايدن و دريدن و جد كرون جمع فاضل ۲۰ ك ۲ قول تعالى فخذ العنة
من الطير فصرن اليك و تسمى بكسر الصاد و يقال صر على و صر جهك الى اى اقبل على و صرته اى قطعه
و فصله فمن قال به جمل فى الآية لقد يما و تاخير كانه قال فخذ اليك اربعة من الطير فصرن و يقال مصف
صوار الذى يحجب اذا دعى صمور بالكسر خرمه و خش اصمار اهل بيت زن چنانكه احاد اهل بيت مرد
و از هر دو جهت صمير بگويند مصاهرة و اما صميرى كرون يقال صامر اليه اصمار ببيتن بهر بيت ابدا
يا قبس يقال فلان اصمير فلان شمر كرا نقن چيزى جمع فبفتحها صمير كرا ختمه اصمار كرا ختمه
لازم فيه اصمير كرا كذا صمارة بالفهم پيش و چرده يقال ما به صمارة اى شخم صميرى بالكسر و

و جانب کوتاهی موسی از بر مرغ دراه داشت و يقال لا تجمل باحتی نظهرنی فراموشش مکن و يقال فو فلان
نظرون خداوندان ستور شست مانند آفران نظرها ز شست آیندگان در حرب نزل بین کرم
و نظرها شتم فرو آمدن شست ایشان و لقیته بین النظرائین و النظهرین ای فی الیومین اولایام نظهر بالضم پس از
زوال صلوة النظهر شست بین طهره که نگاه نظیره شست و یاری کرد و تعالی و السلام که بعد از آنک نظهر
و انما لکم جمعة لان فعیلا و فعولا قد یستوی فیها الذکر و المؤنث و الجمع کافی قوله تعالی انما رسول رب العالمین
بغیر نظیره و ناته طهره قوی شست بغیر نظری بالکسر اشتراک آرا ده بجهت حاجت جمعه نظهری غیر مصر و فلان
یا النسبة ثابتة فی الواحد نظهری بالکسر شست انداخته و فراموش منه قوله تعالی و اتخذتموه ودا کرکم نظرا
و فلان نظهرنی علی بند یعنی او یاری گرسن است و انما نظهر تک نظا هر سید طاهره چشم بیرون رو شده
و منهل که آب او نیم روز خورد و يقال هذا طاهر تک عاده ای زائل شود و هو الارض نباتهای زمین
قریش الطاهر آنکه نظا هر طهره و آمدنی طهره بفتح تین خست خانه و قوم خانه طهره در شست
کاف نظهر کسیر لوسط لغت منه نظهر بالضم پیدا شدن و صیره شدن و يقال نظهر علیه
غلب علیه و پیام بر آمدن نظا هر پیدا کردن و صیره گردانیدن و بوقت نماز پیشین رفتن نظا هر و آینه
کردن نظا هر یارین شدن با هم نظا هر یاری خواستن و قوی شست شدن و يقال استظهر به ای قوی
و یاد گرفتن و از بر خواندن نظا هر شست شست در آوردن نظهران بالضم جانب کوتاهی موسی از بر مرغ
بطنان جانب درازی وی و يقال رشس همک نظهران و لا ترشیه بطنان الواحد نظهر و لطن مثل عبد
و بعد از آن قال ابو عبیده فی رشس السهام النظا هر بالضم نظا هر بالکسر مرده جامه نظا هر و نظا هر در زن
است و علی نظهر امی گفتن یعنی مرا تم نظیره نظهر که ک قوله تعالی الذین انظا هر من لسانهم نظهر مرد قوی
شست نظهر نام مردی و در وقت طهره آینه و با تخفیف کذا کفصل العین عبرة
بالکسر عبرة بالفتح اشک باریدن و کاف و يقال عبر الرجل فهو عابر و عبران نبی صبری
و ما به الضیاء بفتح تین گرمی چشم و بالضم مثله عبر النهر بالفتح و الضم کرانه جوی جبل عبر سفای بالضم و الکسر
که پیوسته در سفر باشد که ک جمال عبر سفار استوی فیها الذکر و الانثی و الجمع عبر بالضم بسیار از چیزی
عبرتی آنچه از سد بر آید بر لبهای جوی و بلند شود و عبرتی عبراتی بالکسر فیما لغت جهودان الشعر علی
الاصح و بالفتح نام حمار که بعد از جوار آید و عبر بالکسر بیل کشتی و کند گاه عبور کند شستن از آب

[illegible]

اعذار فساد نهادن و خفته کردن و بیا رعیت شدن و فی الحدیث لمن یهک الناس حتی یهکروا من
 انفسهم اسی تکثر ذنوبهم و عیوبهم و بیا رعیت کردن و بیا لغت کردن در کار و بیا پاک نزد یک شدن
 یقال أعذره اسی ترک به عاذرا و هو انشراح الجرح و یقال ضرب فلان و أعذرای ما شرفت به الی الله
 و همانی خفته و هونی الاصل مصدر عذیره مثله و عذره ناک شدن جایی یقال أعذرت الدارای کثرت
 فیها العذرة و باعذر شدن و منه المثل أعذرس انذرو صاحب عذر شدن زن منذر و خفته کرده و در منذر
 گلو ما در نشان خشکی عذیره مثله و رگ خون استخوانه و یقال بحیت منه ما دورای مشر العذرة و اثر
 کار یقال تعذر علیه از او بگذره آلوده شدن و عذر و حجت آوردن و ناپدید شدن نشان تعذیر
 تعصیر کردن در کار و بگذره آلودن کسی را و دروش کردن چشم شتر را عاذر دروش یقال تعذر
 عین بعیرک اسی بر بغیر ستمه بعیری یتمار من ابلنا و الجمع العواذیر و قوله تعالی و جاء العذرون من
 الاعراب یقر بالثبید و التخیف فاما المشد ذقهذ یكون محقا و قد یكون غیر محقق فاما الحق فهو فی معنی
 العذرة لان له عذرا و لكن التاثر قلبت ذالفا و غمت فیها و حلت حرکتها علی ما قبلها کما تفری یحصون الفتح الحما
 و یحجز کسر العین لاجتماع المساکین و یحجز ضمها ابتعا للمیم و اما الذی یسحق فهو العذرة لانه الممرض و البصیر
 بعذر و کان ابن عباس رض یقر اوجا و العذرون التخیف من أعذره و یقول والله لکنذا انزلت
 و کان یقول لعن الله العذرة کان لا امر عنده ان العذر بالثبید المظهر للعذر اعتلا لا و العذرة المظهر
 الذی له عذر و العذر یفتح الذال موضع العذارین عذیر جالتی که مرد را بران معذره دارند عذرتین به
 مثل سریر و سر عذر و لغتین و تشدید الواو مرد و غو و خرفراخ شکم محل عذا فم بالضم ناقه
 عذافرة شکرت استوار عذا فم الضیاء نام مردی و شیر عمر که در کین شدن عجم فک
 جمل اعرار لغت منه عرا بالضم کشتن مهر و عذرة شتران کشتن ناک عوة نوعی از جنون و لشک و سرگین
 و مفند و شتر مرغ سرگین انداختن عجم فک اض ۲ و یقال فلان عوة عار و عار و عارة اسی نجس
 مسرة بالفتح گناه و فلان یقر قومه اسی یطعم بکرده استعرا جبر سیدن که عوار بالفتح گیاهی خوشبو
 و واحد عوار و عوار مثل طعام کاوی هم فی الشل بادت عوار یکم اسی بادت بنده عوار که کمال نام دو
 کاواست که یکدیگر را شاخ زدند چند آنکه بر دویم زد و این مثل در میان دو حریف برانگونه عوار و بالفتح
 بدخونی و نام اسپ و ستمی و ستمی اصل یقال هونی عارة خیرای فی اصل نیر عوار بالکسر ناک کردن

[illegible]

به کتاب خشک کرده و در فی که به پای چیری ندهد و پست شود و نیده بی شیرینی انقشر یک سرخ و سبزه
 که به سرخی بازندشاه عطر اگر گویند بی که بر سبیدی پیشم او سرخی مالک باشد و آموه بدین
 عطر عطر ایضا شب سیزدهم از ماه مقبوره زمین که بکشد او را خورائیده باشند و عطر آموه و سبزه و گلاب
 بچه بیافیر سرکه که از آموه و سبزه و عطر الفهم نام شاعری اذ اقلته بفتح الیا و لم تصرفه لانه علی و زین الفضل
 و بالضم صرفه لانه قد زال عنه شبه الفعل عطر یا بفتح درخت که از وی آتش گزند و فی المثل فی کل
 شجر یا و استسجد الفرج و العفار و کثر داون و پراستن خرما بیان و نان بی نان خورش عطر
 عطر بفتح خوک نرو و در غایت که بر عطره مونس عطریت دیو سینه و بنایت رساننده از هر چیزی
 یقال فلان عطریت نقریت اتباع و عطریت نقریت نقریت الیا و بین غفقتین ای سبیل الخ فی کل شیء فی الکون
 ان الله تعالی یخمس العطریت النقریت الذی لا یرزأ فی الیل و لا مال و یقال عفاریه واحد شل عطریت تل لیل
 شیطان عطریت و عطریت و الشیاطین العفاریت و العفاریه فاذا سکت الیا صیرت المادتا و اذوا
 حرکهها فالتا و ما فی الوقت عطریت الینا سختی و موی تفاسی شیر و خروس عطره بالضم و عطره بالکسر که
 و یقال جاء فلان نافتا عطرته اذ ابا و عضبان معافرا بفتح جی از بهران لا یصرف معرفه و ذکره ثوب
 معافری منسوب الیهما معافر بضم المیم آنکه با کار و انیان رود و زیادت مانده ایشان خور و عطر فی شیر
 و یقولنی اسمی بذاک شدید و المون و الالف ملا الحاق و نبوه عطر فی ماده شیر استوار خلقت نفاقه
 عطرنا اسی قویه و یقال وقع القوم فی عافور شر و عافور شیرینی در بی افتادند عطره انقر بفتحین لغه
 فی انقره انقر بفتحین یعنی گرا و یقال جاء فلان فی انقره الحرامی فی اوله عطرین بکسرین بیت شیر و شیر
 بیشکه و یقال لكل ضابط قوی لیث عطرین و نام شهری عطر کوشک و بنای بلند و نام هائی
 ببابل و بنیاد و اصل هر چیز و منه عطر الدار بفتح و الضم خسته کردن و غیر لغت منه و قوم عطر فی مثل
 و جرحی و یقال فی الداء علی الانسان جده عاله و عطر او خلقا و عطر فی و خلقی بلام تنوین اسی عطر الله جسده
 و اصحابه بوجه فی حلقه و منه کلب عطر ای جراح و لثمت ریش کردن سطور او منه سرج عطر بضم
 و فتح القاف و عطره ای عطر غیر و ان و لا یقال عطر بفتح الانی ذی الروح و پی زدن سطور عطر
 لغت منه و حیل عطر ای و سر درخت خرابیدین و باز داشتن از رفتن مع فک
 یقال عطر لی ای اطلت بستی کاتک عطریت بعیری فلان قد علی النیر تغیر رنگ خسته کردن و تغیر

ثم دوا الى عكرهم اى الى اصل عذيرهم المردى عكر بالفتح والضم زندگانی در سين عكر ك اف
 وها مضد بان على غير قياس قياس معده التحريك وتعمل في القسم احد سها وهو المفتوح فاذا دخلت
 عليه اللام بفتح بالابتداء فقلت عكر اللام لتوكيد الابداء او بالتحريك عند وقت راقته يدع اللام تسمى القدر
 ما اقسامه فان لم تأت باللام فصحة نصيب للصلو قلت عكر اللام فقلت في الابداء ما فقلت في الابداء عكر اللام فقلت
 ببقاء اللام تعالى ودراسة واذا قلت عكر اللام فكانت قلت تعجيبك اللام اى بالمرار ك له بالتهاء
 وريما جاد للدهاء كقولك عكر اللام اى سالت اللذان يطيل عكر عكر اللام كاشت سها ج مودان
 عكر ج ونام مردى وارتداد او فوسبند قرايين عكر عكر وحالتي الرفع والجر وبعيد او في النصب لان
 الفارق ثابت بينهما وهو عدم الالف في عكر وثبوته في عكر عكر في نام کسی چون بیدوی ولفظ بیدوی صرفه مرکب
 من کلمتین بنی علی الکسر لان آخره عجمی صراح الماصوات فثبته لبقاق وینون فی النکرة يقال مررت بعمر
 وبعمر وید آخر ذکر السیر و فی ثبته وجمعه عکر ویدیان والعمر ویدون و ذکر عید و ان من قال لید عمر وید و رأیت عمر
 فاعبره و ثناه وجمعه ولم یستطع المیر و عمره بالضم کبی اذا ارکان حج واصلا من الزیادة و زفات زن بهم در
 خانه زن و اهل دی و عرس آنرا گویند که زن را بخانه خویش آورد عرج و نام مردی بود و بعد ول عن عامر
 و لا یصرف فی العزقة عمارة بالکسر ایادانی و آباد کردن مع فاض ۲ عامر آباد یعنی اسمی مثل مار
 و افاق اى مد فوق عمارة ایضا قبله عجمی جای همورد و بانه تخش باقعة عومرة بانگ و فریاد يقال شکت یقوم
 فی عومرة اى فی بکته و صیاح اعمار عجمی دادن چنین کسی را چون سرای یا زمین جزائی انچنان
 که گویند این سرای ترا باشند من زنده ام یا تو زنده و هموریا فتنج در دعا گویند عمر اللدیک منزلک
 و عمر اللدیک ایضا یعنی همور دار و خدای تعالی جای ترا بنود و گویند عمر المر حل منزلک اعطاء زیارت کردن
 آوردن عمارتین عمارة بالفتح هر چه برین بنویسند و رکلاه تاج و جزآن عمار بالفتح سجان برین محل شرب عمارة بالضم نام مردی
 عمار البیت باشندگان خانه عیمیر زندگانی در از دادن و به بقای در اندوه و صوت کردن کسی را و طله
 و استمر کم فیا اى جلکم عمار باقعه جای فراخ آب و علف دی به یخرج المیم نام مردی عماران البوکر و عمر
 قال قاده امران عمر بن الخطاب و عمر بن عبد العزیز و زعم الاممعی عن ابی بلال الراسی عن قتادة ان سئل
 عن حق اعمات الملا و لا فقال الحق العمران فحاینها من الخطاء اعمات الاولاد فنی قول قست او دانه
 عمر بن الخطاب و عمر بن عبد العزیز لانه لم یکن یبین الی بکر و عمر خلفه و قال الفراء و لقد قیل

و غیر لغت شنان یقال اغتر به غیر غوی نیکو یقال للرجل اذا شاح او به غیره و اقبل هریره ای ساقطه
 و قوله انا غریک من فلان ای لمن یا یتیک منه ما تغتر به غیر لغت شنان ای خطر و نهی رسول الله صلی الله علیه
 و سلم من یغتر به و یوشل به السمک فی الماء و الطیر فی الهواء و غرار بالکسری جهر جنی یقال غرار اللبن علی النار
 ای ناقصا منها و قلته ما و فی الحقیقت الاغزار فی معلو و بهمان لایم رکوعا و یجود ما و روش یقال مریت ثلثه
 اسم علی غرار واحد ای علی مجری واحد یک یقال ضرب فصداله غرار واحد ای مثال و شتاب یقال
 اما علی غرار ای علی عمل و تیزی و تیزی و به چیز و مقدار یقال هذا الیوم عارث شهر ای طوف شهر و کم شدن
 شیعین الا همی و قال ابن السکیت غارت الناقة ای نفرت و فرغت الدرة و فی الشل سبق و در تیه
 غرارة یقال ناقة تغار بالضم و فوق غار بالفتح غیر مصروف ابودید غارت الشوق غرار ای کسدت و در تیه
 حرة ای نفقت و خورد ادون مرغ چو در مرغ و اص ۲ یقال غرار الطائر فخره غرار ای رقه غرار
 بالکسری هم غرار یرج و قلته سمر بالغیر خود را در خطر افکندن یقال غر بنفسه تغیر یا و تغیرة کما یقال کلکلا
 و قلته و علی تسلید و قلته و بر آمدن دندان کدک یقال غارت ثمنه الغلام ای طلعت مغارة غرار کاشیدن
 و کم شیر شدن غرغرة آمدش کردن آواز در گلو جان در حلق و یقال الراعی یغتر به صوته ای میزد
 فی حلقه و یغتر غرای میزد و غر بالکسری مرغ دشتی غرغرة یکی غرغرة بالضم سیدی پیشانی اسب و رجل
 غرغرة ایضا شریف غرغریات نسوب الی الفضل غرارة بسیاری و بسیار شدن جمع یضمها غرغرة
 مثال ضرب بسیار و التبع غر بالضم مثال جوف و یقال مرص غریای کثیر و ناقة غرغرة کثیره اللبن فوق
 غرار اغزار خداوند شتران بسیار شیر شدن تغیر به و دوفت یکبار دوشیدن شیر و خشمه کلبه
 کار کردن و خشمه السیل ای اقبل و خشمه ای انده قهر او آیه و خشمه ای غضبان غضار گل خوشبو
 بر غضبان غضارة همیشه خوشی زندگانی و یوفلان مغضورون و هم فی غضارة و غضارون همیشه ای فی
 و غیره و یقال ابا الدغضار و هم یعنی الیاک اللطیف عیشم غضار و کل من یقال انبط فلان سمره
 فی غضار و غضار گشتن از چیز و ع ۲ یقال و باز داشتن غاضر و است نیکو پیر
 غاضرة قبیله از بنی اسد و حی از بنی مضعه و لطنی از بنی نقیف و غفور و تبسکین الصادقات و نام آب
 غفیر و غفیرات بیتها فون سألته شیر و مر و درشت غفیر پوشیدن و آمرزیدن غفران بالضم غفرة
 کذاک و قال غفرت التماع ای جعلته فی الوعاء و تازه شدن جراحت و باز گردان شدن باری

نکته

نکته

نکته

بمعنی میگویند که اقبال است که مانند او دانستی ای که تو در فوق و انما بنی علی فاعل مقایله به العاصم و الاصلی
 الما من الموات الا اقبال که فاعل غیره گویا سبزه که در زیر گیاه خشک برآمده باشد انوار فرو شدن به آب
 غور زمین است و زمین تمامه و نزدیک به آب فرو خورده اقبال مایه غوری ای انوار و صفت بالمصدر
 که هم ضرب و اسکت و تک و منع هر چیزی فرو خوردن آب فرو شدن چشم به چاک مایه غور بالضم مثله و غیره شدن
 و فرو شدن آفتاب و گرم شدن روز و شفت رسانیدن اقبال غار بگوهره و غیره بجزایر لغته
 و اقبال الله هم به شک نیست ای اعتنا به خارج معارفه بفتحها مثله درجاست و اسکانس الطیار مغار او نصیره
 عویر و فی الشل عسی الغور ابو سقا قال الاصمعی اصله انه كان غار فیه ناس فانهار علیه فصار مثلاً لكل شیء
 سجات یا قی منه شر و قال ابن الکلبی هو ما کلب و شک اقبال النبی النار ان ای الحبث ان و النار ان
 البطن و الفرج ایضا و نوعی از دخت و منه دهن انوار در شک غیره مثله غار اسپان غارت کننده
 و هو الاسم من الغارة ایضا معنی غارت و اقبال جبل شد سید النار ای شدید القتل غار مقاتل و اقبال
 کردن اقبال غار علیه تغییر غار و مغار مغاوره غار که کاذب اقبال غار و هم فو مغاور و مغاور ای مقابل و اقبال
 حبثش مشیر و جبل تغییر و رسن تا فتن اقبال اغرت الحبل فو مغار و اقبال اغار فلان المله ای تزوج
 علیها معنی به شک آورد و او را سخت دویدن و منه قولهم اغار اغار غار انوار و اقبال اذ اسرع و یقولون اشرف
 بکبریا تغییر ای نسرع و لغت و لغت شدن و ناس یقولون اغار و انجد فاذا افردوا قالوا اغار بغیر الف کما
 هنا فی الطعام قرأ فی فاذا افردوا قالوا امرانی قال الاصمعی اغار ای اسرع و انجد ای ارفع و لم یرد الی
 الغور و لا انجد او کس غار فی ایتان الغور الا غار بلا اله تغویر تغویر شدن مخر تا و غار بمعنی و هم در خفتن
 اقبال غور و ای انزلوا الملائكة قال ابو عبید یقال للملائكة الغار استغارة پیه گرفتن و فریه شدن
 و آما س گرفتن جراحت در لیش قنار و یکدیگر را غارتیدن غیری با کسب معنی سیر یعنی بارش کنی غیار
 مصدر منه اقبال غار المله و تغییر هم ای تغییر هم و دیت و منه اقبال غار فی الرجل تغییر فی و یغور فی ای
 و دالی یدینی من الیه تغییر بالکسر و فتح الیا و ج و قیل انه واحد جمعه اغیار تغییر ایضا اسم من تغییر لشیء
 تغییر غیره بالفتح و شک خوردن تغییر و غار کاذب اقبال غار الرجل علی المله اغیار و هم غویر و غیران جمع غویر
 غیر بنشیند و کس غیر از بنیای با الفتح و الفهم جل من غیار بالکس و قوم مغایر و امرأه غویر و نسوة غیر بنشین
 و امرأه غیرتی و بنشیند با الفتح غیر ایضا شفت رسانیدن و باران دادن و مع فک احوال

آفتاب در پرتو تابش عام و غیره و نام مردی غفیر نوعی از طعام با آرد و شیر و نمز باضمیمه در سه جزو
 و اصلها بهر وی عبارتند: قشر کبریا سکون و التفریک طبع کردن بی انزال و با دیگری انزال کردن
 و فی الحقیقت این علی السلاطین است از الفقه غفیر مانده شدن لیسال اول نقصان جفنه الفرس التزائم
 ثم التفسیر و تفصیر فی الدال ای التبع فیهم **فصل** التفریک الکلام و ادای اذاتی بهر قصد
 و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است
 برای کزندی مار و حشرات الارض و الفشار است و عمل او امانت معنی الدیال پس من کلام الفقه
 فیهم و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است
 معرب پهلوی یعنی فروخته ریشم و غیره و تخیر یا یک مرد بسیار تازه و مانده سنگ که از
 بالاس که کوه جابا باشد یا شود در آن نمزی باشد و الفقه الصلب الباقی علی الطح و کفنه و الا لایطرب
 جبهه و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است
 شمع است از ریح ساخت شود و قشره حلقه سورخ و بر فقه و شکله غلام فهد در سر به و تازه
فصل القواف قیر کور و در کور که دن **فصل** الحش **فصل** الحش
 مقبره الفتح و الضم کورستان و جانی اشتر مقبره بلایا و قناری بافتح و الضم کورستان اقباس
 کور کردن و نمز و در انزل و فتن گردانیدن قول تالیف و مانده فاقه ای جلیه و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است
 مالکاب و کاتان الفقه یا اگر به بنو آدم فقه بالضم و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است
 قنبر و فقه فیما تناسل مقبره یا بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است
 بزرگ فتنات قال المبر و الا لایطرب فقه فیهم و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است
 و فقه فیهم و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است
 فی المبر و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است
 حتی میرد الی الرابعی الا ان یکون الحرف الرابع منه احد حروف المد و اللین نحو استخوانه و حالوت
 قشره و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است
 از یکای تیر و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است
 اندازده قتی بهر ای میخ زره و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است

فقه

فقه فیهم و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است

فقه

فقه فیهم و بهر تالیف علیه احدی از بر وی به بخارانی است که در وی است بزرگ بمصرفا شری و دوائی نافع است

بافتح والكسرة الضياء اى ارفع قناره ولبى جود قمر فتور لفته بهيال تناسك ردن فتح فاضل و كس
تغير افتار كذاك ولبى بريان بر انگيختن بخود كردن زن و درويش شدن مرد قحط بر و نود و اشكر
سال تحفة مؤنة عند بعضهم وعند الاكثر ثاب و شارب قدر الشئ انداز به چيزى قدر باسكون و الحركه
اندازه كرده خدائى عز وجل بر بنده از حكم و قول تعالى و ما قدر الله شئ قدره اى عظموا حى عظيمة قدرة بافهم قدر
ثلث لغات توانستن و توانائى عجم ف ك ا ب ۲ و منه قولهم القدرة شديت البغيظة و قادر
بر چيزى قدران كذاك يقال قدرت عليه و قدرت بافتح و الكسرة و قدرة لوانكرو المصدر معنى القضا
و القدر منه ليس بالافتح الدال فقدر اندازه كردن و فى الحديث اذ انتم عايكم اللال فاقدر و المداى تها
ثنتين يوما و قدرت عليه الثوب فاقدر اى جاد على القدر و يقال بين ارنك و ارض فلان ليله قاذرة
اى ليلية السيل مثل قاصدة و رافته و دريك پنجن چيز بر عجم ف ك ا ب ۲ و ك ا ب ۲ و ك ا ب ۲
و اقدره اى بلحنى القدر قدر بالكسرة ديك و بى مؤنة و تصغير با قدر تصغير بار على خلاف قياس قدر توانا
و پنجه قوله تعالى تقدر عليه رزقه اى قدر عليه استقدار تقدير كردن غراستن يقال استقدر الله خير اقدر له
اشئ اى تهيا و الاقدر على الشئ القدرة عليه قرار بافهم شمر كشش خوان سالار و نام مردى كه ناله صالح را
پي كرد اقدر مرد كوتاه بالا و اسپى كه در رفتن پاهاى او از دست در گذر و قدر بالتحريك پليدى و پنجه
نظافة قدر كسب الوسط اعنت منه قدر بالتحريك قذارة بالفتح كرا هت داشتن عجم ك ا ب ۲
فقدرا استقدرا شدة يقال منه قدرت الشئ و القدرته و استقدرته اى كه ثبت له قدر و بالفتح زنى كه از پايه بيا
و در ايند و تا كه گويشه خسيد جدا از شتران رجل قدرة مثال خمره مرد و در از ملامت رجل و ذوقا ذرة مرد
تا اينده با مردم از بخوى رجل مقدر بالفتح تا بگوياش نمازى مردم مقدر خبر بالذال و الدال آ ما و ه
مرد شام و بدي را كه همیشه بينى بر پا و شملگين باش مقدر مثل قمر ارام بجائى قرارى و رزى
قرار قراره كوسپند نمرد قراره زنين است و هو اقر قمره و ج و جوز و آب مسرور بخين و منه يقال قدرت
على رأس من ما يارد و قمر الحديث فى اوقته يقهره كانه صبيها يوم القهر و ريان و هم ذى الحجة قمران با مباد
و شب نگاه يوم قمر و قار ليله قمره و قارة روز و شب مسرور بافهم بهما يقال منه قمر لينا و ارام جاس
قراره بافهم آلى كه در ديك ريزند بعد از طعام تا ديك نسود و منه قدرت القدر اقر اى صبيت فيها القدر
لما تحرق قبرة البعيتين و فتح ۱۲ و درين ديك چسبيده باشد از طعام قمر قور شتى و از قرة بالكسرة

اگرچه بخت وی رنگین و صبر است اما شوق بدخالی و شومی و اسب که در میدان او پس همه آید شوق
سال تحقیر قبیل از سواران تا شتر نام کشی که او را بشوی مثل زردی اقبال است آن من تا شتر قشیر
عصای درشت افششهر بر فراخیدن ششتر غمت بدنه قشعر بجدت المیج لانها زانده اقبال اخذ شتر
فراخه گرفت او را یعنی فسو گرفت و افششتر القشاع قشعر کشت تصور ج و قصر انظار امینش تاریکی
در روشنائی است با نگاه و کذاک المقصود و الجمع القاصیه تصور شتر با نگاه شدن حرف اض
و اقبال بنیه قصر ای عشیا و اقبال قصر ک ان کفعل کذا و قصر اراک بالفهم و قصر اراک بالفتح یعنی غایت کا
توانست که چنان کنی و اقبال رضی خدان بقصر ما کان یجادول کسر الصاد ای بدون ما کان یطلو و اقبال
هو این عینه قصر بالفهم و مقصوره یعنی نزدیک قصری تصویر علی کو تاه ترین استخوان پهلوی تصویر ایضا
توصیر تابدید الراد و مخفیها زنبیل خرقا قصر و مقصود بن کردن قصر ج و قصر اراک این عباس انرا ترمی شتر
کا قصر و قصر قصر الفحل یعنی الاغناق و در دین کردن عجم ک ف ان ۲ تصارة بالفهم و کذاک
قصری بالکسر و یونسوب دان که در کف ماند بعد از کوفتن قصر بالفتح باز داشتن و منه مقصوره بالجمع و شتر
کردن اقبال قصر ای امینا و پرده فرو بستن و کو تاه کردن و قصر کردن نماز و باز ایستادن بر جا
که از وی در گذرد و منه قوله تعالی قاصرات الطرف این زنان که نظر از شوهر خود در گذرانند و قصر الطرف
علی فرسی اذا جملت و در باله و جامه را گازری کردن و منه القصار کا زرع ف اض ۲ و بار
قاصرای بار و تصور فرو ماندن بعجز از خیز اقبال قصرت عن الشی و قصر السهم عن المدف
یعنی قصر بالکسر و فتح الوسط کو تاه ای کو تاه شدن عجم بضمهما تصویر کو تاه تصور بالکسر و الا قاصر
جمع اقصی شل اصغر و اصغر تصویر ایضا اسپ که پیش خود بسته دارند و بجز نگذارند از غریزی امره تصویر
و مقصوره زنی که وی را بجانماند از داشته باشند و نگذارند تا بیرون آید و فی المثال الایطاع تصویر شتر
فوق تصویر بن سند الفحی صاحب جدیدیه الا برش تصویر الثوب بکوفتن جامه تصویر من المملو و الشتر کو تاه
کردن تصویر فی الامر سستی کردن و کار اقصا رسیده کردن اقبال اقصا علیه اقصا باز داشتن
فریون کشیدن از پیزی با اختیار فان عجیزت عن تکت قصرت بلا العنه و در آمدن بشتر با نگاه و کو تاه
کردن نماز و چنگان کو تاه بالا زدن و فی الحمد یث ان الطولیه قد مقصور و ان القصیرة قد تمیل و سوده شدن
و در ان سیر شمر ماده نرا از کلام سالی استقصا و مقصود شمر و کو تاه ای نسبت کردن اقصا اقصا به شتر

و اقبال طویل و مقصور و قصیر و سوده و در ان سیر شمر ماده نرا از کلام سالی استقصا و مقصود شمر و کو تاه ای نسبت کردن اقصا اقصا به شتر

کرون بند قاصدین فیه یک روم قطر باران جبینا قطره واحد با قطره چکیدن آب و جز آن محض است
 ض ۲ و چنانکه در لازم است قطران الماء چکیدن آب قطران بکسر الطاهر و منه قطرات البعیدای طلیع القطران
 منقطره قطران بالنون شتر قطران بالیده روده بالنون الی الاصل و هو القطران و اقطر الشیء اشیء ان لم
 ان یقطر قطره رقتن بالغ و جز آن بعید قاطر است که بول او چکان باشد قطره بالضم که آن قطرات
 قطر بالسکون و الفهم چیکه از وی بخورسانند قطره بالسکون و کسند که بر پای بندی نهند قطر بالسکون و نوی
 از جامه که آن قطره خوانند قطران بالسکون یک رشته شتر قطره است ج قطره بالفهم چیکه از خم و جز آن
 نقاط القوم گروه گروه آمدند قطره آمده شدن کارزار را قطره انداختن بگوشه ثقال لعلته نقطه ای القاه
 علی احد قطره نقطه است سقط قطره قطره چکاندن و قطار کردن شتر را و فی الشل الثقال من لقطر الجلب
 یعنی اذ انقض القوم ای قتی زادیم قطره و الا بل فجلو بالمیج قطار قطار اقطر را آمده شدن گیاه شک
 شدن را قطری بن قباده السارنی نام زنی زعم بعضهم اصل الاسم ماخوذ من قطری الثقال قطره بل
 بزرگ قطره بالسکون سختی و بلا قطران یک پوست گاو پر زرد و بیرونی عن مساوین جبل انه قال هو الف و اما
 اوقیه و لقال هو مائه و عشرون و طلا و غیر ذلک و منه القنطاریه القطره قطریه بالسکون و شک تنگ دانه خرا
 یا نقطه سپید بر پشت دانه که خرا از وی روید یوم قاطر بالفهم و منظر پرور سخت قطره از سخت تا خوش شدن
 و تا فتن کردن دم را و گرد آوردن نفس خود را قطره سر شک بستن قطره و قطره آنچه کتاب را در وی
 و خور شک و نبات قاطر ج قحط بالفتح تک و کاویدن اینج انقار لازم نهند و بعضی چیزی رسیدن
 و است آمدن آنچه در کاسه بود قدح قحطان و قحط قدح مغاک و کذا یک نصه قطره انقار تک
 قطری فرو شدن و لب چکیدن و سخن قحط دور و ز شدن در کاری قحطی شکوف چهل سعی
 ای ضم القصر الرجل قاصد الی الارض قصر در پی کسی رفتن ع ح ف اض ۲ تقصر اقتنار
 بشک و سیان ب آب و گیاه کم شدن ع ح ک اف ۲ یتقال ارض قفر و مقارنه و قفر
 و قفره و قفار و یتقال نزلنا بنی فلان قنبا القصر ای کم یقروا یعنی همان نداشتند بار اقطار الفتح
 نان لی نان خورش اقطار خالی شدن و بصر شدن بلی نان خورش شدن و فی الحديث
 ما اقصر بیت فیل قفوا بالثب و یدشال تنور گیس و علاف خرمای نور سیده قفا خرمای
 بزرگ سازه ام قنطاریه بالسکون زانده قنطاریه بالفتح زشت و یدار قهر بالتحریک ماه و هو بعد ثلاث

در بیان در بیان در بیان

در بیان در بیان در بیان

و اما در چشم از طرفین در گداز و دو جانب بینی که اشک چشم از وی کشاید تا از گوشه و الا صغر از وی کشاید
 انسان العین و دید بان و گامسایان نظره کبیر الیوسد تا خیر کردن و زمان دادن قوله تعالی نظره
 الی یسیره انظار مثل استنظار مصلحت و استنظار چشم داشتن نظار اسم لامر نه مثل نزال و تراکب
 ای انظار سنا نظره هم منظر نظره جایی نگریستن بقال منظره خیر من منظره در مثل منظره الی و سیرانی و سیرا
 حسته النظر و النظره ایضا نظاره جمع گرندگان بنوا انظار قومی اهل نظار رتبه منسوبه الیهم نظیر مانند نظار
 بالکسر منه خود دید و دید و بقال فلان نظیره قومه و نظوره قومه ای منظور هم فی کل شیئی نظار بیج منظورین
 سیار نام مردی نظیره آواز و آواز کردن مع فاک نظیره شکر و فلان نظار فی انظر
 ای ساع فیها نظیره شمال همزه غور کس نظیر فحش و در آمد گشتن بیتی ستور مع کاف
 حمار نظیر و انان نظیره و نظیر ایضا آنکه بجائی آرام گیرد و بقال ملأه و کل انشی ما حملت نظیره قطای ما
 نظیره ناد فی رأیه نظیره ای کبر نظیر بر جوشیدن خون مع بفتحها و کاف حق نظار ای قوار نظور
 شد بر زنه در شب شهر یا بقال نظیره فلان فی البلاد ای ذهب فیها ناعوره کوزه و دلاب نوا میر ج
 و فلان نظیره انهم ای بعید الفکر نظار بر کردن در خسته اراک نظیر خشم شدن مع کاف
 و بر جوشیدن دیگر قال ابن السکیت فلان نظیره علی فلان ای تیز مر علیه و انشرت الشاة نظیره فی
 انشرت و شاة منتار ای ضمخار نظیره شمال همزه مغلی زیره نظیره فلان ج و فی الحدیث یا ابا نعیم
 نظیره الرجل و نظیره گریه مرد هم از ستوده و گذرک النفس و النفسه بالسکون و النعیر ایضا النفسه بالسکون
 گریه گریه باز گشتن حاجیان از منی زعلیه کردن و آما سیدن بقال نظیره ادرم
 و فی الحدیث تخلف رطل بالقصب نظیره ای ورم نظار بالکسر نظور رسیدن مع فاک
 و کاف و بهر یکبار پیش آمدن یکبار نظیره قومی که یکباری پیش رزده انظار نظیره
 را نیدن استنظار ایضا رسیدن قوله تعالی حمز مستنظره ای مافره مستنظره ففتح الفاء و تنهیده الیهم
 روز بایگشتن حاجیان از منی را از روز و از دهم ذی الحجه است یوم النفس بالتحریک و یوم النفس
 مشکه منافرة داوری کردن در حسب نسب بقال مافره و نفسره نفسره بالنغم لایه ای علیه و نفسره عیایه قضا
 بالعلیه که روز کسب انفسه و قواهم نفسره ای نقبه نقبا کانه عندهم تغییر بلجن و العیدین نه قال الی و لایه ای
 قبل الی و نه تعالی و تعالی ایضا انفسه نظار ای تامل به نفسور ای تامل به نفسور ای تامل به نفسور

اعمال الصبا السبب چهار نوعیست فیما بین اول و بیاض تخم در گون شدن و بپیم کردن و پیلنگی نمودن
خمره جامه صوف و فی حدیث سعد بن بطی فی حیوة اعراف فی خمره اسد فی نامورته و نامورته آب سباده
حسب بنیر ای ظاهر و داخل بخمره بالغم نام مروی نور روشنی و آهوان رنده و زنان دور از
و هو علی فعل مضارع مثل قذال و قذال الا انهم کموا الغنمة علی الواو فسكنت و احد بانوار و فی الخمره انما
عن الرجل و عن الجن فخر بالفتح نوار بالکسر رسیدن و گرختن و گریز ایندن لازم متعدد جمع ف
خص ۲- انارة تنویر روشن کردن و روشن شدن لازم و متعدد و کل کردن و ذلت تنویر انوار
روشن شدن صبح و دست بسوزن آزدن و نیل رخسار بروی انسان مانند استنارة روشن شدن
نار آتش نشان استور سوخته و بی من الواو لان تصغیر یا قویرة قویرا نوره شیران رج و لقیال مانا بپا
النارة ای ساسننها و فی المثل سخبار مانا بپا نارة دشمنی کی شور و دین آتش یقال تنورت النار
تیمبرتها و آگه المیدن در خود قویرة بالغم آگه نور یا فتح و روی که نگار بدان سیاه کنند ظلمت الواو
و المعصومة منيرة تنور شکوفه انوار رج قوارة بالغم شد و امثلة انوار رج منار یا فتح نشانها که در راه بر پا
کنند منارة هم و چراغ پایدان و رج با الواو علی الاصل و بالهمزة یا مانا بپا مثل مصائب و فی الصبا فی الاصل
مصاوب و یقال منارة مضلکة من الاستنارة و فی الیقظة و بالکسر الیقظة و المنارة علی انزلک یکس فی فتح
منارة او کرده است تنور و و بجا نام دو که است در بنی معلیم هم مار روز مندر ببلد لایق کما یقال
و الشراب فان جبهة علی القاعة فانهم و علی الکثرة فی مضطربین و حجة جباری و ان نوعی ذریت است
و نام شاعری و هو منارین قویرة الیقظة کرمی بن تیمرجل منرکیه ابر و زنا رب کنند منار کیه و اسکون بجا
انمار رج و قوله تعالی فی جهنم و ناری انمار و قد یقال بالواحد من الجمع کما قال تعالی و یوتون الذبیر و یقال
فی حدیاء و سعة و رفق آب در زمین استنار شله انمار آب را ندن و خون و جزآن و زخم فراح زدن
به تیره استنار فراح شدن انمار و ذکر کردن خمر انمار با ناک بر زدن قوله تعالی و اما السائل فلا تهری
لا تهری و نواران نام شهری منتهه جای خاک ر و به انداختن منار بر مواضع هلاک و فی الحدیث من یح
مالا من منار و شاذ به التذنی منار بنما بپا کوه با از ریگ و احد بانهره مضطربین تهر علم جامه بود
و یقال فراح کوی تیران انمار رج و یقال تیرت الشوب انیر و کذاک اما انوار و منارة مثل اراق
و هراق رجل ذوالتیرین آنکه قوت او و چند قوت یار او باشد تیر الطریق نشان راه نیار یا کسر مرد

بما به ياكلاره آن و منفر خركه شتر تيره مونت و المناهير الثماير فصل البيا و يرين نامها
 در نيك يرين فتهين صلب شدن حجر اير سنگ صلب شدن حجر آهن سنگ صلب و در هيش لقمان لانه
 يمتير اثر التذني الحجر الايز و يقال حار ياز و حران يزان انبار ليسر بنين و سكون ۲۰ آساني تقويض مسر
 ليسر آساني كردن و توفيق دادن و بسيار شير دار شدن گو سپيد و منه قولم رحل ليسر و غلا و حب
 ليسر بالفتح قرو و يرافقن و شش شش كردن شتر قمار را بجهت قسمت و سويچ كردن و يقال قيد
 تيره اسي شامة ليسر استيسار اما ده شدن اليسر حبب تيره سوي حبب و تو انكري و كذا لك بضم السين و
 و قرأ بعضهم نظره الي ليسر و بالاضافة قال الان شش و هو غير جائز لانه ليس في الكلام فعل ليسر الماء و اما كذا
 و مئون فصاحي كذا مئة و مئة و ليسر بكسر السين قمار كردن **ف ن ك** ليسر ليسر بالاعذف ياء
 المصانع و كذا كك حير و شش و جملات يند و صيل و اخواتها تقوى احدى اليائين بالآخرى فلهذا اقالوا
 في لغة بني اسدي و هم لا يقولون يعلم لانه قد علم الكسر على الياء فان قال قائل فكيف لم يخذ فو باسح التاء
 و الالف والنون فلهذا هذه التثنية تبدي من الياء و هي الاصل دليله ان فعلت و افعل و ففعلنا بفتايات
 على فعل تيره ففجتن خطماي كذا ست از كم شده و دلخ بر دوران الييار ج ليسر كك و ستهما
 و بايراي سبك و ايه حسن اليسر و ستمه يكو بر دانه و او هم با و ستمه و فو بر بايسر ليسر بالتحريك تقا و ليسر
 ليسر تقويض يامس ليسر القوم الخ و فداي احتر و دما و اقسوا اعضاءه بايسر شترش كذا گوشت را بر
 بره كذا و يقال بايسر باصا باب اي خذ بهم يسار او كذا لك ثيانس و ينهم نيكه و يايسره اي ما كذا و
 ليسر انك يور و دست برابر عمل كذا يسار يسار بالهمزة و غير الهمزة و كذا گوشت جز و در اليسار بالفتح و
 و انك ايسر اي نيا شدن و يقال بالظن في حتى يسار يعني على الكسر لانه معدول عن تيره ليسر و
 و بنسب ليسر اندك و آسان مستحق و نام جائي و در حتى على فعل اول ليسر بيرة بذا كذا ملول شير سازند
 آن را و في التثنية هو اذ من اليقرة يعار بالضم باك كردن بزاده **ف ن ك** يسور
 شش كذا وقت و شش يدين بول كندا و يقال هو بالباء من البعر و البول يعار كذا و
 براده و عرض كردن تا اگر گشتن را قبول كند بماند و الا فلا و كذا كذا
 اي صل عنه ميجا كذا يرين چوگان ذكره ابن سيده في (ي ج ر) يدي كذا يقيم جد محمد بن يحيى السبتي المحدث
 يسور كذا هي است در خراسان بنا حيمه خواندم يا مورو شتر نيزا كذا و جدان بن غارم

يسر يسر و الاصل

ماز

م

يسر يسر و الاصل

خبر موزن بالکرم و غیر اینها بخرج و انبساط افعال جمع حرامیتر و ادا بقض بکشت این جز موزن نام مرد
که کشنده سیر و جزیره اخیر تا گرد آمدن بجائی تجمیع گردشتن شش جز موزن گردن ششم و در آن
کندم و خرا و جز آن شش و فاض ۲۱ موزن داس و دو کار و فریز من الجزاز بالفتح و الکسر در آن
فریز اخیر از بدو رسیدن کشت و خرا و جز آن یقال اجزاء الزرع اسی خان جزاز و اجزاء الزرع
اسی صار و از ربع و غیره موزن استخوان بدو رسیدن کشت یقال استخوان البرای اتصاف اجزاء از اجزاء
بریدن یقال اجزاء الزرع الشیخ و اجزاء الزرع جز و خشک شدن خرا و فاض ۲۱ اجزاء
شش و نیمه جزوای شش جزیره بالکسر ششم یک ساله جزیره بالفتح گوسفند فریز گردنی مثل الحلوة و الکرم
و العاقله جزیره بالضم ریزانی اویم و چرم و جز آن جزیره پاره از ششم جزیره بکشتن گونی رنگین از ششم
که به روح آورند بصل بالفتح من السنان الکلله من السوط مقبضه ولی برتیر و تاز بانه و دشته شمشیر جز
رسیدن شش و فاض ۲۱ موزن کذاک جلاز بالکسر لی جمیده جلوان پاکیار و داسن بردار جلاز
ن جلاز بالکسر و فاض ۲۱ موزن الام چانه جزیره جلاز بالفتح کندیز در تجیده کارکن او العجز التي فیها بقیة
جگر نوعی از قمار شتاب شش و فاض ۲۱ موزن حمار شتر تیر لب یار و حمار جزیری بالفتح
ختریز و حماره بالضم و التشدید و زانه از صوف جزیره مخفف پاره از خرا و حمار جزیره نوعی از زنا
جگر تیر شدید الیم به چون اخیر جزیره تخت که مرده را بروی بردارند و آنچه مرده بروی نباشد
تخت و مرده جزیره بالکسر تخت برین مسافر مرده اجزاء رخته را کشتن یقال بالفتح
فریز منبسط شد و زنی الشکر فریز منی حیوانه بالفتح یعنی رسیده و اصل آن استوری گردن
از اجزاء شش و فاض ۲۱ موزن اگر در جزایز بالفتح فرج زن تجنیر ساختن جواز عروس شش و مرده
جزیره و اسب و جزایز بالکسر تجنیر آماده شدن کاری را یقال تجنیر لاه جزیره نام مرد
کول و فی الشل بلان اجزاء من جزیره و بی امرأة واقعا تحملت و تحرك الولد فی بطنها و قالست فی
شئی بقیة جزیره و ان افصح روالی و در داشتن و آب که استور و کشت را در هند و آب وادن گذشتن
از بجائی و راسی شش و فاض ۲۱ موزن اجزاء بریدن مسافت و پس انگشتن بجائی بریدن از
و گذراندن و اجازت دادن به نام کسی و صله دادن و دستوری دادن و در شتر مصالح و گری را
تعام کردن و یکی بروی دال و دیگری بروی لیا آوردن یقال استور است فلان فاجازتی اذا اشتاک ما لا فیک

نخاز با الکسر باون نخاز بضم همزة شتر بضم نادر لغت منه انحران سرفه در شش که دو شتر بیداید انحران
خداوند شتران را نادر نشدن خیزه شست و نوار گرد اگر در خرگاه و راه باریک که از راه های بزرگ جدا شود
اصح او را یک شتر زدن و در دناک ساختن بسج نثر بافتح و الکسر ز باب و بافتح الضام و تیز فم ز یک
و شتر مرغ که بیکجا قرار گیرد و از آنرا ز باب ناک شدن زمین نثر بزد و دیدن آه و بانگ کردن او
ع ع ف ن اک ۲ ناقه خزّه ای خفیه شتر بفتحین جای بلیله الشارک شازنج شتر با سکون
شله و بلند شستن ع ع ف ن اض ۲ و ک ۲ قوله تعالی و اذا قبل لهم النشور و انما نشور
و اقترئی بالضم و الکسر شوز جمع نشوز و ناساز واری کردن زن با شوی و زدن شوی مرزن را ع ع
ف ن اض ۲ و ک ۲ قوله تعالی و ان امرأه خافت من بعلها نشور و ادوا ضا ان شاز
برداشتن استخوانهای مرده را بسوی محلهای آنها و ترکیب دادن بعضی آنرا به بعضی لشتر فقران برستن
آه و بزرگاله ع ع ف ن اک ۲ تنغیر بر جهانیدن کدوک را و برگردانیدن تیر را الفا ز کدک
یقال الفقر السهم و فقره علی فقری اذا ادرته فقر فقران برستن آه و در دیدن ع ع ف ن
ض ۲ تنغیر مستند نشه نقاز باضم جاری گو سپند و بالتشید کتبخشک ریزه فقر بالضم یک ستوران ریزه
ولا فقر بالکسر مشله فقر بافتح و الکسر آب صافی خوش نگز سپری شدن آب چاه ع ع ف ن
ض ۲ و بالتمریک کدک ع ع ک ف ۲ الفا ز سپری کردن آب را به ناکز ماه
کم آب بکزد خستن به نثر تیز و زدن و سپوختن و گزیدن مار به نثر نشط گزیدن او به دندان ع ع
ف ن اض ۲ شتر سپوختن و جهانیدن سر و بر خاستن ستور برستن و سر زدن گو ساله شتر بجم
پستان مادر را و دود را آب زدن تا بر شود ع ع ف ن اض ۲ فقر بالضم صفت غنیمت یا تها و فرصت یا غنیمت
منان هو کدک و نوز یک آه و کدی که بلخ است شتر شافتن و کس با ما رست بر یکد گیه ضمیم شتر ز
خود را پنهان ساختن از ترس و به هموار تر زده و ناز زده و موضعی نثر بزمی است با ذریحان الیسا
نسب الزبیری احمد بن عثمان الحافظ لفرضی نثر بزمی بفارس نثر بزمی نختین روز سال است
نور و زده الم علی کرم الله وجهه شی من الملاوی ضال عنه فقالوا اللئیر و فقال نثر و ناکل یوم
و فی السرحان قال من نثر و ناکل یوم و ابن نثر و الا ناکل یوم نثر و یقال لفقره شتر است
ما بین تم و اصغیان لفقر بضم انوی و فقر بضم النفا و نثر بضم النفا و فقر بضم النفا و فقر بضم النفا و فقر بضم النفا

نخاز

ع ع ف ن

فقر

ع ع ف ن

ع ع ف ن

ع ع ف ن

ع ع ف ن

ع ع ف ن

ع ع ف ن

مولا که عالمی و شرفه شین بخش ای قلیل و کم کردن حق کسی مع یفتحهما رقی المثل خسیما معقاروی با حسن کذا
 احرری المثل قال فلعلم وان شئت قلت باخسته بخمس المثل خسیما اسی نقض بر سر با الکسر بخمس
 بالضم کلاه که در صدر اسلام می پوشیدند تبرکس پوشیدن آن کلاه تبرکسا و تبرکسا بر کلاه و در صدر
 مردم یقال ما اوری بر نسا و هو اسی البرکسا و هو اسی البرکسا و هو اسی البرکسا و هو اسی البرکسا و هو اسی البرکسا
 اسی غزیر و نام کوکبی که در امشتری نیز گویند یقال ناته بر جیس اغزیرة بر جاس بالضم نشانه که در هوا نهند
 ناته بر جیس مثل بر جیس بر عیس کذا کلب لبس نرم را ندن و بر پشان را گردن ستور و مع فل
 ض ۲ و سیسه ساختن و آن نوعی از طعام عزیز است و سخن چنی کردن یقال بس عیار به اسی ارسل
 نامه و اذاه ایاس را گردن ستور به آب و لبس لبس گفتن مراقبه را بوقت و شبیدن ناته لبس
 علی الباس شیر نذبه و فی الحدیث یخرج قوم من المذنیة الی الشام یسبون المذنیة خیر لهم لو کانوا یسبون
 انبساس بر انگدن ستور لبس نام زنی و فی المثل اشام من البسوس حرب البسوس منسوب بوی دشمنی
 دشمنی لبسین بیا یان خشک بسا لبس ج و الاضطر است قال الکسائی یقال یمن خشک و لبسک
 حی بعلی کل حال اذن این شدت و قال ابو عمر یمن بمن و کذا و کذا لبس است گویا ای بابا لبس
 نودید شدن از دست حق و منه منی البیس شکسته گردیدن و طفت ناخود و ناته فایت اشتها می کشن لبس
 بالتحریک میزه مانند انجیر لباس گلیم و مو و صرب و من دعا شوقیال ارکاب الله علی البسین و آن تا ف
 باشد آنگاه کسی را که خوبت کند بروی اشتها کند و نذافه را لبس لبس با و شتر غنم لبس
 گوشت لبس لبس ماندن از کسی و چنین لبس لبس لبس دادن به لبس مع ف ض ۲
 بهمنه لبس خرامیدن لبس یکی از نامهای شیرین و سیه گر و بی از خوار لبس لبس نام جالی لبس
 یا لبس شتر چرخ و کودک شیر خواره و یا کودک عمو یا لبس رقی حاکم لبس بالحواد السیة اسی جاء
 نار غایب لبس با الکسر شربت خوش و نفع نزدیک خلا یا با و لبس لبس لبس الذال و الکفرین المعین
 دهی است بهرات یا چند شهرها است کوچک و دهه های لبس لبس لبس با و خیر لکثرة الراح به لبس
 طلبیدن لبس لبس با الکسر چاه بسیار و خاک تبرکس سبک رقاری یا زمار سبک یا شب زقاری
 لبس لبس با الکسر مرد و لبس و گردن کش تبرکس شد و مردنا شناخته و کثر لبس نام شخصی لبس
 کسی که بیشتر و فرایبای مردم آباد کرد و چیزی ضروریان گیر و لبس لبس بالضم نام شخصی و نام دیگر

بالکسر

بالکسر

بالکسر

بالکسر

در مجلس
جلسه
مجلس

ذات اشجار و انهار و حصون فرض تلمیسه سکنه و چیزی که از برگ خرماساخته شود و بکشد
 و لا تفتح مجلس کسکین شهری است بخزیه در پای روم نزدیک و باطن تنسب الیه انساب النوا
 تونس کیونس تختگاه بلدا و افریقیه عیبت من القاص من مدینه قوطاجیه و محمد بن محمد الشیشی اسکندری که
مجلس الجیم جیس بالکسر بدل و گول تخش خرمیدن محی اس رحمت و ادن ضم را
 در حرب و کوشش نمودن و بالکشین کذاک جلدین قبیله جادسته زین فی عمارت و زراعت ماند
 و فی الحدیث من کانت له ارض جادسته قد عرفت له فی الجالبیه حتی اسلام فی لربها جیس بالفتح خورد
 نیز بر کل را و در تخم کردن و سخن گفتن **مجلس** و آواز درم و بالکسر کذاک
 يقال سمعت جیس الطیر ای صوت منقاره اجراس آواز کردن مرغ بوقت تیر گذشتن وی و آواز
 آمدن از پیرایه و آواز کردن حادی در حلا و آواز پای کسی شنیدن تقول قد اجرنی السیخ اذ سمع
 غیریک جواس زنجیران و يقال منی جیس من اللیل ای طائفه جیس بالتحریک م و فی الحدیث
 التیغاب الماکره زنه اکلک او جیس تخیر جیس محکم رای کردن مجیر جیس بفتح الراء و کار از موده -
 جیس یک شربت است از زنده الغه فی قیر قس جیس نام نمیر جیس فاس سطر و درشت جیس
 در رسیدن اجناس بودن بشته آگشت نهادن بلیب از دست بیمار و فی المثل افواجمها
 لان الابل اذا آتت اذاع کفلی الناظر بذاک فی مغر و سمنها جیس خبر رسیدن جاسوس
 نام مردی جیس بلس و دشمن اینها مرد کو تا نه زشت رو جیس بالفتح جیس بالفهم و زیادت
 یلیدی مردم يقال جیس جیس طبعه جیس فاسته ناگوار و جیس بالتحریک ناگوار شدن
مجلس جلوس نشسته و نشینندگان **مجلس** و آواز درم و بالکسر کذاک
 و بفتح ما مده و کده و انوشه و بفتح جکسته نشال جمره لب یا نشیننده جلسه بالکسر فوع
 از نشست مجانسه بهر نشینی کردن يقال جیس جیس جیس من است و جاس القوم مجلس بالکسر
 زمین درشت و کذاک است بر ناقد مجلس ای غم حکم و جمره مجلس شد مجلس ای غم فلایه امره
 مجلس آنکه دایم بود و نه ایستاد مجلس البضارین نجد و بجز شدن مجلسان گلستان معرب -
جاسوس کاوشش و جیس جیس جیس فوس فوس و پی و آب با جاس اس
 جاسوس بالفهم غوره خرمایه جیس بالکسر یک گونه از هر چیزی که دردی گونه باشد از وی

در مجلس

جلسه

مجلس

بقال حسنت اللیمحه جمعنی ومنه جراد حسوس وانش بر بالای کرم کج شدن دانه نامان بر
 گسی را اوج سنوا هم ای استان فلما تم قتلوا تعالی اذ تحسونه باؤنه وگشتن سر ما بلخ را بده جیراد
 حیس و مقور را ناسدن ششانه حکمت بالکشانه مقور خار و بافتح ذیرا انسان و کذا تک بالین
 حواس خمس پنج حسرت و پنج حسرت و پنج حسرت و پنج حسرت و پنج حسرت و پنج حسرت و پنج حسرت
 سر را پنج حسرت و پنج حسرت و پنج حسرت و پنج حسرت و پنج حسرت و پنج حسرت و پنج حسرت و پنج حسرت
 باخیز و انیسیت بیابدال الیای و کذا تک حسرت بالجه و سیت بدای الیقیت بهر و ماخذوا احدی الی
 و سیت لا و مین شرا و انیسیت و قالوا انا حسرت منهم من ایدای ما و جدت و انیسیت شری
 و سیت حسرت قال انش حسرت معنا فلنت و و جدت و مننه قوله تعالی فلما احس عیسی منهم الکفر
 انحاس برکنده شدن دندان و جز آن حسرت خبر رسیدن حساس جو اخر و بنو الحساس گریه ای از غریب
 حساس بالضم پای ریزه و بدخوی و قیال ضربه فلما قال حسرت یا هذا یعنی بزوم و چاک کرد و قیال انیسیت به
 من حسرت و کتاب ای من بیت شست و مات فلان بحسرت سردای بحال سر و حسان نام مان و حرج و حرج
 صلی الله علیه و سلم و وزن او فلان باشد از حسرت یا قیال از حسرت فیس مثال جزیره
 کونا ه سطر حقیقا هموز غیر مد و در سیک فربه و بالثاء موضع السین کذا تک حلس کلیم سطر حلس
 بصفتین مثله احلاس ج ام حلس کنیت اتان احلاس البیوت کلیمی که زیر فرشهای فاخره افکند
 و فی الحیث کن حلس بیک ای لا تبرح و چارم بتر قمار احلاس کلیم بیشتر لگدن قیال احلسته عینا
 اذا امرت بالعلیه و احلست السماء ای مطرت مطر ارفیقا و انما احلاس پوشیدن نبات زمین را
 حلس یکسر اللام مر و حلیض دلیر حلسم بالکسر و فتح السین و زیاده الیم کذا تک احلس حرجی که بسیار می
 احلس حلابس دلیر و لازم چیزی که از وی جدا نشود و حلابس کذا تک و الباء زائده احلس جای
 سخت درشت و مر و درشت حدیث و دلیر و در حرب انما سیتی قریش و کنانه حلسا لث و دهم فی
 حلس بالتحریک مصدر و منسج کاف حلس کبیر نخت مننه کما سته دلیری نام احلس
 سال نخت از رضوان احلس زمین باقی حلسا تک شش نخت شدن حلس و اکسیر نام مردی حمار
 بالضم نخت و شیرام حمارس نام زنی احوس آنکه از هیچ کس نرسد حوس گرو سر ای شمن بالطلب
 چیزی است حاسو اخلاص الدار مثل حاسو الاطعمه حوس بی الاصول التي تنزل بالقوم و انشا الله تعالی

حسرت

حسرت

حسرت

حسرت

و یا در هم خورش و لیری نمودن و دیوان بجای بر غایت سفر حلیم و اسبختن و طعامی از خرا و زردن
و باست و ساختن آن طعام عجب است **ک** ۲ حواسته بالضم مردم در آسبختن حواست شتر
گرد آورده **م** خیم خیم کسفر جل بره نزار داده شتر جوان لانه جلیس کسفر جل مقبر
که مای خود را نگذارد بله حرماس کفر طاس بهوار و ارض حرماس زمین سخت ستون حرماس لانه
میلاناک حرماس یکی خستنس بالضم لقب علی بن محمد بن سعدان المحدث خندلس کسفر جل سیاه
خندلس کنیز ج زن کم شرم بد زبان و مرد خرد و جبه خندس بالنون کوتاه قد سبط ترن کلان کم خندلس
کسر بد تکبر بر گوشت و بسیار بر گوشت حما قیس سخت باد و لا با خندلس بنفیس شد **ح** خندلس
شتر ماده خست نزار و بسیار خورده گوشت و شتر ماده خجیب بهتر خندلس بنفیس و لیران بنیان جنگ گاه پیروز و گاه پشیمان
و نیز یار **خ** خندلس الفی لایضیه اجد و اقام فی مکان لایحلیما اجد و کنوز خندلس بن طارق المصنفی **خ**
بالکسر بد زبان کم شرم خندلس مثله **ص** الخاء تخلیس غنیمت یا قن خندلس غنیمت یا
اختباس بغلبه گرفتن چیز بر او منده اسد خندلس خباسته بالضم آنچه یافته شود از غنیمت و جای غنیمت خندلس
یا لنون زشت دیدار و منده اسد خندلس الانشی خندلسه وکیل خندلس سخت مایک موز خندلس ای
قدیم ثابت خندلس ای می کسند و ضلعه خندلس گندم کسند و ضلعه خندلس گندم کسند خندلس
بافتخ غم خندلس خندلس خندلس بالضم معانی ولادت و جمیع اخرس صفة خندلس طعام زن
خندلس طعام دادن او اقبال خندلس علی المراه ای اطعمتانی ولادت و خندلسه ساختن خندلس خندلس
گنگلی و گنگ شدن عجب **ک** ۲ اخرس نعت منده اخرس مثله منده کتبه خندلس
آرمیده لبن اخرس شیخه سحابة خندلس بلارعد و برق خندلس ای بلا صندی اخرس خندلس
بودن خندلسی و خندلسی و خندلسی منسوب به خندلس و اقبال هم خندلسان کما اقبال سئودان و خندلسان
خندلس فرمایا خندلس فرمایا یکی کردن خندلس یافتن کسی را خندلسه خندلسه خندلس شدن عجب
ک ۲ اخرس خندلس بافتخ کم کردن عجب **ف** ۲ وتره که اورا کوک خوانند
خندلس بالضم نام مردی است خندلس خندلس شمرن و اقبال رفعت خندلس خندلسه برداشته از از خندلس
خندلسه الناقه و ندان او اقبال جاوزت الناقه خندلسها و ذلک فی السنة السابعة و اذ القت خندلسها
و فی التي تجوز فی النفا یا و الکنی اخفاس زشت گفتن بی اندازه شراب خندلس نه و مست کنند

وقس البرأ یا واصل مدقس کثیر شدید و فروغ و ابل مدقس قسمه بالفهم و انه است مانند کادرین و ابل
 خرو و فتح او الصواب بالفتح و ما ادری این دقس و مدقس ای ذنب و ذنب به و قیوس بالفتح مکان
 اتخذ مسجد اعلی اصحاب الکف و دقیا نوس ملک هر توامه و قمس کقطر الشیم مدقس شله و قس
 شله بالبرأ بالکسر مثله و بسیار ناریکی الدلاس فیها مثله و کثیر نام شخصی از و لیش اللیل استند ظلمه
 و ما حیس اسد و حسی بالفهم و سیاه قام و فریح حنته و ما نس کعلا بط شریست بصردوی است
 یفعلیس و حیس کبخر تنومند سخت گوشت و نفاس بر وزن و نسی و نفاس و کعلا بط مرد خلق
 و نفس بالکسر زن گول و نکس فی بیه پنهان شد و برای حاجت قوم بریاد و عیب و عیب
 را گرفتن و سرگوشی کردن و در گرفتن و امر و عیس و نفیس ای مستور و نفیس پستان عواقبه الازویه
 و لیسان بالکسر و بی بهرات ضمیمه فصل الذال اذیر لطیوس نام دوایی است
 و اکلمه رومیة لغیرت و فطس الرجل ضیع ماله و فطس شله فصل الراء رأس سرور
 سرور ان یقال هو راسهم و هم راسهم و بر سر زدن اروس زکوس تج بیت رأس نام دیویشام رایسته
 سروری کردن عجم افنتها رئیس رئیس متهر رئیس متهر کردن کسی را بر قوی رتواس سر فروش و ملامتا
 رتواس نموده راسا میشش سپید سیاه سر اروس بزرگ رواستی بالفهم مثله شاه اروس کذک
 رئیس شتر که جز در سر او قوت و چربش نماده باشد مرأس کذک رأس عین نام جالی و یقال هو
 الکلاب یعنی هونی الکلاب بنزله رئیس فی القوم و یقال رمی فلان منه فی الراس ای انقض منه و لم
 یبق به راسا و کرمه و استقله و یقال رمیت منك فی الراس ای ارضیت عینی و یقال اعد کلاما من راس
 از سر کوی و انست هانی راس امرک بر سر کار خویشی راس السیف و شته شمشیر رئیس و لیر و ختی و استه و لیا
 و امیر رئیس ای شد اند از راس گوشت آگند و شدن کبش عیس تقهار آگنده گوشت بر رئیس
 شک و جز آن رئیس بدست زدن از راس ضعیف شدن کار حیس بالکسر لیدی و عقوبت و شتم
 قوله تعالى و حمل الریس علی الذین لا یعملون قال المیزان انه القاب و العصب رجب بالفتح و اعانه
 بلند رعد و بانگ شتر و بلند کردن آواز و فتح و است اض ۲- ارتجاس مثله حجاب رجاس بعیر
 رجاس نعت منه و یقال هونی مرغیست من امرای فی احوال طمر جاس سنگی که بر دو تن بند و لای حای
 بدان بشور اند و آن آنها را بر کشند تا لایها بدان طریق بر آید جزین کبسر البیم نرس مصرب النون

نکته در این باب
 در قس و مدقس
 در نفیس و نفیس
 در راس و راس

نکته در این باب
 در راس و راس

الاسفندی و دهری است بخزیره ابن عمر که لیسان بالبیاد دارد و سلسله اس شهر پرست با ذریعان
محمد بن شمس کزیر ابو الاصبح العبوری محدث سمناسه بکسر السین و الهاء و یضم الهاء و کسر الای
افعله آخر کل شیئی نحس بالاستفیل **فصل الثین** مکان شماس جای درشت با قمر
مصدر مع **ک اف ۲** - اکنه شوس مثل چون و چون شماس نام مردی شمس را
و اختلاف کردن مع بفتحهما تشاس اختلاف افتادن میان قوم و قبال نشاخت خانه
اذا اختلفت و مال بعضنا و سقط البعض من النهر شمس شرمین آسمان و خود شمس را
مصدر ه تشاس و شناسایی کردن با هم مکان شمس بالسکون درشت شمس بالکسره شوره
کر ارض شمس نیست منه قیال بنو فلان شمس سون ای شمس علی بلغم الشمس رجل شکس بالسکون
و شوارخ قیال هم شکس بالضم مثال رجل صدق شکسته مصدره مع **ک اف ۲** شکس نیست
علی القیاس شمس آفتاب و جمع علی شوس کانهم جلاوا کل ناحیه منها شمس کما قالوا الفرق مفارق
و تصغیر یا شمس و جمیل و آفتاب ناک شدن روز آفتاب کذا شکس الشمس ایضا شمس پدید کردن
مع **ف اض ۲ و ک ۲** شماس بالکسره قیال شمس لی فلان ای ابدی ای خدا
فرس شوس توسن شوس شماس مصدران منه رجل شوس بدخو شمس به آفتاب ایستادن شمس
به آفتاب شک کردن جمده شمس پدر قبیله حبشی منسوب بوی و نسبت اسم مضاف سدو جبرگومند
یا نسبت بمضاف کننده چون عبتی از عبد القیس و بمضاف الیه چون مطلبی از عبد المطلب
و یا بعضی از هر یک چون عبتی از عبد شمس و عبتی از عبد الدار و عبتی از عبد القیس و قیال
عبتی فلان و عبتی اما عبتی بن زید بن مناة بن قریظ قال ابو عمر و اصله عبت شمس ای عبت
شمس و هو ضرور یا و العین مبدله من الحاء کما قیال عبت قرو و هو البرد و قال ابن الاعرابی
اصل عبت شمس هموزا بالکسره و فتح و هو العدل و النبط شوس بالتحریک لکری من گوشت چشم
از کبر مع **ک اف ۲** - اشوس نعمت منه شوس رج قشاش و گوشت چشم نگر نیستن
و خساره کز کردن در اخیال ضمیم شمس بالفتح شمس العتم الا انه الحول و لا یختره
شمس زمین خشت کانه احو و امده شماس شوس شمس کفان و ضمین ج
شمس گماهی است صورت شماس لا یختره شمس شوس و شمس شمس

کلمه شمس در این کتاب

شمس

شمس

شمس

شمس

شمس

شمس

و این باب که در سینه که بنده بوی و سبب بالتحریک و شست و اشستن شمع کباب اف ۲ و طارم
 چیزی بودن یقال به بر سبب ای لازمه عرس نیست نه بالتحریک و نه از شست و اشستن ساقان و سبب
 شعله محسوس و عرس منزل فرود آمدن بر تپین عریسته بالکسر شد و اخوا لکاه شیر ذات الهام نام جان
 عرس در سینه شتر سخت با قوت ناته و ندهسته توانا و دراز داشت عطرسته مثل عطرزه دور شدن و بیکت و
 رفتن از جنگ و نمانختن قوم آخر کاس گرد آمدن و سایه شدن موی عرس گستره گرد آوردن یکدیگر عرس
 بالکسر سبب بزرگ و ناته استوار عرس عرس شب گشتن پهلوانی و بر آمدن خبر و نماندن ناته و شیر تار دادن
 پیش کسی عرس ۲ عرس شب گردنده گردش عرس عرس شش خادوم و خدمت و شش
 کلب عرس شیرین کلب عرس عرس شب گشتن و تار کی در آوردن شب توله تعالی و الیل اذ عرس
 عرس بالغم خدمت بزرگ عرس بالکسر عرس و یقال عرس عرس عرس ای من عرس عرس عرس عرس عرس
 و جدک عرس بالغم ناته که تنها بر کند و ناته که پیش مردم شیر ندهد و چون عرس عرس عرس عرس
 عرس عرس و ورزیدن و طلب کردن عرس جای طلب کسب عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس
 و ایضا خار تنگ عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس
 عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس
 و گویا عرس بالغم عطرسته دادن عرس ۲ عرس ۲ و عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس
 که پیش از عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس
 فی ضرورته الشعر عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس
 و زدنانی و بتزل اعتراف کشتی گرفتن عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس
 و بر و عرس نام و شتر عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس
 و عرس
 که از شیر و آرد سازند و عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس
 بخورایند تا روید عرس بالکسر عرس که به عرس شتر بنده بوی و دست او را بنده تا رام شود و عرس عرس عرس
 شدن شب میل عرس شب تار یک ابل عرس شتران بسیار عرس بالتحریک کند بزرگ نام
 عرس و نوعی از گندم دو گانه در یک خلافت که از گندم مکه گویند و در عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس عرس

سحر نارس فرسان بافتح قبيله فراسه بالکسر و انانی به نشان در نظر فخرین و استن بعلامت فی الدش
 اتقا فراسه النورین ریح نارس النظر لغت منه فراسه بافتح سوار شدن و سواری کردن و استن
 فتح بضم هاء و فراسه بالضم فراسه سواری است پش ناسی فرس بالکسر گیسوی فرس بالکسر پش
 نون زاده فراس بالکسر به ریح نارس النظر لغت منه فراسه سواری است پش ناسی فرس بالکسر گیسوی فرس بالکسر پش
 فرادیس ج و نون پش ناسی فراس بالکسر به ریح نارس النظر لغت منه فراسه سواری است پش ناسی فرس بالکسر گیسوی فرس بالکسر پش
 ف ۲ افطرس لغت منه فراسه سواری است پش ناسی فرس بالکسر گیسوی فرس بالکسر پش
 فطرس بالضم مردن جمع فطرس لغت منه فراسه سواری است پش ناسی فرس بالکسر گیسوی فرس بالکسر پش
 فطرس بالضم مردن و فطرس لغت منه فراسه سواری است پش ناسی فرس بالکسر گیسوی فرس بالکسر پش
 و نام مردی و فیه التل انال من فطرس یعنی از خواسته فطرس شیر فطرس فطرس ج افطرس بی خبر
 شدن یا بجائی رسیدن که گویند فطرس نارس و کمال اقبال فطر الرجل ای صار الی حال فطر علیها و اذل الی
 ای صار الی حال یدل فیما افطرس باطلاس منسوب کردن و حکم کردن قاصی بر افطرس کسی فطرس
 آنکه پدرش مولی و مادرش عربیه یا آنکه پدرش مولی بوده یا بشند و بچین آنکه پدرش از دود و مادرش از دود
 متفرق آنکه پدرش مولی و مادرش عربیه بوده یا بشند و بچین آنکه پدرش از دود و مادرش از دود
 از دست خود بزبان یا دامن خود را بکشد و تا فطاک و فاک از آن برگرفته شود و فطرس
 فی منشیة بنجر فطرس تنده فطرس فطرس ج و فطرس لغت منه فراسه سواری است پش ناسی فرس بالکسر گیسوی فرس بالکسر پش
 بزرگ که مسافران دریا همراه برند مصریه و فطرس ای صار فی امانه العناکب فسفاس الی سبک الحق
 و شمشیر کند و بانی است بد فطرس است رای یا است اندام فطرس ج فسفاس و مهرهای
 رنگارنگ که باندرون خانه برد و بارها چسپانند و رومیة فسفاس است تر فسفاسی نوی از ابی حمیر فطرس
 بالضم نام مردی که فطر فطرس و فطرس لغت منه فراسه سواری است پش ناسی فرس بالکسر گیسوی فرس بالکسر پش
 مادر و سرزده و بلاد که کوی و کوزه که بدان آب خورند و کم آوازگران رفتار کن سال از هر دایه و نوی
 از ابی حمیر فطرس فطرس ای تفرج فطرس و فطرس لغت منه فراسه سواری است پش ناسی فرس بالکسر گیسوی فرس بالکسر پش
 پش فطرس لغت منه فراسه سواری است پش ناسی فرس بالکسر گیسوی فرس بالکسر پش
 فطرس لغت منه فراسه سواری است پش ناسی فرس بالکسر گیسوی فرس بالکسر پش

فطرس

فطرس

فطرس

فطرس

فطرس

فطرس

قالوس خجل بن النازی وکات قالوس بن شمس بن طیس بالکسر زره و فرود ایا و فرود و زره بنی و کات
 قراخ سورخ و دینی است تر صفی الدین رج خلیفه گرج و سر بنی نوک و و توحید الفیله بن شمس الخوزی
 حمی الاذهت الفطاس بالکسر جوف الفیله بن شمس الیشافه نامها و سقایه نامها الاول بن محمد بن الما لشر
 رقدح قیتم به الماء العذب بنی افطاس سر زره قاس شهری و ذکر فی مکتب اس الفهرس بالکسر
 الکتاب الذی یجمع فیها الکتاب عربیه و قد فرس کتابه فینس کتمس نام شخصی فصل الفهات
 قیس بالتحریک پاره آتش قیس بالکسر کذاک قیس بالسکون آتش گزنتن عجم ف
 ک س و فائده گزنتن و دراون مریا قیاس العالم بنیال قد اقبس منه آتاس آتش فائده دراون
 کسی را قیاس آتش گزنتن و در آتش فائده گزنتن فیس الفتح سبک گشتی کننده و فی مثل قوه
 صادقت قیسها و قوه آتیه زو و حمل گیرنده باشد و ی یاخ و الکسر قیس بالتحریک گزنتنی شدن
 عجم ف ک م قیس قیس بالنقص التمام فست منه الی قیس نام کوی به کله البوقابوس کنیت
 نعمان بن المنذر و در شعر ابو قیس آمده است قالوس نام مردی تم غیر منفرد قدس نفیتم و
 پاک و پاک شدن خطیره القدس شت روح القدس نام جبرئیل علیه السلام قاس بالسکون کوی بنی
 بزین بنجد قدیس پاکیزه کردن و پاکی منسوب کردن تقدس پاک شدن الارض المقدسه بزین
 پاک شده بیت القدس و بیت القدس شمال الجبلش شد و مخفف نام مسجد شام مقدسی منسوب
 یوی قادیسیه موضعی م لبشام قدوس بالضم و التثنید نامی از نامهای خدای عزوجل و هر قول من
 کتبوح من التبیح و قد فیتجان الیضا و ما سبها غیره الشال من الاسماء مفتوح مثل سقود و سقود و سقود
 قدیس بالتحریک سطل بلعیت بخار قداس بالضم قوز و فقره قداس شجاع قد موس دیرینه قداس
 قمرس سرای سخت و خسته شدن وی عجم ف ک م و بالعکس قسرون آب قیس
 قارس قسره اقراس فقره کس کردن آب و قسرایدن قراسیه بالضم شتر شگرت استوار یا قسرا
 کما فی رباعیه و ثمانیه آل قراس کوه های سرو ماند و قراس نام دو کوی است بین قسوس بالتحریک
 کوه بزین قسراس بالضم الکسر کاغذ قس مثل قسراس بالکسر شانه قسوس سیایان قراخ
 کسرتین بکریزه و کسرتین بکریزه و کسرتین بکریزه و کسرتین بکریزه و کسرتین بکریزه و کسرتین بکریزه
 و کسرتین بکریزه و کسرتین بکریزه و کسرتین بکریزه و کسرتین بکریزه و کسرتین بکریزه و کسرتین بکریزه

بالفتح والكسرة نعت منه قوله تعالى انما البشر لو ان نجس انجاس نجس متعدي منه داوانا نجس نجس بجاری کردی
 بهی نذر و نجس انچه بجهت دفع چشم زخم کشند از تعویذ و هر دو نامند آن نجس بیاختر و بداختر شدن
 فتح ک اف نجس بالكسرة نعت منه قوله تعالى في ايام نحسات وقوله تعالى في يوم نحس
 قمری علی الصفه ايضا والاضافة اکثر واجود نجاس بالنهم من و در و نجاس بالكسرة شرت و اصل قال
 فلان کریم النجاس نجس خبر رسیدن لقال تحسه نجس عنه استنجاس مثله نجس و خستن بچوب
 فتح لفتحها ووض نجاس تم نجاس کر شرت من نجس شرت کر گین دائرة النجاس ملقة کر زیر در
 اسب باشد نجس بکره چاه که سوراخش فراخ باشد نجاس بالكسرة خوب که در سوراخ بکره ک
 مانگ شود نجس نجاس در آوردن چوب بکره فتح لفتحها انجسته شیر بز و شیر بزم انجسته رطل نجس
 لیسون الدال و نهام و زیرک ندس بالتحریک مصدر فتح ک اف و نیزه زدن
 منداس بالكسرة زدن بیک نداسه نیزه زدن باهم راجح نو او ش نعت منه ندس رسیدن خبر ازجا
 که تر اندازند صلیه بالباء و عین نفس راندن شرت فتح ف اض و خشک شدن فتح
 ف اض ک م خبزه ناسته نان خشک ناسته یکی از نامهای آنکه ناسته شتاب پدید
 مرغ نفسان دیوم و دم نسته نساة عصا نفیس نفیة جان نفسان سخن چیدن نفسان بوزن فعال نعت
 شطونسن نیک پاکیزه شدن و نیکو دانستن باریک رفتن در وانش نفس نفعتین کندکاس
 ک اف نفس بضم الطاء و کسرة الفعت منه و هو الجاسوس نفیس نفاسی بالكسرة فتح
 نفاس بالنهم غاب و جواب شدن فتح ف اض مونی المنش مطلق نفاس الکلب ای
 نفس نعت منه ناقة نفوس شیرناک نفس بان لقال خرجت نفسه و خون و فی الحارث مایس
 نفس سائلة و تن و چشم زخم لقال اصا به نفس ای عین و عین هر چیزی لقال رأت فلانا نفسا ای
 و انچه پوست را بر و پیرانید از پنج درخت و برگ سلم و جز آن لقال هبت لی نفسا من دلیغ نفس
 پنجم تیر از قدح نفس بالتحریک دم النفس رج و جرحه لقال اگر کس فی الانا و نفسا او نفسین ای جریمه
 او جوبین النفس فتح نفل سبب و اسباب و فرخی لقال انت فی نفس من امرک ای فی هست
 نفس و دم زدن و دمیدن بفتح قوله تعالى و الصبح اذا نفث و سکا فتن کمان و بر آمدن روز و آب دریا
 بفتح نفیس گرانمایا نفس المال گرانمایه ترین مال النفس ترغیب کردن در هر کسی را و لقال

نعت

نعت

نعت

نعت

نعت

نعت

نعت

نفس و نفس است که مال کثیر بقال مایه شرفی به الامور نفس
 نفس نفاسه گرانایه شدن جمع بضمها و جمیلی کردن بجزیره از عربی جمع ک
 و ت نهال نفس بهای نفس نه و درین داشتن چیزی را و حسد کردن کسی بسبب چیزی
 يقال نفست علیه الشئ ای لم أره لیتا بله و نفس علی بخیه طویل ای حسد علی بهی نفاسه نفاس غمت
 کردن در چیزی بطریق مبارک و هم نفسی کردن و يقال لک فی هذا الامر نفسته ای همه نفیس است البتة
 و ادون و رایش ادون از هم نفاس بالکسر زچگی زن و زمان و چه و چه شدن نفاسه بافتح که لک
 جمع ک ا ف و التعت منه نفسا و نفوسه نفاس نفیس فی الکلام فحلا و جمع علی افعال غیر
 نفاسه و حشر او و جمع ایضا علی نفاسات و امر امان نفسا و ان نفوس سحر زاده و فی الحدیث ما من نفس
 منفوسة الا و قد کتب مکانها من النجاة او النار ناقوس چوب ترسایان که بوقت نماز خویش زنند
 نفس مصدر من جمع ف ا ض و فی الحدیث کادوا بنفوس حتی لم یأبوا بعد القدر زید
 الا اذان فی المنام عیب و فسوس کردن بالکسر سیاهی دوات النفس النفس ج تنفیس سیاهی
 در دوات کردن نفس نفس بالکسر در دپای و مردم حاذق بلیب نفس و نفس نفس ای حاذق
 نفس نگویند کردن تنگیس مثلک جمع ف ا ض ا نکاس نگویند شدن نکس صرفه
 فکند مشکوس بچه سرنگون آمده و نام شکلی از اشکال رمل تنگیس سبب سر فرونگند نکس بالغیم از کرد
 شدن بیماری و يقال نفسا و نکسا و قد ففتح مننا الا از دوان نکس بالکسر تیر سوخت گشته که اسفل او
 اعلی سازند و مر و ضعیف ناموس صاحب سر و نام جبر و عزم و کار و صیاد و مکر و حیل بهائی نفس
 پنهان داشتن راز جمع ف ا ک و دراز گفتن مناسه را و گفتن و بنا موس و نشستن
 صیاد و مناس بناموس در آید و انجاس پوشیده شدن نفس بالکسر جانوری که از دیار کشد نفس انجاس
 تبا شدن روشن جمع ک ا ب و نفوس جنبیدن پیرایه و گیسو و جز آن جمع ف ا
 ض و اندن نفاسه جنبانیدن و ذنواس بالغیم نام یکی از ناوک بین که ایشان را از دوا و غمی
 بسبب آنکه بهی باطن و موصوف اند چون ذویران و ذو جیدن و ذو فواس و ذو فاس بافتح و الت ش
 آنچه اضطرار کند و است شود اناس مردمان از آدمی و پری اصله اناس نفست و هم جمیع الاناس
 و الا لام فی عودنا من العزلة المحذوثة لانه لو کان كذلك لما جتمع من العوض منی قول الشارح

بر نوشته رنگ برنگ کردن الوبر بر نقش مرغی است ملون بر نقش نام ماده سنگی و فی النسل علی الهملا
 و گشت بر نقش لان اعدادیم اسد لوا ابتهاجا علی القبیله فاستباوهم بر نقش مرغی خرد و او را بر نقش
 نیز گویند بستانشته نازده روی شدن عجم ک اف ۲ هـ شش شش خندان رو نقش
 شادمان و شاه روی شدن شش شش که تک فایده لوان اشین الوسطی یا و بستانشته حاکم کردن
 و بخت گرفتن عجم فاض ۲ و ک ۲ یا شسته بیکدیگر جمله آوردن و گرفتن بستانشته باران
 نرم ضیف باریدن عجم لفتحهما مطر یا غش نمت منه بوش جماعتی از مردم مختلط او یا بش جماعت
 مقلوب بوشی مردور ویش بسیار عیال بوش شادمان شدن بچیزی و تیره نمودن بوی استند
 بال و قبل تر و خشک او را خشل گویند و فی حدیث عمر رضی الله تعالی عنه و قد بلغه آن یا با سوی بصره
 حوا بلنقه قال ان ابا سوی لم یکن من اهل البهش اسی من الحمازلان القل بنیت بالحداد و جوه
 رو بهای سیاه زشت پیش با لکسر نوعی از زهر پیشته نام هائی یقال بأشته و زینه تهموتان و با اویضا
 ضمیمه بأشته ناگاه انداخت او را عجم لفتحهما سبا و شته گرفتن کسی یا خود را و انداخت
 و او چیز نکند و با بستانته بوشی مادعته و ما یا بش منی ما تمنع بستانته بالعمود و زکبه شیشانی است درین
 که صاحب مهر ابو عبد الله بن البایوش من نخا و النفر بحشوا فراهم آمدند عجم لفتحهما قاله الیست
 و خطی و الصواب بوشوا البیاض بالکسر من قولهم و فتوا فی خرب یا بش و بر غاش اسی فی
 اختلاط و تخف بر نقش و لال و گوشش کنده در میان باغ و شتری دکان عمر رضی فی الجالبیه
 سبطش او و هو بالسن الحمله بتر عجم ک بظرف بستانته و غیرشش من مرضه اذا اید و اندل و قام و شلی
 بر نشاء مردم یقال ما ادری اسی البیاض و هو ای اسی الناس یقش و رضی یقال بالفارسیه
 خوش سائی بکش عقال بعبه و عقال شتر خود را و اگر و دان رسی است که بدان باز و ساق شتر
 هم نهند بلا طشش شهری است کو یک در شام یحسن و اشجار و امین بکشش فی الامرستی
 کرد در کار و کذاک بکش بستانته و نه اکثر و عبد النعم البشی کسکری شامی متاخر و
 فصل التا و ترش بالفتح و ففتحین خفت و یکی یا بدخوی و زنی عجم ک
 ف ۲ ترش و ترش نعمان منه و الترشا و المبلل موضع رشش اما الش که صاحب
 شهری است از مضامین گیلان قشقه فراهم آورد او را عجم فاض ۲ ضمیمه

بر نقش
تیمک
بعض
تیمک
بش
تیمک

بش

تیمک
بش
تیمک

بش

بش

بش

بش

شکر

شکر

شکر

شکر

شکر

شکر

شکر

فصل الثانی در بیان شکر باضمیمه کمی از نامها است کما فی مقول بابت شکر و شکر
 و شکر ای از خرج منه از شکر مع فصل ۲ فصل الجیم جاش بر آید
 از اضطرار و ترس بقال فلان رابط الجاش یعنی دل از غای نبرد و جوشش سینه جاش بافتن و
 پوست و زگره جاش جاشان رخ خسته و کوفت و شمر شتی که بر دست چند و بقال فلان جاش
 و تغییر و حده یعنی خود راسی و متکبر جاش به قبیله از غفلان مجاشه بکند دیگر راسی و جاش در و راس
 جاش کور کوشش و استوار باشد جاش کوشش کنده بر کلمان سال حمام ج و التصفیه و جاش
 اسمای خمسی را از او اخراج و دست کند و تصفیه و جمع و اگر در وی زائده باشد آن زائده را حذف
 کردن اولی بود و بقال افنی جاش ای خشن و خیرش بعضی از شب بقال یعنی جاش من
 دلیل ای هوئی منه جاش بالضم فتح الراء و معنی همین لایم جاشی و ناقة جاشی منسوب بلوی
 جاش ایضا ایضا کوفت کردن جاش و جاش و جاش به شانه خار بدن جاش
 جاش کوفت ملج جاش کج جاش نا کرده جاش بالضم در شتهای جاش کوفت جاشی کسین
 مثال در کجی ام جاش بزرگ جاش بالضم مثله جاش کوفت و شکستن جاش
 ض ۲ وزن بعضا و کیده کردن گندم و پاک کردن چاه جاش پست جاش کیده جاش
 و ستاش جاش از در جاش آواز بقال سحاب جاش الرعد و فرس جاش الصوت جاش
 بالضم جاشی از مردم جاش جاش و الینین و الینین مرد پست و زشت روی جاش
 شکر و جاش ۲ کج جاش ز بار سترده جاش زمین بی نبات و فی الحد
 نجبت الجیش و فی المفاذه القفر سترده جاش سالی که نبات السیوانه جاش سترده و سوزنا
 جاش سینه نعت فی الجوش و زره و فی نعت فی الجوش و نام جانی و اول شب بقال یعنی جاش
 من دلیل مثل جاش جاش از آیدن کسی متعه بالی و آماده شدن گرسین را جاش
 و فی الحد میثا اصحابنا جاش جاشنا الی رسول الله علیه السلام جاش که کج جاش جاشین
 و یک و شوریدن دل و پر آب شدن رود جاش ۲ و شکر جاش جاش
 جاش کز آوردن شکر است جاش طلب کردن شکر ضمیمه جاش الشکر موی را
 ستر و جاش ۲ جاش بانه سترده موسی و محمد بن علی بن طرخان بن جاش

فمنش
کلی

خشن نام شخصی و النون زائد و خشنش بقص کرد و جهید و بر قمار آمد و بازی کرد و خنده دید و گفتگو کرد و
خشنش الجوزی ازین و خشنش فلانا آنست که حدیث خشنش نام شخصی خشنش جعفر بن کسیر یا مار
یا یاری است بزرگ سبط سر خال و از جای که از او خشیان فتح و رید با او الحقات بمینه خاش
جمع و اک ۲ و خاش فلانا ترسانید و در لازم معتد جا ای و خشیان کرد و خاش
در از گشت و خشت نفسه مید و ترسید خشیان مرد بسیار ترس یا ترسان از ترس و بیسانه مونس گشت
خشیان بن مذهب جالبی من بنی سامه بن لوی و البورق و شوکیش بن خشیان و من بنی خشیان
خطبه ملک و خشیان کنور ابن بندق الشیخ الطبرانی فصل الخاش و خشیان
جمع و اک ۲ خشیان نام مردی خشن خشیان جمع و اک ۲
خشیان کدک و خشیان شتر اسوی خود با کس و کسب کردن و طلب رزق نمودن و خشیان
کلب خشیان مثل بر اش بینی سگ بر انگیزه شده برای جنگ از سگ دیگر خشیان یعنا داغ خشیان
مکس خشیان خشیان چرم دوزان خشیان بالتحریک مکس نام مردی ابو خشیان با کس نام مردی ابو خشیان
بالضم نام مردی خشیان و پوست مار و پوست بینه که تنی با پشت و هر چه تنی بدیده باشد و بطنم خشیان
القی خشیان صدره و تیرگی خشیان طلعت الشمس فی خشیان و ای فی خشیان خشیان بالکسر و
که در بنی شتر کدک و هر چه از مس باشد آنرا بگویند و آنچه از موی آنرا خشیان خوانند و خشیان
و بالفتح ایضا خشیان کی رجل خشیان بالفتح و الفهم و تیر خشیان بالضم تند ی پس گوشت خشیان
تا و خشیان و خشیان و مثله القرباد و اصله خشیان الواو سکنت استقلا المحر که علی الواو لان قتل و
مردود لیس من خشیان بالفتح زین کل و سنگ ناک و خانه زبور و عمل خشیان و اسلاح
و آواز کردن آن خشیان خشیان در بنی شتر کدک و در آیدن در چیزی و شوار و جل خشیان
دلیر و شرب خشیان کوکنا و مردم با سلاح و زین خشیان بالضم شرب خشیان خشیان بالتحریک
خشیان چشم و ضعف بصیرت و خلقت و طبعی که در تیرگی بهتر میکند که بر کشتنالی خشیان نیست منه
و نام مردی از آنکه خود و صرف خشیان خشیان جمع و اک ۲ خشیان
خشیان کدک که کدک را جب نیاید از آن خشیان بالفتح پشه بلعنت و ذیل خشیان بالکسر
خشیان البینه مال تعالی قبی خشیان ای قطعه من الابل و الفهم خشیان شکیه مردم و جزان

جمع
کلی

فمنش
کلی

فمنش
کلی

فمنش
کلی

فمنش
کلی

وینچه شیر پستان و دوشیدن با شش هم چسبیده باشند ماسته غنه بکند و در گردن و آرنج و بقیه
جاش الطر الارض صحا یا یعنی باران زمین را رانند و نقشه با گشتان پرانده ساخت آن را
عجم **فصل ۲** و نقش علامات الزامه اتکلینا اتکلینا ضعیفا شش بالفتح سینه یی که بر باطن
دیدار آید و نوعی از خلش است در دنیا ای و در جل آتش شش علیه النظر و جشون بضم الجیم کشی و جاشما
رنگین و باز نامه معرب ماه کون متجشانیة منعی است بمسافت پندیس از بصیر و منسوب الی جش
مولی قیس بن مسعود و چون تغییرات النسب بخش بسیاری جنبش مرز خویش بالفتح مرز خویش
معرب مرز نگویش و عربیة السبق نافع و البول و المعص و تسعة العصب و الا و جل العارضة و
والما الخولیا و النفع و اللقوة و سیلان اللعاب من الفم بدر جدا محفط رطوبات المعدة و الامعاء شش
زیم بالیدن عجم بفتحها مقدشو بالفتح و کسر الدال المعاملة و العامة بفتحها و ضم الشین شمرست بزرگ نمایی
بک و بشته بک شش شئی چیزی بین کانه طاب فیه شیا موش الکرم پس باند و یرینها را غواستن یا
و انه است و معرفت متدل و خلطه محمود نافع و المرحوم ملین و اذا طبع بالطل شش الحرب المتدح و حما
یتوی الاعضا و اواریه شش کالای خانه آخراین و گاجال نه بون و منه الشاش خیرین الشش
ای ما کان فی البیت من فحاش لاقیه اخرین خلوه شش سوزانید و تراشید عجم بفتحها
و تراشید سوخت و تراشید المرأة زن چهره خود را با ستر و ستر و نامة تمشاش و ستراده که لایق آن
برودی آید **فصل ۳** البون نأش تاخیر کردن کار عجم بفتحها تاوش پسین
و دور شدن انناش پسین اندن و یقال فعله نیشای اخیرا نیش کفن آنچه کردن متره بر کردن
عجم **فصل ۴** نأش کفن آنچه کفن نیش بخت بر کنده آنا بایش رج نقش سیردن ادرن
چیزی چون خار و مانند آن که بجائی درخسته باشد نأش بالک آینه یی که روی بینی و جز آن بر کنده
بوی و یقال ما نأش من فلان شیا چیزی بر کنده از وی بخش بر آگختن صید عجم **فصل ۵**
ض ۴ جش آنکه بر ماند صید را چیزی را که نه خری زیادست بها خواستن تا دیگری در افتد و
لاتنا جشوا و گرد آوردن ستر پریشان شده را و شتاب رفتن عجم **فصل ۶** ض ۴ شای
بالفتح نام ملک حبشه نشیش فرو خوردن آب در زمین عجم **فصل ۷** ض ۴ آواز
چشیدن آب و غیر آن شش بسمیت درم سنگ و آن نیمه و قیه باشد که میل درم را و قیه گویند

خارجة من تحت كبريت سر السكا قد خردت مثله خالصه عاصه ابري كبري و من را باران وى بخرانند
و يقال ما لي يا خمر تصيب عتة الحمار الخاراي شئ من الخمر قوص بالضم جانور چون كباك بینه
و ربما قبت له جنان فطار اخص موسى رفته از شخص مصد منه يقال خست البيضة رأسه لقال
سنة مختصا رسال على نفع ولى خيرة عاصه علتى كبري موسى سر بر ياندر انحصاص ريختن موسى اخوان بیده
و خرصة بالكسر بهر انحصاص بهر داذن محاصه شخاص بهر بهر كرون باهم خص بالضم سپر
و زعفران خص بالكسر فاك و سنگ خصه پیداشدن حق از باطل قوله تعالى الا ان خصص الحق
و جنبا بیدن چیزی در چیزی تا استوار شود و جنیدین شتر با بارگران وقت بر ماستن و نشافتن و قرن
قال الامسى قمر بخصاص اى سربل ميس فيه فتور ذوالخصاص نام مضمی خصاص بالضم ستم حق
دویدن و چیزی آن خص لشتاب و سخت دویدن **ف** اص ۲ و فى حديث ابى هريرة
ان الشيطان اذا سمع الاذان قرو له خصاص قال حماد بن سلمة قلت لعاصم بن ابى الجود ان الخصاص
قال اما رأيت الحمار اذا قمر باذنيه و مع بذنبه و عدا فذلك خصاصه و قال ابو بصير هو الضم و
تخص زنبيل از چرم و چتر شیر جمع کردن **ف** اص ۱-۲ خصه ما كيان جمع
مرو شستن آماس جراحت **ف** اص ۲-۱ انخاص كذا و يقال خصت الارحمة
اذا سكنت نورها جمع بالكسر نام شهرى جمع ففتح ابيهم شدة و مخف و هو اختيار ثعلب قال اليزيد
هو الخص كسر اليهم لم يأت على كذا من الاسماء الا جلد و القميص و خلق و هو مفعول بناية الشام
و خص دزدى كرى كردن و فراهم آوردن ايان و چیزی چشيم باز و فتن **ف** اص
فخص ۳ و قولهم لا فتننى فى زعمهم اى لا تحرقن ما خا طردا و فسدك ما اسلموا و مفعول فتنين منك و بناء
فخص ۱ و قولهم ما لي يا خمر تصيب عتة الحمار الخاراي شئ من الخمر قوص بالضم جانور چون كباك بینه
ففى النساء اخوصان اوص من جعفر و عمر بن الاحوص و خصيص جوص مخصص خصيصان كيشتن و كسر
شدن از اوص **ف** اص ۱-۲ يقال ما لي يا خمر تصيب عتة الحمار الخاراي شئ من الخمر قوص بالضم جانور چون كباك بینه
فقال لا وليا برصاص من الدرو و لا اعداء انهم و اذ قال و قوا فى خصيص نبض اى فى اضطاط من امرهم
بنیان على الفتح و قد مر ذكره فاصحص الرواغ و التخليف و البوص السبق و الفراس و ايدست الواد و منه
اگر كنیز و جاد و السنى و قوا فى التخليف عنه و فخرت و حكى ابو عمر و وقع فلان فى جيع خصيص بالفتح و كسر

ص

فخص

ص

ص

بنیین متاخرین میس علی الصرب فیما قال الراجح بتعبر صارت علیه الارض حین میس ۴ حتی البلیف
 حیثه یصفی و یقال انک تحسب علی الارض حیثا یقینا ضمیمه **حرف ق** قص کتف من شتر کتف
 و مرد کوتاه ناکاره جبهه متوشت منه دگرد اندام و یکجہ حرف ق و آن دایه است خردا کتف قص القطن
 یعنی حقصا و قبضا و شد ای یعنی الحکیص المری بالریة یعنی مرتضت زوده جنبص کتف نام
 شخصی جنبه در جنگ پویه رفتن و ابوالجنبص بالکسر و باجه جنبص الرجل مرد و جنبصا و کتف و حل و
 است جنبص بالکسر خرد اندام **حرف س** السخا جنبص افروشته جنبه
 کتف افروشته حرف ص حرز کردن میوه بردخت و کشت بر زمین دروغ گفتن **حرف ف**
 ف حرف ص دروغ گوی حرف ص دروغ گفتن قوله تعالی مثل الخواصون حرف ص بالکسر
 از حرف یقال کتف حرف ص ارضک حرف ص بالتحریک گرسنه شدن **حرف ک**
 حرف ص نعت منه حرف ص مقدر و گرسنه سر با خورده و لا یقال للبحر بلابرد حرف ص و یقال للبر بلا جوع
 حرف ص بالفهم و الکسر حلقه از زر و نقره و نخل پراسته حرف ص بالحرکات التثانی
 و نیزه حرف ص بالفهم چوب که در شمشک بر پندار خلد و بر بند و یقال مایک فلان حرف ص ای شیا
 حرف ص سنان ما در لغت آب سرد مثل ما خصر حمار حرف ص سنانها حرف ص بالفهم توار دو کاره خصوص
 خصوصیته بالفتح و الفهم و الفتح افصح و خصیصی خاصه کردن یقال خصه کذا و اختصه به خاصه خلاف
 عامه خصان الناس خواصهم خصا صه بالفتح و رشی و یوایح و شپا و پرده و فرجه های میان سه پایه
 خلوص ساده شدن خالص ساده دلی آیین و پیوستن بچیزی مشغول **حرف ط**
 خلاصه بالفهم گزیده هر چیز خلاص بالکسر شله خلوص و قلده و تشده و کدا و ده آنچه در تک ماند
 از نقل خلاص بی آیین کردن دلی رایحه آوردن طاعت مراد ابراصلة باللام خلاصه و توی
 کردن هذا خلاصه اک ای خاصه و یقال فلان خلصی و خلاصانی بالکسر و الفهم و نیم خلاصانی دوست
 و گزیده من واحد و جمع یکسان استخلاص خاصه کردن و در مایه جستن خلاص بالفتح و در مایه جستن
 تخلیص ربانین خلاص از مینی در بادیه خلاصه بالتحریک نام بت ذوالخلاصه خانه آن بت
 خلاصه که گزینن مخصوص فرو شستن آس جرات **حرف ظ** ظ حرف ص
 ابر کی کف پای رجل شخصان بالفهم نعت خیمه الشی یا یک شکم دی جنبه و خصا و نیم خاص

کتف قص القطن

لفظ

کتف

کتف

الشیء الذی یلحقه العلم کل شخص کلید مردم و بدان شخص انخاص الشخص حج و بنا و رشتن
 مع بعضها شخص نیست منته شخص بلند آمدن و چشم باز ماندن و از شهری بشهری رفتن و غیره
 استخاص بودن و رسیدن وقت سفر و گذشتن از بالای شاه سیم شخص نیست منته و نسبت
 کردن کسی را متعبد بآل و قیال شخص بهر اعتبار و کمالک شخص بهر اسبین ایضا شخص بالفتح
 و الکسر دام ماهی و دزدی که هر چه بیند بزد و دوشخص حج ایضا کم شیر شدن ناله و گو سپند
فن اک ۲- اشخاص کذاک و دوشوار شدن همیشه شخص بالفتح ناله و کم شیر
 شخاص حج و ایضا سختی یا و قیال شاه شخص و شاه شخص استوی فیه الواحد و الجمع
 که سپندان شیر خفاک شده و قیال هم فی شخاص و آی فی شده و هم علی شخاص و آی علی جملة
 شخاص پاره از زمین و از هر چیزی شقیص شریک قیال هو شقیصی ای شریکی فی شقیص من الارض
 ای قطعه منها شقیص بیکان پهن دراز فرس شخاص و شخاصی اسب دراز شخاص شستن
 و نیک پاکیزه کردن مع **ف**ن اض ۲ شخاصه باد که در پهلوشیند مردم را و درم پهلوا شخاص شتم
 بسیار بهر زنده شقیص شخاصه و خراکه دانه وی سخت نشود و شقیص شقیص کسری
 شتر گو یک شخص نفعتین خنوت و در آمدن خار و خنوت بعضی و بعضی و قد شقیص الشتر شتر
 شتر حص بالکسری و پیشانی نزد با گوش شتر صته و شخاص حج شتر صتان و دوسو
 پیشانی و منها بداند عثمان و نفعتین شکانیکه ای رام و نیز کردن شتر و نفعتین کنند و رسن مهار
 دران اندازند و نومی است از بند گشتی گیران و آنچنان باشد که حریف را بیک برداشته بر زمین
 زدن سطر شتر بالفتح خنوت رقرار شتر گره کشیدن و سختی و سطر و شتر صه بکلامه سطر و شتر
 سنجیده و گزیده شتر اص امینی است سر کج که برگردن خرزم فلانند شتر لعیته و سار شتر اص حج شتر
 الکسر بر چیز و سطر و زرم شتر کثف و امیر بدخلق گفته فی السین شخاص نام و رور و سیدگی دندان
 شخاص الدواب بر چیزی یا بدشتی دواب را دور کردن مع **ف**ن اض ۲ شخاص الدواب
 شله و شخاص فلانا حاضر شخاص بالضم شتابی شخاص نفعتین بزودی گفتن الشخص تر سایه شد شخاص
 و الشقیص ان شخص الدابة حتى افضل لعل الشموو الشمس التقبض و شخاص الفرس شقیص من الرملیة
 و جارية ذات شخاص و ملاص ای ذات فقلت و ملاص شقیص کجف نام شخصی شقیصه

شخص

شخص

شخص

شخص

شخص

شخص

شخص

تمام مردین مولده شناقصه نوعی از شکرتناقصی بالکسر می باشد
 برای بلامی صیاد مثل شقیصا و واده حنظل بی مغز صیغه غداشته بافنده صیامی رج صیغه الدیک
 شاخ که برپای خروس باشد صیامی شاخهای گا و حصا را فوله قح و انزل الذین ظاهر و هم من
 اهل الکتاب من صیامیم **ص** صیغه الصبی و صیغه حدیثه لم یجد فی کلام ثلثه احد
 من جنس فی کلمه غیرها صیغه سکه باجه یعنی سوره بکه دران سکه داخل باشد گفته میانیه صیغه
 باضم خیلی که تنها ماند و تنها باهتات خورد و کلایراه الضیف و منه الشل اصوص علیها اصوص و القصوص
 من ایام العجز **ص** العین غرضه کثاگی میان سرای عراض غرضات حج
 کرم سرس گوشت که میان سرای نهیجهت شکاک شدن و باضا و کذاک عراض ابر یاری در عدو
 لرزان و شمشیر عراض چهار بار عدد و برق بودن **ف** ف اک ۲ عراض بالتحریک شادمانی
 نمودن و لوی بنیم گرفتن خانه **ف** ف اک ۲ عرقا ص تازانیه که بدان ادب کنند
 عرص البهتین استخوان و منفره عفاص پوست پاره که خور بدان بنده عقص مصدر منع
ف ف اک ۲ و ایضا الذی تیخذ منه الحبر مولد و لیس فی کلام اهل الباء عقص کبیر الوسط تدمره
 عقصه تندی مزه اعفاص سربند ساختن خنور را عقص کسرتین زن یا بند زبان بی شمر عقص موی
 بافتن و تاب دادن آن عقیصه عقیصه بالکسر موی بافته و تاب داده عقص عفاص رج شل ربهته در حمام
 و يقال العفاص هی التي تیخذ المرأة من شعرها شل الرتانه و کل حصلة منه عقیصه و الجع عفاص عفاص فکس
 عقص تکه که شاخ او گرد و گوش در آمده باشد عقص کبیر الوسط ریگ بسته و سخت و مرزنجیل بدو عقص بدو شمشیر
ع ع اک ۲ عقص تیر کز علوص بالکسر و التشدید در شکم شل العکوز عفاص
 بالفتح و حذف الیا و گلیه اندک های کجا بر آمده و موی پر کننده و مال اندکس مانده تعال بالقی من بهاله و من
 الاغصا و تعبیت فی رأسه عناص عنصوة بالضم و احد العناصی و هی مقلوة بالضم و بعضهم یقول عنصوة و تدمره
 بالفتح و ان کان الحرف الثانی منها نونا الحاقا بقوة و تر قوة و قمر فونته اعطیا ص و شوار شدن و در چنان
 شدن کار بر کسی منع و تعلی و بار نا گرفتن پیش و ناله و جز آن اعواص در چپان کردن کار خیر هم منع و بالیا
 عوئیس سخن و شعر و شوار معنی عوص نقحیت و شوار شدن چیزی **ع** ع اک ۲ کلمه عوصا
 سخن غریب و شوار عوصا سختی و سختی در شوار تعال فلان بر کسب العوص یا ای بر کسب العوص

ص صیغه

ف ف اک ۲

ع ع اک ۲

ع

لانی

نفس

انفی

نفس

وفی

نفس

نقصت فیضها فیما نام عالی لخصوص لدر آب فرو شدن و نگاه بر چیزی میسر و در آمدن
جمع و فاض ۲۰ فاض نعمت نه خواص بدریا فرو شونده بطلب مردار یا غایبه خواصی کرد
جمع و فاض ۲۱ فاض غیص یقین و دان شدن غم چشم غیصت مینه چشم
بسیار شد و فرو رفت جمع کاب ۲۰ و مغالطه نگاه فرو کردن غص بریدن غصه
و آن تندی سر معلوم است نفس یقین تکلی مینه یقال قد غص کفر فصل الفاء
فخص باز کاویدن از چیزی جمع فخصما غلظت بین فخص افتحاص که تک و یقال فخص المظفر لایز آب
ای قلبه انفخص فخص فاض سنگ خواره و فی الحدیث فخصوا من رؤسهم کاتعم طلقوا و سطر او ترکوا با شل
انما یخص القطار فرصة پروای کار یقال و بعد فرصتهای نثره و فوجت آب یقال با بورت فرصت
من الورد و ما افتح علی که قوری آرد در پشت تفارص نبوت و استن آب را و یقال فاض الفجر
ای اغلظتها الغراض دست دادن فرصت افتراض فیمت شمر دن فخص شراب آب فخص بریدن
فخص ففاض کاز و نگاهتن یقال فرصت الغل ای شفتت اذینا للشرک جمع فاض
ک ۲۰ فرصته الاسد و بیبی الرجل فوافضه فرصته بالک برشم و پنبه پاره که ماض خود را
بدان پاک کند فرصته گوشت شانه ستور و رگ و دج که بر گلو باشد فخص ففاض رج تقول
فرصة ای اصبت فرصته یعنی او را جد و فی الحدیث ان ابی صلی الله علیه و سلم قال الی لا کره
ان ارى الرجل ثامرا فیریم رقبته فاما علی المرتبه یفر ما قال کانه اراد یخصب الرقبه و هو مرقع الانسا
بی الی ثور فی الغضب فصل بالفتح کلینه و پیوندا سخوان و پیوندا کار و بالکسر عند السامه فخص رج
نصفه بکسرین نیست تر فاض ج فخص ران شدن جراحت و جدا کردن چیزی
از چیزی و بیرون کشیدن جمع فاض ک ۲۰ افتصاص مثله انفاص جدا شدن
انفاص استفاص بیرون گرفتن چیزی را یقال انقصت ایمن حقه شیای اخر جبت
و ما استقص منه شیای ما استخرج مفا و صمد بیان کردن سخن انفاصه سخن گفتن به نوبی و در بیان
سخن و جز آن و باقی استعمال کند بیشتر چون ما فاض کلینه ای ما کلیم و ما ابان و یقال فخصت علی
ذنب الضب فافاض من یدی حتی غلص ذنبه فخص را بپایان سخن و در روشن یقال فاض
ای ما بوجت و یقال ما عنه فخص و لا فخص ای فمید و ما فخصت و ما افخص ای ما بوجت و ما افخص

نقصت فیضها فیما نام عالی

لفظ

صفت

در

صفت

لفظ

صفت

لفظ

صفت

لفظ

صفت

صفت

مسئله بالی و منه لقیال التخصه والتجته الى ذاك الامرای التجاه واضطره خاص علی افعال غنی علی کسره
سختی و دایره و اندر آونختن بجزئی لقیال التخصه ای نشب فیه و بسته شدن سوراخ لقیال التخصه الا
ای السند بها لقیال تنگ لخص گوشش گزین با چشم عکس ک اف ۲۰ لخص
فخرج لخص کبیر الخا و لپستان بسیار گشت که غیر از وی به شوری بیرون آید لخص پیدا کردن -
لخص بالفتح و الغم و در معصوم رج خصوصیه بالیا و بدو نه از وی التخص و در روشن ارض لخص بین
در ذاک لخص مردند آنها و گفت ساریا بهم نزدیک و لقیال فیه لخص استوار کردن مثل التخص
لما وصته نکرستین و در وقت که بگویند بکنند او را الا صته گردانیدن بر چیزی که میخواهد و فی الحدیث
هی الکلمه التي الاصل عليها النبي صلى الله عليه وسلم عني ابالمالب غنیم لخص مفتحتین
سختی و آرنجندی و خوردن و نوشیدن و لخص فلان املینا لخص تنگ شد عکس ک اف ۲۰
لخص ففست و غشت و غشت لخص گشت تنگ و بسیار گوی جلد بدی کننده لخص جلد پوست آراخت
عکس لفتحهما و التخصه گرفت آراخت لخص بکننده کار ای نازک لخص بالفتح فالوده یا چیزی است
شابه فالوده که شیرینی نداشته باشد و کوهان یا در شب خوردن لخص خوردن آراخت لخص
اخذ بطرف اصبعه فلفطه كالعسل و شبهه و لخص فلانا سکنیدار و الموص کعبور در و گوی فریبده
و لخص الشبر امكن ان لم یصل الاصل میل کرد عکس ک اف ۲۰ و لخصه الیه لقیال
اذا از غتة او حرکت انتقمه و العتة عن کذا و کذا را و در عتة
و پای از درن مذبح و خاص کردن زرد بگذارد عکس لفتحهما لخص آرمودن موص لخص گشت استوار
خلقت لخص یکیدن عکس ک اف ۲۰ استخاص کذا لخص یکیک یکیدن لخص
مکانیدن و لقیال یا مصان و یا مصاة در دشنام و در صل مصان آنکه گرسنه را کما از کسی مصمت
مثل المصمتة الا ان هذا بطرف اللسان و ذاک بالفتح کلمه و بینها کما بین قبضة و قبضة تفاوت و مصمتة
عسله فاعته بیماری که در معصوم بالفتح و الغم طعام که با مرغ خوزه و کبوتر بچه سازند مصاص یا غم
خالص هر چیزی و نباتی و لقیال فلان مصاص قومه و هم مصاص الاقوام میگوی فیه و اما در الجمع
فمن و در مصاص اذا کان خالصا فی ذاک همیشه شیری است عکس ک اف ۲۰
عکس ک اف ۲۰ و فی الحدیث شکام و دینا عکس ک اف ۲۰ و فی الحدیث شکام و دینا عکس ک اف ۲۰

وراحت استوداد قاصح شفق بالنون مثله و بعضه تم تحمل الوقص فی البقره الشق فی الابل و هما جميعا
 ما بین الفرفیقین ایقاص کوتاه گردانیدن گردن را توقص بنیم ریزه بر آتش انداختن کو
 همچنان ره رفتن استپ تقیال مرفلان تیوقص بنفرسه از انرا نژ و اتقارب الخطو واقصه منزلی است
 در راه چرکستن چیز است سخت سپردن راجل موید پس الخلق گوئی استخوانهاش در سید
 آمده است موید الخلق مثله فی الحدیث ان آدم من الهبط من الجنة و حصه الله کانه رمی به و غمره
 الی الارض و اقصی الارض بر زمین زو آن را عطف اک

فصل پنجم در بیان کبر الوسط لغت منه بعضی در ثلث اندن چیزی تهیدیه منظر ابدی لطیفی از تقریرش
ضمیمه هر صفتین گرم و گر خشک است و قدرش کفج و در حق شریعاً اشقل بدنه
حضا او نهد بالضا و به تعبیه پاکین هر نصانه بالکسر کرمی است که سرفند نامیده میشود و در نصانه
آن بالانقص کتشف کز قوه جمیع غده خورد آفرانده من فلانا انداخت اورا و بر سوار شد
آهسته شله رجل مومن انفراد منو منیص بالکسر است و خازن کاره و کشفه کلان شکم

بایست که نهان خندنده میسختی گردن بچیزی و کو فتن و آتیس من الطیر خیال پر بنده و یا من خیال
از نداشت مهائس مایای خیال میسختی کفچه کفی فصل البیاء قصص الحجر و
تفتح بینی چشم باز کرد و گوی که در زلفه فی شخص لان بعض العرب یجعل الجیم یا یقول للشجرة
شیر و الخیاشات حیای خیمه فصل خالیشث مغلوب النیس او احدهما تصحیف
میر صبی الغنیمین و کسر الصاد و الیاء و شد هم بر بنده است ببارق به نسبت باشد در ازلان بر تنگوار

باب الضاد فصل الالف

نفس بالضم روزگار آفاض راجع البض بالفتح بسبب تنسیر دست شتر بر یا زمرع و ف ا ل

ارض

اباض بالکسر سین که بدان سر دست شتر نیاید و بنده ما بپوش شکم و زانو باطن رج تا بپوش استه
و سبتن شتر را لازم متحد و ورکش نیده شدن عرق النساء با ضیعه گردوی از خوارج اباض بالغتم نام
جائی کارض زمین و بی اسم جنس گوشت لا واحد لها و کان حق و حدان الارض ان يقال ارضه
و انکم لم تقولوا و الجند فضات لانکم تقولون البهوت التي هی بیت فیما ناولا ثانیة بالالف و التاء
گفویم است ثم قالوا ارضون فجاءوا بالواو و النون و البهوت لا یجمع کذلک الا ان یکون منقوصا کثبة و طلبة
و جعلوا الواو و النون عوضا من حذفهم الالف و التاء و ترکوا فقه الرا و علی حالها و ربما سکنت و قد یجوز
علی الارض و زعم ابو الخطاب انهم تقولون ارض و اراض کما قالوا ابل و آبال و الاراضی الصیام علی
غیر قیاس کانهم جوارضا و کل ما سفل فوارض و الارض انفضت و الرعدة قال ابن عباس انزلت
الارض اسم فی ارض ای رعدة و زکام و فرد و قوا تم تصور و يقال لا ارض کما انما انما لا ارض لک
ای ارض باد کام گردانیدن ما روض مزموم و ایضا الذی یجبل من الجن و اهل الارض و هو الذی یجرب
رأسه و یسده علی غیر عذ ارض ارضه زمین پاکیزه و قد ارضت بالغتم ای زکمت فیس مشارف و کویته
مشارف کسر الواو انما که ریشه بزین را کرده باشد و آنچه ازین رخ درخت روید آنرا را کب گویند و ارض
بالکسر سیاطس از ششم و صوت رحل ارض مرد و مواضع با خیر شی و یض ارض اتیاع بعنهم یضیه
و یقول جدیدی ارض ای ستمین ارضه که یک چوب خوار ارض ایضا را فنادن آن که یک چوب
یقال ارضت الخشب مجهول لافی خشبة مأر و فقه ارض بالتحریک تباه شدن و ریم گرفتن جراحت
یقال ارضت القرحة تارض ارضا مثل تعیب تعیبها تارض بدو رسیدن گیاه و پیش آمد
کسی را و تکیه کردن بر زمین ارضاض بالکسر بیا ارض مضط کردن جمع فاضل ک
صلته بالی ارضاض مضط شدن و ترض مضط ارضاض گوشت نیم پنجه و متغیر شدن آن
جمع و اک ۲ ایناض نیم جوش کردن گوشت را اناض بالکسر خزانة
غیر سیده اناضه رسیدن و یختن خرا ارض با زگشتن بوطن و اهل خود جمع و اک ۲
و صلته بالی ایضا نیز یضیم ارض از سر زدن یک نداشت و قصد آن درو
حاجی گرفت و خلاف اراده خود بر زبان آورد جمع و اک ۲ فصل
برض بالفتح براض بالغتم اندک براض بالکسر و بروض و انراض رج بروض که بران

ارض

ارض

ارض

یا یکدیگر تراکض دو اندک اسباب است و هر یک از این دو صله با بی قیال تراکضوا البینه خلیم در کشتان فی قیال
 و در با و دی کمان قوس را کوض ای سرعته السهم ثم کوض الما و مجته مرض بالتریک سخت و انتق
 گرامی آفتاب بر ریگ و جز آن و سوغن قدما و دیگر یا چیدن گو سپند و سوغن درون و غایت
 شدن دی ازان محکم است ۲- ارض رضا و زین تفسیده و فی المحدث صلوة الا
 اذ ارفعت الفصل من الفجر ای اذا وجد الفصل من الشمس من الرضا یعنی فصله ای تک
 و ساعة ارامن سوزانیدن ریگ و زمین پای را تر مض صید کردن وقت که نگاه مرض بالتسکین با
 پختن گو سپند را شکم کفانیده و در غاک بر سنگ زریای تفسیده دان نوعی از برایی است جمع است
 ک ۲- مرض بای آن مروض گوشت بر آن شکل نخچه شفرة مرض و فصل مرض تیز و ج
 تیز باشد آنرا مرض خوانند من ابن السکیت یقال رفته رفته بالضم و الکسر اذا جعلت من
 حوین المین ثم وقفه لیرق الرضا اند و لکن ش من بهجت کسی مستعد باللام یقال ارفعت
 ای حرفت که و تباه شدن جگر و دل تافته کردن کسی را رمضان هم رمضان است از مضارح
 یقال انهم لما فعلوا اسماء الشیور عن اللغة القديمة سموها بالازمنة التي وفتت فیها فوافق هذا الشهر ایام
 رمضان الحرف فسمی بذلك ووضه من غرار روض ریاض حج روض نیم شک آب و رفته آن
 مقدار که تک حوض را فراز گیر در ریاض حج ریاض ریاضه را م کردن در ریاضت دادن و حج
 ض ۲- نامة مروضة فرس مروض ام کرده از قیاض را م شدن تر و فیض ریاضت و اذن بهیالته و
 کردن زمین را قوم روض و رافته حج راض نامة زلفین نخست در ریاضت آمده نامة تر و ض
 و عسیر قضیب کلهما بمعنی و سیدی فیه المذکر و المؤنث و کذاک غلام ریض و اصله ریوض قضیب
 یا و او غمت ارافته غر غرار ناک شدن مای و سیاب شدن وادی و حوض استراضة سیاب جا
 و فرخ و خوش شدن آن مرواضه نرمی کردن یا یکدیگر در کاری تا او را در کار کشد معلیه بعلی یقال
 فلان برا و ضه علیه فصل الشمن جبل شرواض بالکسر ضم شرواض
 ضمیم جبل شرواض شتر و فک را از کردن شتر مضاض کبکین و شتر
 در جزیره فصل الصاوة وضوا مقصورة آواز بیا و از مردم نته فی المهنه
 فصل العین غرض پنهان شدن و خفت و هر چه

ک

نیم

نیم

نیم

جنود و سیم باشد عرض $\frac{3}{4}$ در ردی کوه و شب به پیش نعیم و یقال ما هو الا عرض من لا عراض
 و انبرگر و اگر ذاق و رخ بسیار و پید شدن صلت به اللام و پید کردن صلت به علی و باللام ایضا یقال
 عرض که ای نظر و عرض علیه شئی و عرض که اشئی ای انظر و ابرزه الیه و منه قوله تعالی و عرضنا
 جثمهم لیکافرن عرضا قال القراء ای آخرت یا حتی نظر الیهما الکفار و پیش آمدن یقال عرض
 المقول و مری فلان قما عرضت له مع **فک** و بالعکس نقان حدتان و یقال ما کبر
 فلان قال یحوب و لا تقل ما یفرحک فلان بالتشدید و در عرض حق کسی چیزی دادن
 تعال عرضت له ثوبا بکان حق و رسیدن آفتی سبوت تعال عرضت الناقه ای اصا بها آفته
 و عرضه کردن چیزی را بر کسی بفر و متن و یقال فی الشئ عرض ساجری و هو ثوب جید و شتر
 مایل عرض و لا یباع فیه و پیش داشتن نامه نهشته و عرضه داشتن سخن و جز آن و عرض دادن
 شکر و یقال عرضت انخذ عرض العین اذا اقرتتم علیک و نظرت ما حاله عارض الجند سالار
 لشکر و پیش آمدن ناخوشی و تب و یقال عرضه عارض من الحی و در قسم علی السیف قلا و برینا
 یقال عرض الثور علی الاناء و السیف علی الفخذه یعرضه بالضم و الکسر علی اللعین نهده و حد بالوزید
 و بکه و مدینه نقن یقال عرض الرجل اذا اتی العرض و هی مکه و المدینه و ما یقال الشاوش شهر فیار اکیا
 اما عرضت فلیمن یا زامی من خزان الا ملکا قیال ابو عبیده یار اکیا راکب الیه لئلا یتخذف الیه و یقول که تعال
 یا سکنی علی یوسف و لا یجوز یار اکیا بالضم لانه قصد باله و اکیا بینه و انما یجاز ان یقول یار جلا ادا هم
 ر جلا بینه و اروت و احد الثمن له به الا سمعان نادیت رجلا بینه فقلت یارب کما یقول ما یزید لانه
 یسرت برفت انما و القصد و ایضا شان کردن بر سرین ستور معروض بالکسر و جاکمه که برده فرو
 را بدان عرض کنده عرض شیر بے پروا و اگر خواستند عرض بالکسر و بفتح الزا و عراضه بالفتح پناه در کشیدن
 جمع لضمها یقال عرض الشئی تعرض عرضا مثال صغر صغیر صغیر عرض عرضا بالضم تعفت من
 و فلان تعرض البطان یعنی تو اگر تعرض ایضا بخرالیک سالت بهت گشتی در بایک و حرکت آید
 عرضان بالضم و الکسر ج عرض بالتحریک بیماری و گزند و هر چه نام بخیزی و دیگر باشد عرض ج و ما
 و یا یقال الدنیا عرض حاضر کل منا البیر و العاج و شکر تعال قد فاته العرض و یقال اصا به هم عرض
 علی الاضانه و هم عرض تیرا جنگ که بدیگری انداخته باشند و می آید یقال یفشتا عرضا یعنی یفصد

تعرض فلان لغيره يعني كذا سمعت من كذا سمعت بالباء واللام يقال عرضت فلان اذا قلت
 قولاً وانت فقلبه ومنه المعارض في الكلام وهي التورية بالشئ على الشئ وفي المثال ان في
 السند وجه عن الكلدان اي وپش اور دن کسی را بر کاری يقال تعرض فلان فلان كذا افترض
 وهو جعل بعض اى متعرض للناس بالشئ وعرض الکتاب اذا كتب تبجا وجمع بين ولهم عرض كوشش
 نهم عرض وبالصاغة العجمة كذا وپناور كرون چیز را عاقتة بالضم راه اور داز طعام وپنا
 تواض پناور كا اكبار الكبر قوس عاقتة اى سلفية تعرض چهار بايان تعرض پش كدن کسی را
 در كش دن وچپ وراست رفتن سنور بر كوه از دشواری عودن ناه وگه رايحت نيافته باشد وچپ
 اخير مصرع اول از شعر اعارض حج وپو حج على غير قياس كانه جمع از تعرض اعارض كذا ك وپنا ان شعر
 داد وگشت است وراه در كوه ونام كه بودنيه ورواى آن وشته كه غار غور دازى على معنى شغل
 توقفى عرض كلامه اى فى نخواه وپناه وگانه چیزى وچاى كپش كى كسى را و حاجت عرض بالضم
 كى كى عرضى يقال نظر اليه تعرض وجه اى اصبح وجه فلان فى عرض الناس انما بينهم وپون عرض الناس
 اى من العامة وطلانة عرضة للزوم وناقة عرضة للمجاعة اى قوتية عليها وطلان عرض اسفاري عوى عليه
 وپرض نه البعير السفر والحجر اى همه وطلان عرضة ذكك وعرضة لذكك اى مقرون له وقوى عليه عرضة
 ايضا سمعت يقال عرضتى قفا وگ وپو عرضة للناس اى لا يزلون يقعون فيه وجملة عرضة لكذا اى
 نصهته له وقوله تعالى ولا تجعلوا الله عرضة لآيمانكم اى نصبا وبقال هو له عرضة اى قرون له وله عرضة بغير
 به الناس اى جملة فى الصارعة وبقال حرجو العيزون عن عرض لغيره وپنين اى عن شغل وناحية
 كيف بالفتق وبقال اضرب بعرض الحائط يعنى بر پناى دلويا بعبر عرضى وناقة عرضة اى فيها صوة
 استعرض عرضة كرون خواستن وبقال فلان يستعرض الناس اى يقبلهم واستعرضت اعطى من قبل
 وادبر واستعرض العرب اى سل من شئت منهم عن كذا كذا عرض بالاك بوى الدام خوش ناوش
 يقال فلان طيب العرض وشتن العرض واندام مردم فى الحديث فى صفة بل الجنة انما هو عرض بل
 من اعراضهم اى اجسادهم ونفس يقال فلان فقى العرض اى برى من الا شمل ليا ب حسب مردم
 ونام وادى عباد وپناور كى دروى درخت باشد آنرا عرض خوانند آنرا عرض المدينة وپناى ميان
 حجاز وپنين ودرخت كرواراك عرض باض شتر درخت وپنين مثال نر كى كاك عرض عرض

طرح

طرح

نویس

و یقال انما انا امر من است باجزایه محض گزیدن محض است و باکس
 یقال عضو محض نه و عضو ملکیه الیها و الیها و لعلی و زیر یک و دوی شدن به واسطه عضو
 تعاضد یکدیگر را گزیدن اعضا من گزیدن و فی الحدیث ما عظمه من ایبه و شمشیر من و عازا
 شدن زین و خداوندان شتران خدا را در شدن محض ملایم شدن کسی را محض است
 ۲ و یقال مالک فی هذا الامر محض ای شک و ما وند نامفوض و تعاضد بالفتح چیزی که گزیده
 و خود دینی فرس مفوض گزیده تعاضد بالکسر گزیدن یکی یقال برکت الیک من و تعاضد
 و یقال عامن القوم همیشه مندا العام فاسته تعاضد هم ای عیثم و یقال فلان و تعاضد عیثم
 ای صبور علی الشدة هر مفوض بعیده القهر ضیقه یقال ما کانت الیک عفوفا و قد اعطت و ما کانت
 جبر و اقلد اجرت یعنی پاهای نعل نبود و شد و من مفوض ای کلک تعضیف لب با گزیدن لب
 او تعضیف تعوض خرمای شیرین که بهر منسوب است محض بالفهم نوعی از علف است و چون دام خرمای
 گوشت و کنجاره و خیر آن قول منه محض القوم اذا اکلتم البکم لیس تعاضد غیر تعاضد شتر علف خورده فرب
 محض بالکسر مرد و در سار یک و درخت خار تعاضد رج و یقال فلان محض مال و محض سفه ای
 در زنده و تو انا بر مطلق محض کلید آن که گشاده نشود و بهر تعاضد شتر که خار خورد و بنو فلان محض فلان
 شتران محض خورنده محض بالکسر فتح ۲ هم اقواض ج محض معصده منتهی لا یرجع فل
 ض ۲- اعاضه تعوض معاوضه عوض دادن موقوفه چیزی عوضی اعتبار عوض عوض گرفتن استعاضه
 عوض جستن عوض یقیم الضاد و یقیم بلا تونین برگزیده و می تاکید النقی المستقبل من الزمان کما ان تطالها
 من الزمان یقال عوض لا املک که برگزیده انشوم از تو کما قول قط ما فارقک برگزیده است هم و عوض
 و رضی و قط مستقبل استعمال کنند و یقال لا املک عوض العاضدین مثل و هم الداهین عوض الضامه
 ضمیمه محض ضمیمه محض ای است خرد از خرمای علفه و منتهی از اجابت تا کسر
 موقوف شغال جل علامه کما ابلو و قیل و کران علامه راس القارید و من نعامه استخرجه
 استخرجه من الراس ماضی و من العلفه علامه باشد او ماضی من شایان الله
 غرض باثر یک است و تیر و خواست و قصد یقال غنیمت غنیمت ای ملازمت که شود و شود
 را غنیمت کردن محض است ۳ حلیه ملازمت و از او من متهم منتهی و آنرا وند شدن یقال غنیمت

نویس

نویس

من این صیغه و خبر و ای تردید تا اولی القیاس و انکه الایمی و لکن است چون از اکناف آنها
 سیاه قبض و انکه به پر کردن خور قبض افاضه ای ملائمتی را من در چنین اشک را کب بر خود
 ریختن بقال افاضه ای بر خود و بکیار روان شدن مودم از غزوات سیوی بعلی درج و من قولی
 فاذا انقضت من عرف است و افاضه ای در خوا کل دفعه افاضه و افاضاتی الحدیث ای انقضت
 و افاضه البیاری و در جری من کشته فاخرها و افاضه بالحدیث ای ضرب بها و درج مفاذه ای و درسته
 و امرأة مفاضة و افاضت صخره البطن استفاضة فاش نشان خبر و من حدیث مستقیم فی تشر و لا نقل
 مستفاض و قل مستفاض فیه و بمنهم بقول استفاضه فمستفاض و استفاض الوادی شجر ای الشیخ و کثیر
 مستفیض آب روان کردن خواسته نه فیا من جوی بر آب رطل قیاض جوی و لب باختر بنده
 و فرس فیض آب بسیار و و قویم اعطاء فیض من فیض ای اعطاء قلیل من کثیر
 فیه شکست آن را مع فیهما و اکثر بایستعل فی الشیء الطب بالفتاء و البلیغ فیه باده کرد
 شکست آن را مع فیهما و فی القاف قبض گرفتن به پنج مع فیک
 و رفتگی خلاف البسط و بشتاب رفتن مرغ و منه قوله تعالی اذ لم یروا الی الطیر فوهم صافات و فیض
 و بشتاب راندن بقال بدها و افاضت و قیاض قیاضه ای سیرج الشوق و فرس قبض الشدای
 نقل القوام و بقال صا الشی فی قبض و فی قبض و فی قبض ای فی ملک و در مل مال فلان
 فی القبض بالتقریک و مع ما قبض من اموال الناس قبض فلان مجهول ای مات فهو قبض قبضه بام
 یکمشت از هر چیز و ر با با ب الفع تم قبض بالفتح و کسر الباء قبضه شمشیر و کمان و جز آن اقباض قبضه سنا
 شمشیر و کار و در ارجل قبضه رفته مثال همزه آنکه بگیرد و در بامیکند راغ قبضه ای قبضه فی فیض
 غنیه اقباض گرفته شدن قبض در ترنجیده شدن پوسته و کشته شدن بقال قبض غنیه ای شکار
 قبض فراهم آوردن و گرد کردن و به صاحب قبض دادن مال را در ارجل قبض و قبض ای سیرج بین
 القباضة قبضه قبضین و النون زائده زن کوتاهه بالارجل قبض مثله قرض و امم هر چه پیش شاده آید
 از غنیک و بدی و بدها علی وجه التثبیه و با و اشس دادن و در ام نهادن و کسر القاف غنیه عن السائل
 و بریدن دهنه لکن قراض کسر الهمز یعنی گاز و دو کار و دو شتر گرفتن مع فیک
 حال الهمز قبض دون القرض و شتر شتر که از گلو بر آرد و قرض مثله و قرض فلان ای مات الهمز

نسخه

نسخه

بعضه بسانه زبان گرفت آرد و جمع بفتحها النوع من شغال الخضر بالفتح مشيت رد
فصل فی جمع شیره خالص بی آب و خوراندن آن و خداوند شیره خالص شدن
 رجل ماخص ای دو مخزن که امر و لابن دوستی خالص کردن جمع بفتحها نمونه خالص شدن جمع بفتحها
 اماخص شیره خالص خوراندن و خالص کردن و معنی را امتحان شیره خالص خوردن و طمان معنی مخفی ای خاص
 یستوی غیه الذکر و الاثنی و الجمع و ان ثبت انک و مثبت و محبت مثل طلب و محبت مخض دروغ زدن و
 و بود و چاه متعبد الماء جمع بفتح الاول مع الثالث فی الثاني مخضه بالکسر شیره زنه مخض دروغ بزرگسگ گرفته
 بدوغ زدن رسیدن شیره مخض امتحان جنبدین شیره مخضه و جمع در شکم مادر مخاض دروزه گرفتن
فصل ۲ حال ماخص دروزه گرفته مخض جمع مخاض شتران آبستن لا واحد لها من لفظها
 و واحد ما خلفه ابن مخاض شتر بجه نبال دوم در آمده و جنبه مخاض و ابنه مخاض ثوت منه لانه فصل من
 و محقت امره بالمخاض سوا و محقت امرم لفتح و لا یتقال فی الجمع الا بایات مخصوصه نبات لیون مرض بالکسر
 بیماری و بیماری است کن عک ۲- امراض بیمار کردن و خداوند مال و آنست رسیدن شدن
 یتعال المرض الرجل یمرض و اب نزدیک شدن در راسی امراض بالکسر مرد بیمار و بیمار ترخیص بیمار داری کردن و
 نمودن در کار بیمار من بیمار نمودن خود را بی علت شمشیر لقیته آنکه نیک صافی دشت او نه باشد بین مر لقیته
 چشم بیمار ناک امراض من سوزاندن جراحت من کذاک و سوزان سر و چشم را و یتقال کما یقولون ان
 ای ما مرض سوزان از نصیب من مضاعفه کذاک جمع کاف ۲ مضاعفه آب در دهان
 بنمایانیدن و یتقال ما مضاعفه یعنی بنوم ای ما مضاعفه در آمدن آب در دهان بوقت و نمود خواب
 در چشم من بکسر الیم و الضا و کما تستعمل معنی لا و مع ذلک مضاعفه فی الاجابة قال الرازی و شمس سائله
 الوصل فحالت مضاعفه و یتقال ان فی مضاعفه مضاعفه بعض بالتسکین و التمریک چشم ناک شدن
 و دوشو ار آمدن کاری بر کسی جمع کاف ۲- امراض کذاک **فصل** النون
 نبض جنبدین رگ نبضان کذاک جمع کاف ۲ و یتقال ما نبض و لا نبض ای حرک
 انباض بیا بک اگر درون زه کمان و فی النیل انباض بیهوش و نبض کمان نذاک شخص مضاعفه گوشت
 آکنده و گوشت آکنده شدن جمع بضمها مخض و مخضه لغت منه و زدن گوشت از استخوان جمع
 بفتحها امتحان مثله و مخض و مخض گوشت رفته و لا نوسان مخض بار یک نفس من انک انک فتن آب

نوع

نوع

نوع

نوع

نوع

نوع

نوع

فصل اول و آب اندک فضا من رج فضا منه باقی مانده آب و آخرین فرد نموده است و
 فیه المذکر و النثیة الثنینه و الجمع مثل البقرة و البکره نقص ناقص و درم و دنیا و نقد شده لیسال فضا ناقص و ناقص
 من وین بکیر آنچه نقد شده قال ابو عبیده انما یستؤمنون ما ضا اذا تحول مینا بعد ان کان متنا عا لیسال فضا ناقص
 پیدی منتهی استنفاض نقد کردن دین خواستن نصیفته باران اندک و اگر گوشت بوقت بران کردن
 فضا نقص الفضا ج و یقال ابل ذات نصیفته ذات فضا نقص ای ذات عطفش هم شتر و انفاض اندک
 اندک شیر خور اندین را می بره و بزغال را انصفته زبان جنبا نیدن ما فضا ناقص و انصفاضه نصبت منه
 بعض بالضم درخت سواک در حجاز و بعض نخوض سر جنبانیدن و جنیدن آن مستعد لازم جنبدین بالان
 شتر و ندان کودک که خواهد افتاد فضا ناقص کذاک و حرکت ابر که بر چشم شسته باشد مع فضا ناقص
ک ۲ - انفاض سر جنبانیدن به تعجب و منه قوله لا یسبغون الیکم ارجو ستم نقص شتر مرغ
 اسال نقص چرخهای چاه که بزرگ باشد ناقص کر که اندک و بر الفرض و نقص فضا اندک جامه و دخت
 تنقبض سباله فیه و بسیار بچه آوردن زن و ناقه امراة نفوض و ناقه نفوض نصبت منه و فضا اندک
 تب لزره کسی را حتی ناقص نصبت من مع فضا ناقص ۲ نقص بالتحریک برگ و میوه از درخت فضا
 فضا ناقص بالضم نهما برگ و میوه که نقشاندن انصفته نقص یا دین بر چه پوی افشاده منقبض
 تب گرفته نقضه نقضا و لزره تب و باران که بجائی رسد و بجائی نرسد انفاض نتاج دادن شتر
 را باران زده شدن مردم و سپری شدن نوشته فضا ناقص بالضم بی تو شکلی و تنگدستی و فی الشل انفاض
 یقطر الحلب یعنی اذا جاز الحلب یجلب الابل قطارا قطارا البیع فضا ناقص بالکسر از ارکود کان لیسال
 ما علی الصبی انفاض نقضه بالتحریک جماعتی که بجهت تبس و شمن و خوف فرستند بهر جانبی فضا ناقص کذاک
 نقص استنفاض نقص دیدن آنچه باشد در جایی لیسال نقصت المكان و استنقصه و تنقصه ای البصر
 جیح مافیه استنفاض ایضا نصیفته فرستادن بجائی و یقال اذا نکلت لیلانا فضا ناقص و اذا نکلت تنارا
 ناقص ای تنقصت بنیاد و شمالا نقص باز کردن بنا و تاسیر سن و شکستن عمدت فضا ناقص آنچه تابان
 داده شود از حسن نصیفته باشد گونه جواب گفتن شعر کسی را منافقه سخن بر غلاف یکدیگر گفتن استفاض تاب
 باز دادن نقص بالکسر شتر لا نوسده از بسیاری سفر انفاض رج و زمین که درواشته باشد بوقت
 بر آمدن سماروخ از زمینی شکافتن زمین از سماروخ انفاض باگ کردن عقاب و مرغ و آدمی

فضا ناقص
 فضا ناقص
 فضا ناقص

نکته

بعض استیضاح را کشید مع فاض ۲ رجل نهض بالضم وطلان بضم
فیه فصل النیا فیض البر وثمان کثا ولفه فی الصاد

باب الطائر فصل المالف

الطائر

اجط بکسین وکون ۲ بصل بیکر وکونت اباطح وفتح لوده ریک تا بط و قبل گرفتن چیزی را در دا و بر
بصل راست برکت چپ انگندن استیباط برکندن چاه که سر از تنگ باشد و تک او فراخ تا بط شرا نام تا
من جابر الضمی نقول جادنی تا بط شرا فی الاحمال الثلث بالفتیر علی الفظه وکذا کل جمله کشمی بهامش فی
سحره ودری حیا مان اردت ان شمی او بچ کلک مادی ذواتا بط شرا و ذواتا بط شرا و نقول کلاهما و
والنسبة الیه تا بطی نیسب الی الصدر و یو لا یصغر و لا یرحم اگر طلی درخت ریک و یو طلی و الفه لا لحاق
اللقمانیث و واحد یا از طاة و فیه قول آخر انه فعل لانه یقال اذیم مرطی و هذا یدکر فی المتل فان جعلت
الفه صلیا فیه فی المشرکة وکله دون المشرقة اذیم با و ط پوست که از ایا ان درخت و باغت کرده باشند
بعبر بار و ط و از طوی شرا طی خورده اریط آنکه او را فرزند نشود و ا طیط او از بالان برین فار کشم می ربا تک
کردن شرا در گران بار یقال لا ایتک ما اظت الابل و نالیدن شتر که ا قط بکسر القاف و بالکسر و ط
پنیر و است ا قط است در عام کردن مع فاض ۲ طعام با و ط لغت منه ایتا است نشان

الطائر

الطائر

تا قط کارزار جای ضمیمه اجط بالکسر و جزم لغت فصل الباء و بصر قطة کلام
شزدیک زدن و پس نگرستین بکسر بالسدین و بالصاد ایضا گسترده و عذر پذیرفتن مع فاض
بکسر قراضی و دسترس ایضا گسترده شدن چیزی و گستاخی کردن بکسر در طول و عمن شهر بارفتن به
بالکسر گسترده و بافتح زمین فراخ مکان بساط بساط جای فراخ بساط ایضا گسترده و نام بحر از معروض
و یقال فرشش لی فراشا لا یبطنی ای صیق لا یسینی و هذا فرشش یبطنک ای واسع لیکن و فلان بساط
بکسر و الباع و یقال بهر ناحیه باسطه ای بعید بکسر ناکه که بچه او را با و بگذازند و باز نماند بساط با کسر
بکسر و الباع و یقال بهر ناحیه باسطه ای بعید بکسر ناکه که بچه او را با و بگذازند و باز نماند بساط با کسر
عبد الله بل یداه سلطان بکسر طم طم کی بستی و فیه المذکر و المذکر کصامتة و داجتة و لیست لها و لک
و انما هی لواحد من جنس و کفایدن ریش مع فاض ۲ بطی شگفت و دروغ و کفایط بجا
و در رفتن ستر و قهقهه و نقیض وادی و یقال سوارین بکسر العالم با شمی کما یقال سوارین

الطائر

الطائر

الطائر

سبب

کلا

کلا

کلا

کلا

کلا

کلا

کلا

کلا

کلا

کلا

کلا

سبب الطائر یک و دیگر را سبب ابداع کبریا شریف شایسته دیدن ارباب طایفه خیر و درویشین است
 و کردن لازم شده و التفت منها سبب کبر اللام و قهحا و المحاج کردن در سوال بر کسی تبلیغ مآذنه شدن در
 ارباب سنگها که در محن سرای گسترده باشند بگویم سبب الطائر بالضم و تخفیف ناگاه و نام شسته بهر طایفه بهر طایفه
 نبات که از کبرنج و دودغ و یخ سازند **سبب الطائر** بر پهلوی طایفه و سبب دل شدن تباط
 عند روگردانیدن از ان شطبت شفته لبش تا سید عک **اف** مذق طایفه پراکنده کردن
 مردم کالا و کلام را بر سبب کبریا که معنی ترکیبش سینه بهر طایفه شکل است آن است بر سبب کبریا
 و ادلی است باندیس بر طایفه بافتح شهر است در اینجا بر طایفه باک رستنی و موضعی غیب الیه الوشی بر طایفه
 فی قعوده ثبت فی بیت و لزمه و وقع فی بر لوطه بالضم ای مملکه و بر لطفی الجبل بعد و قد علی الساتین مف جاذبه
 بر شیط الطم شتر شتره یعنی گوشت را پاره پاره کرد و بر طایفه کجبر کی و بی است بهر الملک و در لید او کبریا
 کبریا بر طایفه است بسیار رنگ نند یک و ساط لشیط فلان تبشیط او و تبشیط معنی بول و عجل
 لفته و لفته سینه البصر البصر فی جمیع ساینه یعقوب و یغیظ یغیظا و یعقوبه کو یک که غلطان یغیظ کلا
 خانه و فراجم آوردن آخراین و نگهبانی آن و باغ را بمحضه ثلث یا ربع کسی دادن و جدا کردن
 و یغیظین آنچه وقت در و از داس فر و اند و کرده و پاره چیزی و جماعت پراکنده طایفه بالضم شکل لفظ
 بالضم کیش قروت و کرمان نقل و این نقل خط بر کوه بالا رفتن و یغیظ فی الکلام و المشی ای سریع و یغیظ فلان
 بالکلام کبریا و ناموشانید او را یغیظا شسته ای فرقه و منه الشل یغیظ طایفه ای فرقیه بر یکک اینین که در
 رجلا ای شقیقه فی تمها فاخذة بطنه فاحش و کان احمق فقال ذلک لهما یغیظ سبب من یومر یا حکما
 فیه شتر و یغیظ الخیر اخذة قلیلا قلیلا یعقوب بالضم کوتاه بلفظ بالضم شده و پرده است بلفظ کبریا شنی کلام
 الا انه و نه فی الکشافه و اللین یعنی طایفه الیاء و النول کسب طایفه یغیظ طایفه بالضم بوجه ذکر ان بولیک کبریا
 بصیرت یوسف بن یحیی الامام باطیند تو انگری محتاج شد و بعد از چندی خوار شد بولایط بالضم چندی که است
 مر چندی را بمسافت چند منزل از مدینه منما غزوة بولایط اعترض فیها البنی صلی الله علیه و سلم غیر قریش
قصص الشا و ثاطه لای ثاطج و فی الشل ثاطدت بما و یضبط لعل شین
 کثرت و جمعه لان الشا طه اذ الما بها الما از داوت خسا و اذ طایفه یغیظ مشغول کردن ارباب و در نا شدن
 و یاری شتر و سبب نردن ثاطه که لفته او لفته شتر و لایضا سرش شتر و لایضا کبریا عن مرد احمق است بهر طایفه

کل اسم غیر بابت لایحاحات ناجذب است ایضا گوشت من الخروف فی التوحید و ان
 کم تعرض فان گوشت فی الاول قلت حیث تشبیه الی الی و الا و مکسورة و قلت فی الثانی حیث و کذا
 القول فی محض فی خط فرد گرفتن بار زمین و زده برگرفتن از کسان و فرد آمدن و منزلت
 ض ۲ و تشبیه آوردن خطا با تشبیه نمدار سبوی تشبیه رفتن خطوط با فتح تشبیه و شترگزیده
 تیز و محط منزلت خطا کم شدن بهاد و زبان و بشتاب رفتن شتر استخطا از بهای کم کردن غماستن
 خطیله مقدار کم شده از بهاد و قوله تعالی و قولوا حطه ای خطا معنا و در ناوهی کلمه امر بنیان براسل و قولوا
 حطت او را بر جمیع خطا مرد در زیره و نام مردی خطا با فتح دیدگیهای سر زده در وی خطا یکی
 و کذا شتر خطا آهن چرم و دزی که از یک مال گویند و بدان خطا شدند و نقش کنند خطان بالکسر
 نام مردی خطا طان بضم الفات تدویر احتملا خطا ختم گرفتن و نا فکلی کردن احاطا اجتهاد کردن
 و در کذا خطا گناه است که مدعی باشد قال طان خطا کما لقال در غنا و شین خطا کما لکی و دانه دل بقال
 حاطه تلبه ای حبه تلبه و شوش و در شتی ملق حطه گندم خطا کسر الحاء و فتح التون خطا گندم فرو
 و بوی فروکش خطا پر گندنی از بوی خوش تخمید پر گندن حوط مرده را تخمید خوشبوی شدن خط
 حاطه گندم فروشی و حوط فروشی کردن و حط الادیم ای احمر حاط پوست رنگین و حط الزممت
 ای آوردن و اینهمه در قه و احط کذا کح خطا دیوار حیطان ح صارت و او او یا و لا کسار و قبلها
 حوط دیوار ساخته شدن گر دگر در زخم حوط و گر دگر دجیزی بر آمدن حوطه حوبه و انبار حطه حیاطه
 حوطه نگاه داشتن و پاس داشتن دگر آوردن خرز یا خود را جمع **ف** اض ۲ و یقال
 حطان حطه کاسی تخم و حطت احتیاط بهوش کاری کردن یقال احتاط لنفسه ای احتیاط
 و احتاطت به الخیل ای احتیاط به احد قست به احتاطت فراز گرفتن چیز را و دانستن همه را متعده بالباء یقال احتاط
 به علمه و احتاط به علمه و احتاطت الخیل به **ضمیم** الحشط بالفتح الکشط حطه کز برج خورد
 از هر چیز حطه کسلطه مدح ترا بر قدر که بران زاید باشد و ضامن حطبه و هو نحو المائة و المائین
 حطه کجاست نام شخصی الحطه کخندق نوعی است از پرند و هو الدراج و حطه الامام امر آه نریدین
 و حطه حاطه الفرش پوشش آماسید و او نشانههای تازیانه متخف گردید **ف** اک ۲
 و حطه حاطه اسکه از ان شکم بدید که از الحکم و عندی ان الحاکم یحلف و الا و لی ما بالاحصه الثانیة

ح

ح

ح

ح

ح

فصل الحما وخط دست و پای زدن سوره و منه قیل خط عشوا و روی الما قه
 التي فی بصره باضعف و بهر جا انداختن خود را با بخواب رود و بصا برگ درخت زدن و العا کم کرد
 بر کسی فی شمشا تکی و داغ نهادن بر سرین سوره **ف** اک **م** بخط برگزاف می را
 رفتن و بهر یو انگی داشتن و یو مردم را و منه قوله تعالی الذی یخبط الشیطان من الشیء ای یفسده
 خطا با الضم علتی مانند دیوانگی خطا با کسر و داغ بر سرین سوره و قوا هم ما در می ای خا با طلیل و ا
 ای الناس یو خطه با کسر شیر اندک خطه نیمه حوض یا نیمه مشک از آب و قیال فی الصریه خطه من یو
 خطه الیها پاره از شب و پاره از خانه و بعضی از مردم خطا با کسر و فتح **ج** اعتباطا نام حسین بی ساقه و
 او کسی خط خط حوب تر کشیدن **ف** اص **ک** **م** خط الوفت منه و دست فرو دادن
 بر شاخ تا برگ او فرویزد و منه فی الشل و دونه خط افتاد و را ندان و در وی سهیل شکم را و در کبر
 آهن را چون نمود و خط الوجه و اللحیه کشیده روی و ریشش خراشید و را ندان سهیل شکم را خطا با کسر
 علتی که شیر از پستان بریده بیرون آید خطا با این این خطا با این علت شدن ناقه و خطا با این خطا
 ناقه که عادت شیر او چنان بود و نه از علت و مار که بر سال پوست آفکند خطا با کسر کشی کردن اسب
 خطا با این علت منه قیال فی البصر سیرت الیک من الاخطای الجماع الخطا با ستهیدن اسب در رفتن و
 بر کسی به او گویند شد بعلی و بار یک و لا غر شدن تن و در کشیده شدن و در رشته خطا با کسر
 نوی از شور گیاه اختراط شمشیر کشیدن از نیام خطه تم خطا با الضم و التثنه بد گیاهی از خرد خطا با کسر
 رفتار و تقدیر با و قیال اختراط هم السیرای امتد خطا با گوشه و حنن بر خطه خطا با واحد الخطوط و نام نوی
 بیامنه نیزه خطی منسوب بوی و خط کشیدن بر گیاه جهت فال و شستن و سنگا قن کردن و
 ض **م** کسا و خط کلیم یا خطا با خطا با الفتح کا و حوشی خطه بالکس زمینی که جهت بنا گردا و خط کشیدن
 باشند و حد پیدا کرده خطا با و منه خطا با الکوفه و البصره خطا با حوب خط کشیدن خطا با تخته که بروی خط کشند
 چیزی را خطا با اندر بر آوردن کوک خطه با الضم کار و حال و قیال ما در وی را سه خطه ای حاجه قد غر
 علیها و تقول العامة خطیه و فی حدیث قیله اکیام ابن بنده ان یفضل الخبطه یو تهر من و را و الحجرة ای نه
 یفضل کل امر یبیس لا لعیاب و خطه نایه ای مقصد بعد و خطه اسم من الخطا با نقطه من الخطا با نقطه و قیال خطه
 خطه الانصاف ای انصاف خطیه دین خشک مانده میان دو پاره زمین را از زده خطا با خطا

فصل البسین بسیرط بالقریک فرجه شته شدن موی جمع ک است
 بسیرط بالتسکین و الک رفعت منه و يقال بسیرط الجسم اذا كان حسن القدر والاستواء وگیاه سیرطه یکی و
 گیاهی است که از بیخ روی خرواشته باشد گان سازند بسیرط بدینا و سپاگو الیدن و فرواگندن سررا
 و بسیرط ناک شدن زمین بسیرط باطل کردن نامة البستی خود را و برافگندن پیش بسیرط بالکسر فرزند
 اسباط و فرزند ان یعقوب علیه السلام و اسباط از بنی اسرائیل چون قبائل اروپ و قوله تعالی و یطغیا
 اثنتی عشرة اسباطا امما و انما انت لانه اراد انشی عشرة فرقة ثم اخبر ان الفرق اسباطا و ليس الاسباط عشرة
 و لكنه بدل من اثنتی عشرة لان التفسیر لا یكون الا واحد اسنکور کقولک اثنتی عشرة در هر جا و لا يجوز در هر
 سباطا پیشش رگدز سوا بسیرط اسباطات و فی التثنی انزع من حجام سباطا سیرطه خاک و به سیرط نام
 ماهی برومی بجلال کبیرین جانی و نوی از کلهها سیرط گلو ریدن جمع لغتتها سیرط بالضم و تفتیح شتم
 گرفتن و به خلاف الرضاع جمع ک است اسباطا سیرطه شتم آوردن نسبه که شتم کردن و بنا براین
 و ادون سیرطه و فرودن و جز آن است سیرطه ک جمع ک است و فی التثنی لا کن خلوا
 فسرط و الامر اضغی من قولهم عقیبت الشیء اذا ازلته من فیک لم آتیه کما یقال انکیت الرجل اذا ازلته
 مما یشکوه و قد اعمدنا سیرطی و القضاة فسرطی ای سیرطه ما یخذ من الرین فاذا القاه صاحبه فسرطه
 و یقال سیرطه ایضا بالالف سیرطه کبیرین باوده سیرطه شمشیر بران سیرطه فی صیرطه سلطان
 پنج یا یک و نام رسمی بزناک و ریشش به و حلی که برپویند سم سیرطه پید آید سیرطه و مر و الفجات مع سکون
 شتر در از به کل و جز آن مسقوط بالفتح و اروی بینی رختنی اسقاط دار و رختن در بینی و نیزه بر سینه زدن
 اسقاط خود را خود رختن دار و مسقط البسم و العین دار و ان سیرطه دزدی خمر مسقط عامه و ان اسقاط
 ج سیرطه جواهر خوش نفس سیرطه کبیرین نوعی از شراب مسقوط افادون چیرمی و افادون سیرطه
 از شکم و یقال سیرطه فی یده یعنی پشیمان شد و یصل محبولا و منه قوله تعالی و لما سیرط فی آید بهم ای ندموا و اما
 سیرطه البسم سیرطه معلوما که انهم اذ هم و جوز اسقط بالالف علی بالهم سیرطه و قال و به و لا یقال اسقط قال
 تحلیل سیرطه الولد من بطن امه و لا یقال وقع اسقاط به افگندن زن و جز آن و غلط کردن و سخن یقال اسقط
 فی کلامه و حکم تمام سیرطه بفتح القاف افادون و هذا الفصل مسقطه لافسان من عین الناس
 سیرطه بالکسر مضمی از آن مسقط الراس جای از او مساقطه افگندن و باطل سیرطه ناسی خطی و سیرطه

اسقاط

اسقاط

اسقاط

اسقاط

اگر نقاط فرجه آورده بر نهایی فرج را بوقت گشتی و هر طریقه شک بشستن خط و در کتب
 نهادن کلام و فرجه در مجیدین پوست و در مطلق واحد القراءه و در هر خط من الناس قسوط سید ادری
مع ف ۲ قوله تعالی و اما القاسطون فكانوا لجهنم حطباً اقسطه بالکسر و اذو عدل مع
ف ۲ ک ۲ و پمانه که غیره صلح باشد و شش یک فرق و آن شش نقطه باشد
 و بهر اقسام عدل و در آوردن قوله تعالی ان الذی یحب القسطین یحب الله و شش گرفتن قسط الضم نام
 دارونی قسط بالعربیک راستی استخوانهای ساق ستود و آن عیب است و بران عیب شش است و شش
ک ۲ ف ۲ فرس اقسط لغت منه بغير اقسط شتر که بی قوام وی خنک باشد و خلقت
 و ناطقه قسطاً و قاسطاً بر قبیلہ قط بر پنا بریدن مع **ف** ۲ ک ۲ و منه و القلم و فی الیریت
 کان علی رضی الله تعالی عنه اذا اعتلی قه و اذا اعترض قه در آن شش و شش مع **ف** ۲ ک ۲
 یقال و در ان رضا قال ای غالیاً سحر یا و برگز یقال ما رأیت قط ندیم برگز و کانت اصله نقطه فلما سئل یوسف
 الاول لادغام مثل الاخره کالی اعراب و نقطه یفتین البصا لیس و در مثل یافند او نقطه خفقه العینا فی التفتین
 قولیم ثم اراه مذکوران و بی قلیله و نه اذ کانت یعنی الدیر فاما اذ کانت یعنی سب فی مفتوحه ساکنه الطاء
 قول ما رأیت الاقره واحده نقطه فاذا اضعفت قلت قسطک هذا الشیء ای حسبک و ربما دخلت النون
 مسلم الساکن ان الذی یحبی علیه الاسم و نه النون لسمی النون العمد التي تدخل فی الافعال و درن الاسماء و اذ
 دخلت یا و الکلام کقولک ضربنی لوقایه الفعل من الجور و انما ادخلوا فی اسماء و خصوصه نحو قلنی و قد فی و لدنی
 و مثل غنی و می حرفین لا یقاس علیها و یقال نقطه مثل قلام ای حسبی حقه نقطه یفتین سخت مرغول و غیر
 مصدر منه ایضاً مع **ک** ۲ ف ۲ یقال نقطه شمره علی الاصل یا طاراً و تضعیف و موقوفه شمر
 و نقطه شمر یعنی قسطاً بالکسر که بر نقطه طاج و نامه و یات ملته باللام و منه قوله تعالی عمل لنا قطناً
 قطنه کسره ماده قطنه کسرتین ریزه ترین قطره باران را قاذو برگز از روی و باز قطنش و باز قطنش و باز قطنش
 حلقه و شفته و شفته و شفته نقطه یفتین نام برانی قسط سخت و رنگ گرفتن بر غیر نقطه یکبار مع فتح
 افتحاً ط غامه یفتین بر سزنی تلخی و آن زیر شش در آورده بود و فی الحدیث انه علیه السلام نهی عن القطن
 و امر بالتلخی و شفته و شفته و شفته سفاک کردن مرغ ماده را مع **ک** ۲ ف ۲ یقال
 القطن لذوات الطائف قمر ط سفاک کردن مرغ ماده را مع **ک** ۲ ف ۲ و یایی گویند بسبب کثرت

ک

ک

ک

ک

جن کسی را در میان مالکیت خود را سهم کرده و آنرا اجتماع ثلث طار است فایده این الاصله یا در پرده فرو
 معهم بیان آن ندارد آن شریعت **فصل** ۲ - الطار یا بی دادن برانکار و برانکار
 داشتن یقال مالک ثقیفه علی الطار و تحت خصومت شدن لفظ افتادن و ندان و خروجه شدن آن
 و ماندن بجهای و ندان الطار منته و منکر شدن جن کسی را الطار کیستین کنیز بی دانه و دانه کلا
 سال الطار با یکس و مستلشش که آنه وادی و دریا و قول ابن مسعود رضی الله عنهما الطار طریق ثقیفه الموشن
 حشر یا من الذی قال یسینی بر شاطی الفرات و الطار البیر حرف فی وسط رأسه و عطاء گویند گردن سپاه
 صلیه بالضم سیاهی گردن و سیاهی روی چرخ لفظ الثقیفین بابک و جوش عجم لفظی لفظ الطار باب
 الطار کذا یک لفظ بالضم کوی لفظ از زمین برگرفتن عجم **فصل** ۲ - التیال کذا یک و دانه چیدن
 و چیدن و یقال لکل ساقطة لائله ای کل ماندن الکلام من یسبعها و یذنیها لائله الصبی سگدن
 مرغ لفظ یحیر لگنده و جز آن که بردارند و ازین لفظه قومی از عرب لفظ الثقیفین آنچه برداشته و بر چیده
 شود و لفظ الصد رینه ای زیر که یافته شود و لفظ السنب و لفظه خوشه بر چیده یقال تقطعنا الیوم لفظا لیس
 خوشه چیدیم و فی هذا المكان لفظ من المرقع ای شئی من قلیل القطار و دم اندک پر کننده لفظ از جایگاه
 خرد و جز آن و در دست شئی التیال ای جهت مالیه ثقیفه قوی لفظ جفسیدن صلیه بالبار عجم **فصل**
ض ۲ ک ۲ یقال بهر آنکه قلبی و الیط جفسان تراست التیال جفسیدن یقال هذا الامر لایستطیع
 یصطیری ای لایستطیع قلبی استقامه بر خود جفسانیدن و فی الحدیث استلطم و تم به الرجل ای استویتم
 و تمرد یقال لیس قوی و قوی و بکل در گرفتن و اندودن و عمل قوم قوم کردن و طایفه کذا یک
عجم **فصل** ۲ لوط نام پسر علیه السلام که طالت المرأة فرجها بالباء و الطیفة ضربه و طیفت
 الارض ضربتها لفظه پوست فی لوط و گوشت خیزی و شیطان لیطان اتباع ضمیمه
 بکار می حکم کرد پس متبید بران عجم لفظی و لوطه بسلم صابیه و اقتضاه فالح علیه و اتجه لصره ظلم لصره
 حتی لو ناری و لاکه بالعصا ضرب و لوط فی مروره و فرار استیجلا لایقت و لوط علیه استیجلا بالفتح سبک
 انداختن و کندن تا بکف دست بر پشت کم کردن و سبک انداختن بانه جوال التیال بردن و معنی
 اختلاط لفظ کز برج زن بد زبان لوط اضطراب کردن و نیزه زدن لفظه زنی است در بر بر
 یسب الیها الدرق لانهم یقنون الجلود فی الحلیب شته یعلون و یغیرونها السیف القاطع لوط لوطه من الجلود و یسب

بمقتی ذنب بیضی **فصل** المیم خط کشیدن کمان و جز آن و بیرون گذاشتن تیر و انداختن
آب بینی امضا کشیدن در کمان تیر را سکه یعنی و بگذاشتن تیر از آنچه بر وی آید مسئله یعنی امضا کشیدن
آب بینی امضا کشیدن نشان دادن و از دست بیرون کشیدن چیزی را و شش پر کشیدن تمسوط
بینی نشان دادن حرط موی بر کشیدن **فصل** ۲ مرط موی افتاده امرط وقت بر کشیدن
شدن موی را مرط با کس که مرط از صوف و خز که بر میان بندگان مرط و جحر مرط افتادن موی امرط
سبک ریش و دزد و تیر را افتاده سهم مرط بختین تیر ملی پر سهام مرط جحر مرط مثل سبک و سلاطین مرط
بالتسکین جمع امرط مرطی بختین نوعی از دویدن مرط میان ناف و زبانه قول عمر رضی الله عنه
عنه رجل اذن و رفع صوته اما خشیت ان یشق مرطی او ک مستط دست در فرج ناکه کردن و مرط
اد آب محل المیم پاک کردن و روده شتر را از علت **فصل** ۲ مرط گیاه شوره که شکم
سخت براند آب شور و هر چه شور باشد و شکم را نه سبک سبک آب تیر و بوی ناک که درنگ حوض
ماندیل اندک مسطح اندک تر از ان مسطح است که در ان لازم تصحیح **فصل** ۲ مرط
که کک آیه مسطحه ای مشروطه مشکله بالکسر نوعی از شانه کردن کار کبه و الحاشیه مشط موی که شانه
افتد مشط بالغم شانه امشاط حج و گیاه ریزه که از امشاط الذب خوانند و استخوانهای پشت پایی شانه
مرط کشیدن چون مد و بر کشیدن آبر و از دیگر و جز آن **فصل** ۲ مرط لازم مرطه
آب ایستاده درنگ حوض مطیط و بالغم و الم در امیدن و دست اندازان رفتن و فی الحقیقه
مشت امشی المطیط و نه متهم فارس و الم و هم کان با ششم بنیم خط بی موی شدن اندام متعطف لغت نه
امشاط متعطف رختن موی و جز آن امشاط و هو الفعالم منه رختن موی رختن و سوزده شدن آن امشاط
موی رختن **فصل** ۲ مرط امشاط و هو الفعالم منه رختن موی رختن و سوزده شدن آن امشاط
و کشیدن کمان و جز آن امشاط بلند شدن روز و مرط مرط کشیده قامت متعطف بازیدن آب
در و دیدن متعطف لاغوشن شتر **فصل** ۲ مرط شتر نزار و فال شنگ زنده حیات
خلان ساطین ماطه فاساطعها الماطه و هو عبد الاقط و هو عبد متعطف ماطه بند گمراه و مانند آن ماطه
مطاط سبک ریش شدن **فصل** ۲ مرط لغت منه مثل امرط املا و املا و
نامه سجد را بلیط بچه انداخته ماطه بالکسر آنکه نسب وی معلوم نباشد فقام ماطه بلیط ای تمسوط الغنم

مثلاً ثوب اسما و اخلاص الكبرياء كشيء في دور سر جلاله اذ في شوط ما به كذا و نحو
 يسير كشيء من بر ايد و ايضا نوعي از ماضي نشيط نام و دري بنا و في الشل لاحتاج به جمع نشيط من
 نطقا ط و در ان نطقا طج نطقه بدر ادا كشيء من ناعط حكي از مبدان و نام كوي لفظ بفتحين ابله
 كردن دست فنيط كذا ك نطقه بالكر ايد صح ك ا ف م تنقظ ابله كردن نطقا ففتح
 و الكسر و غن و الكسر الفصح فنيط كسر زون و يك جوشان و از ششم جوشيدن و ميني فاشين
 ماده و جمع ف ك ا ك م و يقال ماله عافطة و لا نافطة و مرز كره لفظه بالضم تحك سياسي بر
 مفيدى يا عكس ان نطق نطقا طج نطق خجكه زون حروف راجع ف ا ح ن نطق كذا ك
 نطقا ط كعت منه نطق بفتحين نوعي از افكندني انما طج و ايضا گروه مردم كبريك كار باشند و في الحاشية
 خير فيه الامة النطق الاوسط يلحق بهم النالي و يرجع اليهم العالي نوط ميان پشت و سين و هر چه از چپ
 و راست و نيمه شود و در او نختن صح ف ا ح ن و اما سيدان سینه ششتر سلسله مجرولاد و در شش دان كذا
 خوانند و از ششتر در او نيزند نطقه آماس سینه ششتر و كينه و في الشل علامه الفصح الاطلا اى تيا و دل ليس
 بذاك شئ معلق انما معلقا و انما نام در نختي تنوا و اذ ليس بوج كه ازوي در او نيزند چون
 علاقه و جز آن و يقال نوطه من ظلم يعني ظلمشان و كينين محض من سه رعا كنه من اهل و در شش نختن اهل
 و در ط كنه ششتر و غل من سلم و كينين من بحر و سيمه من نطقا و من رست و در سيمه من نطقا و من سلم و در
 من شجره انما ط و در شش ن و يقال ملان متى مثلا انما با و في نطقه نطقا بايان كشيء نطقه با
 رگ دل و يقال ربا الله بالنطق اى بالهوت و يقال ملازب نطقه الفيا كذا تا نطقه اسما و
 و نطقا القوس معلقا ناطر ك پشت نطقا بالفهم جانوري خود بر ايد كشيء ك و در شش كاهه او از شش
 باريك او كنان باشد بركيه تا ضعيف نوطه كني ازوي يقال اشبع من نوطا فصح ناطر
 با ك و زفير كرد صح ف ك ا ك م غيظ بر وزن و معنى نطقا الفهم السط في الساني النطقه
 و ضمتين الذين يستخرجون اولادها و انما نطقه و لا بد معنى كسانيكه يك نام ششتر زادن ناقه بچهار زنده
 بر آرد نطق بفتحين مردمان در راز نطقه بالمرح به نيزه زدن راجع لفتحها نيط مرگ اجازه
 يا مملت نيط دور شدن صح ف ك ا ك م - انما مثل فصول الواو و نطق
 و بوجه ضعيف راى شدن صح ف ك ا ك م و بفتحين كذا ك صح ك ا ف م

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰

الحمد لله الذي افصح ما في هذا الكتاب من الغموض على سيد الملاح في الصباح والمساء
 كتاب صراح في لغة اصحاب بطرز جديد وما جاشت فيه من غريب الماش تا جز في تار
 نشي في الكشور ملك اوده اخبار مطيع شمسند واقع الكنتون علامه ادب نوري
 دقوى مولوي خواجہ محمد شرف علی کنوی علیہ القوی
 تارخ بستم شرح الاول في لاهوري المطبع
 المطبع

CALL No. { ۲۹/۵۵۳ (5) ACC. NO. ۱۳۵۶
 AUTHOR ۲۷۵ جمال القرشي
 TITLE (۱۲) صراح

Class No. ۲۹۳۳۳ Acc. No. ۲۷۵ Book No. ۲۷۵
 Author جمال القرشي
 Title (۱-۲) صراح

Borrower's No.	Issue Date	Borrower's No.	Issue Date
NOT			

MAULANA AZAD LIBRARY ALIGARH MUSLIM UNIVERSITY

RULES:—

1. The book must be returned on the date stamped above.
2. A fine of Re. 1-00 per volume per day shall be charged for text-books and 10 Paise per volume per day for general books kept over - due.

